

GLAS ISLAMA

A KO GOVORI LJPŠE OD ONOGA KOJI POZIVA ALLAHU, KOJI DOBRA DJELA ČINI I KOJI GOVORI: 'JA SAM DOISTA MUSLIMANI' (KUR'AN)

الاسلام صوت

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

CIJENA: 100 DINARA | BIH 2 KM | EU 3 € | US 4 \$ | CG 1€ | HRK 12.00 SLT 350 | CHF 4.50 | CAD 4 | AUD 2

JANUAR 2017. | BROJ 280

280.

Jubilarno izdanje

NAŠE VIĐENJE

MUFTIJA MUAMER ZUKORLIĆ

U Velikoj sali Mešihata, 4. januara 2017. godine, održana je tribina u povodu novog talasa napada na Islamsku zajednicu. U ovoj rubrici objavljujemo izvode iz obraćanja uvodničara muftije Muamera Zukorlića.

INTERVJU

DR. REŠAD PLOJOVIĆ

O medijskoj hajki na Islamsku zajednicu i Muamera Zukorlića razgovarali smo sa direktorom Medrese "Gazi Isa-beg" u Novom Pazaru dr. Rešad-ef. Plojovićem

RAZGOVOR S POVODOM

OPR. DR. FARUK SEMIZ

Svim onima koji su i dalje skeptični kada je operacija očiju u pitanju i koji imaju ozbiljne probleme sa očima preporučujem da posjete našu bolnicu i urade detaljni pregled očiju sa našom najsavremenijom tehnologijom

IMPRESUM

GLAS ISLAMA **الاسلام صوت**

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:

Salahudin Fetić

NOVINAR:

Amela Salković

SARADNICI:

Rešad-ef. Plojović
Dr. hfz. Almir-ef. Pramenković
Mr. Enver Omerović
Senad Redžepović
Dr. Mersada Agović
Mirsad Kurgaš
Meliha Preljević
Usame Zukorlić
Alma Sofić
Senada Cucak
Dr. Kemal Džemić

LEKTURA:

Samir Škrijelj

TEHNIČKI UREDNIK:

Ifet Aličković

IZDAVAČ:

Media centar Islamske zajednice u Srbiji

DISTRIBUCIJA:

Izdavačka ustanova El-Kelimeh, Novi Pazar

ŠTAMPA:

Grafičar, Užice

ADRESA:

Ul. Gradska 1, 36300
Novi Pazar, Srbija

TEL/ FAX:

(381)20 337 270

ČASOPIS IZLAZI MJESEČNO

E-MAIL

Salahudin Fetić: salahudin@glas-islama.com

Amela Salković: amela@glas-islama.com

Ifet Aličković: ifet.alickovic@glas-islama.com

Redakcija: redakcija@glas-islama.com

PORTAL

Glas islama: www.glas-islama.info

El-kelimeh: www.kelimeh.com

Islamska zajednica: www.mesihat.org

Redakcija Glasa islama odgovorna je samo za stavove iznesene u rubrici "Naše viđenje". Za stavove u ostalim priložima odgovorni su potpisani autori.

Kao mjesečni list bavimo se vjerskim, društvenim i kulturnim temama, te geopolitičkim i strategijskim istraživanjima. Pozivamo autore i istraživače, kao i prevodioce na suradnju; da objavljuju svoje autorske radove, kao i prijevode, u formi analitike, kolumne, reportaže, intervjua i dr.

Čitaoce pozivamo da kandidiraju i podrže naše projekte, akcije i ideje.

Rješenjem od 12.12.1996. g. GLAS ISLAMA je registrovan kod Ministarstva za informacije Republike Srbije pod registarskim brojem 2281.

Najava

Tema broja 12

Pitanje halal ishrane 32
Dr. Rešad-ef. Plojović

Značaj vakufa u očuvanju vjerskog identita bošnjaka 34
Hfz. Dr. Almir Pramenković

Kada sunce sjaj izgubi 36
Usame Zukorlić

Uspio je onaj ko život ispuni dobrim djelima 39
Meliha Preljević

Sandžački gradovi u XVI stoljeću 42
Dr. Mersada Nuruddina Agović

World halal day u Opatiji54
SANA

Ko nas ne priznaje, ne priznajemo ga61
Muftija Muamer Zukorlić

Četvrta sandžačka deklaracija 78
SANA

SVE SMUTNJE PROPADAJU, TO STVORITELJ GARANTUJE

ČETVRTI TALAS NAPADA NA ISLAMSKU ZAJEDNICU

U Velikoj sali Mešihata, 4. januara 2017. godine, održana je tribina u povodu novog talasa napada na Islamsku zajednicu. U ovoj rubrici objavljujemo izvode iz obraćanja uvodničara muftije Muamera Zukorlića.

Zahvaljujem se Mešihatu na čelu sa njegovim predsjednikom muftijom dr. Mevlud-ef. Dudićem na ovoj ideji da se na ovaj način susretnemo i na pozivu da budem izlagač ove tribine. Mislio sam da više neće biti potrebe da govorim iz ovog ugla, a pogotovo da neće biti potrebe da govorim na ovu temu. No, to je bila više moja želja nego sama svijest i uvjerenje, jer ono što znamo i iz vjere i iskustva jeste da oni koji se odluče da budu na strani istine i pravde, ne mogu očekivati da za vrijeme svoga života završe posao.

Toliko je bilo vjerovjesnika, pa ni oni nisu sav posao završili, a ko smo mi da misiju istine, promocije istine i borbe za istinu dovršimo. Mi smo u prilici da učinimo, kako personalno tako i kolektivno,

ono što smo lično kadri, a ostalo će vjerovatno biti nastavljeno od naših pokoljenja, a konačni ishod, stepeni uspjeha istine, pravde i drugih vrijednosti na ovom svijetu ovisit će o mnogo faktora. U suštini, ovisit će od toga koliko ljudi koji žive na tom prostoru budu istinski htjeli da te vrijednosti dominiraju i za te vrijednosti se budu borili. Ključno, Svevišnji Gospodar je taj koji određuje koliko će svjetla na tom prostoru da sija, uz činjenicu da je On garantovao da oni koji žele da ugase to svjetlo nikada to neće uspjeti. Mi smo ti koji će, shodno svojoj svijesti, shodno prosvijetljenosti sopstvene duše i razuma, odlučiti koliko želimo da u nama samima i našim porodicama i zajednicama sija to svjetlo ili želimo da bude drugačije.

PERMANENTNI NAPAD U TALASIMA

U uvodnom izlaganju čuli smo koje ključne talase udara smo imali na Islamsku zajednicu, iako je to kao u ofanzivama u ratu - nikada ne možete tačno da podvučete crtu kada je počeo jedan talas ili se završio, a kada drugi, jer je Islamska zajednica pod permanentnim napadom. Ovi talasi su, zapravo, bili kulminacija tih napada. Istina, talas od talasa se razlikuje po mnogo čemu, ali su i srodni po mnogo toga. Ključna razlika je da je ono što se desilo 2007. godine izgledalo mnogo neizvjesnije.

NISMO MOGLI VJEROVATI DA HODŽE NAPADAJU ISLAMSKU ZAJEDNICU

Nekako nismo mogli vjerovati da se može desiti napad na Islamsku zajednicu od onih koji se zovu muslimani. Tu je šok bio najveći, hajd' od muslimana, nego od muslimana koji nose ahmedije. Mogao si očekivati da Islamsku zajednicu udari grom, meteorit, ali da je napadnu hodže - to je bilo stravično. Napad je bio takav zato što je bio „sašiven“ od strane grupe takozvanih imama i od strane političke stranke koja je '90-tih godina razvila bajrak odbrane islama i muslimana, od Stranke demokratske akcije na čelu sa Sulejmanom Ugljaninom. Sašiveno, dogovoreno i podržano od strane Vlade Republike Srbije na čelu sa dr. Vojislavom Koštunicom.

Imali ste savez grupe ljudi u Islamskoj zajednici na raznim pozicijama, najstarije bošnjačke političke stranke kojoj smo devedesetih povjerali i vjeru i naciju, kulturu i budućnost, smatrajući da smo je čekali stotinu godina i dobili politički mehanizam koji će nas štiti, te Vlade Republike Srbije, i to ne one diktatorske Miloševićeve, već tzv. demokratske.

Zapravo, ta tri faktora su se ujedinila i udarila na Islamsku zajednicu 2007. godine sa uvjerenjem da nam neće ni pepeo ostati. Bilo je teško i neizvjesno jedno vrijeme. Međutim, uvijek je najteže odbiti prvi napad, a kada odbijete prvi posljuje to

>>

“

Draže mi je da budem u ranama ali da nisam kao oni, da nisam izdao i razbio Islamsku zajednicu.

>> ide sve lakše.

Nažalost, to nije prošlo bez posljedica. Jedno veće ili jedna tribina su nedovoljni da se iole dočaraju posljedice takvog udara. Najmanje mislim na institucionalne posljedice u Islamskoj zajednici, već mnogo su žešće duhovne, etičke, socijalne, psihološke posljedice.

RANE ZARASTAJU, ALI OŽILJCI OSTAJU

Islamska zajednica se odbranila, kao kada imate ranu koja zaraste, a ostane ožiljak. Duboku ranu gdje su bili neki organi ugroženi, ali se sve to saniralo. Oteli su nekih 25 džamija, ali je zato Islamska zajednica napravila 40 novih džamija.

Ako razmatramo same posljedice na instituciju Islamske zajednice, tu je odbrana i regeneracija bila najuspješnija, ali ono što je taj zločin proizveo u međuljudskim odnosima ne može se izliječiti 150 godina.

Mi koji smo učili vjerske nauke znamo da tevbom mogu skoro svi grijesi da se oprostite, naravno ako Gospodar hoće da ih primi, ali ja ne bih smio kazati da je ovaj grijeh moguće tevbom očistiti - hakov, tuđe pravo, udar na vakuf, u srce muslimana, jer sto godina muslimani ovdje nisu imali ništa osim vakufa i Islamske zajednice. Sve drugo što se zvalo njihovo je bilo tuđe i protiv njih.

To je kao da muslimanski političar ustane, uzme koplje ili nož i zarije ga u srce muslimana i to zove politikom. I kada ga pitaju zašto je to uradio, kaže: „Sada je tržište, ti prodavnicu – ja prodavnicu, pa koliko ko proda.“ Zamislite, nekom ko je pretendovao da bude lider Bošnjaka i muslimana Islamska zajednica je prodavnica i on je napravio novu prodavnicu, pa koliko ko proda! To je kataklizma ovog naroda. Stanje duha koje je izrodilo takve predvodnike i predstavnike, da mu dadne moć, a da ti on na taj način zarije nož u srž tkiva vjere, kulture, institucije koja je ostala uspravna i nije kleknula nestanku muslimana, pokrštanju, asimilaciji, uništavanju, ponižavanju itd.

PARA-PARA-UNUČE ĆE IM SE STIDJETI

To je zato što gubiš stranačke pozicije i riješiš da prekolješ ono našta se nisu usudili i najveći dušmani islama. Ko će od ovog šta pamtili ne znam, ali znam da neke manje bitne stvari, kako vrijeme odmiče, manje se pamte. Međutim, ovakve stvari, kako vrijeme odmiče, historijska distanca sve više rasvjetljava. Para-pa-para-unuče će im se stidjeti!

Još gore od toga je što taj koji učini grijeh neće da se popravi. Ne. I dalje je uporno sve usmjereno ka tome da se Islamska zajednica podredi nečemu drugom, a ne islamu.

Svjedočim vam i pred Bogom, i pred vama i pred historijom da sve ovo što se dešava oko vakufa i Islamske zajednice ima za cilj isto ono što je bilo zacrtano 2007. godine – da se Islamska zajednica sa predvodnicima, ustanovama, vakufima, imovinom, učenicima, studentima podredi da služi nečemu drugom, a ne vjeri. Da služi tuđim ciljevima.

NISAM PRISTAO I NEĆU PRISTATI DA BUDEMO SLUGE RADI OPSTANKA

Neke stare politike su ovdje zacrtale da muslimani mogu opstajati samo ako prihvate da budu sluge nekome drugome,

a ne sebi i svojim vrijednostima. Pošto vidite da sam u svim mogućim metama, vidljivim i nevidljivim, neka crna tačka očito lično ja, sto puta sam sebe prelistao šta li sam to pogriješio. Uvijek sam došao na isti odgovor: Samo zato što na ovo nisam pristao.

Kada bih im na ovo pristao, niko im bolji od mene ne bi imao. I ne samo da nisam, nego sam zaklet u komade da im neću pristat. Zato mi neće to nikad oprostiti i neće mi ostaviti na miru ni porodicu, ni brata, ni sina - nikog mi ostaviti neće, ali neka će, neću ni ja njih. Neće ići samo jednosmjerno i neka znaju: i sebe, i porodicu, i imovinu materijalnu i nematerijalnu - sve sam zaveštao i uvakufio za ovaj cilj.

Da li sam muftija, ili narodni poslanik, ili možda sutra budem muezin - to se neće mijenjati. Mnogo bi im bilo bolje da shvate to odmah - nas ne mogu pokolebati, jer smo različiti. Znao zašto? Zato što su nam ciljevi i nijet različiti.

Naravno, kada biste pitali moju majku ili članove moje porodice kako je to kada svako jutro čim ustanete imate petnaest medija koji vam govore da je vaš sin najgori, lopov, kriminalac, da je opljačkao, ukrao, da radi ovo ili ono, sve najgore - to je stravično. I jedino što mi dođe teško jeste što se nekada zapitam da li moji stari roditelji i članovi porodice imaju snage to da izdrže. A što se mene tiče, znate šta – svaki put mi Allah daje neku snagu, pa jednostavno imam osjećaj kao oni super-

“ Zbog svake medijske batine koju sam dobio, smatram to nečim najvrednijim i neka tuku, ne mogu oni udarati koliko mi možemo izdržati .

“

Kada se dese takvi fitneluci to nije iskušenje samo za mene i predsjednika Mešihata, to je iskušenje za sve nas.

sonični avioni.

Draže mi je da sav budem u ranama, ali da nisam kao oni i da uživam! Ako moram birati – draže mi je da sav budem u ranama, samo da nisam kao oni, da nisam izdao, da nisam palio Islamsku zajednicu, da je nisam razbijao i pravio saveze sa nevjernicima protiv vjernika, da nisam stavio lični interes ispred vjerskog i kolektivnog. To mi daje snagu.

A onda se sjetim šta su radili boljima od mene, većima od mene, vjerovjesnicima i onima poslije njih, pa kažem: Ko smo mi pa da ne budemo na udaru?

STEPEN NJIHOVE PRLJAVOSTI JE STEPEN NAŠEG USPJEHA

Stepen prljavosti njihovoga napada određuje stepen našeg uspjeha u datom trenutku.

Talasi napada na Islamsku zajednicu nisu dolazili dugoročno i planski, jer su vjerovali da će u prvom talasu da pobijede i nisu imali potrebe da planiraju drugi i treći. Tada nije bio plan da se cijepa Islamska zajednica već da se otme.

Cijepanje Islamske zajednice je samo iznuđeno, jer nisu uspjeli da je otmu. Vidite li u šta im se to pretvorilo. Gdje je Zilkić? Eno ga šeta po Tutinu. Prstom ga nišane i kažu: „E šta mu uradiše, do Boga Jakoga.“ Ne smije da klanja džumu u Tutinu već ide u selo Mitrova, gdje ima par džematlija, pa kada počnu da klanjaju on dođe u zadnji saf, a izađe prije svih. Zamislite. To vam je

“

A što se tiče njihovih sila i mafija – to su jadnici, to je bijeda, to su kukavice. Kako može biti hrabar onaj koji drogom truje djecu? Ne može! Oni za mene ne predstavljaju ni insekte. Kada bih mogao da se privremeno odreknem svojih moralnih i misionarskih načela, zgadio bi im i dan i noć.

slika, a to je samo početak i svaki će tako završiti. Izdao, prodao – poniženje.

Našli sada ovog novog klinca. Kažeš „reis“, pa da pukneš od smijeha. I novinare sramota da kažu, jer je lakrdija, ismijavanje.

Samo zamislite da kod nas nije bilo čvrstine da se Islamska zajednica brani, pa da su oni ovdje zasjeli - kakav li bi to bio džumbus i vašar bio.

LJAJIĆ POBJEĐUJE UGLJANINA ZAHVALJUJUĆI ISLAMSKOJ ZAJEDNICI

Znate i sami šta se dešava 2007. godine. Ugljanin napada Islamsku zajednicu, Rasim Ljajić staje sa nama da je brani. Mi mu pomazemo da pobijedi Ugljanina, kojeg on ne bi pobijedio do Kijametskog dana. Pobjeđuje ga zahvaljujući Islamskoj zajednici 2008. godine.

No, odmah 2010. godine to se zaboravilo. Udarilo mu u glavu i poslao 1500 pripadnika specijalnih jedinica policije, koji su nas napali u Ramazanu na Hadžetu. Tada su im Ugljanonovi i Ljajićevi aktivisti, usred Ramazana, donosili sokove! To mora historija da pamti.

Spojili su se oni još tada, a ne sada. Rasim Ljajić je pobijedio zahvaljujući

Islamskoj zajednici, a evo sada šta radi. I njemu je taj tamo klinac navodni „reis“.

Treći talas su također organizirali zajedno kroz tzv. Inicijativu za pomirenje. Napravili neku grupicu koju će da ubace i da ona preuzme Islamsku zajednicu. Kao da smo mi glodali čošak od hastala, pa nećemo to razumjeti. Jok more! Nas jednom mogu da prevare „braća“ dok mislimo da su braća, ali kad saznamo da nisu, ne možete više ni da pridete junaci. Sve vam je džaba: i Udbe, i podmetačine, i domaće i strane - sve vam je džaba. Zato što nisu mogli ni da primirišu došli su do ovog očaja.

Najveća tragedija se za njih desila kad su se najmanje nadali. Znate i sami da su sedam godina govorili jednu stvar: „Neka se Muamer Zukorlić skloni sa čela Islamske zajednice i ona će biti jedinstvena.“ Pa šta bi sa tom rečenicom? Sklonih li se ja sa čela? Sklonih. Zašto se ne ujedini Islamska zajednica? Zato što lažu! Zato što izdajnici lažu i njima se ne vjeruje ništa.

KADA ĆE BITI ZADOVOLJNI

Šta god da uradimo što traže, oni će tražiti nešto novo. Osim ako uradimo suštinski ono što žele, a to je ono što sam kazao na početku: Sve što postoji od Islamske zajednice, što je ostalo od ranije i što smo gradili zadnjih dvadeset i četiri godine da predamo njima, da im služi, da služi neistini, prevari, kriminalu, nasilju i zloupotrebi ovog naroda. Tada bi rekli: „Odlično je.“ Njima bi bilo odlično, a ovaj

“

Da se ne zaboravi – Rasim Ljajić je pobijedio Ugljanina zahvaljujući podršci Islamske zajednice.

narod bi propadao i svjetlo vjere koje ovdje sija bi se gasilo. Tada bi mi bili dobri za njih.

Ne daj mi Bože da taj dan doživim. Bolje da nisam živ ni sekunde, pa da to ne doživim, ni ja, niti bilo ko moj, živjeti ponižen, biti muftija, imam, muderis, alim, da ne možeš tumačiti vjeru onako kako si učio u mejtepu, školi, fakultetu, univerzitetu, nego da ti neko javi kako češ nešto da protumačiš: „Ovo je ekstremno, smanji malo, ovo prilagodi...“

Ne daj mi Bože da tako nešto doživim. Bolje da nikada nismo živjeli nego da doživimo tu vrstu izdaje. Tumačiti vjeru mimo vjerskog znanja, principa i Božijeg zadovoljstva, a po nečijoj tuđoj i političkoj volji, najveća je moguća izdaja.

Oni prvi što su otišli kod Ugljanina i oni drugi kod Ljajića, a sve uz koordinaciju struktura u Beogradu, koje čekaju dan kada nećemo postojati, zapravo hoće to.

KONAČNO IMATE POLITIČARE KOJI SE PONOSE VJEROM

Na koncu, ovaj četvrti talas ima nekoliko značajnih momenata.

Prvi momenat je moje povlačenje sa čela Islamske zajednice. Ali nije tu veliki belaj za njih, već je taj što sam konačno udovoljio njihovom zahtjevu. Znate da su godinama govorili: „Kandiduj se, skini ahmediju.“ Evo, kandidovao sam se. Sad bi trebali da su sretni, jer kad nešto tražiš 15 godina, pa ti neko udovolji treba da kažeš hvala. Oni tek sad hoće da mi oči iskopaju. Uradio sam to što ste tražili i čemu nervoza sada? U tome počinje njihovo propadanje.

Ne želim biti neskroman, ali definitivno, po prvi put za ove prostore, da ne govorim i šire prostore, muslimani imaju svoje predstavnike u politici kojih se neće stidjeti, koji se ponose svojom vjerom. Ovoga trenutka svjedočim ponovo pred Bogom, vama i historijom da svaku svoju političku odluku prvo stavim na vagu vjere i provjerim da li ću se zamjeriti nekom Božijem propisu. Ako je tu čisto, idem dalje. Ako nije, neću povući jedan potez, niti zauzeti jedan stav, ma koliko me koštalo politički, izborni ili ne znam kako, ukoliko je taj postupak u suprotnosti sa Božijim principima. To je moj nijet, namjera i zakletva.

Dokle će to stići - ne znam. Koliko će to narod prihvatiti - ne znam. Zato što politika nije samo moralna vrijednost koju nudite, nego ona zahtijeva mehanizme i svijest. Nije dovoljno da kažeš pravo i uradiš ispravno. Potrebno je da tvoj narod ili glasačko tijelo to shvati. U kojoj mjeri ćemo to uspjeti ja ne znam, jer nisam samo ja za to zadužen nego svi podjednako. Ja samo znam da ću uz Božiju pomoć sve što je do mene uraditi javno.

VEĆA PODRŠKA MI DAJE VEĆE MOGUĆNOSTI – ŠTO JE MENI TEŽE VAMA JE LAKŠE

Što mi više dajete podršku meni će biti teže, a mom narodu će biti lakše. Što mi manje dajete podrške kroz glasove, meni će biti lakše, a mom narodu teže. Ja ću da kažem: „Bože, uradio sam šta je do mene, ali oni hoće drugačije. Oni hoće one koji pljačkaju, krađu, prodaju drogu, koji se bave kriminalom, prislušuju, montiraju, udaraju ljudima na obraz, koji ulaze u ono što se nikad niko nije usudio da uđe.“ Ako hoćete takve - izvolite.

Njihova panika počinje od tog trenutka kada BDŽ dobija dva narodna poslani-

>>

“

Jednoj zgradi samo srušite stubove i nema je. Ko su stubovi? Ako ne znate, vidite gdje su usmjere- na dušmanska koplja. Tamo gdje neprijatelj udara, to su stubovi. Pojedinci koje gađaju su vam bit- ni. One koje miluju, oni su njihovi. Tu stegnite i to branite.

>>

ka u državnom Parlamentu. Trebalo im je nekoliko mjeseci da se malo resetuju, reorganizuju, da vide šta će. Prvo su pokušali da zapale oko Univerziteta. Mislili su da će to da ide, ali im se ugasi ta vatrica, jer ne bi im dobro rasplamsana. Onda im se učini da će regrutovati svu javnost na lokalnu i državu oko dogradnje zgrade Fakulteta za islamske studije. Vidjeli ste da je to bilo nenormalno stanje. Dešavalo mi se da imam razne obračune, ali da budem u jednim novinama šest dana na naslovnoj stranici - to nije normalno. To je presedan.

Da, ja sam mogao da kažem: „Ne tiče me Fakultet za islamske studije, ja sam narodni poslanik, pitajte me nešto o zakonima u Skupštini, imate predsjednika Mešihata muftiju Dudića, javite se njemu.“ Jesam li mogao to reći? Da. Dva puta bi me zvali, treći put više ne bi.

No, pitanje je šta bi se desilo. Ali vi znate da od mene ne možete da očekujete licemjerstvo. Ma koliko bilo teško, osjećam se veoma ponosnim zbog toga i zbog svake medijske batine koju sam dobio. Smatram to nečim najvrjednijim. I neka tuku. Ne mogu oni udarati koliko mi možemo izdržati, jer oni ne znaju gdje se mi napajamo. Ono odakle se mi napajamo oni ne mogu ni da zamisle.

MINISTAR IKEBANA

Onog trenutka kada je Premijer jasno rekao da neće upotrijebiti ili zloupotrijebiti silu protiv muslimana, protiv vakufa, počinje kolaps Rasima Ljajića.

Ovo što radi sa prisluškivanjem, montiranjem, podvalama, diskreditacijom ljudi u Islamskoj zajednici ima za cilj da skrene temu sa njegovog poraza oko zgrade Fakulteta za islamske studije, jer se od tog poraza neće oporaviti nikad, do Kijametskog dana. On se od toga ne može oporaviti i sada se skreće pažnja da narod priča o nečemu drugom. On, kobajagi, potpredsjednik Vlade. Kakav je to potpredsjednik kada čak i to što je htio da pokaže zube na lokalnu ne može. Njemu Premijer kaže: „Nemoj da me nagovaraš da ja tamo pravim probleme, a poslije izvučeš...“ Ono što je on rekao ja ne mogu.

Ministar skoro 20 godina, ali ministar ikebana. Šara koja treba tu da stoji, ali ne pita se. To je njegov poraz. Zašto je to njegov poraz? Zato što zna da nema nikakvu politiku i program.

Ljudi oko njega okupljeni su na interresu. Šta on njima obećava i na osnovu čega im nudi neki interes? Na osnovu te laži kako je on nadmoćan u Beogradu, da će on vazda biti vlast i da će oni moći da ostvare neke interese kroz njega. Međutim, kada je Premijer rekao to što je rekao, tamo je nastala bežanija, jer nije on ono što je pričao da jeste. A neće dugo biti ni ovo što jeste. Tu je nastalo rasulo.

Ovu prljavštinu prisluškivanja i montiranja rade samo iz očajja, kada više ne znaju šta će. Zamislite, ministar za teleko-

munikacije prisluškuje političke protivnike i montira, objavljuje montirane snimke na njegovoj televiziji. Vi znate kakvih je obračuna bilo, pa to nikad niko ni u Miloševićovoj Srbiji nije uradio. Zna da se zato politički čovjek linčuje. E taj baksuz je to uradio i nastavlja to da radi.

Radi to iz očajja jer je doživio katastrofalni poraz. Šta mu je cilj? Da izazove konfuziju. Vidjeli ste, ciljaju se pošteni ljudi u Islamskoj zajednici i članovi moje porodice, jer oni računaju da su to ljudi oko kojih se vrti ta matica i daj tu da udarimo.

ISLAMSKA ZAJEDNICA NIJE OŠTEĆENA NI ZA EURO

Izmišljaju se cifre da je oštećena Islamska zajednica za 200.000 eura. Jedan euro Islamska zajednica nije oštećena!

Da, desio se prevarant čovjek koji je bio imam i koji je varao ljude. Da, pokušao je da zloupotrijebi Islamsku zajednicu za te prevare. Da, Mešihat ga je isključio iz radnog odnosa i to je istina. Sve ostalo je montaža i laž.

Time se Mešihat može ponositi zato što svaku truhlu jabuku koja se pojavi mi je maknemo. To je za pohvalu, a sve ostalo je laž i izmišljotina. Naravno, kada se dese takvi fitneluci, to nije iskušenje samo za mene, predsjednika Mešihata i te ljude, već to je iskušenje za sve nas – i za narod i za imame, da vidimo gdje smo.

FITNA JE TEŠKA, ALI JE I TEST ZA SVE

Mene neki pitaju šta je po srijedi ove priče, a ja kažem sljedeće: „Onaj ko će najvećem neprijatelju povjerovati šta priča o nama ne zanima me. Izvinite, ne može

mi biti ni prijatelj, džematlija, saveznik onaj ko će neprijatelja slušati šta priča o meni. Logično je da priča zlo.

Ovi presedani će ostati kao lekcija za sva vremena. Psihološko-propagandni rat ima za cilj da vas pokoleba, da izaziva sumnju, da ti umjesto da likuješ i da si zahvalan Bogu za uspjeh na FIS-u i sve druge uspjehe koje imamo, to zaboraviš i počneš da se baviš fitnelukom. Zato je fitneluk zlo.

Zato će naša zajednica, kao Islamska zajednica, kao nacionalna zajednica, na ovome pokazivati svoj kapacitet. Da li nama udbaško-munafičke potvore mogu da škode ili ne mogu. Ako mogu značajno da škode, izvinite, čekat ćemo još jedno pedeset godina da nas gaze, pa ćemo nastaviti, ako ne mogu - idemo dalje. To je

“

Meni je razumljivo da se ne može shvatiti neka komplikovana i maglovita stvar. Ali ako ti Bog da takav primjer, pa ustane jedan Šešelj, ve ma edrake – a znate li vi ko je i šta je Šešelj - i kaže: „Ljudi, nemojte da rušite vakuf.“ Pa ustane Vučić i kaže: „Neću da rušim vakuf.“ A poslije ustanu Rasim Ljajić i Sulejman Ugljanin i kažu: „Dodžite da rušite vakuf.“ Šta to njihovim biračima i glasačima treba da se desi da bi otvorili oči? Ja ne znam, ali ovo je na nivou mu'džize, iako nije mu'džiza, da se pogrešno ne shvatim, ali je toliko jasno kao mu'džiza.

za svakog pojedinačno i kolektivno test. Neka se proba, a i neka se zna.

SAM ILI SA 70.000 SLJEDBENIKA – NEĆU IM KLEKNUTI DO ZADNJEG TRENA

Danas sam cilj ja, ili neko drugi. Ali ti ljudi su spremni da ti namontiraju, udare na obraz, da ti ulaze u telefon, kompjuter, da ti gledaju slike pokrivene žene dok je otkrivena - oni nam sve to rade. Pa hoćete li njemu sutra dati da ti odlučuje o djetetu i porodici? Halo, gdje smo mi? Ko je taj ko će dići ruku da glasa za tu sortu? Oni su ovim pokazali ko su i našta su kadri. Uopće me ne zanima da li ću biti sam, sa 20.000 ili 70.000 - sve mi je isto. Neka sam ostanem - ja im kleknuti neću! Protiv njih ću se boriti do zadnjeg trenutka.

Svrha je da se njihove narko-dilerske porodice predstave kao ozbiljne i poštovane, a da se naše hodžansko-hadžijske poštene porodice predstave kao prljave. Na to treba da pristanemo?

Svi znamo da su kupovali dućane od droge. Znamo i da su prvi donijeli drogu u ovaj grad. Ja sada treba da se zastidim što u porodici imam dvadeset medresanata, hadžija? Treba li da se stidim što mi je paradjed bio posvećen mejtepu i džamiji? Treba li da pustim toj sorti da nas gori? Neću! Ne interesuje me i ne zanima me cijena uopće.

Naravno da mi znači podrška. Ali ni pošto je ne želim za moj hatar. Neću takvu podršku. Hoću podršku od ljudi koji vjeruju u ove vrijednosti. Da zajedno budemo u safu prema Kibli, na pravom putu. Tada to ima smisla.

A što se tiče njihovih sila i mafija – to su jadnici, to je bijeda, to su kukavice. Kako može biti hrabar onaj koji drogom

truje djecu? Ne može! Oni za mene ne predstavljaju ni insekte. Kada bih mogao da se privremeno odreknem svojih moralnih i misionarskih načela, zgadio bi im i dan i noć.

AKO TA SORTA BUDE GORNJA – NEMA NAS

Zaklet sam misionar na Božijem putu, pa moram da vagam svaku riječ i postupak kako će se odraziti na moju vjeru, narod, budućnost. Inače, ta sorta ne smije da bude gornja. Ako oni budu gornji – nema nas, nema vas, vaših porodica, ni ezana, ni munare, ničega. To se lako promijeni. Znate li da u Beogradu ima preko 100.000 muslimana? Pa gdje su, vidi li ih iko? U Beogradu ima muslimana statistički koliko cijeli Novi Pazar, pa nemaju ni groblje, nema ih na ulici, nemaju džamiju, ne postoje. Zašto? Nemaju instituciju, predstavnik, nemaju nikog ko dostojanstveno staje ispred njih da ih predstavi i onda svi sagnu glave i nestaju.

Mislite li vi da se to nama ne može desiti ko se predamo. I tamo je jednako bilo džamija. To se lahko promijeni. Jednoj zgradi samo srušite stubove i nema je. Ko su stubovi? Ako ne znate, vidite gdje su usmjerena dušmanska koplja, tamo gdje neprijatelj udara - to su stubovi. Pojedinci koje gađaju - oni su vam bitni. One koje miluju - oni su njihovi. Tu stegnite i to brinite.

ISLAMSKA ZAJEDNICA NIKADA NIJE BILA JAČA, NI U VRIJEME OSMANLIJA

S druge strane, njihova nervoza je lo-gična. Oni najbolje znaju šta su upotrijebili da unište Islamsku zajednicu. Ne da je

nisu uništili, već im se vratilo kao bumerang. Islamska zajednica nikada nije bila jača i bolja, ni za vrijeme Osmanlija. Nemoj da se ljuti niko. Nikada Islamska zajednica na ovom prostoru Sandžaka nije bila jača, bolja i kvalitetnija, niti je ikada imala više prave uleme. Ima i krive uleme, ali znajte - gdje je žita, tu je i kukolja. Nikada nije bilo ovako organizovanih institucija. Nikada u svojoj historiji islam nije bio ovako dostojanstveno predstavljen kao sada. Sada izvolite – hoćemo li to hraniti, braniti, dizati i time se ponositi ili ćemo kleknuti udbašima koji prislušuju i trguju drogom, truju našu djecu, crpe snagu i novac, pljačkaju budžet, prebacuju iz budžetskih sredstava u svoje džepove preko televizije ovog i onog. To je pred nama i na nama.

UJEDINJENJE IZ STRAHA ILI ZAGRLJAJ UTOPLJENIKA

Kažu, ujedinili se. Ujedinili se zašta? Pusti strah. Iz straha se ujedinili. Ja vjerujem da će to biti zagrljaj utopljenika. Jer, kada dvojica ne znaju da plivaju, zagrlje se i kao trupina obojica potonu. Ja se nadam da će tako biti. Ali ne može to na osnovu nade. To će biti ukoliko ovaj naš narod to shvati.

Meni je razumljivo da se ne može shvatiti neka komplikovana i maglovita stvar. Ali ako ti Bog da takav primjer, pa ustane jedan Šešelj, *ve ma edrake* – a znate li vi ko je i šta je Šešelj - i kaže: „Ljudi, nemojte da rušite vakuf.“ Pa ustane Vučić i kaže: „Neću da rušim vakuf.“ A poslije ustanu Rasim Ljajić i Sulejman Ugljanin i kaže: „Dođite da rušite vakuf.“ Šta to njihovim biračima i glasačima treba da se desi da bi otvorili oči? Ja ne znam, ali ovo je na nivou mu'džize, iako nije mu'džiza, da se pogrešno ne shvatim, ali je toliko jasno kao mu'džiza.

KADA VUČIĆ I ŠEŠELJ BRANE, A LJAJIĆ I UGLJANIN POKUŠAVAJU RUŠITI VAKUF

Da doživiš to da ova dvojica za koje smo mislili, znali i vjerovali da su bili to-to-kažu da neće na vakuf, jer to pripada Islamskoj zajednici, da Šešelj i Vučić brane vakuf, a da ga Ugljanin i Ljajić ruše. Poslije toga meni se čini da ne treba nijedan išaret, da je to jasno do kraja. Valjda je trebalo i to da se razbistri.

Zato, kada neprijatelj pokuša da vam poturi fitneluk, neku zabunu, znajte tada se safovi zbijaju i uzdignute glave se nastavlja. Da bi vam lakše bilo, sjetite se šta je sve ostvareno, šta smo imali devedesetih u Islamskoj zajednici, a šta sada. Kada budete nabrajali bit će vam lijepo, kada budete svjesni o blagodatima bit ćete zadovoljni, kada budete zadovoljni moći ćete iskreno da zahvaljujete.

Nezadovoljan može da zahvaljuje, ali nisam siguran da je iskren. Često u našoj zahvali fali svijest o blagodatima. Vratite se na blagodati kojima ste darovani da biste bili zahvalni Stvoritelju. Kada budete zahvalni Stvoritelju lahko će vam biti da izdržite ove njihove niske i prljave udarce.

U tom pogledu, želim da zajednički nastavimo na ovom putu, uz dovu Stvoritelju da nam podari snage, razuma, vjere, opredjeljenja i strpljivosti da nastavimo borbu i ne pokleknemo njihovim spletkama i zamkama koje, ma koliko izgledale sofisticirano i komplicirano, očito ne daju željene im rezultate. One će uvijek i zasigurno, kako nam garantuje Stvoritelj, pasti i propasti.

POKUŠAJ DISKREDITACIJE ISLAMSKE ZAJEDNICE PRISLUŠKIVANJEM NJENIH VISOKIH FUNKCIONERA

Radio televizija Novi Pazar je u decembru mjesecu, mimo svih etičkih kodeksa u novinarstvu i svih zakonskih okvira, objavila prisluškivane razgovore predsjednika BDZ Sandžaka dr. Jahje Fehratovića i njegovih saradnika, o čemu detaljno govori Otvoreno pismo premijeru koje objavljujemo na narednim stranicama našeg lista.

Ubrzo nakon tih snimaka, na red su došli funkcioneri Islamske zajednice, čiji također špijunski pribavljeni snimci, vještom montažom, posredstvom RTV Novi Pazar, pokušavaju se predstaviti dokazom o pronevjeri novca u Islamskoj zajednici.

Tim povodom, u srijedu, 4. januara 2017. godine, u Velikoj sali Mešihata održana je tribina na temu „Četvrti talas napada na Islamsku zajednicu“ na kojoj je uvodničar bio narodni poslanik muftija Muamer Zukorlić, a moderator predsjednik Mešihata IZ-e u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić.

Svakako, u diskusiji su učešće uzeli profesori FIS-a i IUNP-a, te ugledni džematlije, a u rubrici „Naše viđenje“ imali ste prilike pročitati izvode iz obraćanja uvodničara i moderatora.

Prethodno je ovim povodom Mešihat izdao dva saopćenja. U prvom se kaže:

Zbog priloga u Dnevniku Radio-televizije Novi Pazar u kojem je objavljen prisluškivani audio snimak visokih funkcionera Islamske zajednice Samira Škrijelja – generalnog sekretara i Salahudina Fetića – direktora Media centra, imenovani su Osnovnom javnom tužilaštvu u Novom Pazaru i Policijskoj upravi Novi Pazar predali krivičnu prijavu protiv Regionalne televizije i njenih vlasnika.

Krivična prijava zbog zloupotrebe službenog položaja, ugrožavanja bezbjednosti, neovlaštenog prisluškivanja, snimanja, fotografisanja i objavljivanja nelegalno sačinjenih snimaka, te izazivanja opće opasnosti po spomenute funkcionere, podnijeta je protiv ministra trgovine, turizma i telekomunikacija u Vladi Republike Srbije Rasima Ljajića, gradonačelnika Novog Pazara i suvlasnika RTV Novi Pazar Nihada Biševca, ostalih suvlasnika Denisa Mavrića, Muzafera Dragolovčanina i Mulaza Dacića, te Senade Kalić – urednice informativnog programa RTV Novi Pazar.

Očekujemo hitnu reakciju pravosudnih organa da procesuiraju počiniocima krivičnih djela, kao i Regulatornog tijela za elektronske medije (REM) da privremeno dokine rad Radio-televiziji Novi Pazar i zaustavi nasilje nad građanima Novog Pazara koje sprovodi posljednjih dana ova TV stanica.

UVODNO IZLAGANJE PREDSEDNIKA MEŠIHATA MUFTIJE DR. MEVLUD-EF. DUDIĆA NA TRIBINI „ČETVRTI TALAS NAPADA NA ISLAMSKU ZAJEDNICU“

Hvala i zahvala pripada Allahu dž.š., Gospodaru svih svjetova, vidljivog i nevidljivog, znanog i neznanog. Njemu neka je hvala na svim nimetima koje nam je podario. Njemu hvala na ovom današnjem danu i ovoj večerašnjoj manifestaciji. Salavat i selam donosimo na Poslanika islama, Muhammeda s.a.v.s. i njegove vrle ashabe i na sve one koji ga slijede do Sudnjega dana. Allaha dž.š. molim da nam ukabuli ovaj večerašnji skup, upiše u dobra djela i da bude zadovoljan našim djelovanjem. Njega Uzvišenog molim da sve vas koji ste došli ovdje nagradi, kao i vaše porodice, da ako Bog da i u narednom periodu djelujemo u duhu Božijeg zadovoljstva.

Uvaženi prisutni, koristim priliku da vam zaželim dobrodošlicu i uputim iskrene selame.

Počašćen sam da večeras zajedno sa vama prisustvujemo ovoj tribini na temu „Četvrti talas napada na Islamsku zajednicu“.

Večeras su ovdje prisutni najodgovorniji ljudi u Islamskoj zajednici, zajedno sa našim aktivistima - džematlijama koji imaju visoku svijest emaneta kog su preuzeli. Zato vam se svima zahvaljujem, jer vaše prisustvo nam ulijeva nadu i daje nam podršku da i dalje ustrajemo na dobru. Svako od nas na svojstven način nosi emanet koji nimalo nije lahak. Pejgamber a.s. nam poručuje: „Svi ste vi pastiri i svako će biti odgovoran za svoje stado.“

Na nama je da povjerene nam emanete prenosimo kako to i dolikuje. Svjestan sam da živimo u teškim vremenima, suočeni sa podjelama koje su nam nametnute 2007. godine i u kontinuitetu u različitim etapama nastavljanje da i danas traju. Talasi napada na Islamsku zajednicu, hronološki gledano, dolazili su sljedećim redom:

- 1. talas 2007. godine agresijom na Islamsku zajednicu kada je osnovana paravjerska tvorevina i otpočeli napadi na čelnike Islamske zajednice, imame i vjerske objekte, koji su naročito intenzivirani naredne godine,

- 2. talas se ogledao u napadima na vakufe, kao što su demoliranje zgrade Islamskih ustanova, pokušaj otimanja vakufske parcele kod Bolnice, pokušaj otimanja objekta Stare novopazarske banje uz pomoć žandarmerije, što je kulminiralo napadom na vjernike na vakufskoj parceli Hadžet septembra 2010. godine,

- 3. talas sa takozvanom Inicijativom za pomirenje koja je imala za cilj navodno jedinstvo muslimana sa namjerom preotimanja Islamske zajednice i

- 4. talas napada aktuelan je u vidu prisluškivanja, montiranja i emitovanja službenih razgovora funkcionera Islamske zajednice od strane Regionalne televizije Novi Pazar i portala bliskih koaliciji SDP-SDA.

Želim da znate da svako ima svoju sudbinu, a i ovo iskušenje je naša generacijska sudbina te nam valja znati da će historija pisati kako smo se postavili. Deseta godina je kako kroz ovo stanje prolazimo i tešku borbu vodimo. Neki su se umorili, neki poklekli, a neki ubajatili; ali znam da je i dalje većina ustrajna u očuvanju vjerskog i nacionalnog identiteta. Neka vas Allah dž.š. nagradi. Naš emanet jeste Islamska zajednica, te je zato naša odgovornost u značajnoj mjeri veća od onih koji to čine u zajednicama u okruženju. Uvjeren sam da ćemo i ovom izazovu moći odgovoriti zahtjevima koji su pred nas postavljeni na naj-

bolji način.

U teoriji postoje dva autoriteta. U najbanalnijem smislu, autoritet znači vlast. S druge strane, postoji autoritet koji se bazira na principu uzoritosti, ili kako se kaže u Kur'anu usvetun-hasene – kada nemaš iza sebe ni silu, ni policiju, ni vojsku, nego postoje osobe, postoje centri, organizacije, postoje ljudi koje slušate i onda kada nešto kažu vi to prihvatate. Zato mi sa vremena na vrijeme organiziramo ove vrste tribina.

Allah nas podsjeća u Kur'anu: "O vjernici, ako vam nekakav nepošten čovjek donese kakvu vijest, dobro je provjerite, da u neznanju nekome zlo ne učinite, pa da se zbog onoga što ste učinili pokajete." (Hudždžurat, 6)

Jako je važno kojoj grupi mi pripadamo. Bez autoriteta u porodici, društvu, zajednici to ne može funkcionirati. Mi nismo zajednica autoriteta silom, nismo zajednica koja ima vlast, policiju i instrumente za primjenu onoga što proklamira kroz svoj program. Djelatnost Islamske zajednice, odnosno nas koji radimo unutar nje, bazira se na principu autoriteta uzoritosti - usvetun- hasene.

U logici vlasti, moći, uticaja uvijek je lakše upotrebljavati autoritet sile, ono što se u narodu kaže: Milom ili silom.

Mi smo dobrovoljno u ovoj zajednici i ponosimo se time. Ne trebamo dozvoliti da budemo vrbovani od prokletog šejtana. Mi moramo biti 24 sata u službi islama i naša uloga je misija - risala. Onoliko koliko nosimo svoju misiju i koliko smo svjesni nje, toliko će biti i uspjeha. Kriza kroz koju prolazimo, čvrsto vjerujem da je korisna i poučna. Uvjeren sam da iz ovoga izlazimo jači, hrabriji i uspravniji. Na nama je da se uvijek prisjećamo imena Kur'ana, a jedno od njih je Furkan. A Furkan je rastavljač istine od neistine. Onaj ko nosi u svojim grudima furkan on nema dileme kojim putem da krene jer pomoću furkana čuva hududullah, a hududullah su Allahove granice. Allahovu granicu mi u Zajednici, zajedno sa vama džematlijama, ćemo sačuvati. Na kraju vas podsjećam na riječi Pejgambera a.s. kada je jedne prilike upitao svoje ashabe:

„Kako ćete se ponašati kada vam se žene odaju bludu, a omladina ogrezne u grijehu?!”

„A zar može doći takvo vrijeme, o Allahov poslaniče” - upitaše oni.

„Može i gore od toga.”

„A zar može biti gore od toga” - upitaše ponovo.

„Može. Onda kada ne budete naređivali dobro i ne budete zabranjivali zlo” – reče Allahov Poslanik a.s.

„A zar može doći takvo vrijeme” - upitaše ashabi ponovo.

„Može i gore od toga. Onda kada dobro budete smatrali zlim, a zlo dobrim.”

„A zar može doći takvo vrijeme, o Allahov Poslaniče” – po treći put upitaše ashabi.

„Može i gore” – odgovori Poslanik a.s.

„A zar može biti gore, o Allahov Poslaniče” – čudeći se upitaše ashabi.

„Može. Kada budete naređivali zlo, a zabranjivali dobro” – odgovori Poslanik a.s.

Naša trajna obaveza je naređivanje dobra, a odvracanje od zla. To je naša misija, uloga i zadaća. To ne smijemo nikada smetnuti sa uma.

Na kraju, završavam riječima Poslanika a.s.: „Grozim se na pravdu bez sile i na silu bez pravde.”

Živimo, poštovani prisutni, draga braćo i sestre, u vremenima gdje ste uvažavani u onoj mjeri koliko ste uticajni, odnosno politički jaki. Svidalo nam se to ili ne, prihvatili ili ne, sve dotle dok ne budete politički jaki neće vas niko uvažavati. Zato nas i Pejgamber podsjeća: „Grozim se na pravdu bez sile i na silu bez pravde.” Budi pravedan do neba, ali ako nemaš mehanizme da sprovedeš pravdu sve ti je badihava. Ili budi snažan koliko Faraon, ako nisi pravedan opet će sve to propasti. U tom smislu, mi smo se i večeras okupili imajući u vidu da je koliko do juče narodni poslanik Muamer-efendija vodio Islamsku zajednicu. Danas je u jednoj potpuno drugačijoj ulozi koju iz lične perspektive i prvog i drugog djela može skicirati određene stvari.

U povodu optužbi iznijetih posredstvom Regionalne televizije Novi Pazar i portala bliskih Rasimu Ljajiću na račun Islamske zajednice o navodnoj pronevjeri novca, u cilju obavještanja javnosti o istini, Mešihat Islamske zajednice u Srbiji izdao je sljedeće saopćenje:

Džemail Mavrić, lice koje se u prisluškivanjima i montiranim razgovorima spominje kao dužnik, jeste bivši službenik Islamske zajednice koji je obavljao poslove imama u selu Mojstir, Medžlis IZ-e Tutin, o čijem privatnom radu Islamska zajednica duži period nije imala saznanja.

Nakon što su brojni džematlije tražili smjenu pomenutog lica sa mjesta imama zbog zloupotrebe položaja i prevare brojnih džematlija, Mešihat je donio odluku o razrješenju pomenutog i njegovom udaljavanju sa položaja.

Međutim, pored prevare kojoj su bili izloženi brojni džematlije, prijatelji i članovi rodbine sa kojima je Mavrić imao kontakta, Islamska zajednica je također bila meta pomenutog, koji je tražio da se pojedinim članovima njegove rodbine, koji su bili službenici Islamske zajednice, kakav je slučaj sa sestrom i sinovcem imenovanog te nekim drugim osobama, izda potvrda o zaposlenju u Islamskoj zajednici kako bi kasnije, po dogovoru sa njima, kako je tvrdio, podizao kredit.

Problem je nastao kada je imenovani dobijeni novac potrošio i odbio vraćanje kredita, a članove rodbine doveo u neugodnu situaciju da lično vraćaju kredite uz prodaju sopstvene imovine, kao i Islamsku zajednicu u kojoj su te osobe radile, ali i nastavio zloupotrebu Islamske zajednice i nakon toga na način da je falsifikovao potvrde Islamske zajednice o zaposlenju na ime drugih osoba koje nisu bile u radnom odnosu u Islamskoj zajednici kako bi i na njihovo ime podigao kredit, a potom odbio njegovo vraćanje, pravdajući se nesposobnošću da to uradi i tražeći od Islamske zajednice, koju je zloupotrebom i prevare htio dovesti u situaciju odgovorne za vraćanje pomenutih sredstava, da to učini, jer je, navodno, bio njen službenik, prijeteći da će, ukoliko se to ne prihvati, javno istupiti protiv Islamske zajednice i njenih čelnika.

Obzirom da Islamska zajednica nije prihvatila ucjenu pomentog, već je tražila od njega da za sve nezakonite radnje i prevare lično odgovara pred nadležnim organima, pomenuti je učinio ono što je nagovijestio, to jest, uz podršku obavještajnih i kriminalnih krugova bliskih Rasimu Ljajiću, te snimanih i montiranih razgovora, uključio se u pokušaj diskreditacije Islamske zajednice i njenih službenika s ciljem izazivanja smutnje i sumnje u rad čelnih ljudi Islamske zajednice, što je posebno postalo aktuelno nakon zblježavanja Ugljanina i Ljajića.

Islamska zajednica je naknadno saznala da je pomenuta osoba zloupotrebom imamskog ugleda oštetila brojne džematlije sa prostora Tutina, Novog Pazara, Rožaja, Sjenice itd. te ovom prilikom poziva sve muslimane sa ovih prostora na oprez u kontaktu sa pomenutim kako ne bi postali još jedna u nizu prevarenih osoba, obavještajući javnost da pomenuti nema ništa sa Islamskom zajednicom, bez obzira na njegovo lažno pozivanje na bliskost sa njom i njenim čelnicima.

MUFTIJA MUAMER ZUKORLIĆ

OSNIVAČ I PRVI GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Kao prvi urednik i osnivač Glasa islama, kakav je Vaš osvrt na dvadeset godina njegovog kontinuiranog djelovanja?

Meni je zadovoljstvo što imam na ovaj način priliku da se prisjetim jednog od najvažnijih projekata i sada već jedne od najvažnijih ustanova Islamske zajednice. Jedino što me čini donekle zatečenim jeste činjenica da u trenutku skoro da nisam povjerovao da je prošlo dvije decenije. To je priroda života na ovome svijetu, da on teče mnogo brže nego što mi osjećamo i mislimo, ali i kako bi mi željeli. Vrijeme koje je proteklo i sama činjenica da Glas islama već ima ovaj jubilej i da ima ovu zrelost, punoljetstvo, potvrđuje snagu uspjeha ove ustanove i to je ono što čini i izaziva posebno zadovoljstvo. Mi smo od 1993. godine, kada je formiran Mešihat Sandžaka, zbog okolnosti, ambijenta u kojem je Islamska zajednica preživljavala, uglavnom morali krenuti u osnivanje ustanova skoro sa nule i vrijeme u kojem smo se tada nalazili jedno je od najtežih godina za Bošnjake, općenito muslimane na Balkanu i nas u Sandžaku. Tada krenuti da osnivate sistem ustanova ličilo je na utopiju, na avanturu sa malim šansama za uspjeh. To je, uslovno da kažem, bila jedina slobodna linija. Ta ivica kojom smo morali proći bila je jedina šansa. Iako je izgledala malom, druga nije postojala. Morali smo krenuti da se organizujemo i postaviti temelje našeg daljeg duhovnog opstanka, očuvanja naših vrijednosti, afirmaciji naše vjere, kulture i svih naših drugih osobnosti. Činjenica je da smo tada bili skoro blokirani u svim segmentima društvenog života, a medije nismo imali nikakve. Glas islama je bio taj prozor u svijet, prvi korak hvatanja ritma sa izazovima oko nas - civilizacijskim, kulturološkim izazovima, ekspanzijom medijskog komuniciranja u svijetu, a za nas muslimane ovdje, konkretno Bošnjake, to je bila neka vrsta prvenca, pogotovu u okrilju Islamske zajednice. Pustoš u medijskom sektoru bila je i u ostalim segmentima društva u Sandžaku. Tada skoro da nije postojao nijedan sandžački medij, osim neke državne radio-stanice i nekih komunističkih časopisa koji su bili više partijski bilteni. Čini mi se, tada je jedino bila oživljena Revija Sandžak kao najstarije glasilo na prostoru Sandžaka i to je bilo sve.

Mi smo morali krenuti pionirski, bez nekih značajnijih potencijala, ali pokazalo se da je faktor čovjek najveći resurs i najznačajniji potencijal, pogotovu ako ima ono osnovno što ga čini čovjekom, a to je moralno-etičko utemeljenje i svijest koja prerasta u viziju sa čvrstom vjerom i uvjerenjem da smo mi pred Bogom u pogledu elementarnih potencijala svi jednaki, da je Bog dao svima šanse da budu dobri, kvalitetni i uspješni, a samo je pitanje da li ćemo to da iskoristimo i pokrenemo svoje potencijale, da li imamo dovoljno čvrste vjere i uvjerenja da poštujući sebe napravimo

prve i najteže korake. Kada smo taj prvi iskorak napravili, izgledao je kao dječija igra u samom početku – nestvaran, ali sa toliko idealizma da i oni koji su bili sa puno nevjerice vrlo brzo su je izgubili i postali dio tima koji je te prve nestabilne dječije korake pretvorio u prave čvrste korake napretka i razvoja prvog islamskog medija u Sandžaku.

Neki od naših sagovornika, koji su kasnije bili neki od ključnih nosioca Glasa islama, u startu nisu povjerovali u ovu ideju da će zaživjeti. Glas islama dvadeset godina prolazi kroz razne periode, vezao se za put razvoja Islamske zajednice. Recite nam Muftija, da li biste mogli izdvojiti neki poseban period kada je Glas islama za Islamsku zajednicu bio najvažniji?

Glas islama je uvijek bio važan za Islamsku zajednicu. Islam je vjera komunikacije, vjera koja svoju misiju vrši transparentnom ponudom vrijednosti kojima raspolaže, i to sa vrlo jasnim ubjeđenjem u istinitost onoga što se nudi. Vjera islam nema potrebu da svoju poruku zapakuje. Neke druge religije, zbog nedovoljne uvjerljivosti, nedostatka argumenata u ono što nude, uz sve teze svoje poruke morali su više pobjeći u ponekad apstraktne umjetničke forme, da se malo zapakuje nekako ta ponuda. To je, naravno, dalo

NOVI OPŠTI RAT NA BLISKOM ISTOKU

ORUŽIJEVA GODIŠNJICA GENOCIDA U POTUČARIMA

M. Fetullah GÜLEN:
Šta najviše čovjeka koji ne vjeruje
treba objasniti

SVIJET ISLAMA:
Protesti širom svijeta protiv
izrečkog terora u Libanu i Gad

Peta agresija Izraela na Liban

Ne zaboravimo Srebrenicu!

Glas islama

http://www.glas-islama.com

Broj 117 Godina X Redžeb-Sa'ban 1427. / avgust 2006. Cijena 80 din

Nakon prestomesečnih odlučnih koraka
Islamske zajednice:

Zgrada islamskih ustanova
vraćena pravom vlasniku

Potpredsjednica Vlade Dulić-Marković
i ministar finansija Dinkić i. posjetili Mešihat Sandžaka:

- Sandžak - veza sa Islamskim svijetom
- Islamska zajednica - supervizor za razvojne investicije u Sandžaku

**Knjiga i Glas islama
u kompletu**
250 DIN
ili 2,5 €

Ahmed Ferid

Bogobojznost

(ZA INOSTRAŠTVO 5 EURA)

BIH 2 KM | EU 2.5 € | US 4 \$ | CG 1€ | HRK 12.00 | SIT 350 | CHF 4.50 | CAD 4 | AUD 2

neke druge rezultate u umjetnosti - slikarstvu, muzici itd. Islam zbog svoje potpune simbioze, teze, poruke i argumenta nije imao potrebu za tim uvijenim formama, zato je u islamu predstavljanje islamske poruke i misije neophodna ta neposredna komunikacija. Zato je medij poput Glasa islama nešto što nije bilo samo potreba institucije Islamske zajednice već prevashodno vjernika. Mi smo se tada odlučili dati mu ime Glas islama sa jasnom ambicijom da se ne radi o nekom biltenu Islamske zajednice već o glasilu koje ima, prije svega, misiju vjere, a naravno implicitno je Islamska zajednica nosilac misije vjere na ovom prostoru i logično je da će on predstavljati Islamsku zajednicu informativno i u svakom drugom pogledu. Ne postoji mjesec, dan ili period kada Glas islama nije bio potreban Islamskoj zajednici. Naravno da se taj značaj povećavao u nekim trenucima kada je Islamska zajednica bila posebno ugrožena. U nekoliko valova udara na Islamsku zajednicu, u toj strategiji onih koji su pokušavali raditi o glavi Islamskoj zajednici, uvijek je postavljan i momenat medijske izolacije. To je praksa svih agresora da svoju agresiju žele izvršiti u mraku - gase se svjetla da bi se prekrili zločini i manje bi bili vidljivi elementi agresije koja je nemoralan i nepravedan čin. Svi lopovi vole da rade noću. Uvijek je svaku agresiju na Islamsku zajednicu pratio pokušaj medijske izolacije, isključivanje šanse da mi kažemo istinu preko raspoloživih javnih i drugih medija. U tom trenutku je ostajalo samo ono što imate svoje, u tom trenutku je Glas islama, a posebno 2007. godine, bio mali prozor prema javnosti preko koga su se vjernici mogli informisati šta se to događa Islamskoj zajednici, šta nam to rade protivnici i šta su naumili. Naravno da je on na taj način postao jedan od stubova opstanka, očuvanja i odbrane Islamske zajednice, ali i žrtva. Već

DELEGACIJA MEŠIHATA U POSJETI IRANU

NA SPORTSKIM IGRAMA ISLAMSKE ZAJEDNICE

SVIJET ISLAMA:
Prof. dr. Nuruddin Ibr:
Islamska misao
i izazovi prečag milenijuma

Šejh Karadžević:
Pomoć Mirulaha
obligatna vjerska dužnost

Kongres o jedinstvu muslimana

Sandžak ukupni pobjednik
takmičenja

Glas islama

http://www.glas-islama.com

Broj 118 Godina X Sa'ban-Ramazan 1427. / septembar 2006. Cijena 80 din

Skandalozno ponašanje policije:

Najviši predstavnici Mešihata
Sandžaka zadržani 95 minuta
radi pretresa

Zgrada Islamskih ustanova vraća se
svojoj prvobitnoj svrsi Mešihat Islamske zajednice Sandžaka

Poziv svim pripadnicima
islama da učestvuju u
obnovi

Es selamu alejhum

Prištvarani,
Godine 1461, osnivajući Novi Pazar, Gazvi Ša-beg Šah-ković je podigao džamiju i naredio nje mekteb, koji je kasnije preobrazio u Medresu. To je prva prosvjetska ustanova u ovom dijelu Balkana, na čijim temeljima je podignuta zgrada Islamske ustanove. Čvrst dana Mešihat Islamske zajednice Sandžaka je donio odluku da u ovoj zgradi bude smješten Fakultet za islamsko studije, koji je pod imenom Islamska pedagoška akademija formiran prije pet godina i kao takav predstavlja prvu visokoškolsku matičnu ustanovu u Sandžaku. Odlučeno da je postojeća zgrada Islamske ustanove izgrađena davne 1935. godine, neophodno je je obnoviti i adaptirati za potrebe Islamskog fakulteta. Pošto je u pitanju najstariji i najvredniji vakuf u Sandžaku, vakuf iz kojeg je krenula ikona cjelokupnog znanja i obrazovanja na ovim prostorima, odlučili smo da učestvo u obnovi ovog vjerskog i prosvjetskog zdanja omogućimo svim pripadnicima islama sa ovog prostora. Odluka pravni sponzor je da čuvaju svoje emanete, a sa one koji čine i odgovorno ponese svoje emanete. Navedeni članovi obaveza nagrada na budućem svijetu, a korak, zdravlje i uspjeh na ovome svijetu. Njegovan da telo se odaxvati ovom časnom poslovu, selahne Vas selamin.

Predsjednik
Mustafa Mlamer-ef. Zafarović

**Knjiga i Glas islama
u kompletu**
250 DIN
ili 2,5 €

Haris el-Muhasibi

Put na Ahiret

(ZA INOSTRAŠTVO 5 EURA)

BIH 2 KM | EU 2.5 € | US 4 \$ | CG 1€ | HRK 12.00 | SIT 350 | CHF 4.50 | CAD 4 | AUD 2

tada smo imali početak primjene Zakona o crkvama i vjerskim zajednicama, gdje je Glas islama bio korisnik dotacija od raznih državnih fondova kako bi mogao da uspješno funkcioniše. Agresija na Islamsku zajednicu, kao što znamo, realizirana je od strane političke organizacije Sulejmana Ugljanina u savezu sa tadašnjim premijerom Vojislavom Koštunicom, koji je stavio na raspolaganje i MUP i sve druge resurse države kako bi se otela Islamska zajednica i kako bi se sve strukture Islamske zajednice predale preko noći paravjerskoj grupaciji formiranoj preko noći, u čemu nisu uspjeli. Glas islama je odlučno raskrinkavao tu zavjeru, nezakonitost, agresiju, razobličavao njeno grozno lice i lice tih aktera, njihove namjere, pozadinu i sve ono što je bilo od važnosti za te događaje. Obzirom da im ništa drugo nije preostalo, na Glas islama je stavljena neka vrste finansijskog embarga od države i od tada Glas islama nije vraćen na dotacije države, misleći vjerovatno, prema iskustvu iz ranijih vremena, da Glas islama neće preživjeti i bit će ugušen. Nosioci aktivnosti u Glasu islama posebno, kao i svi drugi faktori u Islamskoj zajednici na čelu sa Mešihatom, bili su svjesni značaja Glasa islama i kao što se pokazalo u svim drugim projektima i aspektima razvoja Islamske zajednice glavni resurs Islamske zajednice su vjernici. Islamska zajednica nije bačena na koljena samo zato što su vjernici odlučili da je brane. Kada su svi drugi aspekti izolacije proradili, vjernici su bili ti koji su svoje imetke, energiju, živote stavljali na raspolaganje Islamskoj zajednici i na taj način je ona opstala. Isto tako, kao jedan od ključnih segmenata Islamske zajednice, uprkos brojnim problemima sa kojima se suočio jer je jako teško obezbijediti redovna sredstva, platiti ljude, štampanje i sve ostalo, Glas islama je platio visoku cijenu, ali je opstao i pokazao da je moguće

GLAS ISLAMA

الصوت الاسلامي

A KO GOVORI IJESBE OD ONOGA KOJI PROZIVA ALLAHU, KOJI DOBRA DJELA ČINI I KOJI GOVORI: "JA SAM DOISTA MUSLIMAN" (KUR'AN)

وَمَنْ أَحْسَنُ لِقَاءَ مَنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّهُ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

CIJENA: 100 DINARA | BIH 2 KM | EU 3 € | US 4 \$ | CD 16 | HRK 12.00 SLY 350 | CHF 4.50 | CAD 4 | AUD 2

JANUAR 2017. | BROJ 280

280.

Jubilarno izdanje

20
GODINA SA VAMA

NAŠE VIĐENJE
MUFTIJA MUAMER ZUKORLIĆ

U Velikoj sali Mešihata, 4. januara 2017. godine, održana je tribina u povodu novog talasa napada na Islamsku zajednicu. U ovoj rubrici objavljujemo izvode iz obraćanja uvođničara muftije Muamera Zukorlića.

INTERVJU
DR. REŠAD PLOJOVIĆ

O medijskoj hajki na Islamsku zajednicu i Muamera Zukorlića razgovarali smo sa direktorom Medrese "Gazi Isa-beg" u Novom Pazaru dr. Rešad-ef. Plojovićem

RAZGOVOR S POVODOM
OPR. DR. FARUK SEMIZ

Svim onima koji su i dalje skeptični kada je operacija očiju u pitanju i koji imaju ozbiljne probleme sa očima preporučujem da posjete našu bolnicu i urade detaljni pregled očiju sa našom najsavremenijom tehnologijom

biti jedan mali medij, ali dostojanstven i dostojan mislije koju je prihvatio.

Kakva je budućnost Glasa islama u smislu podrške koju će Islamska zajednica i druge važne institucije u našem regionu dati Glasu islama. Jedan od sagovornika i od prvih urednika Glasa islama Fehim Kajević je odgovorio na ovo pitanje: Dok je muftija Zukorlić živ, Glas islama će živjeti.

Ja se zahvaljujem mom prijatelju Fehimu Kajeviću koji je u onim najtežim trenucima nastanka Glasa islama, kada je nedostajao profesionalni aspekt, imao osjećaja, odgovornosti i svijesti i stavio se na raspolaganje ovoj novini i ugradio sebe u kulu koja se zove Glas islama. Zahvaljujem mu na lijepim riječima i ovom komplimentu, međutim, ja mislim da će Glas islama trajati dok traju muslimani na ovom prostoru. Posebno što se i svojim imenom vezao za islam, a to je jače od svakog pojedinca. Kada u jednoj instituciji, sistemu, pa i narodu postoji neko ko vodi neke procese, to je kao kada porodica ima nekog snažnog roditelja, glavu porodice, pa djeca i dopuste da budu malo razmažena i očekuju da će taj neko sve to da vodi i nosi, onda tako to i bude.

Naravno, to može da proizvede neke negativne efekte kasnije kada taj ko sve to vodi i nosi ode, pa često mišići i kosti te razmažene djece ne budu dovoljno snažne da to vode i nose. Vjerovatno ako su odgojeni u duhu pravih vrijednosti vrlo brzo se i ta razmažena struktura zna prilagoditi izazovima i nastaviti da nosi te emanete. Na kraju, poznato je da sam se povukao sa čela Islamske zajednice, prvo sa mjesta predsjednika Mešihata, a potom i sa mjesta sandžačkog muftije. Mnogi su očekivali tektonske poremećaje,

Glas Islama

صوت الاسلام

A ko govori ljepše od onoga koji poziva Allahu, koji dobra djela čini i koji govori: "Ja sam doista musliman!" (Fussilet, 33)

vjera • društvo • kultura

Intervju: Muamer ef. Zukorlić, predsjednik Mešihata IZ-e Sandžaka

USTAV JE DOBRIM DIJELOM OTKLONIO ZULUM NANJET ISLANSKOJ ZAJEDNICI

Svojom reorganizacijom 1993. godine, Islamska zajednica je postala potpuno autonomna u odlučivanju i radu, što se mnogima nije dopalo. Proteklih mjeseci su učinjeni slični pokušaji, istina, ovoga puta od strane nekih lokalnih političara, koji nisu prezali ni od mizernih kleveta, koristeći lokalne novine. Stvari su otišle toliko daleko da su dojučerašnji "bore" za vjeru glasno pozivali državne organe da trebaju porušiti zgradu Medrese koja je, kako kažu, napravljena bez odgovarajuće građevinske dozvole. Riječ je, dakle, o još jednom pokušaju, nadam se posljednjem, da se vjera Islam i Islamska zajednica pretvore u sredstvo ostvarivanja uskih političkih i drugih interesnih ciljeva, što nipošto nećemo dopustiti. Vjera je djelo Apsolutnog Gospodara, te je kao takva uzvišena i ne može se nikome potčiniti.

Strana 4

REAFIRMACIJA JEDINSTVENE IZ-e

Mešihat Islamske zajednice u Sandžaku, Mešihat Islamske zajednice u Hrvatskoj i Mešihat Islamske zajednice u Sloveniji, sastavni su dio Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini. Na ovaj način, Islamska zajednica u bivšoj Jugoslaviji je potvrdila svoje jedinstvo, ostim Islamske zajednice u Crnoj Gori, Makedoniji i Islamske zajednice na Kosovu, koje, za sada, nisu uključene u jedinstvenu vjersku zajednicu na prostorima prethodne Jugoslavije. Međutim, ne znači da i ove Islamske zajednice neće učiti u sastav jedinstvene vjerske zajednice.

Strana 5

PSI LAJU KARAVANA PROLAZI

Islam u Španjli

MODEL ZA EVROPU

Strana 15

USVAJANJE TUDEG I STID OD VLASTITOG

Rekao je Allahov poslanik (s.a.v.s.): "U amanet vam ostavljam: da se Allaha bojite, da slušate i pokoravate se onome koga ste izabrali za svoga vođu, pa makar on bio rob-Abesinac, jer ko od vas bude posljiše mene živio biće svjedok mnogih raznimolazaženja unutar zajednice mojih sljedbenika. U tom slučaju vi ste dužni da se pridržavate mog Sunmeta (tradicije) kao i sunmeta mojih sljedbenika - pravednih halifa, koji će vas na dobro upućivati. Čvrsto se prihvatite mog Sunmeta i čuvajte se novotarija u vašim vjerskim poslovima. Jer, svaka novotarija u vjeri je bid'at - štetna stvar, a svaki bid'at je lutanje i skretanje s pravog puta (zabluda) a svaka zabluda vodi u džeheem."

Strana 13

je, međutim, mene to čini jako zadovoljnim, sretnim i ponosnim. Imao sam određenu bojazan ne samo u svjetlu mog povlačenja, već općenito pateći razne sisteme kroz historiju i predvodnike tih sistema koji su napravili jednostavnu, ali vrlo opasnu grešku gdje su opstanak tih sistema vezivali za sebe. Nisu uspjeli da iza sebe odgoje grupu ili generaciju koja će te sisteme nositi. Obično su ti sistemi propadali nakon njihovog odlaska ili nestanka.

Ja sam se uvijek toga pribojavao, od samog početka, ali nadam se da to što sam se pribojavao je u meni održalo svijest potrebe da se timovi formiraju, pripreme, ojačaju. Na kraju i moje pomijeranje sa čela Islamske zajednice u vremenu gdje sam još mogao to da činim i po svojim kapacitetima i prilici koju sam imao, zapravo je i uzrokovano time da sam htio i za života i u vrijeme zdravlja da se uvjerim da ljudi koji su uz mene izrastali su kadri da to drže i afirmišu i evo iz dana u dan se uvjeravam da je tako. Vjerujem da će tako biti i sa Glasom islama, iako mislim da je ovo vrijeme transformacije, pogotovo medijske, na civilizacijskoj sceni. Glas islama bi morao da uđe u temeljitu reformu, morao bi da skupi snage da brže hvata korak sa tim izazovima. Imamo raskorak između printane i elektronske ponude, a to je nešto što prosto melje i velike medije svjetskog ranga. U tom pogledu bi Glas islama morao da proprati potrebe mentaliteta novih, mladih generacija koje se drastično razlikuju od mentaliteta naše generacije ili naših generacija koje su nastajale u sasvim drugom usporenijem ambijentu sa mnogo manje elektronike. Uz te korekcije, uz dodatni napor da se to unaprijedi, mislim da Glas islama mora ostati glas islama sve dok islam postoji, jer islam će postojati do Dana sudnjega i njemu će uvijek trebati glas.

FEHIM KAJEVIĆ

OSNIVAČ I UREDNIK U REDAKCIJI U PERIODU 1997-2000.

Vaš osvrt na Glas islama dvadeset godina od osnivanja?

Zadivljujući. Prije Glasa islama radio sam u Sandžaku u drugim informativnim glasilima, bio sam urednik Revije Sandžak, Sandžačkih novina, Parlamenta, Vakta i ostalih časopisa. Nakon dolaska Sulejmana Ugljanina, predsjednika SDA za Sandžak, iz Turske, iz Ankare, preko Beograda u Sandžak, napisao sam komentar u Sandžačkim novinama: „Ugljanin dolazi“. Podržavao sam ga tada. Međutim, ubrzo sam shvatio da je izgubio konce u stranci, jer se puno zadržao u egzilu, a za to vrijeme, morat ću da spomenem Rasima Lajića, koji je radio protiv njega i SDA stranke, i od tada radio je za Srbe.

Ja sam tada u komentaru napisao da Ugljanin ne podnosi ostavku već se i dalje bavi politikom, a da bi se bavio politikom mora raščistiti smeće oko svoje kuće, avlije, stranke SDA, jer mu se nakupilo puno negativaca.

To je bio moj „griješ“. Smijenjen sam po kratkom postupku. Imao sam porodicu, i danas je imam, troje tada maloljetne djece, supruga nije radila. Odlučio sam zbog budućnosti svoje djece ići u Sarajevo. Shvatio sam da mi nema budućnosti u Novom Pazaru i Sandžaku.

Međutim, tada me je sandžački muftija Muamer-ef. Zukorlić ponudio da počnem uređivati Glas islama. Zamolio me je da ostanem, da ne idem zbog naše vjere, zbog Glasa islama, rekao je da mu trebam, kao profesionalac i neko ko je bio urednik u saveznim i republičkim redakcijama. I ja sam ostao.

Sjećate li se prvog broja?

Bili su teški trenuci. Bio je januar-februar 1997. godine. Vidio sam da nemam kadrova i predložio tadašnjem Muftiji da počnem obučavati profesore u Medresi i davati im časove iz žurnalistike, što je on dozvolio. Počeo sam da dajem časove od

vijesti, komentara, do reportaže. Imao sam u startu novi tim od profesora Medrese iz Novog Pazara. Pokušao sam da regrutujem i mlade novinare. Istovremeno je pokrenut i srednjoškolski list Softa za učenike Medrese.

Bio sam urednik, a Muftija je cijenio moj rad. Proveo sam četiri godine u Glasu islama. Nakon toga sam po drugi put došao sa porodicom u Sarajevo. Ne mogu da zaboravim koliko smo pažnju posvećivali pisanoj riječi i žurnalistici. Borili smo se za pravdu i istinu, našu vjeru, kulturu, književnost, naš identitet.

Muftija je za mene najveći čovjek u Sandžaku danas, i juče, prekjuče i ubuduće.

Kakve su bile prve refleksije?

Glas islama se pojavio u vremenu informativne blokade u Sandžaku, kada je štampa iz Beograda sijala laži, neprilike. Rat se tek završio u Bosni, a Glas islama se borio za istinu. Imali smo iz broja u broj reportaže, susrete sa izbjeglicama iz Bosne, a kasnije i sa Kosova. To smo pratili istinito i sa lica mjesta.

Glas islama je odigrao veliku ulogu u probijanju informativne blokade u Sandžaku. Imali smo specijalnu rubriku - Naše viđenje, koje smo potpisivali. Komentar je bio politički, vjerski, obrazovni.

Glas islama ima tradiciju, dvadeset punih godina. Ako bi neki analitičar uzeo od prvog broja do danas da analizira, našao bi sjajno zrnelje istine u znaku vjerske tolerancije, u znaku obrazovne, kulturne tradicije. Glas islama je svestrano, obrazovno, vjerski pokrivaio Sandžak, bio je tolerantan, služio se istinom.

Je li bilo opstrukcija?

Bilo je trzavica od strane političkih fona da nije potreban Glas islama u Sandžaku, jer je postojao Preporod, koji i dan-danas postoji u Sarajevu, a pokrivaio je i Sandžak. Muftija sandžački Zukorlić se izborio i pravio vjerske institucije. Zalagao se za obrazovanje, izgradio Univerzitet, a tada nažalost stranka SDA u Sandžaku nije imala ništa. Muftija je objeručke radio i dan-danas je autoritet u Sandžaku i šire. On je radio, ali politika je htjela da zaustavi njegov vjerski i politički hod.

Kroz dvadeset godina Glas islama je obilježje informativne struke u Sandžaku, jer je on informativnu blokadu cijepao i rasturao činjenicama, dokazima i istinom.

Kakav je doprinos Glasa islama u različitim vremenskim periodima djelovanja?

Imali smo s vremena na vrijeme rubriku u Glasu islama o izbjegličkom sindromu iz Bosne. Postoje dva mezarja izbjeglica u Novom Pazaru i Rožajama. Obilazio sam ih i snimao da bi me jednom prilikom, kada samo išli prema Prištini, u Kosovskoj Mitrovici uhapsila DB. Imao sam foto-aparat, tamo smo bili preko osam časova, prijetili su mi da će me ubiti.

U foto-aparatu su našli slike izbjegličkog groblja iz Bosne.

U Glasu islama sam objavljivao taj izbjeglički sindrom, probleme. Radio sam u Sandžačkom odboru za zaštitu ljudskih prava i pratili smo izbjeglice preko Turske, iz Turske za Evropu. To je bio doprinos. Kada su došle izbjeglice sa Kosova posebno ih puno je bilo Rožaje. Smješteni su u džamijama i drugim prostorima. Glas islama je obilazio i izvještavao sa lica mjesta o tome. To nije bilo u drugim novinama.

Kakva je budućnost Glasa islama?

Zahvaljujući prvenstveno Muameru Zukorliću, koji se sada bavi politikom, i dobro je to što se bavi politikom, jer je on najbolji, najvrjedniji, najobrazovaniji u Sandžaku, Glas islama će opstati, jer ima tradiciju i ima kadrove.

MUFTIJA DR. MEVLUD-EF. DUDIĆ

PREDSJEDNIK MEŠIHATA, OSNIVAČ I DUGOGODIŠNJI ČLAN REDAKCIJE

Kao jedan od članova i osnivača Glasa islama u to vrijeme, kako gledate na Glas islama nakon dvadeset godina?

Vrlo sam sretan, ponosan i zahvalan dragom Bogu da sam bio počašćen od samog donošenja odluke o pokretanju lista Glasa islama dati svoj skromni doprinos. Mislim da je Glas islama odigrao vrlo značajnu ulogu u najtežim vremenima. Dvadeset godina kada neko napuni to je potpuno punoljetna osoba. Kada sam razgovarao sa glavnim i odgovornim urednikom o tome začudio sam se kad prije prođe dvadeset godina. Mislim da je to još jedno od djece Islamske zajednice. Kada govorim o medijima, posebno sa Glasom islama se u potpunosti ponosimo.

Sjećate li se tog dana osnivanja?

U potpunosti se sjećam kao da je jučer bilo, jer smo dugo vremena proveli raspravljajući kakvo ime da nosi naša novina. U to vrijeme nismo imali više od džume, a džamija nije mogla biti prozor u svijet gdje bismo govorili o našim problemima, pisali radove. Imajući u vidu da smo nekada bili pretplatnici Preporoda, slobodno možemo reći da je on izrodio ova ostala glasila. Bili smo dopisnici i obavezno čitali sve brojeve Preporoda, pa se ukazala potreba da osnujemo svoje glasilo. Tadašnji muftija Muamer-efendija bio je glavni pokretač i insistirao je na tome i toga dana smo proveli nekoliko sati u biblioteci pored Altun-alem džamije i raspravljali kako bi trebalo da bude ime glasila Islamske zajednice. Bilo je različitih prijedloga i mišljenja, a pomalo i bojazni pojedinih članova Mešihata da li je prejako ime Glas islama. Nakon iscrpne diskusije na kraju smo se dogovorili da naziv naše novine, časopisa Mešihata, bude Glas islama. Bio je to pomalo iscrpljujući dan, ali vrlo sretan i ponosan moram priznati da nisam potpuno bio svjestan u šta ulazimo, nismo znali možemo li sve iznijeti, imamo li dovoljno potencijala, kadra, kako će se to financirati, odakle itd. Niko nije postavljao pitanje treba li nama Glas islama i svi su bili složni da je to prijevremena potreba, jer mi muslimani Bošnjaci ovih prostora nemamo nijedno glasilo. Opet se ispravno pokazalo da je sav teret pao na Islamsku zajednicu, jer drugi nisu bili sposobni da to dostojanstveno iznesu. Sretan sam da sam bio sudionik tog događaja, jedan od pokretača i učestvovao u osnivanju Glasa islama prije dvadeset godina.

Zanimljivo je to da ovdje sve što radite činite srcem, vođeni nekom željom i emanetom. Tako je nastao i Glas islama?

Baš tako. Ne možete očekivati da dragi Allah dadne nafaku prije nego li se rodi dijete. Onog momenta kada Allah stvori dušu tek tada imate pravo na nafaku za tu dušu. Mi nismo planirali niti budžetom niti na bilo koji drugi način, već ako budemo imali sredstava onda ćemo napraviti Medresu, Fakultet, vrtić, Školu Kur'ana, Izdavačku kuću, Glas islama, Refref radio itd. Ali ukazala se potreba shodno kur'anskom ajetu: „A kada se odlučite, na Allaha se oslonite, a ko se osloni na Allaha, On mu je dovoljan

Pomagač.“

Mi smo čvrsto donijeli odluku i kada je u pitanju bio Glas islama. Prije toga smo napravili dobru analizu ima li potrebe za tom vrstom medija u Islamskoj zajednici. Smatrali smo da je potrebno i da ne smijemo uopće više čekati. Nakon što smo to analizirali, oslonili smo se na Allaha dž.š. Evo, u kontinuitetu dvadeset godina Glasa islama, u kontinuitetu Medresa funkcioniraju besprijekorno, Islamski fakultet, vrtići, Škola Kur'ana i svi ostali projekti koje smo napravili. Čvrsto vjerujem da su dva ključna faktora bila vrlo značajna u svemu tome, a to je iskren nijet i čvrsti temelji. Kada to dvoje imate, onda za budućnost tih projekata ne trebate se brinuti.

Kakav je doprinos Glasa islama u različitim periodima djelovanja?

Vrlo značajan. Jedini prozor prema svijetu i vjernicima, koji su u tim teškim vremenima u prethodnih dvadeset godina na različite načine bili informisani mnogim neistinama i lažima. Glas islama, iako mjesečnik, željno je iščekivan. Naši vjernici i džematlije su se mogli napajati preko ovog glasila, a onda ste mogli čuti od naših vjernika da kažu: „Pročitao sam u Glasu islama...“

U početku je postojala bojazan da li će biti distribuiran do svih čitalaca, a nakon toga su se naši vjernici navikli, nakon što se prvog u mjesecu ispromovira pred džematlijama, da je izišao novi broj Glasa islama. U vrlo teškim vremenima, u početku, nakon toga i u ovih zadnjih devet

Glas صوت الاسلام Islama

vjera • društvo • kultura

Januar 1997 • Ramazan 1417 • Novi Pazar • Godina I • Broj 1 • Cijena 4 Din

INTERVIEW: Muamer ef. Zukorlić, predsjednik Mešihata Islamske zajednice Sandžaka

ISLAM GRADI LIČNOST KOJA ČINI DOBRO SVIMA

"Polazeci od svojih opredjeljenja, sretan sam kao i svaki onaj koji je samo Stvoritelju pokoran. Njemu Jednom Jedinom, koji nam je podario blagodat života, vjere, morala. Samo On posjeduje pravo na našu pokornost, koja nam daje slobodu od okova robovanja onima koji nisu dostojni toga. Naravno, ne mogu biti popuno sretan sve dok ovim svijetom vlada ovakvi zulam i teče krv neudžnih"

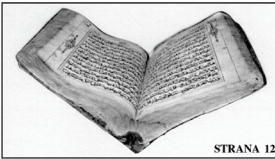
STRANA 4

OTVORENA NOVA DŽAMIJA U NOVOM PAZARU

STRANA 8

RAMAZAN-MJESEC KUR'ANA

STRANA 12

Ispovijest mlade muslimanke

OD ČOBANICE DO VASPITAČICE U ŽENSKOJ MEDRESI

STRANA 18

ŽENA U ISLAMU

STRANA 17

RAMAZAN-I-ŠERIF MUBAREK OLSVN

NAŠE VIĐENJE

3

h, za Titova vakta mogao si mirno spavati na klupi u parku u Beogradu ili Kraljevu...".

nostalgično uzdišući izjavljaju oni koji žale za izgubljenim pozicijama ondašnjeg vremena. Da, istina je, mogao si spavati gdje si htio, jer si ti Musliman jedino dobar ako spavaš. A ako pokušaš da ustaneš?! Ti si fundamentalista, nacionalista, terorista, hoćeš džamahiriju, zelenu transferzal, i kao takav nisi više štićenik zakona. Protiv tebe će svom žestinom zakrpati pera, zasjeđati akademije i napokon se pokrenuti i tenkovi. Sve je to opravdano jer si svojim buđenjem poremetio desetljećima dugu harmoniju odnosa lišenih svijesti o Bogu. Odkrknino si vrata "Allahovom svjetlu", koje je, iako spasonosno, ipak bolno za one čije su oči postale ovisne od duboke tame. Zato te mnogi i od svojih sunarodnika preziru. A kako i ne bi kad svaki zločinac prezire svjedoke. Do sada su mirno govorili "Ovo je čafirska zemlja, darul-harb", zaboravljajući na kur'ansku poruku: "Zemlja pripada Allahu i nasljeduju je Njegovi dobri robovi." - ili "Ne može se u njoj po Islamu živjeti", "Necemo se od svog halka odvajati". Evo vidite da može. Može i šehadet ašićare. Može i ezan, i to glasno. A su malo više svijesti o Božijem hataru, može čak i hidžab (islamska odjeća žene).

ima svoju islamsku novinu. To je feth (pobjeda) Islama, Muslimana, Islamske zajednice Sandžaka, a posebno Izdavačke djelatnosti "El-Kelimeh". Ovim Islam diže svoj glas. Kalem (pera) pravovjernih prenosiće svjetlo Allahove riječi, (furkan) pružiti poruku o halalu i haramu, moralu i bogobojaznosti. "Glas Medrese (mušku i žensku), izgradili tri

ima svoju islamsku novinu. To je feth (pobjeda) Islama, Muslimana, Islamske zajednice Sandžaka, a posebno Izdavačke djelatnosti "El-Kelimeh". Ovim Islam diže svoj glas. Kalem (pera) pravovjernih prenosiće svjetlo Allahove riječi, (furkan) pružiti poruku o halalu i haramu, moralu i bogobojaznosti. "Glas Medrese (mušku i žensku), izgradili tri

ima svoju islamsku novinu. To je feth (pobjeda) Islama, Muslimana, Islamske zajednice Sandžaka, a posebno Izdavačke djelatnosti "El-Kelimeh". Ovim Islam diže svoj glas. Kalem (pera) pravovjernih prenosiće svjetlo Allahove riječi, (furkan) pružiti poruku o halalu i haramu, moralu i bogobojaznosti. "Glas Medrese (mušku i žensku), izgradili tri

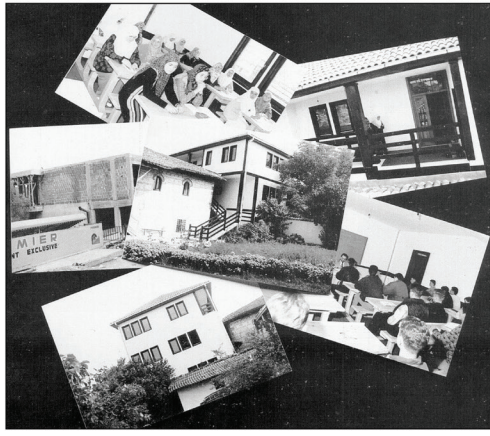
PROBUĐENI SPAVAČ

"A kada im se nezalnice obraćaju, kažu 'selam' "

(Kur'an)

Poput kaderske noći. Poput Bedra i Fetha (oslobodjenje Meke), mubarek Ramazan je bogatiji za još jedan, za ove prostore, historijski događaj. Od postanka svijeta do danas, Sandžak po prvi put

mnoge poželjnosti iz oblasti društva, kulture, kao i svih drugih sfera ljudskog života. Drugim riječima, ovo je prilika izvorno upoznati Istinu o Bogu, čovjeku i vjeri, te naučiti kako i čime nahraniti dušu, razum i tijelo. Dakle, uprkos želji da utihnu Allahovo svjetlo, ono sve više obasjava ove prostore, osvjetljavajući i srca onih koji su tamu za metod svijetla uzeli.

Od glavnih nosilaca ovog hariri djela se očekuje da budu svjesni visine zadatka, imajući pred sobom da nivo i dostojanstvo moraju očuvati. To je danas naročito teško, kada su skoro kod svih pala moralna načela i kodeksi novinarske profesije. I pored opasnosti od refleksivne reakcije odgovarajući na napade drugih, oni ne smiju na lavez istim uzvraćati,

već ispravno, u skladu sa kur'anskom porukom, nastaviti: "I kada produ pored ružnih stvari, prolaze dostojanstveno", "A kada im se nezalnice obraćaju, kažu 'selam' "

Eto, putem riječi (El Kelime), pera (El Kalem), Allah čini da Njegovo svjetlo (Nur) obasjava naše prostore i "Glas Islama" dopre do svih koji ga žele čuti.

Januar 1997.

Glas Islama

Ramazan 1417.

godina otkako je izvršena agresija na Islamsku zajednicu, vjernici su se napajali preko Glasa islama. Sada je možda to malo jednostavnije imajući u vidu elektronske medije, različite web portale. Pomalo štampani mediji gube na značaju, jer u toku jednoga dana možete preko različitih web portala saznati mnoge stvari. To je velika prednost, iako nisam ljubitelj tih medija, jer mislim da nam uzimaju dušu, ali dok se to nije desilo isključivo su se naši vjernici informisali preko Glasa islama i slobodno mogu reći da nijedan broj više ne iziđe on je opravdao svoje postojanje.

Kakva je njegova budućnost?

Ja bih zaista volio i nadam se da će sudbina Glasa islama biti dugotrajna i da će nadživjeti sve nas i trajati poslije nas. Možda bi trebalo uraditi određene reforme imajući u vidu sve ove elektronske medije koji su se pojavili. Nama je Glas islama bio od samog početka od izuzetnog značaja, a svakako da ponovo treba da igra važnu ulogu u Islamskoj zajednici. Pored vjerskih tema koje se obrađuju i aktuelnosti, Glas islama je svojevrсна arhiva svega onoga što se dešava unutar Islamske zajednice. Ako hoćete da saznate šta se dešavalo prije godinu, pet, ili petnaest godina, možete naći u Glasu islama. Ne možete na nekom drugom mjestu, ali sve službene aktivnosti i dešavanja unutar Islamske zajednice možete naći u Glasu islama i to će tako i biti. Smatram da bi možda moglo da dođe do određene reforme unutar Glasa islama imajući u vidu elektronske medije. O tome sam razgovarao sa glavnim urednikom Glasa islama, da ćemo naredne godine pokušati poraditi na kvalitetu samoga lista, prvenstveno mislim na štampu. Treba pregledati određene teme, da li ima prevaziđenih, koje nisu za ovo vrijeme. Zašto da ne? Nisam zadovoljan u kojoj mjeri je Glas islama zastupljen u našim porodicama. Volio bih, bez obzira na izgovore mnogih da saznaju o dešavanjima u Islamskoj zajednici i islamu preko

interneta, da uspijemo da Glas islama bude u narednom periodu zastupljen u većini bošnjačkih kuća.

Ono što je zapisano to se i desilo, a ono što se nije zapisalo nije se ni desilo. Ogromna je građa i bogatstvo koje imamo u Glasu islama. Nekada će neko pisati o tome, a mislim da će imati priliku neko raditi doktorsku disertaciju na temu Glasa islama i šta je u njemu sve objavljivano. Ono što imaju Bošnjaci, muslimani, imajući u vidu da je jedino glasilo koje u kontinuitetu izlazi dvadeset godina, od neprocjenljive vrijednosti, jeste Glas islama. Hoću da vjerujem, da poradim, da damo sve od sebe da uzdignemo na veći nivo naše glasilo Islamske zajednice - Glas islama. Mnogi drugi su probali izdavati nacionalna i druga glasila, ali nisu mogli da izdrže ni po nekoliko mjeseci, da ne kažem godina.

Mnogi drugi su probali, ali nisu uspjeli, a činjenica je da sve što je pokrenuo Mešihat ništa nije propalo?

Neće ni propasti. Svi oni koji probaju da zaustave projekte koji su nastali iz kuhinje koja se zove Mešihat, nasukat će se makar bili snažni i jaki poput Titanika. Onako kako se Titanik nasukao na santu leda, tako su se i mnogi koji su nasrnuli na naše projekte nasukali. Različiti su bili pokušaji izdavaštva po staroj „vidjela žaba da se konji kuju, pa i ona probala“. Misle oni da je lako dvadeset godina u kontinuitetu izdavati glasilo, da je jednostavno imati vrtić, Medresu, Fakultet i ostale ustanove. Grdno su se prevalili. Zato, zbog iskrenog nijeta i zdravih temelja zagarantovan je opstanak svim projektima koji su nastali u okviru Mešihata Islamske zajednice. Na nama je da kod onoga što je urađeno u kvantitetu u narednom periodu radimo na polju kvaliteta i svakako da molimo Allaha dž.š. da ukabuli naše projekte i ibadete koje smo činili jer je ovo trajna sadaka. Svaka podrška Glasu islama i njegova kupovina je trajna sadaka i podrška da može u kontinuitetu da izlazi.

DR. MUSTAFA FETIĆ

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK 1997-1998

Kako gledate na Glas islama sada nakon dvadeset godina?

Što se tiče Glasa islama to je projekat koji je na neki način obilježio moju karijeru. Sa Glasom islama počeo sam da se družim prije njegovog prvog broja, tačnije decembra 1996. godine. Naime, tada je potekla ideja na nivou Mešihata da treba Islamska zajednica da pokrene časopis koji bi pokriva područje Sandžaka. Bosna i Hercegovina je već duži niz godina imala Preporod, glasilo Islamske zajednice koje je pokrivalo područje kompletne bivše Jugoslavije. Međutim, reaktiviranjem Islamske zajednice i njenim razvojem u Sandžaku, te dolaskom muftije Muamer-ef. Zukorlića na čelo Mešihata, ukazala se potreba da se konkretizuje ideja da ovaj informativni prostor Sandžaka bude pokriven jednim novim glasilom.

Tako je to krenulo. Bilo je razgovora kako dati naziv ovom novom glasilu, kako bi to najljepše zvučalo za uši jednog sandžačkog muslimana, Bošnjaka, džematlije. Bilo je prijedloga da to bude Haber, glasilo koje na neki način može da priušti informaciju muslimanu, džematliji na našim područjima. Svakako, pored mnogih prijedloga Glas islama je usvojen kao adekvatan da novo glasilo Islamske zajednice nosi to ime. Tako je krenula ideja, osnovala se redakcija, Mešihat je donio konačnu odluku i u januaru 1997. godine imamo prvi broj tog glasila. Mogu reći da sam ponosan da nakon dvadeset godina otvaramo tu priču i sjećanje, jer biti među prvim pokretačima Glasa islama sigurno je velika stvar kako za mene i moju ličnu, naučnu i svekoliku karijeru, tako i kao pripadnika Islamske zajednice jer stvarate i pokrećete nešto veliko, što će se kasnije pokazati da je zaista to i postalo.

Kakav je doprinos Glasa islama bio u različitim periodima djelovanja?

Glas islama je odigrao, bez sumnje, epohalnu ulogu za Bošnjake Sandžaka. Sandžački Bošnjaci su imali pravo da čuju istinu, a to nije bilo lahko. Taj zadatak je trebao neko valjano da izvrši, a tu misiju je prihvatio Glas islama. Trebalo je Bošnjacima u svim sandžačkim gradovima i diljem svijeta, gdje god ima bošnjačke duše, prenijeti taj glas istine. Mi smo to pokušali i u početku je to bilo skromno, da ne kažem amaterski, ali je bilo istinski i sa puno elana i volje.

Prisjećam se, kada je prvi broj izašao, tog momenta kada smo svi sjeli i uzeli po jedan broj. Vjerujte da je bilo kao u sudnici. Podsjećalo je na situaciju kada nekom izričete presudu da li je to nešto što možemo dalje da nastavimo ili nije. Listao se list po list, a ja kao urednik, konkretno zadužen za realizaciju Glasa islama, koji sam uradio prvi prijelom sa tom skromnom ali vrijednom i požrtvovanom ekipom, posmatrao sam pogled svakog člana Redakcije, njihove reakcije, zamjerke, da li smo imali tehničkih propusta itd. To je ostavilo na mene izuzetnu impresiju.

Druga bitna stvar je da smo, bez obzira na našu skromnost što se tiče izdavaštva, u pokretanju prvog lista izuzetno bili ozbiljni i odgovorni. Glas islama je izlazio uvijek prvog u mjesecu, po cijeni da smo ubrzavali prijelom i slali ga navečer, jer tada nije bilo drugih mogućnosti osim da ponesete prijelom direktno autom ili drugim prijevoznim sredstvom u štampariju u Prijepolju, a mislim da se i danas štampa na istom mjestu. Mi smo to tada radili u 1 sat navečer, sa željom da Glas islama izađe tačno prvog u mjesecu. Redakcija je uvijek zasjedala nakon izlaska novina, i to u punom sastavu. Odsustvo sa Redakcije bilo je gotovo nemoguće, osim u izuzetnim situacijama. Svako je donosio svoje mišljenje, analizu

i imao svoje dužnosti i obaveze u smislu prikupljanja novih tekstova. Treća bitna stvar koja se odnosi na Glas islama i govori o ozbiljnosti jeste činjenica da se tada prodavao u zavidnom tiražu. Primjera radi, Prijepolje je tada prodavalo 600 primjeraka Glasa islama, imali smo kolportere u gotovo svim sandžačkim gradovima, Rožaje preko 300, Novi Pazar preko 1.500 brojeva.

Na neki način on je pokrenuo i izazvao lavinu, mnoga različita mišljenja, podstakao ljude da traže te novine. Bio je pomalo intrigantan, ponekada provokativan, ali pozitivan u smislu da je tražio sučeljavanja i različita mišljenja, a definitivno je brusio sandžačku misao dijeleći informacije iz prve ruke. Tako je nudio Bošnjacima da budu informisani o svim bitnim segmentima, problemima, dilemama koje su se dešavale u Sandžaku.

Rekli ste kada je izašao prvi broj da ste pažljivo pratili reakcije uredničkog kolegija koji se sastao tog dana. Kakve su bile te reakcije, šta ste zapravo mogli da pročitate sa njihovih lica?

Da vam kažem, bilo je nekoliko dilema. Prva je bila među nama da li možemo i da li smo dorasli da pokrenemo jedan štampani list. Do tada je to za nas bila iluzija i niko ga nije pokretao prije nas. Glas islama je prvo štampano glasilo Islamske zajednice koje pokriva prostor Sandžaka, pa i šire, u smislu da prenosi valjane, vjerodostojne, istinite informacije i naravno informacije iz oblasti islamske misli. Imali ste fetve, fihkska pitanja i razne dileme. Tada je bilo važno da li tekstovi koji se rade odgovaraju prostoru i vremenu. Nama je bio cilj da budemo glas razuma u prostoru i vremenu, što smo, čini mi se, i uspijevali. Sjećam se da je u prvom broju bilo

otvorenje džamije u Potoku. Pomno smo pratili sve pripreme za njeno otvorenje kako bi nam to bio centralni događaj iz Novog Pazara. Imali smo intervju predsjednika Mešihata muftije Muamer-ef. Zukorlića, čime smo htjeli da Glas islama dobije legalitet i predstavi se sa najvišeg nivoa. Zatim smo imali jednu odličnu priču u prvom broju: „Od čobanice do vaspitačice u Ženskoj medresi“. Profesorica Fetahović je došla sa sela i svojim ažurnim radom i školovanjem došla je do mjesta vaspitačice. Bilo nam je drago da na taj način promovisemo različite priče pojedinaca, ličnosti i ljudi iz džemata, gdje je posebna rubrika nosila naziv Priče iz džemata, gdje se govorilo o tome kako žive sandžački džemati, šta se u njima dešava, a sve to je imalo sjajan prijem. Medžlisi u sandžačkim gradovima željeli su da promovišu svoje priče. Ako imate priču o Priboju, Bijelom Polju, Plavu, Tutinu, onda ćete u tom džematu o kojem imate priču prodati maksimalan broj primjeraka Glasa islama, jer ljudi se osjećaju maksimalno zastupljenim, uvažanim, ponuđenim. Čini mi se da smo tim našim skromnim poduhvatima odgovarali zadatku koji je bio postavljen pred nama, unatoč tehnički skromnim uslovima. Imali smo samo jedan kompjuter i troje ljudi koji su radili: ja kao glavni i odgovorni urednik, Hasudin Hajrović kao tehnički urednik i Samir Skrijelj kao lektor. To su tri čovjeka koja su imala pred sobom da pokrenu tako veliki i obiman projekat i da ga kasnije promovišu.

Sjećate li se možda u tom prvom broju koja je tema nosila naslovnu stranu?

Na naslovnoj strani su bile tri ključne teme: intervju predsjednika Mešihata muftije Muamer-ef. Zukorlića, otvorenje džamije u Potoku i priča profesorice Fetahović „Od čobanice do vaspitačice“, kao i ramazanska čestitka kojom smo vjernicima čestitali mubarek mjesec koji je bio u januaru. To je bila naslovna strana koja je tada išla.

Gdje su bila tada mjesta gdje ste distribuirali Glas islama, gdje se sve mogao naći?

Mi smo probijali i osvajali teren. U smislu probijanja željeli smo da van Sandžaka Glas islama dođe i u dijasporu, gdje god ima Bošnjaka i ljudi koji imaju interes za čitanjem takvih novina. Na lokalnom nivou, osim džemata i džamija, koristili smo lokalne kioske sa kojima smo imali u početku solidnu saradnju. Treći nivo su bili kolporter, ljudi koji su željeli da zaista rade, gdje je novac bio mali stimulan, već je taj dio distribucije i prodaje Glasa islama više bio misionarski. Mi smo njih uvažavali, pozivali na skupove, oni su bili dio šire redakcije Glasa islama. Kolporter su bili uporni i doprinijeli da Glas islama za te prilike doživi impozantan tiraž.

Kolika je vrijednost, danas kada pogledate, Glasa islama na njegov 20. rođendan?

Mmislim da je Glas islama nezamjenljiv u svojoj informacionoj, misionarskoj, svekolikoj ulozi za oblikovanje i emancipaciju sandžačkih Bošnjaka, a mogu reći i muslimana u svijetu. Nas su čitali širom svijeta. U Sarajevu su bili odlični komentari. Osim vjerskih tema i osnovnih svakodnevnih pitanja Bošnjaka Sandžaka, osvrtni smo se na neka politička dešavanja koja su se ticala muslimana i Islamske zajednice. Dvije teme smo otvorili u dva broja. Jedna je nosila naziv „Psi laju, karavana prolazi“. Dakle, na neki način smo davali na znanje da ćemo sa našim pokretom i idejom ići naprijed bez obzira na neke uzgredne kritike, komentare, provokacije. To se odnosilo i na Glas islama. Dok drugi upućuju primjedbe mi idemo naprijed i predstavljamo glas istine, prave i valjane informacije u Sandžaku koja je bila od ključnog značaja za Bošnjake. Imali smo još jedan važan tekst, onog momenta kada su neki pokušavali da prave incidente, da Islamsku zajednicu minimiziraju i napadaju, a to je „Munafik koalicija“. Mislim da je bio vezan za paralelno organiziranje hadža i tada smo napravili odličan tekst i kazali da se neki ljudi udružuju kako bi naudili Islamskoj zajednici i njenoj organizaciji zavideći našim projektima umjesto da ih podržavaju i budu dio tog programa. Kroz takve tekstove pravili smo presjek realnog stanja, što je

Glas islama
vjera • društvo • kultura

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَمَنْ أَحْسَنُ تَوْفِيقًا وَكَأَنَّ اللَّهَ
وَعَبْدٌ سَائِغًا وَقَالَ يُسُ بْنُ عَبَّاسٍ
A ko govori ljepše od
onoga koji poziva
Allahu, koji dobra
djela čini i koji govori:
"Ja sam doista
musliman!"
(Fussilet, 33)

Hadždž

Ide Kurban bajram i jevml-Arefa a hadžija mnoštvo ide iz daljine, da se oni napiju vode sa Zemzema pokraj Beltrullaha u gradu Istine.

Na Mini blaženog dočekat će suton ko Ibrahim častni na tom svetom mjestu, kamenovan bit će zavoljivi šejtan i kurban prinesen na pokornost Rabbu.

Sjetit će se braća i majke Hadžere sina Ismaila kada vode nena, potrčat će S'aj od Safie do Merve i napit se sretni vode sa Zemzema.

U slavu Jednoga što Sammed je svemu tavaf će činiti oko svetog Hrama, Lebejke Allahumme odzvat se njemu dotac čistom rukom Hadžull-Esveda.

Uzburkano mnoštvo što tavafi Kabu zaneseno aškom što iz srca gori, zbratimljeni što su i pokorni Rabhu Kur'anom se kunu Vječnom milioni.

Da će služiti samo Rabbil-alemina da ih neće zavest šejtan ni dunjaluk, a more ljubavi da ima u njima što Islam potače iz svojih dubina.

Svjetlo koje zrači iz Svetoga grada u slavu Jednoga pronijet će se svima, u Islamu da je za čovjeka nada da je Kur'an častni vodič narodima.

Nek Hvaljen je Allah Gospodar Jedini iz milosti svoje što uputu daje, istinski Gospodar života i smrti pokraj Svetog Hrama što vjerno sjedini.

Tatil Murić

BAJRAM MUBAREK OLSUN

izazivalo pozitivne kritike i komentare ljudi koji su znali to da cijene i čitaju. Mislim da smo u svakom slučaju pomogli Bošnjacima u Sandžaku i cijelom svijetu da otvore oči.

Kakva je njegova budućnost prema Vašem mišljenju? Toliko toga ste prošli zajedno, doživjeli i preživjeli kao čitav tim. Šta mislite, šta čeka Glas islama?

Vjerujem da Glas islama ima svoju perspektivu, s tim što trenutno ima mnogo bolje tehničke uslove. Sada se Redakcija, koja je bila skromna, proširila, jer je Islamska zajednica proširila svoje aktivnosti kroz nove ustanove koje funkcionišu već desetina godina. Tu je Medresa muška i ženska, Fakultet za islamske studije, Glas islama, Izdavačka djelatnost, vrtići, mnoge druge ustanove pri Islamskoj zajednici i sve one na neki način učestvuju u promociji Glasa islama. Njemu je sada na neki način lakše i jednostavnije da opstaje i izlazi. Međutim, na drugoj strani, možda je sada mnogo više izazova koje treba Glas islama, kao važna i bitna novina, da pokrije i bude svugdje i na svakom mjestu. To, naravno, nije jednostavno, jer novinari su svugdje u svijetu na udaru, pa i novinari Glasa islama. Treba biti hrabar, odlučan i čvrst u svojoj ideji, jer istina zahtijeva takve nosioce, a mi smo se opredijelili od prvog broja Glasa islama da budemo novina istine, novina koja će promovisati aktualne, žive teme i koja će biti na strani pravde i pravičnosti. Vjerujem da predstoji svijetla budućnost Glasa islama, a na neki način ovo evociranje i prisjećanje od prvog broja je korisna ideja. Može se napraviti dobra retrospektiva kako je nekada bilo, kako je sada i šta se planira u budućnosti. Svi mi koji smo učestvovali, a čini mi se da je bilo osam urednika, od muftije Muamer-efendije, pa do zadnjeg Salahuđina koji je sada urednik, sa autorima kroz njihove tekstove, angažman i kritike, doprinijeli smo, kao šira redakcija, da ova novina bude što bolja i kvalitetnija. Želim svako dobro Glasu islama i sigurno ću uvijek osjećati satisfakciju, dostojanstvo i čast što sam pripadao toj prvoj generaciji, a sigurno ćemo ostati do kraja vjerni Glasu islama i pomagati ga koliko to budemo mogli kroz svoje radove, tekstove i svoj glas, kako bi Glas islama bio što jači, kvalitetniji i da se što dalje čuje.

DR. JAHJA FEHRATOVIĆ

ISTAKNUTI SANDŽAČKI NOVINAR, GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REVIJE SANDŽAK
I NOVINAR NEDJELJNIKA GLAS SANDŽAKA

Kako gledate na Glas islama sada nakon dvadeset godina?

Sama činjenica da je to jedini štampani medij u Sandžaku koji u kontinuitetu izlazi dvadeset godina bez prestanta govori o njegovom historijskom podvigu. Poslije lista Bratstvo, novine koja je za vrijeme komunista od 1945. do 1990. godine izlazila redovno, Glas islama je jedino glasilo na našim prostorima koje ima takvu tradiciju, kojim se možemo ponositi i koje je zabilježilo hronološki svaki važan događaj u Novom Pazaru, Sandžaku, pa i šire, što se tiče života, kulture, tradicije, običaja, a prije svega vjere muslimana na ovim prostorima. Mi ovdje nemamo naš autentični bošnjački arhiv, našu autentičnu bošnjačko-muslimansku instituciju koja bi se bavila arhiviranjem naše povijesti. Glas islama smatramo nepresušnom riznicom informacija i činjenica koje će, ako Bog da, kako vrijeme bude odmicalo, biti sve značajnije za naše generacije i pokoljenja koje slijede. Već sada to su historijski izvori koji znače puno da bismo rasvijetlili period u kojem je bilo toliko zgusnutih događaja da bez detaljnog sistemskog pristupa ne bismo mogli da uhvatimo sve krajeve onoga što se događalo na ovom našem prostoru.

Bili ste mladi kada je osnovan Glas islama, ali vaša svijest, bez obzira na mladost, bila je već profilirana?

Istina je da je Glas islama počeo izlaziti krajem devedesetih godina kada sam bio još učenik osnovne i srednje škole. Tada je postojalo još par sandžačkih glasila koja su periodično izlazila i sva su imala svoju drugačiju dimenziju. Sjećam se da sam sa drugovima iz mekteba i svojim tadašnjim prijateljima iz okruženja očekivao mjesečno izlaženje Glasa islama iz kog smo se napajali vjerskom tematikom, obzirom da je to period kada je bila rijetka islamska knjiga na našim prostorima, pogotovo poslije rata, jer je obično vjerska literatura dolazila iz Sarajeva. Poslije toga je to prekinuto. Naša Izdavačka kuća nije bila u ekspanziji u kojoj je danas i Glas islama je bilo vrelo sa kojeg se moglo napajati islamskim temama i to je za nas koji smo odrastali u mекtebima i kasnije kroz Medresu bilo jedno od najznačajnijih periodičnih izdanja u kojima smo mogli da pronademo i naučimo novo. Pored prve historijski značajne dimenzije, Glas islama ima važnu odgojnu, kulturološku, vjersku dimenziju za naš prostor. Tih prvih godina prakticiralo se da izađe uoči petka, pa se sa džume namaza distribuirao ispred džamija, a onda je cijela čaršija, a i cijeli sandžački prostor tog petka i te džume bio posvećen onome što stoji u Glasu islama. Bilo je aktualnih tema, pogotovu u periodu do 2000. godine kada je to još sve bilo drugačije, kada je s jedne strane bilo snažno bombardiranje od srpske nacionalističke štampe iz Beograda, a s druge strane manjak televizijskog prostora, interneta. Ove novine su tada imale svoju težinu. Tada su u Srbiji postojale jedna ili dvije novine u kojima se moglo nešto pročitati, poput Vremena ili Nin-a, tako da je Glas islama bio važno odgojno-kulturološko-vjersko-nacionalno sredstvo kojim su se muslimani ovog prostora napajali i sa kojim su širili svoje vidike.

Može li to biti na neki način odgovor na pitanje kakav je njegov doprinos u različitim periodima njegovog djelovanja?

Za ovaj prvi dio sam Vam kazao da je zaista bilo važno, pogotovo do 2000. godine, gdje je Glas islama imao snažnu odgajateljsku ulogu. Nakon 2000. također je nastavio tu svoju ulogu, uz pomoć pomagala koja su omogućila u svakom smislu da ta novina bude što sadržajnije i prisutnija na ovom prostoru. Glas islama dobija još jednu novu dimenziju. S vremena na vrijeme su se na našem prostoru pojavljivala pojedina sporadična štampana izdanja drugih novina. Bilo je pokušaja različitih novina koje su pokretane s vremena na vrijeme, ali su sve bile vezane za jedan period, neku političku ili drugu promociju, ali kratkog daha. Glas islama je postao nakon 2000. godine dobra tradicija u bošnjačkom narodu koja je imala izuzetno važnih doprinosa. Poslije 2000. osim vjerskih tema počele su se obrađivati i historijske teme iz povijesti Bošnjaka, kulturološke teme, mnogi drugi aspekti. Ovaj list je postao izuzetno važan. Njegov pravi značaj vidio se 2007. godine kada je počela agresija na Islamsku zajednicu, a ona je uključivala i strašnu medijsku agresiju i izolaciju ustanova Islamske zajednice i njenih predvodnika, tako da je Glas islama ostalo jedino svjetlo u toj tmini koje je moglo da prenese istinu i snagu odbrane i otpora bošnjačkog naroda na ovim prostorima. Kroz Glas islama uspijevale su se prenijeti sve aktivnosti, spriječiti mnoge akcije napada na Islamsku zajednicu i razobličiti različiti pokušaji i kriminalne radnje, tako da Glas islama predstavlja posebnost u svim fazama odrastanja i sazrijevanja bošnjačkog naroda. On ima svoju važnu ulogu i nakon 2007. godine. Od 2010. kada počinje borba za nacionalno osvješćenje, Glas islama itekako ima veoma važnih tekstova i ulogu u našem narodu, pa sve do danas gdje opstaje kao jedini štampani medij, opet prateći

14 godina od otmice 19 putnika iz voza u Štrpcima

Štrpci - nerasvijetljen zločin nad Bošnjacima

Glas islama صوت الإسلام

Safer - Rebiul-evvel 1428. • Mart 2007. • Broj 124 • Godina XI

BH 2 KM | EU 2.5 € | US 4 \$ | CG 1 € | HRK 12.00 SIT 390 | CHF 4.50 | CAD 4 | AUD 2

80 DINARA

INTERVJU: HIDAJET BULIĆ

Sandžacki maratonac na Olimpijadi

Knjiga i Glas islama u kompletu 250 din ili 3 € (za inostranstvo 5 €)

OBJEDINJAVANJE

Islamske zajednice u Srbiji

Predsjednik Komisije za objedinjavanje, mr. Mevlud-ef. Dudić:

U toku marta će u Novom Pazaru biti održan Objediniteljski Sabor IZ-e u Srbiji

SRBIJA NIJE KRIVA ZA GENOCID

Sud u Hagu je glasovima 13:2 odlučio da Srbija nije kriva za genocid u Bosni i Hercegovini. Potvrđena je (samo) krivica što nije učinila sve što je u njenoj moći da genocid u Srebrenici spriječi. Sud nije utvrdio da je u BiH počinjen genocid, osim na teritoriji Srebrenice, u julu 1995. te da neće biti ratnih reparacija

SMRT i kaburski život

u kontinuitetu cijeli ovaj sadržaj tema koje obrađuje i koje se kreću u rasponu od vjerskih, kulturoloških, nacionalnih, historijskih, pa sve do životnih tema na prostoru Sandžaka i dijaspore.

Posebno ste dali akcenat na 2007. godinu. Je li to neki period koji biste posebno istakli ili ima nešto drugo što Vam je interesantno i urezalo Vam se u sjećanju?

Ta 2007. godina je godina koja će obilježiti savremenu historiju Bošnjaka na ovim prostorima. To je godina koja će značiti u našoj historiji prekretnicu cijelog narodnog opredjeljenja, jer je te godine bilo pripremljeno da se uništi muslimansko i bošnjačko tkivo kroz napad na Islamsku zajednicu i da se ono preda u ruke onima koji bi zaradi ličnih interesa dozvolili da potpuno nestane ili se asimilira bošnjački narod. Taj damar su osjetili Bošnjaci i muslimani, oni koji su praktični vjernici i oni koji nisu to bili. Svi su zajedno stali u odbranu tih vrijednosti, koje su još jedino ostale ovome narodu, te Islamske zajednice kao stožera branitelja tih vrijednosti. Zato je ta godina presudna za sve ono što će uslijediti nakon nje. Prijelomna je godina u kojoj se odvojilo ono što je kvalitetno u bošnjačkom narodu i ono što nije ili je manje kvalitetno i što je kao takvo trebalo da izazove određene poremećaje i devijacije unutar našeg nacionalnog i vjerskog tkiva, nakon toga i kulturnog identiteta, opstanka na ovome području.

Kako vidite budućnost Glasa islama?

Realno, svi štampani mediji su danas u velikom problemu. Ukoliko nisu podržani kao nacionalni projekti teško mogu opstati na tržištu, pogotovu našem, iako je medij koji je skoncentriran na jedan manji dio naroda, ciljanu grupu, muslimane, Bošnjake, teritorijalno smještene na prostoru Sandžaka i dijaspore. Glas islama mora imati jaču institucionalnu podršku kako institucije Islamske zajednice, tako

i onih koje se brinu o pravima Bošnjaka. Najnormalnije bi bilo da u njegovom finansiranju učestvuje i Ministarstvo kulture Republike Srbije jer je to jedini štampani medij bošnjačke nacionalne zajednice na ovom prostoru. Također bi u finansiranju trebalo da učestvuje Ministarstvo kulture Republike Crne Gore, a neku vrstu podrške kao takav medij treba da dobije i od institucija Bosne i Hercegovine, od BNV-a jer, zapravo, takvom pomoći ova novina može ići u ozbiljne reforme i postati ključni stožer. Svi narodi imaju neku novinu koja je simbol njihovog opstanka. U Srbiji imamo Politiku, u Engleskoj Gardijan, u Americi Njujork Tajms - to su mediji koji predstavljaju simbol i jačinu određenog naroda i države. Mislim da poslije najturbulentnijih dvadeset godina u historiji našeg naroda na ovim prostorima, bez jednog broja kašnjenja, Glas islama je položio sve ispite i trebao bi dobiti sve ove podrške i dalje raditi na očuvanju nacionalne, vjerske, kulturne svijesti Bošnjaka i širenju i promoviranju ideje suživota, tolerancije, pomirenja na ovim našim prostorima.

U ovakvom ambijentu čija bi reakcija mogla biti prva u tom smislu podrške?

Očekujem, ukoliko se bude izgradila dobra svijest kod svih onih koji imaju moć da o ovome odlučuju, na sljedećim konkursima lokalnih samouprava, koje će biti pravičnije i koje neće predvoditi sadašnje garniture ljudi, da će Glas islama dobiti određenu podršku. Borit ćemo se da od republičkih institucija na konkursima Ministarstva takvu vrstu podrške dobije i Glas islama, a dobro bi bilo i da se uredništvo Glasa islama obrati institucijama Bosne i Hercegovine koje znaju i koje bi trebale imati odjel za Bošnjake izvan domovine da pomognu u daljoj afirmaciji ovog nacionalnog projekta.

Kako gledate na Glas islama nakon dvadeset godina, obzirom na to da kako je rastao i Vi ste sa njim rasli, sazrijevali i pratili sva dešavanja. Kakvi su danas nakon dvadeset godina Vaši utisci na ono što se dešavalo na sam dan osnivanja?

Kada me prije nekoliko dana direktor Media centra pozvao i kazao da trebam dati izjavu, prokomentarisati rad Glasa islama i da je proteklo dvadeset godina od njegovog pokretanja, ja sam na momenat zastao i pitao da li je baš toliko vremena prošlo od kada je Glas islama prvi put izašao. U jednom momentu sam shvatio da je tako, shvatio sam da dvadeset godina i nije neki veliki vremenski period za historiju. Međutim, ako se ima u vidu ovih dvadeset godina naše historije, izlaženja Glasa islama i praćenja svih događaja, doista su dvije decenije nešto posebno. Ovih dvadeset godina u toku kojih je Glas islama izlazio predstavljaju svojevrsnu historiju i ono što se u njima izdešavalo možda je značajnije nego u nekih stotinu godina. Ovih dvadeset godina Glasa islama značile su izgradnju Medrese i njene infrastrukture, otvaranje Islamske pedagoške akademije - Islamskog fakulteta, pokretanje drugih odgojno-obrazovnih projekata u Islamskoj zajednici, osnivanje Univerziteta, vraćanje vakufa, napade na vakufe, objedinjavanje Islamske zajednice, napade na Islamsku zajednicu - prosto burnih dvadeset godina koje su obilježile ovo vrijeme kraja XX i početak XXI vijeka, ali je Glas islama bio tu svo vrijeme i pratio sva ova dešavanja. Danas sa ove tačke gledišta predstavlja posebnog svjedoka vremena i svih ovih dešavanja. Rekao bih da je Glas islama doista najbolji pokazatelj i garant uspjeha Islamske zajednice i izazova sa kojima se ona suočavala. Od neprocjenljivog je značaja jer mnogi događaji koji su se desili u ovom periodu nisu zapisani nigdje drugdje osim u Glasu islama, a nažalost, ono što nije zapisano kao da se nije ni dogodilo. Glas islama je opravdao svoja očekivanja zbog kojih je i pokrenut prije dvadeset godina i najbolji je svjedok vremena koje je iza nas.

DR. REŠAD PLOJOVIĆ

ČLAN REDAKCIJE GLAS ISLAMA OD OSNIVANJA DO DANAS

Sjećate li se eventualno onih dana osnivanja?

Glas islama je pokrenut 1997. godine, a ja sam se vratio u Novi Pazar nakon studija i stavio se na raspolaganje Islamskoj zajednici 1998. godine. Sjećam se prvih naših sjednica koje su se ticale Glasa islama i sastanaka Redakcije u koju sam se odmah uključio i mogu kazati da sam svih ovih godina bio njen redovni član, neko ko je imao zaduženja da u Glasu islama komunicira sa čitaocima. Od 1998. godine, kada je prvi put uvedena rubrika Pitanja i odgovori, dobio sam zaduženje kao mladi svršeniik Univerziteta Al-Azhar, Fakulteta šerijatskog prava, da po uzoru na već postojeću rubriku u Preporodu, glasilu Islamske zajednice u BiH, tu rubriku dužim u Glasu islama. Doista, ovih dvadeset godina izrastanja i podizanja ugleda Glasa islama značilo je istovremeno i podizanje i uzdizanje mog ličnog ugleda i prepoznavanja kod ljudi, kako ovdje u regionu tako i u dijaspori. Gdje se pojavim kao predstavnik Islamske zajednice ljudi me poznaju iz Glasa islama, tj. iz rubrike koju su redovno pratili. Moja veza sa Glasom islama je posebna i doista ovaj jubilej od dvadeset godina njegovog postojanja je i za mene lično posebno vrijedan i razmišljam da, pošto već imamo značajnu vremensku epohu, da se lično osvrnem na svoj rad, odnosno na ovu rubriku koju sam dužio, pa da je objedinim u knjigu u koju bi predstavili sva pitanja i odgovore kojih smo u ovih dvadeset godina obuhvatili.

Koliko su se i da li su se nakon toliko godina mijenjala pitanja koja su Vam vjernici postavljali u rubrici?

Uglavnom se ticalo stvari koje predstavljaju suštinu vjere, svakodnevnih dilema, pitanja i problema sa kojima se ljudi suočavaju. Nije bilo nekog značajnog odstupanja, osim što određene vremenske situacije, pa i iskušenja i problemi, aktueliziraju pojedina pitanja. S vremena na vrijeme se pojavljuju aktuelna pitanja i teme koja se inače pojavljuju u islamskom svijetu, ali mogu kazati da i dan-danas postoji interesovanje. Nažalost, danas kod ljudi nije baš toliko prisutna želja i motiv za kupovinom novina i njihovim iščitavanjem, pa posežu za onim što je lakše, a to je praćenje preko različitih uređaja, pametnih telefona itd. Novina ove vrste ne može i ne treba da bude prevaziđena i Glas islama nikada ne treba da bude ugašen već da nastavi svoj rad, da se o toj ulozi u budućnosti na nivou Islamske zajednice porazmisli, razgovara i donesu određeni zaključci u pogledu njegovog daljeg funkcionisanja. Obzirom da je sam naziv ove novine Glas islama ili glas vjere, on ne smije da utihne, mora da postoji i mora da se čuje. Islamska zajednica i muslimani moraju biti spremni da ovo glasilo podrže kako bi on ostao, opstao i svjedočio još nakon dvadeset novih godina o tome kroz šta su sve muslimani na ovom

prostoru prošli, svjedočio i lijepe trenutke i one teške izazove sa kojima su se suočavali, da bi generacije koje dolaze imale da nauče i vide šta se to sve dešavalo na ovom prostoru, a što možda u nekim drugim izvorima ne mogu naći.

Kakav je bio doprinos Glasa islama u različitim periodima djelovanja?

Glas islama je, prije svega, zamišljen kao jedna vrsta informativnog glasila koje, s jedne strane, prati dešavanja u Islamskoj zajednici, sve događaje kako na nivou rukovodstva Islamske zajednice, tako i džematima i predstavlja ih širem auditorijumu, ali je isto tako zamišljen i da misionarski djeluje, da pokreće neke važne teme, da tim temama doprinos daju autoriteti Islamske zajednice koje ona zaista ima. U tom periodu je to bio manji broj ljudi koji je figurirao na ovom prostoru, ali hvala Bogu danas je to veliki broj ljudi, među kojima imamo i naših domaćih istaknutih stručnjaka u različitim oblastima, ne samo općeg znanja već i u oblastima hadiske, tefsirske, fikhske znanosti itd. Mislim da u nekoj našoj bliskoj budućnosti Glas islama bi trebao imati više svog uticaja na ovom polju jer su ove svakodnevne vijesti i događaji nešto što se prati na neke druge načine. Kada neko čita Glas islama dvadeset dana nakon što se desila neka vijest to postaje u tom slučaju nešto što nije aktuelno i atraktiv-

Glas islama

http://www.glas-islama.com
صوت الإسلام

Broj 116 Godina X Džumade-l-uhra -Redžeb 1427. / juli 2006. Cijena 80 din

NE TRGUJTE NAŠIM DUŠAMA

BIH 2 KM | EU 2.5 € | US 4 \$ | CG 1€ | HRK 12.00 | SIT 350 | CHF 4.50 | CAD 4 | AUD 2

no, ali ako se problematiziraju određene teme i pitanja onda će to biti i uvijek će ostati aktuelno i predstavljati veliki doprinos.

Postoji li neki period koga se posebno sjećate i istakli biste ga?

Što se tiče mog svjedočenja i osvrta na rad Glasa islama, prije svega bih istakao taj prvi period jer je on bio i najteži. Iz ničega je pokrenut Glas islama. Radilo se o novini koju do tada Islamska zajednica nije imala, a sve što je novo logično i da je izazivalo različite komentare i osude, ali je trebalo, prije svega, imati smjelosti i umijeća da se sve to pokrene i očuva. Tim prvim godinama dajem posebnu pažnju, ali isto tako svjedočim da je Islamska zajednica sve ovo vrijeme davala punu podršku i pažnju Glasu islama. Dovoljno je kazati da je Islamska zajednica u određenim periodima davala i priliku ljudima koji su se istakli na polju uredništva i izdavaštva, posebno uređivanju vjerskih glasila, te su dovodeni kako bi dali dodatni impuls Glasu islama, kako bi on dobio na svom značaju. To su periodi iza nas, imali su neki svoj efekat, ali mislim da naši ljudi koji su sa ovih prostora i koji ga vode jednako to dobro rade, kao i neki prije njih koji su to činili, a nisu bili sa ovih prostora.

Kolika je njegova vrijednost? Zapravo, nikada turbulentna vremena ovdje nisu ni prestala. Na dvadeseti rođendan opet se dešava nešto što se naziva udarom na Islamsku zajednicu. Kolika je njegova vrijednost usred svega ovoga što se dešava?

Glas islama je na neki način bio i ostao veza

POČELA OZBRADNJA JOŠ JEDINE ŽENSKE MEĐRESE

Položen kamen-temeljac za mešreću u Prijepolju

U STILU INVIZIČJE

Papa Ratzinger napao muslimane

SPECIJALNI DODATAK:
DOLJE O POKUŠAJU BUŠEVLJA IZGRADITI ISLAMSKE USTANOVE U NOVOM PAZARU

Glas islama

http://www.glas-islama.com
صوت الإسلام

Broj 119 Godina X Ramazan-Ševval 1427. / oktobar 2006. Cijena 80 din

Riškavi napad Ujgure na vakuf:
Odranjena zgrada Islamskih ustanova

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI
KABINET REISU-L-ULEME

Nas znak: 0308-01/06
Ša ban 29, 1427
Septembar 22, 2006

Mehihat IZ Sandžaka
Muamer ef. Zukorlić
muftija

Cijenjeni Muftija sandžacki,
Koristim se prilikom da tebi i svim muslimanima u Sandžaku čestitam mubarek mjesec ramazan (1427/2006) sa dovom Allahu Uzvišenom da u njemu nademo mir u našoj duši i slogu u našem džematu.
Nisam upoznat sa svim detaljima događaja u Sandžaku u zadnje vrijeme, ali tužem i vidim da su međuljudski odnosi narušeni do tužnog i nedopustivog ubitva jednog između nas.
Dragi Muftija, znam koliko ti je stalo da Sandžak ostane uspravan i znam koliko radiš da se sačuva jedinstvo muslimana u Sandžaku. Također, znam koliko si uložio u podizanje institucija IZ-e u Sandžaku na što smo svi ponosni. Tvoj doprinos u razvoju Rijasetu IZ-e BiH i razvoju naših odnosa je veliki. Stoga želim da ti se ovom prilikom zahvalim za sve što si uradio u razvoju i promociji IZ-e ovdje i u svijetu.
Kasnije nas je vijest o napadu na IZ-u u Sandžaku, posebno zbog nečuvanog skrnavljenja „kuće mudrosti“, tj. Fakulteta za islamske studije.
Želim da svi znaju da je napad na IZ-u u Sandžaku napad na sve nas i zato u ime Rijasetu IZ-e i moje osobno ime primi izzaze naše podrške na putu vjere i časti IZ-e u Sandžaku.
Pa ipak, molim te da učiniš sve što je u tvojoj moći da budeš most koji povezuje sve muslimane, posebno u mubarek mjesecu ramazanu, jer kao i što sam znaš uvjet da živimo i umremo kao muslimani na Balkanu je da se svi zajedno uhvatimo za Allahovu užu. Zato proštime zajedno ovu dovu:
Bože pouči me da je tolerancija znak moći, a želja za osvetom prvi znak slabosti!
Bože, ako su ljudi učinili grijeh prema meni, podari mi moć oprost, a ako sam ja učinio grijeh prema ljudima, Bože, podari mi moć izviniš! Amin!

Dr. Mustafa Cerić
Reisu-l-ulema

BIH 2 KM | EU 2.5 € | US 4 \$ | CG 1€ | HRK 12.00 | SIT 350 | CHF 4.50 | CAD 4 | AUD 2

Islamske zajednice sa našim džematlijama i njihovim domovima. Prosto, tamo gdje je bilo islama u bošnjačkoj kući na prostoru Sandžaka, Srbije i šire imali ste razumijevanje prema onome što Islamska zajednica radi, ali i informisanost i spremnost da se Islamska zajednica u svemu tome podrži. Mislim da u tom pogledu treba i nastaviti da Glas islama i dalje bude spona između Islamske zajednice i naših muslimana koji će na taj način biti ukorak sa vremenom i dešavanjima, ali isto tako i kroz Glas islama biti informisani za sve ono što Islamska zajednica od vjernika traži, da se eventualno određeni vakufi brane i slično.

Da se vratimo na rubriku koju Vi vodite. Da li Vam eventualno stižu pitanja iz dijaspore?

Naravno da pitanja koja su tretirana u Glasu islama pristižu sa raznih strana, kako sa nivoa naših lokalnih džemata, isto tako i iz dijaspore. Više je pitanja sa naših prostora, ali ima i onih iz dijaspore od naših džematlija, muškaraca i žena, koji su željni da se čuje naše mišljenje, stav. Duže vremensko razdoblje imamo više različitih tumača vjere ili šejhova iz raznih strana svijeta tako da su ljudi u nedoumici koga da poslušaju. U tim situacijama osjetite kod ljudi da je njihova savjest umirena kada dobiju komentar ili stav po određenom pitanju od onih koji su sa ovog našeg prostora ili autoriteta koji su prosto njima bliži prostorno i u nekom drugom pogledu. Veza nije prestajala, ona i danas postoji, ljudi se obraćaju što telefonom, što putem mail adrese koje su dostupne, tako da sam spreman ovu svoju rubriku nositi i uređivati i dalje sve dok Islamska zajednica ne procijeni da imamo nekog mlađeg, ambicioznijeg ko po ovom pitanju može dati značajan doprinos.

DR. FAHRUDIN SMAILOVIĆ

GLAVNI UREDNIK U PERIODU 2003-2007.

Glas islama za mene predstavlja mjesto gdje sam napravio prve novinarske korake, a novinarstvo je i danas ostao moj naučni i profesionalni poziv. Nisam bio dio osnivačkog tima tog lista, tako da o tom periodu ne mogu govoriti.

Kada sam 2002. godine postao član kolektiva i uredništva Glasa islama, aktuelan je bio pokušaj tadašnjeg urednika dr. Džemaludina Latića da se postigne pomirenje između političkih i vjerskih lidera u Sandžaku. Tada su, očigledno zahvaljujući njegovom ugledu, svi lideri dali intervju jednom mediju, što se nakon toga, čini mi se, nije desilo niti u Glasu islama ni u bilo kojem drugom mediju u Sandžaku.

Moj angažman kao glavnog urednika predstavljao je nastojanje da se nastavi sa slobodnim novinarstvom i inkluzivnošću svih društvenih grupa u Sandžaku. Nažalost, taj cilj je zbog sukoba i razdora koji su uslijedili bilo sve teže postići.

Kada je u pitanju značaj Glasa islama, on se svakako ugleda u činjenici da je to jedini printani medij koji kontinuirano djeluje već dvadeset godina u Sandžaku. U vrijeme kada sam bio član Redakcije to je bio jedini list u Sandžaku i zbog toga je Redakcija vodila računa da, pored primarnih vjerskih tekstova, značajan prostor posveti društvenim, političkim, kulturnim i drugim pitanjima koja se tiču građana Sandžaka.

Osnivanjem Islamske zajednice u Srbiji list je svoj fokus proširio i na ostala područja i čak jedno vrijeme imao nekoliko stranica na albanskom jeziku. Period mog angažmana u Glasu islama obilježio cijepanje jedinstva Islamske zajednice 2007. godine, a čije su posljedice bile i podjele u svim porama društva, koje su vremenom postale, nažalost, sve veće. Ono što je nekada bilo jedinstveno čitateljstvo Glasa islama, postala je fragmentirana publika, od koje je samo jedan dio ostao vjeran tom listu.

Ono što bi trebala biti misija Glasa islama i svih drugih medija u Sandžaku jeste da se svojim sadržajem pokušaju približiti svim segmentima društva u toj regiji - da budu usmjereni jednako ka svima, neutralni, nepristrasni, bez stereotipa i predrasuda. Vrlo je značajno biti svjestan činjenice da čak i ako dio publike odbije pruženu ruku Glasa islama, u historiji će ostati zapisano da je taj list bio posvećen i otvoren prema svima. Možda te snage pisane riječi sada nismo svjesni, ali će ona imati itekako veliki historijski značaj.

Što se tiče budućnosti, Glas islama kao printani medij ima dodatni izazov u ovom digitalnom dobu. Taj list nije primoran ugaziti štampano

izdanje i u potpunosti preći na digitalni format, poput brojnih printanih medija u svijetu. Ipak, ono što mora jeste veće prisustvo na svim digitalnim platformama, uključujući video servise i društvene mreže.

Na pomolu je generacija konzumenata čiji primarni medijski izvor nije čak ni TV, već mobilni ili tablet i stoga Glas islama svoj sadržaj mora ponuditi i na tim platformama.

SALAHUDIN FETIĆ

AKTUELNI GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK OD 2014.

Počašćen sam prilikom da vodim Glas islama u trenutku kada on puni dvadesetu godinu svog postojanja i kontinuiranog izlaženja, kao i da budem osmi glavni i odgovorni urednik u plejadi urednika od muftijeg Zukorlića pa redom.

Ne mogu da govorim o distanci od punih dvadeset godina, jer sam bio dječak sa devet godina kada je izašao prvi broj Glasa islama, ali mogu da govorim da sam u Glasu islama od 2007. godine i da punim desetu godinu svog novinarskog staža u ovoj redakciji. Svakako, za Glas islama sam se vezao ranije, kroz učešće u radu učeničkog lista Medrese – Softe, gdje sam mnogo vremena boravio kod tadašnjeg urednika Fahrudina Smailovića i novinara Refika Sadikovića i od njih čuo i naučio puno o novinarstvu.

Ali ono što posebno želim istaći jeste značaj Glasa islama za Sandžak i Bošnjake, o čemu govore mnoge činjenice i koje ga nominuju za jako važnu historijsku i istraživačku građu.

Sandžak u svojoj novinarskoj historiji nije imao značajniju novinu od Glasa islama, jer nijedna u povijesti nije bilježila tako dug kontinuirani rad. Sandžak nikada nije imao svoju dnevnu novinu. Utoliko je veća važnost mjesečnih listova poput Glasa islama.

U eri elektronskih medija, pogotovo internet portala, jako je bilo važno očuvati printani medij. A to je uspjela Islamska zajednica koju je vodio muftija Zukorlić i koju sada vodi muftija Dudić. Ova zajednica je imala i dalje ima sluha za važnost postojanja ovakve vrste medija.

Ono što Glas islama zaslužuje jeste da bude predmet brojnih istraživača. Mi kao uredništvo ćemo to omogućiti svakome. Glas islama ćemo u PDF verziji putem naše internet stranice dati svima na korištenje i time ga sačuvati od zaborava.

DR. HAJRUDIN BALIĆ

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK U PERIODU 2007-2011.

Kako gledate na Glas islama nakon 20 godina?

Glas islama je svojevrsni iskorak Islamske zajednice u pogledu razvoja djelatnosti i otvaranja prema širim društvenim slojevima, posebno prema džematlijama koji nisu bili u prilici da prate dešavanja i tokove u Islamskoj zajednici. Osnivanjem Glasa islama Islamska zajednica je popunila tu prazninu svoje djelatnosti i smatram to epohalnim iskorakom, najznačajnijim korakom Islamske zajednice u razvojnom putu i ljestvici u kojoj je djelovala u zadnjih dvadeset godina. Glas islama je pored značaja kao medij u Islamskoj zajednici, uopće u sandžačkom društvu, svojevrsna arhiva Islamske zajednice zato što sada u vezi njene djelatnosti, vijesti, sve što se dešavalo u Islamskoj zajednici nigdje ne možete na jednom mjestu naći podatke kao što možete u redakciji Glasa islama. To je značajan iskorak.

Također, Glas islama je poligon na kome su mladi istraživači ovih prostora, novinari, islamski učenjaci, imami, autoriteti u Islamskoj zajednici, muftije i ostali muderisi mogli iznositi svoje stavove, širiti svoje misije i uticati na široke muslimanske mase na ovim prostorima. On je poligon na kome se širila islamska misija i vršila da'va.

Sjećate li se dana osnivanja?

Ne sjećam se dana, ali se sjećam godine. Tada sam bio student na Islamskom fakultetu u Libanu, dobili smo prvi primjerak Glasa islama i to je za nas bila radosna vijest. Čitati u svojim novinama o svojim džamijama, džematlijama, o svom kraju, to je za nas bilo prijatno iznenađenje i radosna vijest.

Kakav je doprinos Glasa islama u različitim periodima djelovanja?

Glas islama je kao i svaki drugi medij, značajan za čitaoce, za širu društvenu zajednicu, važan onoliko koliko su značajni događaji i vremena u kojima je izlazio. Posebno bih izdvojio značaj Glasa islama u pogledu informiranja muslimanskih masa na ovim prostorima o važnim događajima kroz koje je prolazila Islamska zajednica, a nažalost, svjedoci smo mnogih burnih događaja. U situaciji kada su se srbijanski mediji i čitava medijska mašinerija obušavala na Islamsku zajednicu i njene autoritete, Glas islama je predstavljao zračak svjetlosti koji je obasjavao istinu na ovim

prostorima, pojašnjavao ljudima o čemu se zapravo radi i pokušavao da zaustavi tu široku moćnu propagandu raznih srbijanskih režima. Sama činjenica da je Glas islama izlazio u vrijeme Slobodana Miloševića odmah nakon rata u Bosni i Hercegovini, u najtežim trenucima rata na Kosovu, mjesecima napada na Islamsku zajednicu, pokušaja uzurpacije vakufske imovine, novinari Glasa islama bili su prvi na braniku vakufske imovine, vrijednosti islama na ovim prostorima, na braniku Islamske zajednice, što mu je davalo posebnu notu i značaj. To je možda najveći uspjeh Glasa islama.

Ima li neki period koji biste posebno istakli?

Kao urednik Glasa islama posebno bih izdvojio period u kojem sam imao sreću, teškoću ili iskušenje da to budem u najtežem periodu kroz koji je prošla Islamska zajednica, a to je period od 2007. do 2011. do kada sam vodio ovaj medij. To je zaista najteži period za Islamsku zajednicu, a samim tim i za Glas islama, imajući u vidu da smo kao medij, novinari, urednici, muderisi, imami, prvi bili na udaru i prvi stali u odbranu Islamske zajednice. Posebno kažem i ističem zato što je Islamska zajednica bila na meti cjelokupnog državnog aparata sa svim organima, ustanovama, medijima i nekako su medij Glas islama i njegovi novinari bili silom prilika jedini medijski branik prema toj propagandnoj mašineriji srbijanskih vlasti i to je zaista možda najteži, ali i najčasniji period u kome smo radili, zato što smo uspjeli da odgovorimo u potpunosti potrebama društva i zajednice muslimana i zaustavili smo tu harangu i opći napad srbijanskih medija na Islamsku zajednicu.

Kolika je vrijednost Glasa islama na njegov dvadeseti rođendan?

Imajući sve u vidu o čemu smo govorili, Glas islama je danas navršio dvadeset godina i sama činjenica da neki časopis, novine, izlaze dvadeset godina govori o vrijednosti i uspjehu tog projekta. Zaista Glas islama i danas, možda u manjoj mjeri, imajući u vidu da pisani mediji gube bitku sa elektronskim medijima, i pored te činjenice uspijeva da opstane i opstaje, te je i dalje medij koji je prisutan u eteru u Sandžaku, što govori o vrijednosti ovog projekta i obavezi da se nastavi na njemu. Dvadeseta godišnjica je samo jedan faktor koji utiče na Redakciju i novinare da idu dalje, a ja im želim puno uspjeha i da dožive još mnogo ovakvih jubileja.

Hoće li se u budućnosti, prema Vašem mišljenju, Glas islama izboriti za svoje mjesto? Danas je činjenica da ako imate novca idete u štampu, ako nemate ostajete na internetu. Šta mislite, hoće li i dalje izlaziti kao štampano izdanje?

Imajući u vidu značaj medija Glasa islama, posebno za Islamsku zajednicu, pretpostavljam i nadam se da će Islamska zajednica i rukovodeći ljudi u njoj nastaviti podržavati ovaj projekat koji nimalo nije jeftin ni lak, ali imajući u vidu značaj pretpostavljam da će nastaviti borbu na medijskom eteru u Sandžaku, Srbiji, širem prostoru, gdje god dolazi Glas islama kao štampani medij, ali u svakom slučaju Redakcija i uredništvo Glasa islama treba razmisliti o alternativnim vidovima izdavanja, prije svega mislim na internet, koji je, htjeli mi ili ne, zauzeo značajan medijski prostor. Bez interneta i internet izdanja štampani mediji više nemaju značaj koji su imali, niti imaju svrhe. Glas islama nije klasičan medij, novina, časopis, već je on službeno glasilo Islamske zajednice i smatram da treba da nastavi izdanje u štampanom, ali isto tako i u elektronskom izdanju. Također, smatram da Glas islama treba da se uzdigne iznad dnevno-političkih događaja i tokova u Zajednici, zato što on treba da bude glasilo svih muslimana i da zadrži povjerenje svih čitaoaca i džematlija bez obzira na njihovo političko opredjeljenje ili političko opredjeljenje urednika. Kao što je Islamska zajednica svih muslimana i ovo treba ostati glasilo svih muslimana i samo tako će uspjeti da zadrži povjerenje čitalaca. Smatram da Glas islama i ubuduće treba da pruži priliku mladim istraživačima novinarima, učenjacima, muderisima sa Islamskog fakulteta, međžlisima, imamima, kako bi to bio poligon za naučno-novinarsko istraživanje, poligon na kome će forsirati i promovirati stavove islamske misli i stavove koje zastupaju. Kao takav medij zasigurno ima svijetlu budućnost.

DR. ADMIR MURATOVIĆ

ZAMJENIK GLAVNOG UREDNIKA U PERIODU 2007-2011.

Kako gledate danas na Glas islama nakon dvadeset godina?

Kao na jedinu printanu novinu, medij, koji na sandžačkom prostoru neprekidno traje u kontinuitetu, što je za prilike u Sandžaku veoma dugo i to mu garantira svijetlu budućnost, zbog činjenica da je originalan, obrađuje teme koje su važne i od interesa kako za muslimane koji žive u Srbiji tako i za Bošnjake. To je medij koji je tretirao sve teme od važnosti za muslimane, posebno Bošnjake, koji su u zadnjih stotinu godina prošli kroz turbulentan period. Glas islama prati eventualno vraćanje Bošnjaka na scenu.

Sjećate li se eventualno dana osnivanja?

Moje iskustvo sa Glasom islama je specifično u odnosu na sve one koji su imali priliku i zadovoljstvo učestvovati u projektiranju, a kasnije u realizaciji projekta kakav je Glas islama. Sa prvim brojem Glasa islama sam se susreo u Egiptu gdje sam studirao. I dan-danas se sjećam koliko je to nama značilo kao studentima, daleko od kuće, u vrijeme kada nije bilo interneta i kada smo čekali po mjesec ili dva da dođe neka vijest u vidu pisma. Glas islama smo doživjeli kao jedan prozor gdje smo bili u toku dešavanja ovdje kod nas, prije svega dešavanja u i oko Islamske zajednice, jer smo mi po prirodi fakulteta, izbora onoga čime bismo se bavili nakon studija, bili zainteresirani za sve procese unutar Islamske zajednice. Glas islama nam je bio od velike pomoći da pratimo tokove, jer pet godina odsutnosti napravi veliki društveni vakum u vašem sjećanju. Jednostavno niste dio te priče fizički, a taj nedostatak je nama nadomjestio Glas islama. I dan-danas se sjećam poštaru koji bi nam u Kairu donosio pet brojeva Glasa islama. Naravno da smo bili jako zahvalni tadašnjem rukovodstvu Islamske zajednice koji nas nisu zaboravili i davali nam priliku da budemo na neki duhovni način blizu dešavanja u Sandžaku i aktivnosti u Islamskoj zajednici.

Koliko ste tada bili daleko od zbivanja ovdje u Sandžaku i onoga što se dešavalo u Islamskoj zajednici toliko ste odjednom postali značajan sudionik, kao zamjenik glavnog urednika 2007. godine koja je bila prekretnica za Islamsku zajednicu. Koliko je taj period za Vas poseban i težak?

Po prirodi mog karaktera ja sam čovjek koji voli izazove. Zaista ta 2006. godina i odluka rukovodstva Islamske zajednice da profesionalno pređem sa pozicije imama, koju sam do tada obavljao, na poziciju zamjenika glavnog i odgovornog urednika Glasa islama, za mene je bio poseban izazov. Naravno, ja sam od

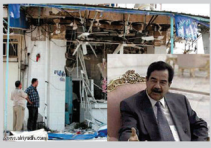
momenta kada sam se stavio u službu Islamske zajednice bio član redakcije Glas islama i neka moja prva početna pisanja gdje sam se afirmirao i kao novinar, naučni radnik bila su za Glas islama i to je bio poseban doživljaj. Onoga trenutka kada smo došli profesionalno da se bavimo Glasom islama, govorim o sebi lično, bio je period doista velikih iskušenja kada je u pitanju Islamska zajednica. Godina 2006. svakako je bila uvod u ono što će se dešavati 2007. Napad na Islamsku zajednicu, pokušaj puča i sve ono što će kasnije proizići iz toga bio je izazov za medij kakav je Glas islama. Vi niste obični medij, treba da prenosite vijesti i događaje, ali u svakom slučaju dođete do momenta kada morate postati branik te institucije koja je u tom trenutku bila ugrožena posebnim vidom propagandnog rata. To će posebno doći do izražaja 2007. godine. U momentu ste totalne medijske blokade, gdje nemate niti jedan prozor u svijet, gdje oni koji vas napadaju imaju medije na lokalnu, televizije, radio, medije sa nacionalnom frekvencijom. Jedan od meni upečatljivih dokaza da iza svega stoji država, UDBA, sprega politike i kriminala, obavještajnih službi, jeste da su 4. oktobra osvanuli natpisi u svim novinama: „Smijenjen muftija Zukorlić, postavljen...“ neko novo ime. Ja sam radeći u Glasu islama naučio da postoji nešto što se zove uređivačka politika, postoji sistem vrijednosti koji vi baštinite kao medij jer ne možete sve da prenosite i tretirate na isti način.

Glas islama

صوت الإسلام
80 DINARA

Muharem - Safer 1428. • Februar 2007. • Broj 123 • Godina XI
BIH 2 KM | EU 2.5 € | US 4 \$ | CG 1€ | HRK 12.00 SIT 350 | CHF 4.50 | CAD 4 | AUD 2

Pogubljen Sadam Husejn i njegovi najbliži saradnici
Osamdeset žrtava dnevno u bratoubilačnom ratu u Iraku

Bajramski vatromet u Novom Pazaru

ORGANIZACIJA HADŽA
Sandžacke hadžije u povratku "sletjele" u Prištinu

Knjiga i Glas islama u kompletu
250 din ili 3 €
(za inostranstvo 5 €)

Muftija Zukorlić: "Svuda u državi su državni univerziteti dobili konkurenciju od strane privatnih, samo je kod nas situacija obrnuta. To je za nas svojevrsno priznanje, da smo tako važni da nam država bude konkurent"

Predsjednik Tadić i kandidat za premijera Đelić sastali se s Muftijom sandžackim

Predsjednik je rekao da će država u budućnosti puno ulagati, i u Sandžak, i u Vojvodinu, i u sve ostale regije, tako što će graditi infrastrukturu, bez koje nema razvoja

MAHRAMA U LIČNOJ KARTI

Prema Zakonu o ličnoj karti, čija primjena počinje 27. januara ove godine, muslimankama u Srbiji bit će omogućeno fotografisanje za ličnu kartu s mahramom. Obrazac lične karte štampat će se i na jeziku nacionalnih manjina.

TRIBINA SANDŽACKE DIJASPORE

Vrijeme je za konkretne poteze

BAJRAMSKI INTERVJU REISU-L-ULEME:

Muslimani moraju mijenjati svoj odnos prema temeljima vjere

SVIJET ISLAMA:
Sadam Husejn osuđen na smrt
Hidžab - najveći problem Zapadne Evrope
Ramazan u sandžackoj dijaspori

Vlada donijela odluku o formiranju državnog univerziteta u Novom Pazaru

Glas islama

Broj 120 Godina X Sevvál - Zul-ka'de 1427. / novembar 2006. Cijena 80 din

Težak incident u Arap džamiji u Novom Pazaru:

Tzv. "vehabije" nakon namaza napali mujezina i vjernike

BIH 2 KM | EU 2.5 € | US 4 \$ | CG 1€ | HRK 12.00 | SIT 350 | CHF 4.50 | CAD 4 | AUD 2

Islamska zajednica i pet bošnjačkih partija iz Sandžaka potpisale Deklaraciju

BOŠNJACI TRAŽE SVOJE MJESTO U USTAVU

Onoga trenutka kada se pojavila situacija da Blic, Kurir, Novosti, Politika, tzv. demokratski medij Danas i neki drugi, uslovno rečeno, slobodni mediji imaju po automatizmu isti naslov, onda shvatite šta se, ustvari, krije iza toga. Mi smo imali jedino Glas islama, a kasnije sajt Islamske zajednice. Glas islama je u tom periodu odigrao veoma važnu ulogu u pravcu upoznavanja naših vjernika, uopće ljudi, sa onim što se dešava u Islamskoj zajednici. Znam da smo bili jako sretni zbog činjenice da smo tada dostigli cifru od 5000 primjeraka štampanih za jedan mjesec. Mislim da nije ostala jedna kuća da nismo dostavili po jedan primjerak. Tretirali smo tada tu jednu jako važnu temu, a to je pokušaj puča sa dodatkom o dosijeu pučista, gdje smo složili čitavu hronologiju dešavanja, od pripreme do realizacije tog opasnog plana koji je imao za cilj destabilizaciju prilika u Sandžaku i svakako uništavanje najvažnije institucije. Moje iskustvo tada u medijima naučilo me je koliko je važno biti prisutan u tom segmentu i imati kvalitetne medije. Glas islama jeste jedan od onih momenata koji će doprinijeti da se Media centar Islamske zajednice pojavi u novom ruhu sa novim medijskim sektorima, televizijom, novinama, Revijom Sandžak, Ref-Ref radiom itd. i zajedno sa tim čitavim sistemom trasirati put stabilizaciji prilika kada je u pitanju Islamska zajednica, ali svakako i ostali segmenti društvenih odnosa kod nas u Sandžaku.

Koja je njegova uloga u različitim periodima djelovanja? Ključna je bila 2007. godina kada kažete 5000 primjeraka - u svakoj kući po jedan?

Ako uzmete analizirati tih dvestest godina, početak je bio jako izazovan, jer čak i sa imenom Glas islama

svoj cilj ste postavili jako visoko. Mi smo vrlo ozbiljni ljudi i pozvati se na to da govorite u ime islama bila je jako velika odgovornost. Naravno, govorim iz perspektive onoga ko nije bio prisutan tada ovdje. Doista, bilo je onih koji su bili uplašeni od tog izazova, ali tu do izražaja dolaze oni koji su hrabri, imaju viziju. Nakon toga Glas islama prati razvoj Islamske zajednice, preživljava sa njom ono što preživljava Islamska zajednica. Svakako, danas Glas islama je opravdao svrhu svog postojanja, ako pogledamo iz ove perspektive, bez obzira što su danas štampani mediji ugroženi zbog pojave interneta, mobilnih telefona, drugih oblika medijskog izražavanja i prezentiranja. Sama činjenica da je on opstao dvadeset godina govori u prilog toj tezi koliko je važno postojanje novinarstva ovdje kod nas u Sandžaku. Glas islama svakako će biti potreban još dugo godina. Uspjehom ćemo smatrati kao narod onoga trenutka kada bismo imali pored Glasa islama najmanje jedne dnevne novine, jedan heftičnik, magazin, jer tek tada ćemo se svrstati u red ozbiljnih naroda, nacija, koji na sistemski način tretiraju svoju problematiku svog postojanja na određenom prostoru. U tom kontekstu ono što želim kazati je da sa svima želim podijeliti radost zbog činjenice da je projekat Glas islama dokazao da možemo ovdje na ovom prostoru tvrditi da su Bošnjaci organiziran narod, imaju snage i kapaciteta iznijeti takve projekte, kod kojih vam je potrebna jako velika sistemska podrška. To nam garantira da imamo prava da sebe delegiramo u red organiziranih zajednica koje temelje svoje postojanje na autentičnosti, autohtonosti na ovim prostorima i u svakom slučaju to garantira nama i našim pokoljenjima svijetlu budućnost.

HAJRO EF. TUTIĆ

OSNIVAČ

Kako gledate na osnivanje Glasa islama nakon dvadeset godina?

Meni je posebno drago da govorim o nečemu gdje sam sudionik toga i što sam učestvovao u formiranju i otvaranju Glasa islama prije dvedeset godina kao član Mešihata Islamske zajednice u Srbiji. Od tada pa do danas možemo sa sigurnošću da tvrdimo da je to momenat koji je napravio veliki preokret u cilju informisanja naših vjernika, od vremena njegovog formiranja do danas, jer smo razbili mrak informisanosti muslimana na način kako treba da budemo informisani.

Sjećate li se toga dana kada je osnovan Glas islama?

Da svakako, sjećam se tih momenata, bilo je to u blizini moje kancelarije. Muftija je saopćio da planiramo da se izjasnimo da li smo za to da formiramo glasilo koje će biti vjerskog karaktera, a tretirat će vjerska, društvena i kulturna dešavanja, strateška ispitivanja itd. Za mene je tada bilo čudno da pokrećemo list vjerske tematike u vremenu kada se još ratišta nisu ohladila u Bosni i našem okruženju. U svoje vrijeme sam bio dopisnik glasila Preporod i bilo mi je drago jer znam šta znači pisana riječ, ali čudno je bilo u to vrijeme da se pokreće list ovdje kod nas obzirom na okruženje i uslove pod kojim smo živjeli. Sve smo usaglasili dok nije je došlo pitanje kako da damo ime tom glasilu. Svi smo kazali prijedloge, a Muftija je rekao svoj - Glas islama. To mi je bilo još čudnije u ono vrijeme da imamo list sa nazivom Glas islama, jer sve je bilo uprto prema vjernicima, muslimanima, džamijama, kako su oni to nazivali – fundamentalistima. Svako ko je bio redovni vjernik i klanjač bio je potencijalna opasnost po okruženje. Lično sam bio skeptik u smislu kako to treba organizovati, tehnički dotjerati, jer mi tih kadrova nismo imali u prvom momentu, ali obzirom na potencijal koji smo vidjeli da ima muftija Muamer-efendija znali smo da će on biti glavni nosilac svega i jeste to bio. Kada smo formirali Glas islama, bitno je da se zna i da bude nauk sadašnjoj Redakciji i budućim, pred izlazak ili kada je izašao vršili smo analizu kompletnog broja. Svaki članak je analiziran šta je tretirao, je li moglo bolje, da li je tehnički lijepo urađeno, gdje je smještena koja fotografija, čemu se daje prednost itd.

Kakav je njegov doprinos u različitim periodima djelovanja?

Pored svih naših periodičnih događaja i momenata, šta se sve događalo, mislim da je Glas islama u samom vrhu sa doprinosom u pozitivnom smislu. U kritičnim situacijama koje smo preživljavali on je odigrao izuzetno značajnu ulogu. Od svih drugih sudionika, institucionalno gledano, Glas islama je na prvom mjestu.

Ima li neki period koji biste istakli, koji Vam se urezao u sjećanje?

Bilo je toga puno, ali momenat oktobra 2007. godine, kao i nakon tog događaja, mislim da je Glas islama bio naša desna ruka, da obavijestimo javnost sa istinom šta se dogodilo, šta hoće neprijatelji, ko su oni, raskrinkavanje tih takozvanih bandi, ne samo koji su otišli iz Islamske zajednice nego i onih koji su podržavali pokušaj puča. Mi smo tada mogli da kažemo, da napišemo, da informišemo javnost. Tada se Glas islama prodavao kao halva, izlazio je u velikom tiražu, pojedinci su naručivali po 1000-2000 primjeraka, koje su dijelili da bi ljudi bili informisani šta se dogodilo. Vrlo je bitno reći da su urednici u to vrijeme odigrali izvanredno značajnu ulogu i odradili svoj posao fantastično

U kom smislu?

U pravom informisanju i kao dinama iniciranjem masa da odvoje istinu od neistine, u pravilnom informisanju, iskrenom pisanju, ali čvrstom i jakom stavu. Ja koji sam tu radio i svi koji smo bili tu znamo sa kojim problemima smo se suočavali. Mislim da smo i mi, isto kao kada se bolesniku daje infuzija, primali infuziju od tih urednika koji su vodili Glas islama. To se posebno izražavalo i iznosilo u rubrici Naše viđenje na početku Glasa islama i to je bio zvaničan stav Islamske zajednice.

Kolika je danas njegova vrijednost na dvadesetu godišnjicu?

Mislim da bi moralo nešto da se mijenja u samoj strategiji i nači-

nu informisanja naših vjernika. Glas islama mora da služi za potrebe vjernika i čitaoca, da se ne personalizuje, da nije glasilo određenih ljudi iz Islamske zajednice, da ga kitimo našim fotografijama. Sve treba da se zna šta se događa, ali treba zaintrigirati našeg muslimana, vjernika. Mora svaki džemat da bude tretiran informacijama iz tog džemata, fotografijama te džamije, džamijskog odbora, imama, djece, vjerske pouke, sa historijatom te džamije, kada je sagrađena, renovirana, kakva je prostorno, da se lična karta svakog džemata obradi maksimalno u Glasu islama ako hoćemo da on bude čitan kod naših vjernika. Moraju biti žive vijesti, ono aktuelno što se događa. Što se tiče vjerskih tema mislim da je dobar. Važno je da se znaju aktivnosti predvodnika Islamske zajednice, ali i aktivnosti ili neaktivnosti određenih džemata i pojedinaca u tom džematu. Kroz Glas islama može da se uvede i kviz, takmičenja, da imamo kompletnu informaciju i da se novina što više čita, jer kupit će je onaj moj Pešterac ako je tu uslikana džamija u Delimeđu, ili Melajama, ili ako nešto piše o tom džematu.

Je li u to uključujete i dijasporu?

Apsolutno, dijaspora je nama nezaobilazan faktor jer je odigrala izvanrednu ulogu u čitavoj našoj situaciji. Mislim da dijaspora zaslužuje velike pohvale i zlatnu plaketu, ako na taj način može da se izrazi velika zahvalnost našoj dijaspori koja se odnosi prema Islamskoj zajednici onako kako treba.

Kakva je budućnost Glasa islama?

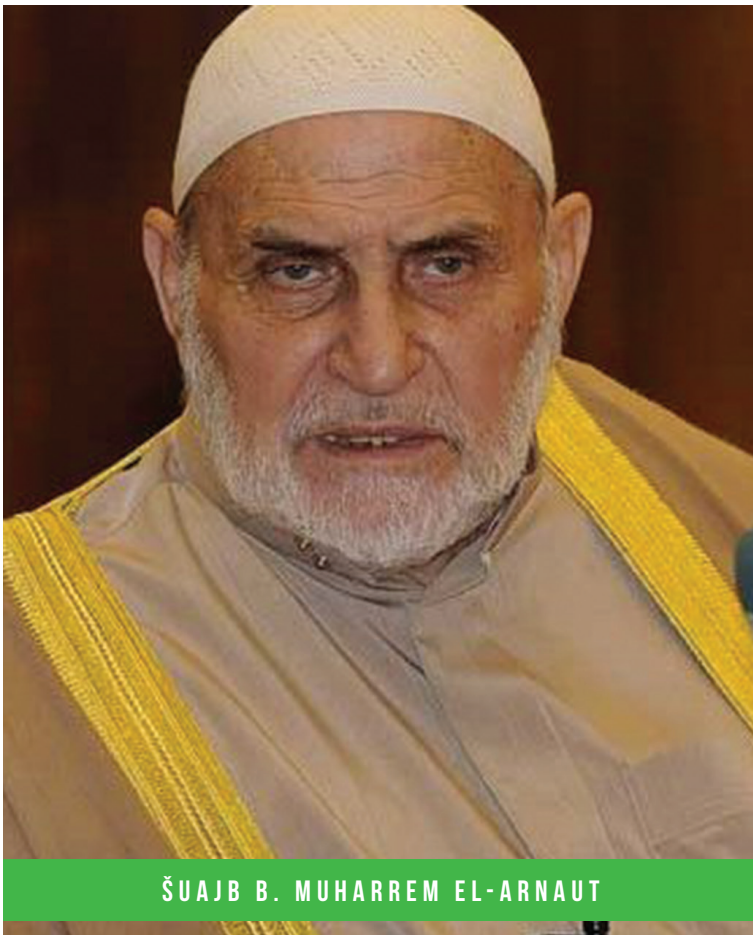
Budućnost je svijetla, ali to zavisi od nas, od uredništva i od Islamske zajednice, jer ona mora da sufinansira štampanje i izradu lista, što je jako skupo, te da zaintrigira vjernike da taj Glas islama čitaju. Mi bi bez njega mnogo izgubili, bili bismo uskraćeni za realnost i istinu, jer je Glas islama danas jedini način da budu naši vjernici pravilno i realno informisani, pored Sandžak televizije. To je napisana riječ, ona se ne gubi i ostaje trajno.

PRIMJER ISLAMSKOG DA'IJE

SEAD-EF. JASAVIĆ

Šejh muhaddis Šuajb b. Muharrem el-Arnaut, čuveni alim i istraživač islamskih knjiga i rukopisa, rođen je u Damasku - Sirija 1928. a umro u Ammanu - Jordan 27. oktobra 2016. godine.

ŠUAJB B. MUHARREM EL-ARNAUT

Šejh muhaddis Šuajb b. Muharrem el-Arnaut odrasta u krugu vjerničke porodice, albanskog porijekla, koja čini hidžru sa Balkana u blagoslovljenu zemlju Damaska i Šama, gdje se podučava osnovama islama i učenju Kur'ana. Želja za Kur'anom i značenjima kur'anskih ajeta navela ga je na to da se još od rane mladosti podrobno pozabavi arapskim jezikom, gdje je desetak godina proveo u studiranju ovog jezika po džamijama i starim medresama Damaska, preko gramatike, književnosti i ostalih jezičkih nauka. Pred najpoznatijim stručnjacima za arapski jezik, učenicima Bedruddina el-Hasenija - šejh Salih el-Ferfurom i šejh Arif el-Dudžijem, prešao je najpoznatija djela iz arapskog jezika poput: Šerha Ibnu Akila, Kafije Ibnul-Hadžiba, *Mufessala* od imama Zamahšerija, *Šezurul-Zeheb* od Ibnu Hišama, *Esrarul-Belaga* i *Delailul-lidžaz* od Džurdžanija. Među poznatijim šejhovima pred kojima je učio arapski jezik jeste i šejh Sulejman el-Gavodži.

Nakon brojnih godina provedenih u studiranju arapskog jezika, šejh Šuajb Arnaut prelazi na studiranje fikha i šerijatskog prava, posebno hanefijskog mezheba i najpoznatijih djela poput *Merakijel-Felah* od Šurunbulalija, *El-Ihtijar* od Mevsilija, *El-Kitab* od Kadurija i *Hašiju* od Ibni Abidina. Studiranje fikha i šerijatskog prava je potrajalo sedam godina, gdje je usputno studirao Usul-fikh, Tefsirul-Kur'an, Mustalahul-hadis, Ahlak itd., kada prelazi tridesete godine.

U toku studiranja šerijatskog prava osjetio je nasušnu potre-

bu, kako kod sebe tako i kod svojih šejhova, za dubljim i boljim poznavanjem Sunneta te raspoznavanjem samih hadisa koji su sahih i onih koji to nisu. Odlučuje preći na oblast dubljeg proučavanja knjiga hadisa zbog čega prestaje sa aktivnim predavanjem arapskog jezika, čime se bavio još od 1955. godine. Nakon toga se u potpunosti posvećuje studiranju i proučavanju knjiga i rukopisa iz islamskog naslijeđa i zaostavštine.

Svoje prve korake iz ove oblasti ima u Damasku, u knjižari Mekteb el-Islami, 1958. godine, gdje je postavljen za glavnog koordinatora sektora za *tahkik* – valorizaciju i proučavanje, te *tashih* – korekciju i vrjednovanje, gdje je ostao narednih 20 godina. Za vrijeme svoga upravljanja tim resorom obradio je 70 kapitalnih tomova iz raznih islamskih oblasti. Nakon toga prelazi raditi za knjižaru Mu'essesetul-Risaleh, 1982. godine, u Ammanu, gdje preuzima sektor za *tahkik* – valorizaciju i proučavanje rukopisnog naslijeđa, gdje je bio mnogo plodonosniji i dalekovidniji, čineći knjižaru El-Risaleh vodećom u oblasti proučavanja arapsko-islamskog naslijeđa.

Pored brojnih učenika koje je ostavio za sobom, njegova knjižna intelektualna ostavština prelazi brojku od 240 tomova iz oblasti Poslanikovog s.a.w.s. sunneta, fikha, tefsira, biografije, akide, hadisa, edeba – ahlaka i književnosti.

Djela koja je valorizirao u knjižari Mekteb el-Islami:

1. Šerhul-Sunneh, Begavi, 16 tomova
2. Revdatul-Talibin, Nevevi, 12 tomova, u saradnji sa šejhom Abdul-Kadir Arnautom
3. Muhezzeb el-Egani, Ibnu Menzur, 12 tomova
4. El-Mubdi' fi Šerhil-Mukni', Ibnul-Muflih el-Hanbeli, 10 tomova
5. Zadul-Mesir fi Ilmil-Tefsir, Ibnul-Dževzi, 9 tomova, u saradnji sa šejhom Abdul-Kadir Arnautom
6. El-Kafi, Ibnu Kudame, u saradnji sa šejhom Abdul-Kadir Arnautom

Djela koja je valorizirao u knjižari Mu'essesetul-Risaleh:

1. Sijeru E'alamil-Nubela', Zehebi, 25 tomova
2. Sunen, el-Tirmizi, 16 tomova
3. Sunen, el-Nesa'i, 12 tomova
4. Sunen, el-Darekutni, 5 tomova
5. Musned, Ahmed b. Hanbel, 50 tomova
6. Tarihul-Islam, Zehebi, u saradnji sa Beššar Avvadom
7. Šerhul-Akida el-Tahavija, Ibnu Ebil-'lzz el-Hanefi, 2 toma, u saradnji sa dr.Abdullah Turkijem

KAKO POZIVATI LJUDE KOJI SU DALEKO OD VJERE

„Prvo se potruđi spoznati i naučiti istinu kako bi je mogli dostaviti drugima. Na drugom mjestu je načelo ljubaznosti preko kojeg ćemo davati do znanja ljudima da ih volimo, zbog čega će nas i voljeti. Ne poseži za žestinom i grubošću u radu sa ljudima! Ovo je Allahova vjera! Naše je da dostavljanjem vjere požanjemo sevape, a ko ne prihvati ostat će sa svojim grijehom. Ne koristi se načelom grubosti: „**Na put Gospodara svoga pozivaj mudro i lijepim savjetom i sa njima se na najljepši način raspravljaj!**“ Jednom alimu u učenoj osobi nije dozvoljeno da bude grub i osora srca, te da bude prgav u razgovoru sa ljudima poput doktora koji ne tuče narod dok ih pregledava i liječi već, nasuprot, biva ljubazan i blag prema njima, propisujući im odgovarajući lijek. Obaveza daija je da se ponašaju nalik njima!“

NA NAPADE ODGOVARAMO PROGRESOM I RAZVOJEM ISLAMSKJE ZAJEDNICE

O MEDIJSKOJ HAJKI NA ISLAMSKU ZAJEDNICU I MUAMERA ZUKORLIĆA RAZGOVARALI SMO SA DIREKTOROM MEDRESE "GAZI ISA-BEG" U NOVOM PAZARU DR. REŠAD-EF. PLOJOVIĆEM

Novine su proteklog mjeseca bile pune takozvane nelegalne ili divlje gradnje u Novom Pazaru, tačnije dogradnje zgrade u kojoj je smješten Fakultet za islamske studije. Šta je istina od svega što se pričalo?

Zahvaljujem se na prilici da razgovaramo na ovu temu koja je aktuelna ne samo ovih dana već duže vrijeme, samo je ovih dana dobila svoju kulminaciju. Pitanje Islamske zajednice, njenog rada i aktivnosti koje poduzima predstavljeno je u državi Srbiji kao najveći problem sa kojim se suočava Novi Pazar i država Srbija i da je to potrebno da se sankcioniše na najstrožiji način uključujući i upotrebu fizičke sile. Svi smo doista, govorim kao obični posmatrač, bili prinuđeni da gledamo naslovne strane, u printanim i elektronskim medijima, o Islamskoj zajednici, o muftiji i narodnom poslaniku Muamer-ef. Zukorliću, koji iako je nastojao da se distancira od Islamske zajednice i onoga što ona radi, sve je to izazivalo još jače napade na Islamsku zajednicu i njega lično.

Tačno je, muftija Muamer Zukorlić je sinonim i simbol Islamske zajednice, veliki autoritet, a možemo reći i najveći koji se pojavio krajem XX i početkom XXI vijeka, kojeg su Bošnjaci kao ummet u svijetu dobili i imaju. Njegovim stasavanjem i rastom kao vjerski autoritet rasli su i napadi na njega i na ono što je on personalizirao, a to je odgoj, obrazovanje i vraćanje dostojanstva Islamskoj zajednici, vjerskim službenicima, svim službenicima koji su uposljeni u Islamskoj zajednici, a prije svega vraćanje dostojanstva vjeri i vjernicima na ovom prostoru.

Proteklih dana je skočila i kuka i motika, što bi naš narod rekao, ili i kuso i repato, da na neki način učestvuje u napadu na muftiju Zukorlića, ali bih rekao da je to bilo sredstvo kako bi se došlo do krajnjeg cilja.

Ko je pratio dešavanja ne može da ne zaključi da je sva ta orkestrirana i sinhronizirana hajka krenula onog momenta kada je Muamer-ef. Zukorlić u medijima spomenuo kriminalne radnje i organizirani kriminal u kojima učestvuje vlast i politički predstavnici određenih političkih grupacija ovdje u Pazaru i Beogradu. Kada su pomenuta određena imena i delegirani ti problemi desio se kontra-napad. Ti krugovi koji su označeni kao pomagači svega onoga o čemu je govoreno tih dana su procijenili da je najbolje da se narodni poslanik i dugogodišnji Muftija napadne, kao argument su uzeli FIS, kao da se sa radovima počelo baš tada. Sva ova hajka na muftiju Muamera Zukorlića i Islamsku zajednicu je način da se skrene pažnja u kontra smjer u odnosu na priču kojom su se narod i naslovne strane trebali baviti.

Ovi napadi i svi koji učestvuju u njima pokazuju da je problem ono što muftija Zukorlić simbolizira. Problem je Islamska zajednica koja je iz statusa koji je imala devedesetih godina sada prešla u neki drugi status. Više vjerski službenici nisu puka sirotinja sa kojom se ismijavaju prolaznici, a o tome najbolje mogu govoriti oni koji obnašaju tu funkciju više od 20 ili 30 godina.

Muamer-ef. Zukorlić i Islamska zajednica koju je vodio više od dvadeset godina podigla je čast i dostojanstvo i pokazala da se iskrenim radom, trudom, zalaganjem, čašću,

dr. Rešad-ef. Plojović
direktor Medrese "Gazi Isa-beg" u Novom Pazaru

“ *Ljudi trebaju znati da se ne može ništa desiti što nije Allah dž.š. odredio.*

Bilo da se radi o dobru ili zlu. Trebaju znati da je sve od Allaha dž.š., to prihvatiti, strpljivo i dostojanstveno ići dalje. Ako je branitelj ili graditelj neka se ponosi i bude ustrajan na tom putu.

odricanjem i poštenjem može učiniti puno. To ću potvrditi argumentom da za ovih dvadeset i pet godina od kako je obnovljen rad Medrese u Novom Pazaru i krenulo se putem uspostavljanja i uzdizanja odgojno-obrazovnih ustanova, Islamska zajednica je uspjela da ni od čega napravi sve što danas imamo, uz Allahovu pomoć, prije svega. Naravno da to nekome smeta. Sukob istine i neistine, dobra i zla, nije sukob samo našeg vremena, to je nešto što postoji od kad je svijeta i vijeka. To je nešto što je pratilo sve Božije poslanike i samog Allahovog poslanika Muhammeda s.a.v.s. tokom njegove poslaničke misije, ashabe, halife i sve generacije prije nas. To je zakonitost života na ovome svijetu da Allah dž.š. daje iskušenja gdje se ljudi svrstavaju u dobrotvore ili zlotvore. Upravo kroz ta iskušenja koja se dešavaju Allah dž.š. učini da se ljudi opredijele. Kako se kaže u ajetu: "Da bi Allah dž.š. dobre od nevaljalih razdvojio..." (El-Enfal, 37)

Mi smo svjedoci da su ova iskušenja, kroz koja prolazi Islamska zajednica, pomogla da se pokažu svi oni kojima smeta Islamska zajednica po raznim osnovama, kojima smeta istina, prava vjera i njena stvarna implementacija na terenu. S druge strane, pokazali su se i oni koji su spremni žrtvovati sve u korist vjere i vjerskih normi.

Napadi na muftiju Muamera Zukorlića u konačnom imaju za cilj napad na Islamsku zajednicu, na njene odgojno-obrazovne ustanove, a sve to je napad na vjeru. Jer šta drugo simbolizuje Medresa, Fakultet za islamske studije ili Univerzitet osim učenja u ime Gospodara, osim da čovjeka izdigne na jedan stepen više od obične biologije. Prvi imperativ vjere islama je učenje, izučavanje, a vidimo da je hajka na Islamsku zajednicu i njene odgojno-obrazovne ustanove pokušaj udara na prvi imperativ naše plemenite i čiste vjere - dini islama.

Za Islamsku zajednicu je specifično da više od dvadeset godina nije dobila nijednu dozvolu bilo za džamiju bilo za neki drugi objekat. Je li ovo način da se izborite za pravo koje vam je uskraćeno?

Ne samo da nije dobila nijednu dozvolu već nije dobila nijedan dinar pomoći od nadležnih organa ili vlasti koje su se smjenjivale za period od dvadeset i pet godina. Pored toga, Islamska zajednica je uspjela da opstane u neprirodnim uvjetima i da se razvije. Zamislite da je Islamska zajednica smogla snage da napravi Medresu, da dogradi Mešihat, napravi još jednu zgradu Medrese u krugu Altun alem džamije, pa još jednu u krugu Bor džamije, da napravi niz objekata koje koriste mektebske ustanove Reuda i Vildan, pa pokrene izgradnju džamija, pa skoro da nema grada u Sandžaku gdje se u zadnjih dvadesetak godina broj džamija nije duplirao. Logično je da onaj ko vam svo to vrijeme nije pomogao, trudio se na razne načine da vas uguši i da vam opstruira rad, bude nerazan nakon što konstatuje da sav taj njegov trud i napor nije urodio plodom.

Mi smo bili žrtva jednog bezbožničkog režima koji se na takav način svo vrijeme odnosio prema vjeri, Islamskoj zajednici, vjernicima, bez obzira što je s druge strane manipulirao i koristio se vjerom i vjernicima. Imali ste naše političare koji kada su u Novom Pazaru dođu klanjaju, a s druge strane im nije teško da tu istu Islamsku zajednicu napadaju. Kada odu na drugo mjesto taj islam ne možete primijetiti ni kroz njihovo ponašanje, ni kroz način ishrane. Islamska zajednica je bila meta svih tih struktura svo ovo vrijeme. Muftija Zukorlić je došao u Islamsku zajednicu početkom devedesetih i mi kao učenici u tom periodu bili smo u prilici da posmatramo tu jadnu Islamsku zajednicu koja je bila na izdisaju. Novi Pazar je bio pravi „evropski grad“ - niste imali klanjača u džamiji, nije bilo hidžaba, u javnim ustanovama nije bilo zaposlenih muslimanki koje su islamski odjevene. Tada je Islamska zajednica označavala samo staru i zapuštenu džamiju, učenje mevluda, hatmi, ukopavanje umrlih i ništa više.

Oni od političara koji su tu Islamsku zajednicu zapamtili htjeli su da je zadrže na takvim temeljima trajno i svakako da su nezadovoljni onim što je ona danas postala. Tada Islamska zajednica nije mogla nikoga prozvati niti učestvovati u odlučivanju, jer se bavila sama sobom. Danas kada su se stvari promijenile ona smeta, jer je Islamska zajednica postala regulator, neko ko diže glas protiv nepravde, neistine, obespravljenosti, pokreće inicijative koje niko drugi ne bi pokrenuo.

Ona je uspjela u svom radu i bez obzira što to neki predstavljaju crno, oni se dive onome što je Islamska zajednica i sam muftija Zukorlić uradio. Islamska zajednica i njena infrastruktura su garant na ovom prostoru da muslimani imaju svoju budućnost. Sve ustanove koje su otvarane u okviru Islamske zajednice značile su otvaranje novih radnih mjesta i zbrinjavanje hiljade ljudi, a uz to su aktivnosti Islamske zajednice hranile hiljade porodica. Postupanje i funkcionisanje Islamske zajednice je doprinijelo da ovaj grad danas izgleda kako izgleda. Da Islamska zajednica nije digla glas prema onome što je činio Beograd 2007. i ranije prema ovom prostoru, nikada ne biste imali popločano šetalište. Nismo ga mi gradili našim rukama, ali jesmo našim pozivima, ukazivanjima na probleme i prozivanjem odgovornih ljudi.

Za ovih dvadeset godina imali smo nerazumijevanje koje je potvrđeno kroz neizdavanje građevinskih dozvola, a oni se pravdaju da nismo tražili. Tražili smo, itekako, ali na uporna odbijanja ili ignorisanje u jednom momentu osjetite suvišnim da se obraćate nekom ko vas ignoriše i znate kakav će biti odgovor. Kada znate da onaj kome treba da se obratite da vam izda dozvolu za džamiju ili proširenje kapaciteta FIS-a ili bilo kog drugog objekta Islamske zajednice jeste isti onaj ko vam je krajem devedesetih slao depeše i sudske izvršioce da vam poruše Medresu, džamije, objekte oko Lejlek džamije ili zgradu Mešihata, uz asistenciju policije, ili onaj ko vam je 2010. godine poslao preko hiljadu policajaca iz specijalnih jedinica koji su trebali sa nama da se obračunaju i fizički nas uguše, da bi

neko drugi u Novom Pazaru mogao da živi, diše i širi neislamsku energiju i kulturu koja je suprotna tradiciji ovoga kraja.

Pogledajte u šta se Novi Pazar u zadnjih pet godina pretvorio. Kada krenete ulicom svaki treći lokal je kockarnica. Je li to Novi Pazar, je li to ono što je nekada bio i da li hoćemo takav grad? Ko hoće takav grad neka zna da ima nas iz Islamske zajednice za svoje protivnike, jer mi se nikada sa takvim Novim Pazarem nećemo saglasiti. To je Novi Pazar koji ne pripada ovom narodu, bilo da pripada islamskoj ili pravoslavnoj vjeri, koji ne pripada vrijednostima koje se baštine na ovom prostoru, već je to grad kriminalaca i ljudi sa one strane zakona o kojima je muftija Muamer Zukorlić govorio.

Novi Pazar je grad različitosti i tolerancije u kojem se može zajednički živjeti, slažete li se?

Naravno, bez obzira što se od devedesetih godina stalno pokušavaju izazvati sukobi na vjerskoj ili etničkoj osnovi. Upravo su političari iz tog perioda oni koji i danas pokušavaju uticati na podizanje tenzija. I tada su kao i danas pričali istu priču. Mi dobro znamo kakve su poruke slali Ugljanin i Ljajić devedesetih, ne želimo ih mi prenositi, a znamo i kako se tada Islamska zajednica ponašala - ozbiljno i odgovorno prema građanima ovoga kraja, ali to znaju i svi drugi. Svjedoci smo i ovih dana, nažalost, čemu pozivaju naši političari. Oni sa malo dužim godinama staža u politici pozivaju i prizivaju sukobe jer je potpuno razumljivo da oni mogu funkcionisati i ostvarivati rezultate samo u takvoj atmosferi međusobnih sukoba, tvenja, izazivanja raznih ekscesa. U tom izazivanju haosa oni najviše profitiraju.

Kroz protekle periode, vladavine raznih režima, sve što ste doživjeli i preživjeli, možete li povratiti komunikaciju sa nadležnim službama na neki dobar kolosjek i pod kojim uvjetima?

Ta komunikacija nikada nije bila ni prekinuta, ona je uvijek postojala, ali svi ovi faktori koje pominjem su se trudili da tu komunikaciju ili prekinu ili dovedu u pitanje. Rezultat tog njihovog rada je da je Novi Pazar, koji je imao i ima jednu tradicionalnu Islamsku zajednicu, dobio paravjersku tvorevinu tzv. "Rijaset Srbije" koju su svim silama pokušali da instaliraju i da joj daju epitet legalne i legitimne zajednice. Tu paravjersku tvorevinu su proizveli politički faktori ovog prostora, Ugljanin i Ljajić, uz pomoć tadašnjih političkih faktora u Beogradu. Bez obzira na sve to mi smo svo vrijeme nastojali da održimo komunikaciju sa nadležnima jer smo smatrali da se jedino na taj način istina o nama i ovom prostoru može plasirati do onih koji je trebaju znati, a koji donose odluke o ovom našem području. Islamska zajednica je od momenta obnavljanja svog rada i reorganiziranja 1993. bila uporna na tom polju, iako je bilo momenata kada su ti organi konstatovali da neće nikakvu saradnju sa Mešihatom i Islamskom zajednicom, ipak ta saradnja nikada nije prekinuta. Saradnja postoji i danas, na malo je boljem nivou nego što je bila ranije. Nadamo se da saradnja ide uzlaznom putanjom, tj. ka uspostavljanju još bolje saradnje sa nadležnim organima. Istina, svi ovi napadi koji se dešavaju ovih dana imaju za cilj da uspore tu saradnju ili je prekinu. Oni kojima smetamo u Sandžaku mogu uspjeti u našem negativnom predstavljanju samo u slučaju kada mi ne postojimo. U čemu je to Islamska zajednica opasnost, u čemu je muftija Muamer Zukorlić opasnost, da li zbog toga što je svojim trudom i radom za dvadeset godina inicirao projekte i radio na uzdizanju rada institucija? Da li je problem što Novi Pazar više nije grad bez univerziteta, je li problem što se mladost u Novom Pazaru ima gdje školovati? Je li problem što se govori o problemima i ukazuje na to ko je generator svih problema!?

Ovih dana se ide dotle da sve što ima veze sa muftijom Zukorlićem i Islamskom zajednicom na neki način se optužuje i osporava. Imate stotinu tema koje zaslužuju da se o njima govori u javnosti. Čak i Medresa je pomenuta da se tamo primjenjuje nepravda, da među djecom ima problema. Medresa je srednja škola koja ima preko 300 učenika u Novom Pazaru, ali ona ulaže sve svoje kapacitete i napore da tu djecu izvede i spasi svih ovih izazova sa kojima se danas suočavamo. Medresa od kada je nastala, a posebno od 2011. godine, od kada

sam njen direktor, nikome nepravdu nije učinila. Neka dođe taj kome je nepravda učinjena i neka kaže i iznese argument. Ali tamo gdje nemate ništa da kažete izmišljate neke banalne probleme. S druge strane, imate situaciju da se u pojedinim srednjim školama u Novom Pazaru ranjavaju učenici na času, tokom nastave napadaju jedni druge, potežu noževe jedni na druge. U Gimnaziji je mjesecima bila epidemija tuberkuloze. Ko je govorio o tome? Više desetina učenika te škole je bilo zaraženo. Šta je to lokalna vlast i njena inspekcija uradila, koliko je ugostiteljskih objekata pregledano. Je li neko o tome išta čuo? Naravno da se o tome ne govori i time se ne bavi lokalna vlast i njeni mediji, niti se poduzimaju bilo kakvi ozbiljni koraci.

Medresa ima svog direktora, Fakultet isto ima dekana, kao što svaka druga ustanova Islamske zajednice ima svoje rukovodeće lice i ta su lica odgovorna za sve u tim ustanovama. Sve naše odgojno-obrazovne ustanove su maksimalno posvećene svome radu i željne da pomognu i pomažu svim polaznicima. Ja ću govoriti o Medresi. Imamo oko 300 učenika, a trećina njih je stipendirana. Medresa traži donatore iz reda naših Bošnjaka, muslimana, što u Sandžaku što u dijaspori, da toj djeci omogućimo školovanje. Neko dođe i zloupotrijebi neku porodicu, stanje, činjenicu da prima socijalnu pomoć i priču koju je čuo ne znam na koji način i govori na sva zvona i traži da neko odgovara što je tamo neko nekom prijetio. Ljudi moji, postoji odgovornost za izgovorenu riječ. Ne možete vi govoriti laži i neistine, širiti dezinformacije, izazivati fitnu i tražiti da vas neko štiti na ulici i poštuje.

Meni za ovih skoro 20 godina rada u Islamskoj zajednici niko nije uputio prijetnju, a predstavlja nas na razne načine, da smo zlotvori i kriminalci. Što bi sada neko nekome upućivao prijetnje i zar bi neko iz Islamske zajednice nekom prijetio? To su priče koje zdrav razum ne može da prihvati. Naša Medresa, kao i Fakultet za islamske studije, kao i IUNP imaju programe pomoći učenicima, studentima, najprije onih koji dolaze iz porodica sa teškim finansijskim stanjem, ili bez jednog ili oba roditelja. U Medresi nema nijednog učenika koji je u takvom stanju, a da nema stipendiju. O tim stvarima o kojima treba da se govori i da se promovišu, da zažive, o njima se ne govori već se šuti.

Jeste li ikada vidjeli da se u Novom Pazaru, osim na Sandžak TV ili posredstvom medija Islamske zajednice i njoj bliskih, ijedna pozitivna riječ kazala o onome što radi Islamska zajednica? Naravno da ne, jer za njih to nije vijest i informacija. Za njih su informacije poluistine sa kojima se želi blatiti i pokušati krnjiti ugled čelnih ljudi Islamske zajednice, a u krajnjem napadati i ljagati vjera, ljudi koji je prihvataju istinski, a s druge strane širiti laž i nemoral, negativan odnos koji vodi nesreći i na ovom i na budućem svijetu.

Zamislite kakav je apsurd kada o moralu i poštenju govore neke nevladine organizacije i njihovi čelnici, koji su sinonim

za sve suprotno. Kada o etici u politici i ljudskim vrijednostima govore neki ministri, ili o dosljednosti i patriotizmu govore neki koji obnašaju visoke pozicije, koji su dvadeset godina bili u poziciji da sve to pokažu, a pokazali su sve suprotno. Islamska zajednica je svjesna svih izazova, mnogo jača i snažnija da se danas svim tim izazovima odupre. Broj onih koji su sposobni i kadri da sve projekte Islamske zajednice nose uvećao se i ona je na putu da ovu svoju priču dovede do kraja da ne morate svako malo okupljati hiljade ljude da brane vakufsku imovinu od zloupotreba i uzurpacije.

Rekli ste da je Islamska zajednica spremna ovu priču dovesti do kraja. Šta to znači?

Nažalost, mi imamo u nekim stvarima veoma dobre zakone i rješenja, ali to u praksi ne znači ništa kada je Islamska zajednica u pitanju. Mi se sa tim nećemo nikada pomiriti. Ako Ustav ove države garantuje ravnopravnost vjerskih zajednica i njenih pripadnika i garantuje jednaka prava svim vjerskim zajednicama, a u praksi imate nešto drugo, onda znači da postoje problemi. Mi nećemo šutjeti, zalagat ćemo se da Zakon koji je donijet zaživi u praksi i bude jednak za sve. Mi ne možemo biti zadovoljni kada imamo Zakon o vraćanju imovine crkvama i vjerskim zajednicama iz 2006. godine, a iste te godine imate prodaju imovine Islamske zajednice koja se potražuje, tj. Islamske ustanove u centru Novog Pazara, za koju svi stariji ljudi u gradu znaju da je bila sjedište Islamske zajednice. Isto tako i vakuf na Pojilima, Mearif u krugu Bolnice, na Hadžetu, ili vakuf Novopazarska banja.

Ne možete prihvatiti da vam neko preko noći kroji uređenje Islamske zajednice, određuje ko je legalan ko nije, ko je legitiman ko nije. O tome se ne odlučuje na komisijama, te stvari su rezultat kontinuiteta, jer ne može neko postati tradicionalan preko noći. Islamska zajednica će se boriti još snažnije za svoju ravnopravnost sa drugim vjerskim zajednicama koje su po ovom pitanju u boljoj situaciji i kada je u pitanju imovina, zaštita prava njihovih radnika, odnos države u smislu pomaganja ustanova tih vjerskih zajednica. Ne tražimo ništa što već nije zagarantovano Zakonom ili što nekim zajednicama nije dato.

Kako kaže muftija Zukorlić, kad vas neko napadne morate se braniti. Koliko ta žestoka odbrana udaljava od politike pomirenja kad je direktno izvršen udar na Islamsku zajednicu i sve što je on organizirao na ovom prostoru?

Mogu samo kazati da proces pomirenja može nastupiti tek nakon odbrane. Ako ste poraženi nemate se sa kime miriti, već možete samo konstatovati poraz ili kapitulirati. To što mi ne dozvoljavamo da sva hajka na Islamsku zajednicu urodi željenim plodom za one koji napadaju je zapravo još jedan korak

bliže ka pomirenju. Nadamo se da nakon nekoliko neuspjelih pokušaja ovladavanja Islamskom zajednicom i njenoga gušenja, da će svi shvatiti da postoji bolji i plodonosniji način, a to je da se sa Islamskom zajednicom razgovara, da se čuju njeni zahtjevi, da se prihvati ono što vrijedi, a sve u cilju rješavanja problema. Islamska zajednica traži da se problemi riješe i da se ovaj prostor Sandžaka i Srbije učini poželjnim za život i za investiranje. Ne mogu prihvatiti ono što se govori u medijima da su Islamska zajednica i Muamer Zukorlić najveći problem, da je ona otjerala investiture iz Sandžaka. Dok se god taj investitor ne poveže na način da može komotno da dođe do Pazara, Tutina i Sjenice, da njegovo putovanje ne traje četiri ili pet sati, dok ne izgradite aerodrome koji neće biti daleko od ove regije ili nekim drugim uvjetima ili podsticajima učinite investiranje na ovom prostoru atraktivnim, Novi Pazar neće imati investicija. Za to nije kriva Islamska zajednica, već je za to kriva vlast.

Kada će sve ovo stati, imaju li ovi ljudi mogućnost da već jednom počnu da dišu, da se ne izaziva neprijatan osjećaj kod naroda, kao da se sve to namjerno servira?

Sukob istine i neistine, vjere i nevjere, pravog puta i zablude je nešto što postoji oduvijek i to se nikada neće prekinuti. Do Sudnjeg dana će postojati grupe koje podržavaju istinu, koje se bore za nju i s druge strane grupe koje žele širiti neistinu i vrijednosti koje nisu kompatibilne sa vrijednostima vjere. U svemu tome mogu se promijeniti samo akteri. Mi danas branimo Islamsku zajednicu, a napadaju je Ugljanin, Ljajić i neki drugi. Sutra će Islamsku zajednicu braniti neko drugi, a napadati će je neki novi, ali će i oni proći kao i oni prije njih. Islamska zajednica će opstati, o njenim čelnim ljudima će se govoriti sa poštovanjem, a oni koji su je napadali bit će prezreni kao i njihovi potomci. Dok je čovjek živ ima mogućnost popravljanja sebe i svojih postupaka. Svi oni koji blate Islamsku zajednicu, napadaju njene čelnike, a iza svega toga napadaju vjeru i vjerske obrazovne ustanove zarad sitnog dunjalučkog šićara ili volje nekakvog bezbožnika koji ih na to podstiče, treba da shvate pogubnost svojih postupaka, da se pokaju i poprave. Ne tražimo mi da svoje pokajanje javno izražavaju pred nama, već pred Bogom i da svoje ponašanje u budućnosti prilagode vjeri. Vjerujte, ovaj život koliko god da traje kratak je i dunjalučke privilegije brzo prođu, a nakon toga će nastupiti ovosvjet-sko kajanje i poniženje, a da ne govorim o onom svijetu.

Ja sam veliki optimista i uživam u onome što radim u odbrani Islamske zajednice, očuvanju njenog ugleda i časti njenih službenika i vjernika, njenih odgojno-obrazovnih ustanova i učestvovanju u zaštiti vakufa. Uživam u tome jer koliko god da su sada nama ti problem teški, ono što dolazi nakon ovih iskušenja je olakšanje i na ovome svijetu, jer Allah dž.š. kaže: *“Doista, nakon poteškoća dolazi olakšanje”* i to dva puta ponavlja. Posebno će to olakšanje doći na budućem svijetu koji je vječan.

Nisu jednostavne ove tenzije. Svako to na neki način doživljava i preživljava. Šta poručujete članovima Islamske zajednice.

Ne trebaju se ljudi sekirati. Neki ljudi su prosto takvi da im ne možete valjati koliko god da ste dobri. Uvijek oko sebe vide nekog koga smatraju krivcem i za svoj uspjeh i za neuspjeh. S duge strane, postoje ljudi koji su spremni da gore poput svijeće kako bi drugima obasjavali put ili omogućili bolji život. Neovisno od obje spomenute kategorije, o onome što se dešava na ovome svijetu ne odlučuju ni jedna ni druga kategorija, već o svemu što se dešava odlučuje Jedan Jedinu Gospodar, Allah dž.š. Ljudi svojim ponašanjem sebe svrstavaju u kategoriju gdje pripadaju.

Ljudi trebaju znati da se ne može ništa desiti što nije Allah dž.š. odredio. Bilo da se radi o dobru ili zlu. Trebaju znati da je sve od Allaha dž.š., to prihvatiti, strpljivo i dostojanstveno ići dalje. Ako je branitelj ili graditelj neka se ponosi i bude ustrajan na tom putu.

Razgovarala: Alma Sofić

VRH OFTAMOLOGIJE SADA DOSTUPAN I NAMA

Poštovani doktore, esselamu alejkum. Prije godinu i po dana počeli ste sa jednom nesvakidašnjom emisijom na Sandžak televiziji, gdje ste ljudima na našim prostorima predstavili sve što radite u Vašoj bolnici. Od tada pa do danas čini se da su svi čuli za Vas. Kakva su Vam iskustva?

Ve alejkumu selam. Prošlo je više od godinu dana od kako smo počeli sa našim redovnim emisijama na Sandžak televiziji. Osnovni cilj ovih emisija koje se realizuju uživo jeste da stupimo u direktni kontakt sa ljudima ovoga regiona, da pomognemo u rješavanju njihovih oftalmoloških problema, da odgovorimo na sva njihova pitanja, da im omogućimo da riješe svoje probleme na najbolji, najbrži i najefikasniji način. Savremena tehnologija koju posjeduje EYE HOSPITAL u Prištini, naše dugogodišnje iskustvo i stručnost naše ekipe omogućuju nam da odgovorimo na vrlo efikasan način svim potrebama pacijenata iz ovih krajeva i šire, jer ovi ljudi zaista zaslužuju da dobiju najefikasnije oftalmološke usluge budući da većina njih dugi niz godina nije moglo naći rješenje za svoje probleme.

Mnogo puta ste to pojasnili, ali ako možete zarad onih koji prvi put čitaju o vama, šta radi Vaša bolnica Eye Hospital u Prištini?

Kako što govorimo u svim emisijama, EYE HOSPITAL Priština obavlja sve oftalmološke intervencije koje se rade u svijetu. Naša bolnica je spremna da pruži sve usluge, počevši od najobičnijih intervencija, pa sve do najtežih operacionih zahvata. Kod nas se vrše operacije svih vrsta katarakte, počevši od kongenitalne katarakte kod djece, pa sve do mature katarakte kod starijih osoba. Isto tako, vrše se operacije ispravljanja očiju, tj. operacije strabizma, operacije za otklanjanje visokog očnog pritiska, trabekulektomija, operacije skidanja dioptrije RELEX SMILE metodom, koja je ujedno i najsigurnija i najefikasnija metoda u svijetu. Također, rade se operacije za otklanjanje pterigijuma, sekundarne katarakte, operacije ptoze, sve vrste estetskih operacija uključujući i botox, operacije vitrektomije sa metodom GH23 koja je jedna od najboljih metoda u svijetu.

EYE HOSPITAL Priština jedna je od rijetkih bolnica u svijetu koja nudi konkretno i praktično rješenje za suhe oči. Isto tako, operacije suznih kanala rade se laserom, bez ikakvih tragova nakon operacije.

EYE HOSPITAL Priština je jedina bolnica u svijetu koje otklanja NEFELION ili takozvanu bijelu mrlju sa rožnjače. Ova operacija se radi sa VISUMAX laserom i RELEX SMILE metodom, tako da poslije toga pacijenti nemaju više potrebe da rade transplantaciju rožnjače.

Inače, ova operacija je izvedena prvi put u svijetu u našoj bolnici.

Koliko je ljudi sa prostora Sandžaka došlo kod Vas u proteklih godinu i po dana?

U proteklih godinu i po koliko funkcioniše naša bolnica, sa prostora Sandžaka došao je zaista veliki broj pacijenata. Mnogi od njih su operisani u EYE HOSPITAL Priština. Ali kada govorimo o pacijentima, ovdje ustvari nije važno koliki je broj pacijenata koji su došli da se pregledaju u na-

Opr. dr. Faruk Semiz

oftamolog, vlasnik bolnice Eye Hospital u Prištini

“

Veliki je broj pacijenata koji su imali vrlo ozbiljne očne probleme zbog raznih povreda i perforacija, stranih tijela u oku i koji nisu imali nikakve nade da će spasiti vid i oči. Ali poslije pregleda i urađene hirurške intervencije u EYE HOSPITAL većina njih se vratilo sa vidom svojoj kući. Njihova radost, radost njihovih porodica je neizmjerena, što nam daje još veću motivaciju da ubuduće radimo sa još većim elanom.

šoj bolnici, nego je bitno njihovo zadovoljstvo našim uslugama, rezultatom operacije, našim odnosom prema njima, odnosom personala. Meni su ljudi koji žive na ovim prostorima veoma dragi, ja ih cijenim i poštujem, upravo kao što cijenim i poštujem moje najbliže i činim za njih sve što bih učinio za svoje najbliže. Zato i pored toga što tokom dana zaista imamo puno posla u bolnici, mi svakoga utorka činimo sve što je u našoj moći da dođemo u emisiju na Sandžak televiziji i preko direktnog kontakta sa ovim ljudima pokušamo da pomognemo u rješavanju njihovih oftalmoloških problema.

Sa kakvim problemima ste se suočavali, obzirom da naši ljudi nisu prije Vas imali neke mogućnosti za ozbiljnijim liječenjem u blizini kada je oftamologija u pitanju?

Svakodnevno se susrećemo sa pacijentima koji su godinama išli iz bolnice u bolnicu, iz zemlje u zemlju, tražeći rješenje za svoje probleme, ali koji nažalost i pored upornosti nisu mogli da nađu pravi odgovor za svoje probleme. Našim dolaskom u Prištinu i otvaranjem EYE HOSPITAL, primjenjujući najsavremeniju svjetsku tehnologiju, mnogi od ovih pacijenata su konačno našli rješenje za svoje dugogodišnje probleme.

Naša bolnica radi sa najsavremenijom CARL ZEISS tehnologijom koja je najbolja u svijetu. Svi naši laseri, aparati i oprema, isto kao i sočiva koja se ugrađuju tokom operacije katarakte, su ZEISS tehnologija. Dakle, u EYE HOSPITAL Priština sve operacije se rade najsavremenijom laserskom tehnologijom. Nož kao instrument ne postoji u našoj bolnici. Operacije se rade laserom, one su kratke, bezbolne, bez sječenja, bez šivenja, bez ikakvih tragova na očima nakon operacije. Uspjeh je na maksimalno visokom nivou.

Koje su najteže i najuspješnije operacije koje ste radili, na koje vjerujem da ste ponosni?

U principu, nema lakših ili težih operacija. Svaka operacija ima svoju težinu i traži veoma ozbiljan pristup. Mi za svaku intervenciju pripremamo detaljan plan i program koji obuhvata detaljan pregled, precizne snimke, preciznu dijagnozu i naravno detaljan razgovor sa pacijentom i njegovim najbližima o realnom stanju pacijenta, o najefikasnijoj metodi intervencije, kao i očekivanjima od operacije. Prije operacije se eliminišu svi rizici koji su mogući, s tim što se uvijek primjenjuju najadekvatnije metode.

Laserska tehnologija koju posjedujemo u EYE HOSPITAL Priština jeste treća, najsavremenija generacija lasera u oftalmologiji. Ona je vrlo efikasna, daje nevjerovatno dobre rezultate ukoliko se posjeduje stručnost i iskustvo za njihovu primjenu. Mi smo jedina bolnica na Balkanu koja ima ZEISS-ov VISUMAX laser, koji se koristi za skidanje dioptrije, ali također i za neke druge operacije. Sa FEMTOSECOND laserom rade se sve vrste operacija katarakte, od najlakših do najtežih. Također se rade laserske operacije za smanjenje očnog pritiska kod GLAUKOMA. Sa MULTIDIOD laserom rade se operacije suznih kanala, dok YAG LASER služi za bezbolno skidanje sekundarne katarakte za samo nekoliko minuta. Posebno veliki uspjeh imamo kod tretmana KERATOKONUSA, koje je ozbiljno oboljenje rožnjače i ukoliko se ne liječi mora doći do transplantacije rožnjače. KERATOKONUS se tretira metodom CROSSLINKING sa vrlo visokim procentom uspjeha.

Također, mi smo jedna od rijetkih bolnica koja radi kombinovane operacije za skidanje visoke miopije i astigmatizma, pri tome koristeći ZEISS-ova TRIFOCAL sočiva u kombinaciji sa RELEX SMILE metodom.

Operacije vitrektomije se rade najsavremenijom GH23 ili GH25 metodom. To je laserska tehnologija kojom se ove najkomplikovanije operacije rade laserom i specijalnim instrumentima.

Mi smo jedina bolnica u regionu i šire koja nudi praktično rješenje za pacijente koji imaju problem SUHO OKO. Primjenjujući jednu kratku, ali efikasnu mikrohiruršku intervenciju, za samo nekoliko minuta se rješavaju problemi sa suhim okom pacijenata koji su godinama koristili bezbroj raznih lijekova, ali nikako nisu mogli da nađu pravo rješenje.

Što se tiče operacija na koje smo posebno ponosni, mogu da istaknem sljedeće: u EYE HOSPITAL Priština urađena je prva operacija skidanja NEFELIONA (bijela ili žuta mrlja na rožnjači) VISUMAX laserom, metodom RELEX SMILE.

U svjetskoj praksi za skidanje nefeliona koristi se metoda transplantacije rožnjače. Ovo je vrlo komplikovana operacija čiji krajnji ishod nikako ne može da se predvidi, jer uvijek postoji opasnost od odbacivanja stranog tijela od organizma. Ovom metodom koju sam realizovao sa RELEX SMILE metodom pacijentu se skida nefelion, otvara vid i pacijent se spašava od transplantacije rožnjače.

Ovom metodom rješavaju se i drugi problem na rožnjači. U našoj bolnici operacije STRABIZMA se ne rade klasičnim metodama, koje predviđaju sječenje očnih mišića koje se operišu. Kod nas nema sječenja, nego se radi repositioniranje očnih mišića za ispravljanje klizanja očiju. Ova metoda je zaista vrlo korisna, zato što ako ubuduće ima potrebe iz bilo kojih razloga da se ponovo interveniše na istom mišiću, to će se uraditi bez ikakvih problema jer je sačuvana originalna struktura mišića.

Veliki je broj pacijenata koji su imali vrlo ozbiljne očne probleme zbog raznih povreda i perforacija, stranih tijela u oku i koji nisu imali nikakve nade da će spasiti vid i oči. Ali poslije pregleda i urađene hirurške intervencije u EYE HOSPITAL većina njih se vratilo sa vidom svojoj kući. Njihova radost, radost njihovih porodica je neizmjerena, što nam daje još veću motivaciju da ubuduće radimo sa još većim elanom.

Svima onima koji su i dalje skeptični kada je operacija očiju i pitanju, a imaju ozbiljnije probleme, šta poručujete?

Svim onima koji su i dalje skeptični kada je operacija očiju u pitanju i koji imaju ozbiljne probleme sa očima preporučujem da posjete našu bolnicu i urade detaljni pregled očiju sa našom najsavremenijom tehnologijom, poslije kojeg će dobiti vrlo preciznu dijagnozu i konkretan prijedlog za rješenje problema sa vrhunskom tehnologijom. Pacijenti više ne treba da putuju iz zemlje u zemlju, od bolnice do bolnice, jer sada na sahat i po udaljenosti od Novog Pazara, u strogom centru Prištine, nalazi se EYE HOSPITAL koja ima tehnologiju, znanje i iskustvo da riješi sve njihove očne probleme sa najsavremenijom laserskom tehnologijom. Mi smo jedna od rijetkih bolnica u svijetu koja istoga dana vrši pregled i daje preciznu dijagnozu, istoga dana obavlja operaciju i šalje pacijente svojoj kući, ne stavljajući zavoj na operisano oko. To je ono što nas čini posebnim u odnosu na druge bolnice u regionu.

Kakvi su planovi na polju razvoja i unapređenja tehnike. Postoji li nešto što Vam treba, a trenutno nemate u Vašoj bolnici?

Naši planovi za razvoj su uvijek aktuelni. Imamo dugoročni dogovor za saradnju sa ZEISS-om, na osnovu koga smo jedna od prvih bolnica koja će se snabdijevati najnovijim dostignućima tehnologije CARL ZEISS. Eto naprimjer, ZEISS-ov VISUMAX laser je vrhunsko dostignuće ove tehnologije koji se koristi za skidanje dioptrije. Skidanje dioptrije ovim laserom traje samo dvadeset sekundi, operacija je apsolutno bez rizika, a pacijent već sljedećeg dana može da se vrati na posao.

Planirate li otvarati sličnu kliniku u Sandžaku?

Naravno da imamo plan i program za širenje naše djelatnosti i u ovom regionu. To će biti rezultat našeg sistematskog rada. Kao što smo u svoje vrijeme isplanirali otvaranje EYE HOSPITAL u Prištini, tako planiramo da korak po korak dođemo i u ovaj region. Prvi korak na tom putu jeste predstavništvo naše bolnice koje smo otvorili u Novom Pazaru.

Razgovarao: Salahudin Fetić

PITANJE HALAL ISHRANE

DR. REŠAD EF. PLOJOVIĆ

Halal standard se ne dobija, kako neki proizvođači sa našeg prostora smatraju i čine, potvrdom koja se kupuje za novac, a koju izdaju osobe koje zloupotrebljavaju vjeru i poigravaju se sa propisima vjere.

?

Šta je potrebno učiniti da bi klanje životinje bilo po propisima Šerijata, te da bi njeno meso bilo dozvoljeno koristiti za ishranu?

Uzvišeni Allah je, kada je riječ o ishrani muslimana, u Kur'anu-Kerimu propisao da mogu jesti dozvoljenu i prijatnu hranu: „O vjernici, jedite ukusna jela koja smo vam podarili i budite Allahu zahvalni ...“ (El Bekare, 172), a zabranio ono što čovjeku šteti, što može biti izvor bolesti itd. „On vam samo zabranjuje krv, strv, svinjsko meso i ono što je zaklano u nečije drugo ime, a ne u Allahovo ime, a onome ko bude primoran, ali ne iz želje, tek toliko da glad svoju utoli, njemu nije grijeh, jer Allah prašta i Milostiv je.“ (El-Bekare 173)

Kada je riječ o šerijatskom klanju životinja, islamska ulema, shodno pomenutim kur'anskim ajetima, ali i drugim dokazima, postavlja nekoliko uslova od čijeg ispunjenja zavisi hoće li klanje biti ispravno ili neće.

Od uslova koji se spominju jeste da predmet kojim se životinja kolje bude dovoljno oštar da prereže ono što je potrebno prilikom klanja; zatim, da se prilikom klanja životinji prereže dušnik, ždrijelo i dvije vratne žile, ili da se, ukoliko zbog određenih okolnosti nije moguće prethodno učiniti, životinji zarije oštar predmet u srce, kako bi se savladala i kako bi krv istekla.

Još jedan uslov koji se spominje u Allahovoj Knjizi, u prethodno spomenutom ajetu, jeste da se prilikom klanja ne spominje ničije drugo ime osim imena Uzvišenog

“

Potrebno je spomenuti da je Allah dž.š. pripadnicima islama dozvolio konzumiranje hrane koju pripreme ehli-kitabije - sljedbenici Knjige, a samim tim i mesa životinje koju oni zakolju, pod uslovom da se radi o hrani koja je čista, to jest ne sadrži ono što se po propisima Šerijata smatra nečistim, a to je svinjsko meso i sve što je od nje, kao i alkohol, te da prilikom klanja životinje ne bude izgovoreno ničije drugo ime, npr. ime Isusa i slično. Dakle, ne uslovljava se za dozvoljenost konzumiranja mesa zaklanog od strane kršćana ili Jevreja da moraju prilikom klanja izgovarati „u ime Allaha“ već je uslov da ne izgovaraju ime nekoga drugog. Ukoliko pri klanju životinje kažu „u ime Boga“, dozvoljeno je jesti, jer je Bog Allah dž.š. i mimo Njega nema drugih bogova, uz spominjanje Allahovog imena, Bismille, neposredno prije jela.

Allaha.

Iz ovoga se razumije da ukoliko osoba koja kolje spomene ime nekog drugog, odnosno zakolje u ime neke osobe ili lažnog božanstva, meso dotične životinje je haram jesti, jer ono dobija status žrtve, što je širk, a samim tim i strogo zabranjeno.

Spominjanje Allahovog imena pri klanju svjedoči postojanje svjesti kod osobe da to čini u ime Allaha, tražeći Njegovo dopuštenje i blagoslov, jer je jedino Allah Gospodar života i smrti i jedino On život oduzima kome hoće.

Ukoliko osoba ispusti spomenuti Allahovo ime prilikom klanja, islamska ulema pravi razliku između dvije situacije: kada to čini namjerno, svjesno omalovažavajući ovaj propis, i kada je izostavljanje rezultat zaborava ili nemara.

Kada osoba zaboravi izgovoriti Allahovo ime, ili to ne učini zbog nemara, bez stvarne namjere ili želje da omalovaži vrijednost ovog propisa, a ispune se ostali uslovi za ispravnost klanja, po mišljenju većine uleme, takvo meso je dozvoljeno jesti, jer se pretpostavlja

da sve što vjernik čini jeste u ime Allaha. U situacijama kada se namjerno izostavi izgovaranje Allahovog imena, meso zaklane životinje nije dozvoljeno jesti.

Potrebno je spomenuti da je Allah dž.š. pripadnicima islama dozvolio konzumiranje hrane koju pripreme ehli kitabije - sljedbenici Knjige, a samim tim i mesa životinje koju oni zakolju, pod uslovom da se radi o hrani koja je čista, to jest ne sadrži ono što se po propisima Šerijata smatra nečistim, a to je svinjsko meso i sve što je od nje, kao i alkohol, te da prilikom klanja životinje ne bude izgovoreno ničije drugo ime, npr. ime Isusa i slično. Dakle, ne uslovljava se za dozvoljenost konzumiranja mesa zaklanog od strane kršćana ili Jevreja da moraju prilikom klanja izgovarati „u ime Allaha“ već je uslov da ne izgovaraju ime nekoga drugog. Ukoliko pri klanju životinje kažu „u ime Boga“, dozvoljeno je jesti, jer je Bog Allah dž.š. i mimo Njega nema drugih bogova, uz spominjanje Allahovog imena, Bismille, neposredno prije jela.

Da li je dozvoljeno jesti meso životinje koja je hranjena nečistom hranom?

Proizvođači hrane u vremenu i kojom živimo nastoje raznim metodama omogućiti sebi veću zaradu, vrlo često ne razmišljajući kakvi će efekti takve hrane biti na čovjeka, to jest njegovo zdravlje. U cilju što bržeg napredovanja životinje i postizanja što veće težine, one se hrane posebno proizvedenom hranom, koja vrlo često ima u sebi sadržaja koji su vjerniku zabranjeni u ishrani.

Ukoliko se životinja hrani uobičajenom hranom, a povremeno i nečistom, potrebno je prije klanja takvu životinju zatvoriti, odnosno ne dozvoliti da jede nečistu hranu već samo čistu, kako bi se očistila, a najmanji period čišćenja životinje jeste tri dana.

Ukoliko se pak radi o životinji koja je hranjena isključivo nečistom hranom, koja sadrži krv, strv, ostatke zaklanih životinja, njihovog mesa, kostiju i slično, koji se melju, suše i uz određene dodatke pretvaraju u razne oblike životinjske hrane, njeno meso je vjernik dužan izbjegavati, bez obzira što će klanje biti po propisima Šerijata, jer takvo meso može biti izvor zaraze i bolesti čovjeku koji ga konzumira. Zapravo, mnoge bolesti koje je donijelo savremeno doba, sa kojima se čovječanstvo suočava, rezultat su nečiste hrane koju unose u svoj organizam, bilo da je riječ o mesu životinje koje su hranjene hranom životinjskog porijekla, ili genetski modificovanom hranom, koje sve više ima na našim trpezama, a koja neminovno uzima svoj danak u zdravlju ljudi.

Ne preostaje ništa drugo osim da pokušamo sebi i svojoj porodici obezbijediti zdravu hranu, da otvorimo oči prilikom kupovine hrane, da kupujemo samo ono što je čisto, da nam niža cijena artikla ne bude mjerilo u kupovini, jer niske cijene su, vrlo često, znak lošeg kvaliteta, pa ih treba izbjegavati.

Koliki je broj proizvođača hrane sa prostora Sandžaka koji u procesu proizvodnje primjenjuju halal standard?

Sertificiranje halal standardom je proces koji je skoro započeo i on tek treba da zaživi, kako na prostoru Sandžaka, tako i na ostalom prostoru naše države i regiona, pa i cijelom svijetu. Podaci kojima raspolažemo ukazuju da je broj onih koji su krenuli putem implementacije halal standarda u proizvodnji hrane veoma mali. Razlog tome jeste veoma slaba svijest proizvođača, ali i potrošača. Sigurno je da će proizvođači krenuti putem primjene halal standarda onda kada to budu zahtijevali potrošači. Sve dok je potrošačima, to jest nama muslimanima koji trebamo voditi računa o halal i haramu, svejedno da li jedemo čistu hranu, to jest halal, ili nečistu, to jest onu koja sadrži sastojke zbog kojih se smatra haramom, ne možemo kriviti proizvođače hrane, jer stvarna primjena halal standarda znači promjena mnogih stvari u procesu proizvodnje, tj. iziskuje dodatno izlaganje troškovima. Halal standard se ne dobija, kako neki proizvođači sa našeg prostora smatraju i čine, potvrdom koja se kupuje za novac, a koju izdaju osobe koje zlou-

potrebljavaju vjeru i poigravaju se sa propisima vjere.

Takva potvrda u suštini nema nikakvu vrijednost, već predstavlja izigravanje sa vjerskim propisima, obmanu i laž potrošačima, koje natpis "halal" treba privući, a suštinski ne znači ništa.

Islamska zajednica u Srbiji je formirala Agenciju za certificiranje halal kvaliteta, koja je sklopila sporazum sa Agencijom Rijasetu IZ-e u BiH, koja već duže vrijeme radi na pomenu tim poslovima, koja je napredovala u svom radu i ima tim stručnjaka u toj oblasti. Međutim, pošto živimo u državi gdje se muslimanima i Islamskoj zajednici sa nivoa vlasti već duži niz godina pokušavaju omalovažiti, relativizirati i diskreditovati svi projekti od značaja, isto se desilo i sa ovim.

Naravno, to nije ključni krivac za mali broj sertifikovanih proizvoda u našoj regiji i državi, već ključni krivac smo mi, to jest muslimani koji ne vode računa o onome što koriste u svojoj ishrani. Kada se promijeni naša svijest i kada budemo kupovali samo čistu - halal hranu, povećat će se i broj proizvođača koji će primijeniti halal standard.

VAŠA PITANJA ŠALJITE NA:

**Islamska zajednica u Srbiji
(Vjersko-prosvjetna služba)**

Gradska 1, 36300 Novi Pazar

e-mail:
pitanja@glas-islama.com
npmedresa@gmail.com

ZNAČAJ VAKUFA U OČUVANJU VJERSKOG IDENTITETA BOŠNJAKA

HFZ. DR. ALMIR PRAMENKOVIĆ

ŠERIJATSKO ODREĐENJE VAKUFA

U Šerijatu **vakuf** označava zadužbinu u ime Allaha dž.š., odnosno izuzimanje predmeta iz svoje imovine i davanje na Allahovom putu, sve dok je svijeta i vijeka. Najstariji vakuf je, svakako, Ka'ba, koju je izgradio Ibrahim a.s., po čemu je ovaj veliki Allahov poslanik poznat kao prvi pravi vakif. Čak se smatra prvim direktnim osnivačem institucije vakufa. Ibrahimov a.s. vakuf služi: duhovnom, vjerskom, prosvjetnom, socijalnom i svakom drugom životu svih muslimana svijeta u svim vremenima. Ova šerijatsko-pravna institucija svoje uporište i legitimitet crpi iz etičkih smjernica Kur'ana, Poslanikovog a.s. sunneta, tradicije i konsenzusa prve generacije muslimana. Vakuf se u Kur'anu spominje samo posredno:

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

"Nećete zaslužiti nagradu sve dok ne udijelite dio od onoga što vam je najdraže; a bilo šta vi udijelili Allah će sigurno za to znati." (Alu Imran, 92)

Vakuf je utemeljen neposredno na sunnetu Muhammeda a.s. Poslanik a.s. je i sam uvakufio svoju zemlju u Medini, i ne samo to već svu svoju ostavštinu nakon svoje smrti, izuzev onog što je bilo potrebno njegovoj porodici za opskrbu. Ebu Hurejre prenosi da je Allahov Poslanik a.s. rekao: *"Neka se mojim nasljednicima ne dijeli ni jedan dinar (od moje zaostavštine). Ono što ostane poslije mene je vakuf, izuzimajući opskrbu mojih žena i zaradu službenika moga vakufa."* (Buharija) Mnogi ashabi slijedili su praksu Muhammeda a.s. i njegovu preporuku, tako da je za vrijeme njegovog života osnovano više vakufa, a nakon njegove smrti to je nastavljeno. Tradicija govori da je Omer r.a. prvi od ashaba osnovao vakuf. Naime, Omer r.a. je upitao Muhammeda a.s., nakon objave citiranog ajeta iz sure Alu Imran, šta da radi sa svojom najboljom zemljom u Medini, a da stekne Allahovo zadovoljstvo. Muhammed a.s. je sugerisao Omeru r.a. da, ako hoće, izuzme zemlju iz svog vlasništva, te da odredi da se prihod dijeli kao milostinja siromašnim, bližnjoj rodbini, robovima za otkup i putnicima koji na putu osiromaše, ako se svojim kućama ne mogu vratiti.

Imam Šafija je rekao: „Ljudi koji su živjeli u predislamsko doba, koliko je meni poznato,

Vakufe po njihovoj pravnoj naravi možemo svrstati u vjerske zadužbine koje su se na našem podneblju počele osnivati u 15. stoljeću. Uprkos svojoj važnosti sa pravnog aspekta za naše podneblje, rijetki su autori koji su se upuštali u izučavanje ove tematike. Sve što je napisano potiče iz krugova Islamske zajednice. Jedan od razloga ove praznine je i strahovita presija državnog sistema koja je usmjerena na podiranje vakufa.

nisu davali ni kuće ni zemljište za opće dobro, nego su to učinili pripadnici islama.“ Spominje se da je imam Šafija govorio da ne postoji nijedna pouzdana predaja o postojanju vakufa kod predislamskih Arapa. Na osnovu citiranog mišljenja moglo bi se zaključiti da vakuf kao institucija, u njegovom punom značenju, nije bio poznat u narodima koji su živjeli prije pojave islama. Međutim, islamska ulema kaže da imam Šafija ovime nije negirao postojanje povijesno sličnih institucija, već je osporio postojanje zadužbina osnovanih radi približavanja Allahu i činjenju općeg dobra, jer predislamske zadužbine su nastajale primarno radi hvalisanja.

VAKUF – SASTAVNI DIO ISLAMSKE DOKTRINE

Islam kao posljednja Allahova objava, upućena cijelom ljudskom rodu i za sva vremena i prostore u budućnosti, sadrži smjernice za osnovne zadatke čovjeka na ovom svijetu: čistu i iskrenu vjeru u Allaha i etičko ponašanje, kao i uvjete za trajnu sreću. Kur'an redovno povezuje iman i ihsan - vjeru i dobročinstvo, do te mjere da je prava vjera neodvojiva od moralnih vrijednosti. U tom smislu se i u Šerijatu, kao praktičnom dijelu vjere, pokornost Allahu očituje kroz dva dijela: *ibadet šahsijje* i *ibadet malijje* (osobni i imovinski ibadet).

Druga bitna doktrina, koju sve više ističu

savremeni islamolozi, jeste: islam svojim principima i metodama najprije nastoji mijenjati čovjeka, među ostalim i u etičko biće, da bi takvi ljudi mogli činiti viši tip sretnog društva. Bez preporoda pojedinca nema dubljih promjena niti u ponašanju skupine. Otuda se i sadržaj Objave u mekanskom periodu usmjerava na mijenjanje mušrika u vjernike, da bi tako izgrađena, makar i mala, skupina mogla u medinskom periodu primati socijalne i ekonomske norme Kur'ana radi izgradnje nove zajednice.

Kriterij razvijenosti u modernim društvima mjeri se, između ostalog, i mogućnošću da se mobilizuju svi raspoloživi potencijali u zajednici. Dobrovoljni rad i donacije u novcu i naturi preko vakufa doprinose socijalnom razvoju.

Mnogi učenjaci, tumačeći poznati ajet o prvim ashabima kao najboljoj generaciji koja je ikada postojala, nemaju drugo objašnjenje za nagli, ne samo ekonomski, već i kulturni i duhovno-etički preporod, već da je to bila posljedica dosljedne primjene odredaba Kur'ana u praksi, koje mi nazivamo imanski i islamski šarti. Tako je nastala nova kultura, koja je u sebi nosila duboki humanizam i razvoj brige za nauku, prosvjetu i socijalnu zaštitu. Najprije pojedinačno, a kasnije organizovano dobročinstvo – u kome vakuf ima posebnu ulogu – otvorilo je čovječanstvu nove vidike, pa su mnogi narodi tražili da islam čim prije dođe u njihova područja ogrezla u brutalnostima vlasničkog i feudalnog društva. Ti ciljevi

bijahu mnogobrojni i veoma različiti, od čisto vjerskih, do krajnje društveno socijalnih. Završavajući se, dakle, može u razne korisne svrhe, a vakuf je uvijek bio oblik posebno dobrotorne djelatnosti. Tako su se vakufi osnivali za podizanje i održavanje džamija, mekteba i medresa, za podizanje i održavanje biblioteka, banja, česama, svratišta i kuhinja za putnike, siromašne ljude i siromašne učenike, za izgradnju i održavanje mostova i puteva itd. Očigledno je da je vakuf bio temelj funkcionisanja života muslimana. Stoga, muslimani su, slobodno možemo reći, opstali i napredovali isključivo zahvaljujući vakufu. Osim toga, uvakufljenjem, podsticanjem na uvakufljenje razvija se kultura davanja. Time se jača odgovornost muslimana za probleme drugih muslimana u društvu, a to je suština islama i imana.

Privlačnost vakufa trajnim osiguravanjem dobrobiti zajednici i vakifu djelovala je privlačno, pa su iz stoljeća u stoljeće nastala utrkivanja. Izgradnja objekata za vjerske, prosvjetne i općedruštvene potrebe posljedica su uvakufjenja, ali i odraz jedne velike kulture i religiozne svijesti pojedinaca i masa. Ustanove i gradovi nastali su zahvaljujući vakufu. U tom smislu, interesantan je seminar koji je UNESCO održao o vakufu na Oxfordu 1976. godine. Islamski život u prvim stoljećima je bio ispunjen odricanjima jer su vjernici shvatili da vjera nije riječ, već odlučnost da se na Allahovom putu daruju materijalna dobra, za koja su ljudi tako privrženi. Vakufi su mislili ne samo na sebe i sevab koji ih očekuje na oba svijeta, već i na svoje sugrađane i svoju zajednicu, koju su željeli vidjeti bogatom ustanovama. U žiži islamske misli stalno je bilo prisutno dobroćinstvo prema drugima koje je obogatilo islamsku kulturu, za razliku od potrošačkog društva današnjice, gdje su materijalna dobra osnovna preokupacija građana radi višeg standarda i lakšeg života.

Općenito, najviše hajrata u povijesti muslimana vezano je za vakuf. Zapravo, ukupni napredak ummeta je organski vezan za vakuf. I danas, napredovanje muslimana na vjerskom, socijalnom, naučnom i mnogim drugim poljima uveliko je naslonjen na vakuf. Imajući dvojni ulogu - ekonomsku i socijalnu, vakuf se može tretirati i kao dio vjerske doktrine, ali i kao i dio islamskog prava. Vakuf služi kao svojevrsni poticaj za istinsko ispunjenje vjerske obaveze prema Stvoritelju i ljudima putem odricanja od materijalnih dobara za uzvišene opće ciljeve.

KRATAK PREGLED STANJA VAKUFA KOD NAS

Historijski je nedvojbeno činjenica da je vakuf bio predmet otuđivanja s namjerom slabljenja Islamske zajednice, a time i muslimana. Muslimani su se permanentno borili za očuvanje vakufa i njihovo unapređivanje. Tako je Statut za autonomnu upravu islamskih vjerskih i vakufsko-mearifskih poslova u BiH usvojen 15. aprila 1909., a za Srbiju, Makedoniju i Crnu Goru 28.02.1922. godine donijet Zakon o upravi vakufa, po kojem je Ministarstvu vjera data upravna i nadzorna vlast. Iako je Kraljevina priznala reisa Džemaludin-ef. Čauševića, nije mu dozvoljavala uticaj na vjerske poslove, a posebno vakufsko-mearifске. Ministarstvo vjera je imenovalo i Vakufski odbor. Višak prihoda vakufa išao je u Centralni vakufski fond pri *Hipotekarnoj banci* u Beogradu. Za vrijeme Jugoslavije vakufska imovina, koja se sastojala uglavnom od nekretнина, brojnih stambenih i poslovnih zgrada i objekata, gotovo je potpuno uništena u ratnim razaranjima. Umjesto da se bave razvojem vjerskog života, čelnici Islamske zajednice u Novom Pazaru i Sandžaku bili su prinuđeni da

brane vakufsku imovinu i da se bore za goli opstanak ove institucije. O tome najbolje govore zapisnici sa sjednica Sresko-vakufskog povjerenstva u Novom Pazaru. Naime, tema gotovo svih sjednica ovog Povjerenstva u godinama nakon 1945. je borba protiv otimanja vakufa. Ostavivši ga bez pravne zaštite i svstavši ga u kategoriju privatne svojine, država je sebi omogućila pravo da vakuf, kao i sva druga privatna imovina, bude predmetom zakonskog oduzimanja. Budući da Bošnjaci nisu bili konstitutivni narod, država je svim silama nastojala obespraviti vakuf i svu drugu imovinu sa muslimansko-bošnjačkim predznakom te na taj način uništiti materijalnu supstancu muslimanskog življa bez koje je svaki narod osuđen na propast. Osim pukog oduzimanja vakufske imovine, vakuf je u potpunosti izbačen iz obrazovnih programa tako da se niti u jednoj obrazovnoj ustanovi, osim u Medresi, u bilo kom obimu ne izučava. To je neminovno dovelo do totalnog pravnog neznanja o vakufu. Posljedice ovog neznanja se ogledaju i u samom odnosu prema sačuvanim vakufima i vakufskoj imovini.

Represivni odnos vlasti prema vakufima Islamske zajednice imao je cilj slabljenje ekonomskog statusa i uticaja Islamske zajednice, a time i muslimana. Vakufi su, opće poznato, ekonomska baza muslimana bez kojeg Islamska zajednica postaje slaba i svodi se na puko funkcionisanje na temelju sadake.

DOPRINOS VAKUFA OČUVANJU ISLAMSKE IDENTITETA U SANDŽAKU

Nastanak vakufa kod nas usko je povezan sa dolaskom islama u ove krajeve i uspostavljanjem državne vlasti zasnovane na Šerijatu. Može se reći da je uloga vakufa naročito u ranijem osmanskom periodu bila u toj mjeri značajna da se razvitak gradova ne može odvojeno ni razmatrati od historijske uloge vakufa. Institucija vakufa u Sandžaku dala je nemjerljiv doprinos u procesu formiranja i razvitka gradskih naselja Isa-beg Ishaković, izgradivši prvu džamiju, prvi vakuf u Novom Pazaru, udario je temelje novom gradu. Od tog prvog vakufa nastao je grad u koji je islam nastanjen i zahvaljujući vakufu opstao, a grad se razvijao.

Slobodno se može reći da Sandžak svoj civilizacijski i kulturni napredak duguje vakufima i ljudima koju su svojim hajratima, vakufima i potporama pomogli školstvo, učenost, kulturu, socijalni, humanitarni i ekonomski razvoj.

Vakuf je u svojoj historiji na ovim prostorima preživio prije svega kao ideja, a potom i kao institucija, obzirom da su brojni državni sistemi koji su se smjenjivali na ovim prostorima oduzimali i uništavali vakufe i vakufska dobra. Islamska zajednica je u jednom takvom okruženju nastojala da sačuva i održava vakufe. Međutim, u agresivnom napadu s ciljem da se ekonomski uguši Islamska zajednica i jedan narod kulturno i ekonomski osiromaši bilo je objektivno teško iznaći najbolja rješenja.

Na temelju vakufa u Sandžaku osnovane su medrese, mektebi, džamije. Kroz ove institucije, kroz vakuf, muslimani naših krajeva uspjeli su sačuvati svoj vjerski identitet. Koliko je samo djece, učenika i studenata prošlo i prolazi kroz njene institucije. Jasno je da je najdjelotvornije uložiti u čovjeka, u obrt njegovog uma, znanja, stvaralaštva i odgoja. To je uloga vakufa - omogućiti islamski odgoj i obrazovanje muslimana, obrazovanje koje će ga učiniti slobodnim, a kada bude svjestan svoje slobode... Kolkolko je generacija ljudi utolilo svoju intelektualnu glad i žed u Medresi, sada na Univerzitetu, Fakultetu, Školi Kur'ana, biblioteci, za prolekle vjekove, a i sada, teško je utvrditi, ali je činjenica da ih je bilo mnogo.

Rastući standard muslimana i viši obrazovni nivo daju mogućnosti da se pokrenu inicijative da vjernici počnu davati od svoje imovine za potrebe postojećih i izgradnju novih ustanova, džamija i drugih vjerskih institucija. Naši preci sigurno su bili vakifi, dobrotvori, često bi uskraćivali nasljedstvo svojoj djeci da bismo svi mi više imali i komotnije živjeli, da bi naša sirotinja nekako pregurala ovaj dunjaluk. Oni su to prvenstveno činili radi sevapa i vjere u ahiretsku nagradu. Onog momenta kada se naše društvo, i kao država i kao građani, bude brinulo i sekiralo za vakufsku imovinu kao što se brine i sekira za svoju ličnu imovinu, tek tada će se moći govoriti o ozbiljnom shvatanju pozicije vakufa u društvu. Ovako, kao da sve, svjesno ili nesvjesno, činimo da odbijemo potencijalne donatore - vakife našom općom nebrigom o vakufu. Treba učiniti dodatni napor da se pojasni značaj i uloga vakufa u društvu, da se otkloni predrasuda kako se pitanje vakufa tiče nekih drugih ljudi, a ne nas. Moramo se početi boriti za vakuf isto onako kako se borimo za svoju ličnu imovinu. Naravno, Sandžak je oduvijek bio mjesto vakufa i vakifa. Da je Sandžak zemlja vakifa i dobrih ljudi, o tome govori i činjenica da su uvakufljenja u Sandžaku sve brojnija. Uvakufljuju se kuće, zemljišta, džamije (koje grade pojedinci) i sl. Ta činjenica nas itekako ohrabruje i ujedno obavezuje.

Odnos muslimana prema vakufima mora biti krajnje obazriv, jer je to, po hadisu, Allahova imovina prema kojoj se sa najvećim respektom i pažnjom treba opohoditi. U tom svjetlu interesantna je dova iz vakufname Sultan Sulejmana, h.g. 950/1543. godine: *...Neka onome ko bude pazio da moji vakufi opstanu i radio na tome da se njihova dobit povećava, Allah učini da mu poslovi budu lijepi, primi njegove sevape, da ga zato nagradi neizmjereno, da ga sačuva nepogoda i tuga dunjalučkih.*

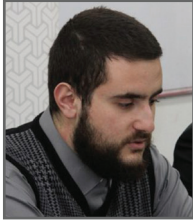
ZAKLJUČAK

Vakuf je veoma važna ustanova islamskog socijalnog i imovinsko-pravnog sistema. U okrilju Šerijata je nastala, razvijala se i opstala sve do današnjih dana, odolijevajući raznim izazovima, nasrtajima, uzurpacijama, nacionalizacijama i pokušajima bukvalne eliminacije i likvidacije. Tokom svoje duge povijesti vakuf je odigrao nemjerljivo veliku ulogu na planu odgojno-obrazovnog, znanstvenog, socijalnog, zdravstvenog, ekonomskog i sveukupnog islamskog progressa i razvoja. Čak su cijela naselja i gradovi nastajali i razvijali se zahvaljujući ovoj islamskoj ustanovi. Iz različitih razloga, nekada onih političke prirode, a najčešće onih proisteklih iz običnih, prizemnih, sebičnih, ličnih interesa pojedinaca i grupa, vakufi su bili predmetom čestih ataka, uzurpacija, otimačina i pljački.

Vakuf je trajno dobro koje ljude uči da jedni druge nasljeđuju iz generacije u generaciju, univerzalnog je karaktera, pa stoga kasnije generacije trebaju znati za svoje časne pretke koji su svojim vakufima i hajratima nekada prije pomogli da se danas bolje i dostojnije živi. Pored znanja o njima treba razvijati istu svijest o potrebi uvakufjavanja i danas, tj. treba razvijati svijest o identitetu, pripadnosti, ali i odgovornosti da na isti način kao i naši časni prethodnici činimo trajno dobro. Naša obaveza je da vakufima povratimo epitet *Allahova imovina* i da ljude, naše džematlije, informišemo i educiramo o tome. Pored toga, naša obaveza je podstaći umnožavanje vakufa, a ne samo očuvanje postojećih. Međutim, da bi se to postiglo potrebno je izgraditi svijest kod džematlija, a to se može ostvariti samo upornim, permanentnim i svakodnevnim radom sa muslimanima.

KADA SUNCE SJAJ IZGUBI

USAME ZUKORLIĆ

Hajmo zajedno razmišljati:

1. Kako će Sunce, zvijezde, planine, mora i životinje umrijeti i nestati?
2. Kako će započeti Smak svijeta (slikoviti prikaz)?
3. Kako će izgledati proživljenje i susret sa Džennetom i Džehennemom?

Taj Dan će sigurno doći! I Sunce će okusiti smrt! Toga Dana, kada ljudi primijete da je nestalo dnevnog svjetla i pogledaju u Sunce i vide ga potamnijelom, izgubljenog sjaja! Toga Dana, kada ljudi osjete snažnu stud i uvjere se da Sunce više ne grije! Toga Dana kada nebo u toku dana bude crno kao u toku noći! Ta zvijezda od koje smo milenijumima godina imali koristi, u to nema sumnje, kaže Allah dž.š., a svjedoče naučnici, izgubit će svoj sjaj i doživjet će svoj kraj!

Strašan će to Dan biti. Kako ljudi pričaju o tom Danu? Opušteno, uz smijeh, bezbrižno! Težak li će to dan Smaka svijeta biti!

Sunce je jedna od zvijezda u svemiru. Evropska svemirska agencija (ESA) zabilježila je izgled umiranja jedne zvijezde u obližnjoj galaksiji.

وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ

I kada zvijezde dožive kolaps²

Toga Dana će planete i zvijezde sa svojih putanja skrenuti. Nastat će kolaps. Toga Dana kada budemo pogledali u nebo vidjet ćemo kako se planete i zvijezde pomjeraju, kreću i kako jedna drugu sudaraju!

Velika nevolja će zadesiti naš Sunčev sistem, naše sazviježde i cijeli Svemir. Sav taj kolaps u Svemiru zbog grijeha koji su činili sitni i nevidljivi ljudi! Toga Dana ni na crnom nebu više neće biti onog lijepog pejzaža prekrasnog sazviježda!

PLANINE

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ

I kada se planine pokrenu³

Toga Dana, kada svoj pogled i lice skrenemo sa crnog razrušenog neba na zemlju, vidjet ćemo kako se planine polako kreću i ruše! Vidjet ćemo ogromne planine kako se polako pretvaraju u odrone koji guraju sve pred sobom!

يَوْمَ تَرُجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيرًا مَّهِيلًا

Na dan kada se Zemlja i planine zatrese i planine pješćane dine postanu⁴

Od silnog potresa koji će pogoditi toga dana Zemlju, planine će se tako zdrobiti da će kao pijesak postati! Kada se potres završi, Zemlja će se u pustinju pretvoriti!

INSAN

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا

Kako ćete se, ako kafiri ostanete, sačuvati Dana koji će djecu sijedom učiniti?!

Toga Dana će strah nenormalan biti! Takav strah od kojeg će i djeca posijedjeti!

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ

I kada steona stoka bez pastira ostane⁵

Toga Dana svaki posao će biti ostavljen. Svaki seljanin, svaki građanin će napustiti posao kojim se bavio, pa čak i onaj beduin u pustinji ili seljak na planini koji bude iščekivao mladunce od steone kamile ili krave. A kako i neće kada će oni koji žive u prirodi prvi primijetiti njen kolaps. Prvi će primijetiti katastrofu na nebu i na Zemlji.

I u gradu, svako će napustiti svoju obavezu, svoj biznis, svoje kuće. Kada zgrada gori tada je jedini problem svakog pojedinca da sačuva glavu. A toga Dana će insan shvatiti da cijela Zemlja i nebesa gore!

ŽIVOTINJE

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ

I kada se divlje zvijeri sakupe⁶

Toga Dana ulicama će protrčati hiljade divljih zvijeri, bježeći od katastrofe koja je zadesila njihova staništa, njihove planine i šume. Tada ćeš vidjeti kako lav i srna bježe zajedno, ne mareći jedno za drugo, od straha. Elementi te katastrofe se mogu vidjeti kada se dogodi poplava, pa kada se razne životinje skupe na isto mjesto da bi se spasile, ne obraćajući pažnju jedna na drugu.

MORA

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ

I kada se mora vatrom napune⁷

Toga Dana stanovnici svih obala će jasno vidjeti kako se cjelokupno more puši, kao da se zapalilo. Zemlja će napuknuti i lava iz dubine zemlje će izaći na površinu.

Toga Dana, katastrofi na nebesima i na Zemlji neće biti ravna nijedna nuklearna katastrofa.

Izgled erupcije kada se vulkanska lava pojavi pod morem

PLANETA ZEMLJA

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا

A ne valja tako! Kada se Zemlja u komadiće zdrobi⁸

Toga Dana će Zemlja stradati! Biće raskomadana u komadiće, dok prašina utucana ne postane!

أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ

A zar on ne zna da će kada budu oživljeni oni koji su u grobovima⁹

Toga Dana grobovi će biti raspakovani i iz njih će svaki insan izvađen biti. Toga Dana će svaki nepravdno ubijeni ponovo oživljen biti. Toga Dana skrivene masovne grobnice neće više nepoznate biti.

وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ

I kada se duše spare¹⁰

Kada se završi Smak svijeta i dođe vrijeme proživljenju, duša će ponovno sre-

sti svoje tijelo – tada će insan ponovno biti proživljen.

وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا

I kada dođe Gospodar tvoj, a meleki budu sve u safove poredani¹¹

Toga Dana će svi vjerovati u Allaha i Njegove meleke, kada budu vidjeli bezbroj safova i safova njegove vojske.

Allahov dolazak na Zemlju nakon njenog smaka je siguran, a kako to izgleda. Mi ne možemo ni da pretpostavimo, jer su naši umovi jako ograničeni. Ne možemo da pretpostavimo ni meleki kako izgledaju.

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكُؤُوتَ

Mi smo ti, uistinu dali Kevser¹²

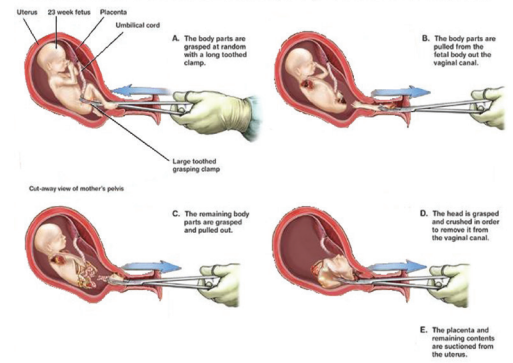
Rekao je Poslanik s.a.w.s: 'Znate li šta je: Kevser?' Rekli smo: 'Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju.' Rekao je: 'To je rijeka sa mnogo dobra koju mi je obećao moj Gospodar. To je bazen na koji će na Sudnjem danu, sa posudama brojnim kao nebeske zvijezde, dolaziti moji sljedbenici, pa će jednom robu između njih biti spriječeno da priđe. Ja ću reći: 'Gospodaru, i on je moj sljedbenik.' On će mi reći: 'Ti ne znaš kakve je sve novine on uveo poslije tebe.'¹³

Također je rekao: „Kevser je džennetska rijeka čije su obale zlatne, korito od zrna bisera i safira, zemlja joj je mirisnija od mošusa, voda je slađa od meda i bjelja od snijega.“¹⁴

Toga Dana će vjernici u velikoj radosti biti. Dok žega bude morila ljude na sve strane, oni će moći da piju sa izvora Poslanika s.a.w.s. Osim oni koji su vjeru iskrivili.

Dilation and Evacuation Abortion (D&E) of a 23 Week Old Fetus

Jedno od najgnusnijih ubistava za koja će ljudi odgovarati na Sudnjem danu

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ

I kada iziđe na vidjelo ono što je u srcima. Gospodar će njihov toga Dana, sigurno, sve znati o njima.¹⁵

Sve što si ikad tajio u prsima, toga dana će biti izvedeno na vidjelo. Svaki grijeh, nepravda ili zločin će biti raskrinkan. Svako ga može vidjeti toga dana. Ništa se od Gospodara toga dana neće moći sakriti.

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ

Vladaru Sudnjeg dana¹⁶

Toga Dana će svi ljudi shvatiti da postoji samo Jedan Vladar svega – Allah dž.š. I da postoji samo jedna vlast, jedan Zakonodavac i jedan Sudija – Allah dž.š.

وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ

I kada živa zakopana djevojčica bude upitana zbog kojeg najsitnijeg grijeha je ubijena¹⁷

Toga Dana će progovoriti najpotlačeniji! Toga dana će progovoriti nevino ubijena djeca, posebno djevojčice koje su veliki zulum na dunjaluku pretrpjele! Toga dana će progovoriti nevino ubijene bebe putem abortusa! Toga dana ubica neće imati pravo glasa! Toga dana će ubijena beba koja se rodila ili se nije rodila samo govoriti!

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ

I kada listovi budu razdijeljeni¹⁸

Toga Dana će se svako susresti sa svakim djelićem svoga života, na listovima ispisanim! Toga Dana kao da će insan uživo upoznati svako svoje djelo. Svako koga nije bilo briga za Božije listove na dunjaluku, itekako će ga biti briga za listove na Ahiretu!

NEBO

السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ ۗ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا

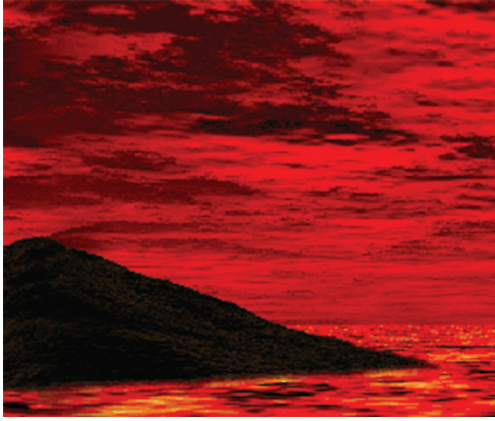
Nebo će se toga dana rascijepiti, prijetnja Njegova će se ispuniti¹⁹

Toga Dana će se nebo iznad naših glava pocijepiti! Da, pocijepiti bukvalno! Svemir ima svoje granice. Naučnici svjedoče da se on širi, a toga Dana će se pocijepiti i tako da ono što je izvan Svemira će moći ući u njegovu unutrašnjost!

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ

I kada nebo bude uklonjeno²⁰

Toga Dana će nebo biti eliminisano! Plavo nebo kojeg krase Sunce ili crno noćno nebo kojeg krase Mjesec i zvijezde, više neće biti pejzaž iznad naših glava! Neće više biti nebeskih tijela, Sunca koji su izvor boje i izgleda današnjem nebu! Naše nebo je plavo zbog boje zemlje i okeana, a toga Dana će, a Allah najbolje zna, nebo biti vatreno crveno ili crno, zbog blizine Džehennema!

وَجَالِيَّ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ الْيَوْمَئِذِ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذُّكْرَى يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي

I kad se tog Dana primakne Džehennem; tada će se čovjek sjetiti – a našta mu je sjećanje?! I reći će: - Jadni ja, kamo sreće da sam se za život pripremio!²¹

Allahov Poslanik s.a.v.s. nam je pojasnio ovaj ajet: „Džehennem će toga Dana biti primaknut, a imat će sedamdeset hiljada lanaca, a svaki lanac će vući sedamdeset hiljada meleka.”²²

Toga Dana ćemo imati prvi susret sa Džehennemom! Kada budemo vidjeli kako vojska meleka iz daljine dovlači Džehennem! Dok bude gledao Džehennem kako se primiče, sjetit će se insan svega što mu je govoreno na dunjaluku. Sjetit će se kada mu je savjetovano da ne bude nevjernik i tvrdica. Sjetit će se kada su ga zli nagovarali: „Daješ ti puno, nemoj trošiti, ostavi nešto za život“ – misleći na bijedni dunjalučki život. Kakve koristi sada ima od takvog sjećanja! Kakve koristi će biti od riječi koje tada izgovori! Ali tek tada će biti svjestan da život tek počinje, a da je ovo do sada bio samo test za pravi život!

عَلِمْتُ نَفْسٌ مَا أَحْضَرْتُ

Svako će tada znati šta je pripremio²³

Toga Dana će svaka osoba shvatiti šta je zaradila! Svaka osoba, prije nego kroči u Džehennem ili Džennet, znat će šta je pripremila. Svaka će znati kakva patnja ili uživanje će nastupiti, jer će Sud konačni njima već saopćen biti! Džennet i Džehennem će biti u skladu sa onim šta su radili i šta su zaradili!

I danas, puno vremena prije svih ovih događanja, kao da čovjek zna otprilike u kom pravcu je krenuo. Slično kao što učenik koji je polagao ispit zna, na osnovu rezultata, otprilike, šta je zaradio.

وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ

I kada se Džehennem rasplamsa²⁴

Toga Dana će zavladati ogromni strahovi, kada Allah naredi da se Džehennem rasplamsa i dodatno naloži!

فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدًا وَلَا يُوثِقُ وَاقِفَهُ أَحَدًا

Toga Dana niko neće kao On mučiti i niko neće kao On u okove okivati

Ljudi ne znaju šta je patnja. Oni koji su najteže mučeni na dunjaluku ne znaju šta je patnja. Ljudi ne znaju šta su okovi. Oni na dunjaluku koji su posjedovali najgore okove, ne znaju šta su pravi okovi!

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُنزِلَتْ

I kada se Džennet približi²⁵

Toga Dana će ljudi prvi put ugledati Džennet! Kada suđenje bude završeno i nebo uklonjeno, Džehennem i Džennet, koji su do danas bili skriveni od naših očiju, po prvi put ćemo ugledati! Toga dana Džennet kao da će krenuti u susret vjernicima. Toga dana Džennet nikada bliži vjernicima!

يَأْتِيهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ الرَّجْعِيَّةُ إِلَى رَبِّكَ رَاضِيَةً مُرْضِيَةً فَالدُّخْلَى فِي عِبَادِي وَالْدُّخْلَى جَنَّتِي

A ti, o osobo smirena, vrati se Gospodaru svome zadovoljna, a i On tobom zadovoljan, pa uđi među robove Moje i uđi u Džennet Moj!²⁶

Osoba koja se smirila još na dunjaluku udjeljivanjem. Allah će je pozvati najljepšim riječima. Ona će biti zadovoljna, a

Dunjaluk obiluje prelijepim mjestima, a kakvim tek ljepotama obiluje Džennet

i Allah će njome biti zadovoljan.

Allah će je uvesti među Svoje najvoljeniji robove, zajedno sa poslanicima da bude bezbjedna, zatim će je uvesti u najljepši Džennet koji joj je pripremljen.

ŠTA NAM JE ČINITI

1) Sa vremena na vrijeme posmatrati izlazak Sunca, planine, more i razmišljati o njihovom najavljenom nestanku.

2) Sa vremena na vrijeme posmatrati zvijezde i razmišljati o njihovom najavljenom kolapsu.

3) Nikada o Sudnjem danu ne pričaj sa podsmjehom, već sa strahom u srcu!

4) Jedan od grijeha za kojeg će Allah najžešće da kazni na Sudnjem danu je ubistvo svog djeteta! Ubijanje djevojčica abortusom iz želje da se rodi sin i ubijanje djece abortusom iz želje da se nemaju djeca je jedan od najtežih zločina! Svaki musliman treba organizovati ili podržati već postojeću kampanju borbe protiv abortusa. Pričati o tome češće, organizovati predavanja, tribine, naučne emisije i uticati na svijest širokih masa na razne načine. Tražiti da se abortus zabrani zakonom!

5) Obzirom da se pitanjem astronomije mnogo manipuliše, nakon što se upotpune najvažnije oblasti djelovanja za muslimane, jedan dio muslimana u budućnosti se treba posvetiti proučavanju Svemira. Nemuslimani imaju monopol nad tom naukom. Oni što nam tvrde da smo nastali od majmuna nam dijele lekcije kako izgleda Svemir. Ima jako puno pitanja na kojih nema odgovora, što povećava strah od manipulacije u nauci astronomije.

ENDNOTE

- 1 Takwir, 1
- 2 Takwir, 2
- 3 Takwir, 3
- 4 Muzamil, 14
- 5 Takwir, 4
- 6 Takwir, 5
- 7 Takwir, 6
- 8 Fedžr, 21
- 9 Adijat, 9
- 10 Takwir, 7
- 11 Fedžr
- 12 Kewser
- 13 Tefsir ibn Kesir, sura Kewser
- 14 Tirmizi 3598 – hasen sahih
- 15 Adijat, 10-11
- 16 Fatiha, 4
- 17 Takwir, 8-9
- 18 Takwir, 10
- 19 Muzamil, 18
- 20 Takwir, 11
- 21 Fedžr, 23-24
- 22 Muslim
- 23 Takwir, 14
- 24 Takwir, 12
- 25 Takwir, 13
- 26 Fedžr, 27-30

USPJO JE ONAJ KO ŽIVOT ISPUNI DOBRIM DJELIMA

MELIHA PRELJEVIĆ

Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „Došao mi je Džibril a.s. i rekao: - O Muhammede, živi koliko hoćeš, ali znaj da ćeš umrijeti. Voli koga hoćeš, ali znaj da ćeš se rasti od njega. Radi šta hoćeš, ali znaj da ćeš po tom radu biti nagrađen ili kažnjen.” (Muslim)

Još jedan dan plovi prema svojoj posljednjoj luci. Listovi sa grana bespomoćno padaju na zemlju što hladna ih dočekuje. I hava nekako na kraj miriše. Sve što se rađa osuđeno je na smrt. Sve što ima početak dočekat će i svoj kraj. Zar nam to ne svjedoči i dan koji se rađa pun života, a umire utapajući se u mračnu noć. Zar nam svjedok nije i proljeće što puno života prema ljetu hrli, a onda zajedno u jeseni polako umiru. Nije li svjedok i Mjesec što u noćima pun blista, a onda umire da bi se ponovo rodio? I sam čovjek je dokaz, jer je samo skup dana i u svakom novom danu ostane bez dijela sebe. Šta je ovaj život do varka koja nas zamajava, iz ruku bi vječnost da nam uzima, a prolaznost nam nudi. Zar ovaj život u odnosu na drugi nije kao par kapljica vode u odnosu na veliko more? Ko pametan da mari za kapljice pored velikog mora? Ko pametan da se veže za prolazno kada mu se vječno nudi? Sve je nekako nesigurno, osim dobra kojeg na ovome svijetu učinimo.

Uzvišeni Allah u hadisi kudsiju je rekao: „**O Moj robe, stvorio Sam te za ibadet, pa se ne igraj.**“

Insan je stvoren sa svrhom, a svrha našeg boravka na ovome svijetu jeste da se Allahu Uzvišenom klanjamo. Nekada nas dunjaluk svojim varljivim ljepotama zavede, pa od jedne do druge prazne želje bespomoćno hitamo. Grabimo od dunjaluka kao da ćemo vječno na njemu živjeti, a drugi svijet zanemarujemo kao da nikada nećemo umrijeti. Nekada nam se život na ovome svijetu toliko slatkim čini, a zaboravljamo da je naš prvi kontakt sa ovim svijetom plačom ispunjen bio. Ovaj svijet je kuća iskušenja, kratkih uživanja i prividnih ljepota. Stvaran može biti samo ako ga pokornošću Uzvišenom Allahu ispunimo.

Naš narod mudro kaže: „Čefini nema ju džepova.“ I doista jeste tako, čovjek na ovaj svijet dođe praznih ruku, ali sa njega i odlazi praznih ruku. Ne znam nikog ko je sa sobom u kabur odnio svoju kuću u čijoj izgradnji je život potrošio, niti znam ikog ko je u kabur odnio imetak kojeg je na dunjaluku škrtio gomilao. Kako nas naš Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obavještava čovjeka koji umre prate njegova porodica, njegov imetak i njegova dobra djela. Porodica i imetak se vraćaju, a sa čovjekom ostaju samo dobra djela. Onog trena kada nas u kabur polože, ljudi će se vratiti svome životu, neko će za nama tugovati nekoliko dana, neko par mjeseci, a neko i godinama, ali će svi ponovo živjeti

svoj život. Jedini naš vjerni pratilac bit će naša dobra djela, ona će nam biti pomagač u kaburu, zalagač na Sudnjeme danu i štit od vatre džehennemske.

U jednoj hikaji stoji da je otac imao sina koji je svu svoju pažnju usmjeravao na uživanje na ovome svijetu, a za Ahiret nije puno mario. Otac je bio već na smrtnoj postelji, sinu je ostavio veliko bogatstvo, ali mu nije ostavio ono najbitnije - svijest o pravim vrijednostima. Jednoga dana otac pozva sina i reče mu da je ostavio dvije kovertre: prvu će sin pročitati odmah nakon očeve smrti, a drugu onda kada bude u teškoj situaciji, pa mu bude trebao savjet. Nakon nekog vremena sina dočeka vijest o očevoj smrti, pa se sjeti šta mu je baba rekao. Otvori prvu kovertu, a u njoj baba ostavio emanet: „Sine moj, kada umrem ostavljam ti emanet da me ukopate sa čarapama.“ Bijaše mu čudno šta će baba čarape, ali je držao do očevog emaneta, pa požuri da ga ispuni. Ode efendiji i reče šta je bila baba posljednja želja, ali efendija reče da to nije u skladu sa propisima Šerijata, jer na mejitu mogu biti samo čefini i ništa osim toga. Sin je insistirao da se ispuni babov emanet, ali efendija nikako nije htio preći preko šerijatskih propisa. Sin se nađe u jako teškoj situaciji, nije mogao pogaziti babov emanet, ali nije mogao ni ispratiti baba bez onoga što je propisano za umrlog muslimana. Baš onda kada nije znao šta da radi sjeti se da mu je baba ostavio još jedno pismo koje će pročitati kada bude u bezizlaznoj situaciji. Otvori pismo, a u pismu je stajalo: „Vidiš li, sine moj, da sa ovoga svijeta ne možeš

odnijeti ni jedne obične čarape, a ne nešto više od toga.“

Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „Došao mi je Džibril a.s. i rekao: - O Muhammede, živi koliko hoćeš, ali znaj da ćeš umrijeti. Voli koga hoćeš, ali znaj da ćeš se rasti od njega. Radi šta hoćeš, ali znaj da ćeš po tom radu biti nagrađen ili kažnjen.” (Muslim)

Sa ovim riječima treba svako jutro da se budimo, svakodnevno svojoj duši da ih ponavljamo kako bi se od grijeha sustegla i prema dobru hrlila. Božiji poslanik Nuh a.s. je živio 950 godina, ali je došao dan u kojem mu je Melek smrti uzeo dušu. Možemo živjeti stotinu godina, ako Allah tako odredi, ali će doći dan u kojem ćemo se vratiti svome Gospodaru. Možemo voljeti koga naše srce odabere, ali u danu povratka našem Gospodaru ostavljamo sve voljene. Insan može raditi šta god želi, ali će ga Allah pitati za svaku sekundu života u šta je utrošio. U narodu se kaže: „Možeš kako hoćeš, ali ne i dokle hoćeš.“ Čovjek je nastao od prašine i ponovo se u nju vraća, a rezultat perioda između dvije prašine dobit će na ispitu Sudnjega dana. Uzvišeni Allah u suri Zilzal kaže: „**Ko uradi i trun dobra – vidjet će ga. Ko uradi i trun zla – vidjet će ga.**“

Mudri Hasan El-Basri je rekao: „Pitaš me o ovom i onom svijetu, a razlika između njih je kao između istoka i zapada. Koliko se jednom približiš, toliko si se od drugog udaljio. Od mene tražiš da ti opišem ovaj svijet, a šta ti ga imam opisivati kada mu je početak muka, a kraj nestanak.“

UREDITI SEBE I OKO SEBE

SENADA CUCAK

Čovjek kao dualno biće stvoreno od dvije komponente - duše i tijela. Da bi upotpunio život na ovom svijetu, treba ih obje njegovati. Ukoliko bilo koju zapusti osjetit će nesklad.

UREĐENOST DUHOVNOG ŽIVOTA

Istraživati, proučavati, razgovarati o ovoj temi od velike je važnosti, posebno ako na to gledamo kao na sastavni dio svakog čovjeka, kao i na minimalni procenat ulaganja u održavanju duhovne komponente vitalnom i zdravom. Svakako, ne može se sasvim odvojeno govoriti o njoj. Ovom prilikom ćemo se osvrnuti na par segmenata koji predstavljaju duhovni aspekt u nekim našim radnjama koje svakodnevno obavljamo i činimo. Većina njih nam preraste u rutinu.

Dugi niz godina osoba obavljajući namaz može zapasti u formalizam pri izvršavanju te obilgatne dužnosti. Jedan od pokazatelja ispravnosti namaza i njegove svrhe jeste popravljanje osobe u ponašanju i ophođenju prema drugima nakon obavljanja namaza, jer *„...namaz, zaista, odvraća od razvrata i svega što je ružno...“* (El-Ankebut, 45). Također, postupak uzimanja abdesta, posebno u ovim hladnim danima, itekako može postati rutina, a nekada nekima i ne baš prijatno. Ali, kada smo svjesni da sa svakom kapi vode prilikom uzimanja abdesta odlaze i naši grijesi, onda, ma koliko bilo hladno tijelu, osjećat ćemo u duši zadovoljstvo. EbuHurejre r.a. prenosi da je Allahov Poslanik a.s. rekao: „Kada se abdesti rob musliman – ili mu'min – i opere svoje lice, sa njegovog lica sa vodom, ili sa posljednjom kapi vode, spadne svaki grijeh u koji je gledao svojim očima. Pa kada opere svoje ruke, iz njegovih ruku sa vodom, ili sa zadnjom kapi vode, izađe svaki grijeh kojeg su doticale njegove ruke. Pa kada opere svoje noge, iz njih sa vodom, ili sa posljednjom kapi vode, izađu svi grijesi prema kojima su išle njegove noge – tako da izađe potpuno čist od grijeha.“ (Muslim)

Svi znamo (neko manje, neko više) vrijednost udjeljivanja sadake. U najmanju ruku znamo da je „veliki sevap“ i da nas zbog udijeljene sadake Uzvišeni Allah sačuva nekog belaja. Takvo razmišljanje je uvriježeno u našem narodu. Međutim, na djelu baš

i nije tako. Prilikom udjeljivanja često čujemo da će neku stvar udijeliti jer više nikom nije potrebna u kući i „bolje je nego da se baci“. A Poslanik s.a.v.s. nas savjetuje drugačije. Savjetuje nas da udijelimo ono što je i nama samima drago, a nekada i potrebno, jer na taj način pobijedimo svoj ego, a tek poslije osjetimo ljepotu u duši.

Prilikom činjenja nekog hairli djela imat ćemo nagradu ako smo svjesni da to što činimo jeste dobro i ako se nadamo Allahovoj nagradi za to. Npr. mi, žene, dok čistimo kuću, spremamo ručak za porodicu i musafire, ako smo svjesne da je sav naš posao na stepenu sadake, onda će nam u duši biti lijepo, a u realizaciji lahko i trudit ćemo se da uljepšamo naše postupke i što kvalitetnije odradimo poslove, a sve to će se pozitivno odraziti na nas i na prijatnost atmosfere u kući.

SKLAD U MISLIMA I EMOCIJAMA

Mnogo je situacija kada postupimo, nadajući se ispravnom ishodu ili usljed nezavidnih okolnosti, suprotno od onoga kako mislimo ili osjećamo da trebamo postupiti. Sasvim je izvjesno da ćemo često griješiti i povređivati sebe i svoje bližnje onda kada ni sami nismo sigurni šta želimo ili se nemamo hrabrosti suočiti sa stvarnim našim potrebama. Zato je bitno biti svjestan svojih misli, emocija, osjećanja i znati odrediti ih, odnosno biti ih svjestan i znati upravljati njima. Prilikom donošenja neke odluke uzimamo puno okolnosti u razmatranje, moguća rješenja, moguće probleme i krenemo linijom manjeg otpora. Tako mislimo da je u redu. Mada, kada ostanemo sami sa sobom sigurni smo da je moglo drugačije i da je trebalo biti drugačije. I tako vremenom se naviknemo da

postupamo drugačije od onoga kako osjećamo i kako mislimo i sebi stvaramo osjećaj nesigurnosti i konfuzije.

Za razmišljanje možemo uzeti samo pristupanje islamu gdje je izgovaranje šehadeta uvjetovano srčanim prihvatanjem, jer prazne, neuvjerljive riječi nemaju nikakvog efekta po osobu koja ih izgovara, makar ostali i povjerovali u istinitost iskaza. Kaže se u jednoj izreci: „Čini se da si dobra duša, ali ti je um u neredu. Ti si poput čamca sa dva vesla koja veslaju u suprotnim pravcima. Još uvijek nisi našao središte svoga srca.“

Pitanje se nameće, kako pomoći sebi i uskladiti misli i osjećanja? Kao što nismo ni svi isti, tako i načini mogu biti različiti, ali ono što može pomoći jeste iskreno odlučiti i vježbati, preispitati se prilikom donošenja odluka, a sve to najdjelotvornije i najispravnije vraćajući se islamskim izvorima - Kur'anu i Sunnetu, razmišljajući o Allahovim blagodatima, izučavajući Allahovu vjeru i postupajući po naučenom. Na taj način se srce vjernika čisti. A samo čistim srcem može se ispravno postupiti, jer se samo srcem najbolje može vidjeti.

Posebno trebamo paziti na negativne emocije koje se prirodno mogu pojaviti u nama, kao što su zavist, ljubomora na nečiji uspjeh, imetak, porodicu, mržnja i ostalo. Nije veliki problem ukoliko se pojave, već veliki problem nastaje kada se počnu negovati i razvijati te postanu sastavni dio nečije ličnosti. Rekao je Poslanik s.a.v.s.: „Niko od vas neće potpuno vjerovati sve dok ne bude želio svoje bratu ono što želi i sebi.“ (Buhari, Muslim) Ovaj hadis, u nizu mnogobrojnih, pomaže nam kod prevazilaženja mnogih negativnosti koje se pojavljuju u nama, bilo od strane našeg nefa ili šejtanskih došaptavanja.

ODRŽAVANJE ZDRAVLJA

Ovog puta ćemo se ukratko osvrnuti na ovaj segment u ljudskom životu. Od EbuHurejre r.a. prenosi se da je Allahov Poslanik s.a.v.s. rekao: „Jak vjernik je bolji i Allahu draži od slabog vjernika, a u obojici je dobro. Teži onome što će ti koristiti i traži Allahovu pomoć u tome, a nemoj očajavati.

Ako te nešto zadesi, nemoj reći: 'Da sam uradio tako i tako, bilo bi tako i tako', nego reci: 'To je Allahova odredba i On čini što hoće', jer 'da sam' šejtanu otvara mogućnost djelovanja.' (Muslim) Zdravlje je, pored upute, najvrjedniji dar od Uzvišenog. To najbolje znaju oni koji imaju neku bolest. Posebno u mladosti često se zaboravlja na ovu blagodat i na obavezu čuvanja zdravlja. Zdravlje je nama emanet. Brojni Allahovi propisi (namaz, post...), kao i brojni savjeti Poslanika s.a.v.s. u sebi sadrže i zdravstvenu dimenziju. Upitan je jedan mudri čovjek: „Šta je sreća“, pa je odgovorio: „Zdravlje na ovom svijetu i oprost na Ahiretu.“

UREĐENOST ENTERIJERA KUĆE

O načinu uređenja enterijera mnogo se govori i brojni su oni koji se odlučuju posavjetovati sa stručnjacima ili njima prepustiti uređenje svoga doma često želeći nešto novo, posebno, ujednak do sada neviđeno. Međutim, ni ogromna kvadratura kuće, ni najskuplji i najoriginalniji namještaj i ukrasi unutar kuće ne mogu učiniti kuću domom. Dom čini harmonična porodica. Dom Poslanika s.a.v.s. nije bio ni najsiromašniji ni najbogatiji. Bio je skroman. Ali je u njemu živio Allahov rob najbogatiji u posjedovanju lijepih osobina. Ne bismo trebali od ovozemaljske kuće praviti luksuz za kojeg ne možemo račun položiti na onom svijetu. Čovjek što više uloži u ovaj svijet, teže mu je pri pomisli da će sve to jednog dana ostaviti. A svi ćemo sve sa ovog svijeta ostaviti.

Istina, posebno mi, žene, možemo sebe „uhvatiti“ da pretjerujemo u uređivanju. Ne mislim sređivanje i održavanje kuće čistom (svakako da je potrebno održavati kuću čistom i sređenom, jer nered budi negativnosti kod ljudi), već na kupovanje nekih stvari koje nisu potreba nego prohtjev. Npr. prije par mjeseci jedne zavjese kupljene, ali u međuvremenu „izašle“ ljepše koje je kupila komšinica i više nam se naše ne sviđaju, pa bismo da ih zamijenimo. Ili isti slučaj sa tepisima, prekrivačem na kauču... U prodavnici posuđa došle nove šolje, četvrtasog oblika, trebalo bi one iz vitrine koje služe za ukras zamijeniti ovim novim (koje nisu

nimalo jeftine). I mogli bismo nabrajati još mnogo sličnih situacija. Ali, ako je, recimo, na akciji neka knjiga koja je duplo jeftinija od šolja, onda joj se i korice pažljivo zagledaju, kao i kvalitet papira i na kraju se ostavi, jer ima nešto preče da se kupi.

ODRŽAVANJE ŽIVOTNE OKOLINE ZDRAVOM

Narušavanje životne sredine jedan je od globalnih problema sa kojima se cijeli svijet suočava i proživljava njegove posljedice. Zagađenju životne sredine doprinio je sam čovjek. Na globalnom nivou ne možemo puno učiniti, ali bar svoju bližu okolinu možemo održavati čistom, a time i zdravom i biti primjer svojoj djeci i budućoj generaciji. Poslanik s.a.v.s. nas uči da je „čistoća pola vjere“ (Muslim) i da je jedan od stupnjeva imana „ukloniti s puta ono što smeta“. (Et-Tirmizi i Ebu Davud)

Allah dž.š. nam najljepše objašnjava ljepote Njegovog stvaranja i milosti koju nam je darovao da se njome služimo: „*On vodu s neba spušta, pa Mi onda činimo da pomoću nje niču sve vrste bilja i da iz njega izrasta zelenilo, a iz njega klasje gusto, i iz palmi, iz zametka njihova, grozdovi koje je lahko ubrati, i vrtovi lozom zasađeni, naročito masline i šipci, slični i različiti. Posmatrajte, zato, plodove njihove kad se tek pojave i kad zriju. To je zaista dokaz za ljude koji vjeruju.*“ (El-En'am, 99)

„*On spušta s neba kišu koju pijete i kojom se natapa rastinje kojima stoku napasate; On čini da vam pomoću nje raste žito, i masline, i palme, i grožđe, i svakovrsni plodovi – to je, zaista, dokaz za ljude koji razmišljaju.*“ (En-Nahl, 10-11)

„*Reci: Šta mislite, ako vam vode presuše – ko će vam tekuću vodu dati.*“ (El-Kalem, 30)

Zbog globalnog otopljanja i zagađenja, uz još mnoge druge faktore nesmotrenog ljudskog djelovanja, poput bespotrebnog trošenja vode, nestašica pitke vode već se nameće kao ozbiljna prijetnja i problem. Neki analitičari čak smatraju da bi voda mogla biti jedan od glavnih uzroka ratova u budućnosti. Opet, vraćajući se sunnetu Allahovog Poslanika s.a.v.s. nalazimo jasne preporuke da se voda ne troši uzalud i da se ne rasipa, pa makar to bilo i prilikom uzimanja abdesta, koji je osnovni uvjet za obavljanje namaza, jednog od najvrednijih djela u islamu. (*stazomislama.com*)

O ovim temama, svakako, može se i treba puno pisati, ali smo ovdje htjeli da potaknemo razmišljanje o svemu onome što nas okružuje i onome što se nalazi u nama samima. Posebno trebamo paziti na unapređenje međuljudskih odnosa, jer je svaki insan, Allahovo stvorenje, makrosvijet sa svojim posebnostima koje trebamo poštovati i uvažavati.

SANDŽAČKI GRADOVI U XVI STOLJEĆU

DR. MERSADA NURUDDINA AGOVIĆ

Osmanska imperija se na Balkanu pojavila u 14. stoljeću od kada počinje da utvrđuje gradove širom Balkana i kao opće pravilo uzima strukturu, organizaciju i urbanu, stariju od svoje vlastite, gdje god se naseljava. Kod transformisanja postojećih naselja, odnosno formiranja novih, izgradnja religioznog kompleksa (džamija sa mektebom ili medresom, konačištem, imaretom, nekoliko dućana) predstavlja ključni element promjena, odnosno nukleus novog grada. Kada bi zauzeli grad u zidinama, ukoliko je unutar zidina bilo dovoljno prostora, oni bi dograđivali postojeću urbanu strukturu. Ukoliko je stari grad bio prenaseljen, onda bi oni osnivali novi na prostoru izvan gradskih zidina.¹ Osobnost gradova u unutrašnjosti bila je njihova vojna priroda i položaj na terenu sa izuzetno dobrim pogledom na okolinu. Građeni su na stjenovitim, teško pristupačnim brdima. Strana sa koje im se pristupa znatno je bila bolje obezbijeđena i kako su prilagođavani konfiguraciji terena imaju nepravilnu osnovu.

U arhitekturi su prisutni i zapadni i istočni uticaji. Uz ovakve gradove nastajala su podgrađa, koja su se negdje razvila u velika naselja. Prosječna udaljenost između gradova i fortifikacija bila je jedan dan pješaćenja. Podgrađa zatečenih gradova u osmansko doba transformišu se u gradove (kasabe ili šehere).² Putnik De He, koji je 1626. godine bio u Novom Pazaru, kaže da se njemu ovaj grad učinio najboljim od svih koje je vidio na svome putu od primorja.³

Uzimanje abdesta u Novom Pazaru

Osnovni komunikacioni sistem koji su Osmanlije zatekle na našim područjima bio je rimski, vizantijski i srednjovjekovni. Njega oni dopunjuju izgradnjom velikog broja mostova na svim važnijim presječnicama saobraćajnica i vodotokova, kao i izgradnjom konačišta za ljude u pokretu - hanova i karavansaraja, na međusobnoj udaljenosti otprilike četrdesetak kilome-

tara, koliko karavan dnevno može preći. Vremenom konačišta dobijaju prateće sadržaje koji opslužuju karavane - zanatski i trgovački dućani, bogomolja, i tako postaju nukleusi formiranja čitavog niza naselja na cijelom Balkanskom poluostrvu, osobito na vrlo frekventnim drumovima koji povezuju značajnija mjesta sa Istanbulom.⁴

ROŽAJE

Osmanlije su došle u ovaj kraj oko 1455. godine.⁵ Rožaje je dobilo ime po dva krša u obliku rogova koji su se nalazili u blizini Ganića-kule. Po drugoj verziji, dobilo je ime od albanske riječi *roga*, što znači *proplanak*. Rožajski predio je krševit. Zbog obilja pašnjaka razvijeno je stočarstvo, pa se proizvodi izvrstan maslac, sir i ostali ovčiji proizvodi za izvoz. Tu su, također, velike količine drvene građe⁶ iz rožajskih šuma.⁷ Grad Rožaje je zavičaj mnogih znamenitih Bošnjaka, od kojih ćemo neke spomenuti u posebnom poglavlju o znamenitim Bošnjacima Sandžaka.

Također, u posebnom poglavlju o sakralnoj i sekularnoj sandžačkoj arhitekturi bit će govora o starim rožajskim džamijama i poznatoj Ganića-kuli. Musafirhane kao besplatna svratišta i imareti kao besplatne kuhinje uglavnom se javljaju kao samostalne dobrotvorne ustanove na Sandžaku, ponekad i kao dio stambenog kompleksa neke bogatije kuće. Deset sela iz okoline Rožaja upisano je u Krajište Isa-bega Ishakovića.⁸ U trećoj deceniji 16. stoljeća spominje se Prizrenski sandžak, kao has sandžak-bega, kome pripadaju Prizren, Trgovište (Rožaje) i Hoća. Prizrenski sandžak je 1530. godine zahvatao dvije kaze: prizrensku i bihorsku.⁹ Bilo je prekrajanja administrativnih jedinica u osmansko doba. Novopazarski sandžak sačinjavalo je 10 kaza, i to: Novi Pazar, Sjenica, Pljevlja (Taslidža), Nova Varoš, Prijepolje, Bijelo Polje sa Bihorom¹⁰, Mitrovica, Berane, Kolašin i Rožaje (Trgovište). Kaza Gusinje bila je u okrilju Novopazarskog sandžaka do 1868. godine. Od tog vremena, Gusinje se više ne spominje ni kao kaza ni kao nahija u sastavu vilajeta Bosna, odnosno Novopazarskog sandžaka. Gusinjska kaza je 1868. godine ušla u sastav Prizrenskog vilajeta.¹¹

Rožaje je pripadalo osmanskoj kazi koja se zvala Trgovište. Godine 1730. pripadalo je kadiluku Bihor koji je bio u sastavu Novopazarskog i Bosanskog ejaleta. U prvoj polovini 18. stoljeća Rožaje naseljavaju brojna plemena iz sjeverne Albanije.

Vlada mišljenje da je džamija Sultana Murata II u Rožajama podignuta još 1450. godine¹², po drugima 1455.¹³, za potrebe turske vojne postaje. Pored nje je tokom nekoliko stoljeća bilo turbe šejha Mehmeda Užičanina (rođenog 1693.), borca za pravdu, kojeg su janjičari ubili po nalogu beogradskog vezira. Pored džamije sultana Murata postojao je mekteb koji je bio evladijet-vakuf.¹⁴ Postojala su kasnije tri mekteba u Rožajama, a po jedan u Klanju, Kalačima, Paučini, Dacićima, Seošnici, Vučoj, Biševu, Radetini, Bukovici. Stara Ganića-kula je do temelja srušena, ali je danas obnovljena na drugoj lokaciji (u centru grada) kao kulturni spomenik od povijesnog značaja. Razvila su se dva osnovna tipa škole: niža, osnovna škola – mekteb i viša, tj. srednja vjerska škola – medresa. Mektebi su se gradili posvuda, ali najčešće uz mahalsku džamiju. To su bile manje, često jednodimenzionalne građevine, ali ponekad su bili građeni i kao zgrade na sprat sa više prostorija.

Dva kamena roga na Ganića kršima po kojima je Rožaje dobilo ime

BERANE

Temelje varoši Berana postavio je Mehmed-beg Bahtijarević. Beransku ulicu koju su zvali Beranska čaršija projektovao je Rizvan-beg Bečki. U Beranama je postojala škola ruždija koja je počela sa radom 1890. godine. Do polovine 19. vijeka varoš se razvijala po tipično orijentalnoj arhitekturi. Sagrađene su džamije, mektebi, hanovi, dućani, šadrvani, dvije javne česme...¹⁵

U Beranskom naselju Hareme nalazila se Rizvan-begova kula koja je srušena. Postojalo je i nekoliko hanova, među koji-

Beranska čaršija

ma su bili najpoznatiji: Hadžinicin han, Sofića i Ramusovića han. Grad je, također, poput Rožaja, bio pod osmanskom upravom 1455. godine.¹⁶ Dobio je ime po jednom hanu koji je na tom području uspješno funkcionisao: od *jedan han*, na turskom jeziku *Bir han*. Kasnije je naziv modificirao u Berane. U Beranama postoje brojni vakufi¹⁷ od kojih je većina porušeno i nikada više nije obnovljeno, osim malog broja. Jedan od rijetkih objekata koji je obnovljen jeste mesdžid koji se danas zove Vakufska kuća uz koju se nalazi hair-voda. Ovaj grad je imao nekoliko džamija. To su bile uglavnom džamije u samom gradu Berane gdje je poslije povlačenja turske uprave uslijedila smišljena sistematska destrukcija muslimanskog stanovništva sa ciljem njegovog uništenja, ili u najmanjoj mjeri smanjenja muslimanske populacije u vidu utjerivanja straha kako bi se sami iselili sa ovih područja.¹⁸

PETNJICA

Petnjica se do skoro nalazila u sastavu općine Berane. Danas je to samostalna općina čije većinsko stanovništvo, preko 90 %, čine Bošnjaci. Petnjica je vakufsko mjesto čiji je najveći vakuf, prije svega, stara osmanska džamija koja je postala simbol mjesta i kao takva našla se na grbu grada.

Džamija u Petnjici iz osmanskog doba

Kada je podignuta prva džamija u Petnjici nema pouzdanih izvora, ali se zna da je iz osmanskog doba. Karakteristika ove kamene džamije s drvenom munarom je što ima tri etaže. Unutrašnji prostor riješen ovakvom konstrukcijom dao je korisnu površinu od oko 500 m² na sve etaže, što znači da džamija može da primi oko 1000

ljudi za praktikovanje vjerske obaveze – namaza. Izlaz na gornje etaže omogućen je drvenim jednokrakim stepenicama koje se nalaze i sa lijeve i desne strane od ulaznih vrata.¹⁹ Svojom arhitekturom ne može se uporediti ni sa jednom džamijom u sandžačkoj regiji i šire, osim što je bila veoma slična beranskoj Čarši džamiji koju su komunističke vlasti srušile 1949. godine.

Ispred džamije se nalazi šadrvan s kamenim stubovima i krovom.

ANDRIJEVICA

Neki elektronski izvori navode da u bici na brdu Previja kod Andrijevice, brdu koje je bilo od velikog geostrateškog značaja za Bošnjake, Ali-beg Gusinjski pobijedio je Crnogorce i spasio presijecanje Bosanskog drumca i samim tim presijecanje veze sa Bosanskim vilajetom.

Andrijin han (Andrijevice)

Andrijevice je dobila ime po Andriji Spahiću koji je napravio čuveni han, po kojem je gradić stoljećima nosio naziv Andrijin han. I ovo mjesto je bilo pod osmanskim upravom kao i cijeli plavsko-gusinjski kraj. Andrijevice je pripadala Novopazarskom sandžaku i danas se računa dijelom južnog Sandžaka, iako je naseljena većinskim pravoslavnim stanovništvom.

PLAV

Osmanska vlast je izgradila dva grada, Plav i Gusinje, sa brojnim vojnim posadama. Za Plav se kaže da je njegovo podizanje okončano 1619. godine, kada se i pominje prvi put kao naseljeno mjesto, a do tada je postojala Plavska nahija. Godine 1485. sproveden je prvi popis u Skadarskom sandžaku koji je imao četiri kaze: skadarsku, podgoričku, pečku i bihorsku u čijem sastavu su bili Plav i Gusinje.

Plav 1930. godine

Naziv Plav, prema jednoj legendi, povezuje se sa imenom rimskog imperatora Flavijusa.²⁰ Izgrađen je na brežuljkastom terenu u kojem dominira Redžepagića kula, koja nije služila samo za stanovanje već i za odbranu. O njoj će kasnije biti govora u poglavlju o sekularnoj osmanskoj arhitekturi. Plavski vilajet je, pišu autori, sa 15 sela i 1.157 domaćinstava bio najnaseljeniji kraj na cijelom prostoru Limske doline.²¹ Glavna karakteristika plavskih džamija, do unazad nekoliko decenija, bila je ta što su sve bile pokrivene šindrom i što su sve imale drveno munare. Najstarija džamija na ovom prostoru je Stara džamija, izgrađena 1471. godine.²² Orientalni natpisi sačuvali su se i na islamskim objektima u Plavu, Gusinju i Rožajama. Vidljivi su na džamijama, kulama, ponekom nadgrobnom spomeniku, oružju i predmetima od metala. Ulazni dio (soferlak) Stare džamije u Plavu ukrašen je umjetničkom rezbarijom.²³

Čuveni Dizdarevića grad nalazio se u centru Plava, a sagrađen je početkom 16. stoljeća.²⁴ Sagrađili su ga preci begova Redžepagića. Nazvan je po čuvenom upravitelju grada - Dizdaru. Bio je sagrađen od tvrdog materijala. Unutar zidina je podignuta i Stara džamija koja je sačuvana do današnjih dana. U blizini ovog grada postojala je i sahat kula koja se nalazila na mjestu na kojem se danas nalazi pošta. Bila je visine 30 metara. I okolina Plava i Gusinja, kao i ostala sandžačka mjesta, ima brojne stare mezare. Obzirom da ovi nadgrobni spomenici svojom starošću, dokumentovanošću, poetsko-filozofskom i religioznom vrijednošću, predstavljaju kulturnu baštinu naroda, kraja i mjesta gdje se nalaze, obavezuju one koji to najbolje mogu i treba da ih čuvaju od uništavanja.²⁵

GUSINJE

Gusinje je dobilo ime po Austinu.²⁶ Izgrađeno u obliku latiničnog slova L. Prvi koji je, po predanju Gusinjana, primio islam dolaskom Osmanlija na ove prostore bio je Deda Šalja, katolik Albanac iz plemena Šalja. To se dogodilo 1455. godine, kada je uzeo islamsko ime Omer i postao Omera-aga dizdar Gusinja. Bošnjaci i Albanci u Gusinju oduvijek baštine bratske odnose i znaju da im je zajedničko porijeklo ilirsko.

Gusinje

Gusinje je u osmansko doba dalo tri paše: Mehmed-pašu Šabanagića, Ali-pašu Šabanagića i Džafer-pašu Koljenovića. Najviše se kao junak proćuo Ali-paša Šabanagić Gusinjski, o kojem će biti govora u posebnom poglavlju o znamenitim Bošnjacima Sandžaka.

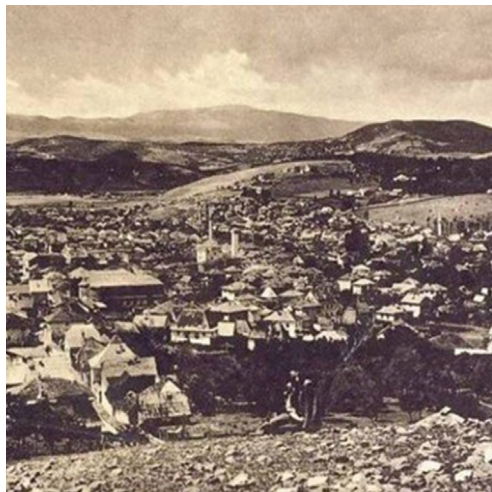
BIJELO POLJE

Bijelo Polje se u vrijeme Osmanlija zvalo Akovo. U njemu je bila poznata Hadžidanušina džamija u Ašik mahali. Hajdar-paša Selim došao je u Bihor 27. 1689. godine u Raduličku dolinu i pored rijeke Crnče podigao saraj, džamiju, mekteb, han i hamam. Smatra se da je džamija u Radulićima među prvim izgrađenim džamijama na ovim prostorima.

Akovo - Bijelo Polje

– kameno mjesto. I ovim vojnim pohodom rukovodio je Isa-beg.⁴⁰ U njemu se nalazi Husein-pašina džamija⁴¹, dobila ime po Husein-paši Boljaniću. Tačan datum rođenja i smrti Husein-paše⁴² nije poznat, ali se može pretpostaviti da je živio mnogo godina, obzirom da je preko trideset godina bio na raznim važnim funkcijama u Osmanskom carstvu. Husein-paša Boljanić u drugoj polovini 16. vijeka postaje istaknuti funkcioner.⁴³

Pljevlja nekad

Hajdar-pašin kompleks sa sarajem bio je zborna mjesto đurumljaca – dobrovoljaca za polazak na front.²⁸ U drugoj polovini 15. vijeka Bihor je bio sjedište kadiluka.²⁹ Džamije su u prvi mah služile kao mjesta za molitvu askera i građane su u okviru vojnih utvrđenja, a kasnije su pravljene i za potrebe stanovništva koje je sve više primalo islamsku vjeru. Slična situacija bila je i sa Bijelim Poljem, odnosno Akovom.³⁰ Džamija iz osmanskog doba Fethija je porušena, a Hajdar-pašina džamija u Radulićima je, od strane četnika, spaljena³¹ u toku II svjetskog rata.³²

Naselje je formirano još u doba Rimljana – *Municipium*, grad sa određenom samoupravom.³³ Prvi put Akovo se pominje kao karavanska stanica, a ne kao naselje 28. juna 1583. godine.³⁴ Akova kao gradsko naselje pominje se u jednom dokumentu iz 1717. godine. U Bijelom Polju, zvanični podaci (salname) iz 1873. godine registruju jednu nižu svjetovnu školu - rušdiju.³⁵ Međutim, u dopisu čatib Sulejmana Bosni marta 1871. godine stoji da je u varoši „iznova podignuta rušdija“. U arhivu Bašbakanli u Istanbulu nalazi se dokument u kojem se spominje Hadži-hanumina medresa u Bijelom Polju (Akovu).³⁶

Grad Bihor se prvi put spominje 1450. godine kao mjesto u kojem su dubrovački trgovci³⁷ ostavljali svoju robu. Pod osmansku upravu je došao 21. juna 1455. godine.³⁸ Osim starih bošnjačkih kuća, u bjelopoljskom kraju se mogu vidjeti i čardaci kao tip kuće. Jedan od njih je čardak Bojadžića u Voljavcu kojeg je sagradio Sulejman Bojadžić, doseljenik iz okoline Tuzle, 1828. godine.³⁹ Gradska džamija u Bijelom Polju izgrađena je u osmansko doba u selu Jabuča, odakle je prenesena u grad 1741. godine.

PLJEVLJA

Osmanlije su zauzeli ovo mjesto u ljeto 1465. godine i dali mu ime Taslidža

Čelebija veli: „Zbog toga što je podignut u sredini brda, na prostranom i zelenilom obraslom polju pokraj jednog vrela, ovaj grad dobio je ime Taslidža (Kamenica). ... Ima svega deset džamija sa mihrabom. Najimpozantnija i najljepša je džamija Hasan-paše Boljanića.⁴⁴ Ona ima divan umjetnički izrađen minaret i plavu visoku kupolu. ... Ovdje postoje još: Hadži Husinova, Hadži Rizvanova, Hadži Alijina, Odošašina i Ahmed-begova džamija. Ima, također, dvije medrese i tri osnovne škole (mekteb).⁴⁵ Interesantno je da su se Pljevlja, za razliku od drugih gradskih središta, razvijala bez vojnog utvrđenja.⁴⁶ Podatak koji govori i o brojnosti muslimana u ovoj nahiji jeste da su muslimani bili zastupljeni sa 82%, a kršćana je bilo svega 18%.⁴⁷ Evlija Čelebija je 1660. godine rekao za žitelje Pljevalja⁴⁸ da „nose mačeve i puške, a bave se trgovinom. Govore bosanski i svi su gostoljubivi, plemeniti i čovječni ljudi.⁴⁹ Ima do sedam stotina tvrdo građenih, daskom, čeremidom i pločama pokrivenih kuća, s vinogradima, bez bašča. Pašin saraj nalazi se na istočnoj strani varoši, na obali rijeke Breznice.“⁵⁰

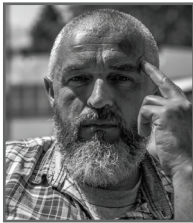
Za razliku od Novog Pazara, gdje je muslimansko stanovništvo većinom bilo naseljeno u gradu, u pljevaljskom kraju islam se uglavnom širio u seoskom području. Razlog ovakvog širenja islama u Pljevljima najvjerovatnije je taj što su seosko stanovništvo uglavnom činili bogumili. Posebno je to bilo karakteristično za Kukanj sa Bukovicom.⁵¹ U Pljevljima su se, kao i u drugim muslimanskim mjestima, mezaristani formirali oko džamija. Neki su sačuvani do današnjih dana, a ima mnogo sačuvanih mezara i nišana sa arapskim epitafima, dok je nemali broj i onih bez ikakvih natpisa. Mnogi mezaristani su djelimično ili u potpunosti porušeni zajedno sa džamijama čijim vakufima su pripadali.⁵²

ENDNOTE

- 1 Pašić Amir: Arhitektura Bosne i Hercegovine, Osmanski period (1463-1878), Urbano okruženje, str. 1.,
- 2 Ibid. str. 2.
- 3 Vinaver Vuk: Osnivanje Novog Pazara, str. 171., Književne novine, Beograd, 1969.
- 4 Pašić Amir: Arhitektura Bosne i Hercegovine, Osmanski period (1463-1878), Urbano okruženje, str. 2.,
- 5 V. Mušović Ejup: Porezi, bune i nemiri u Rožajama i Bihoru, 1765., 1766., 1767. i 1768. godine, str. 23., Rožajski zbornik br. 5, Rožaje, 1986.
- 6 V. Sabović Hamid: Rožaje - razvoj i perspektive, str. 25, Rožaje, 1991.
- 7 Škrjelj Redžep: Rožaje u kamusul alemu Šemsetina Samija, Bošnjačka riječ br. 11-12., str. 104., Novi Pazar, 2008.
- 8 Memić Mustafa: Bošnjaci muslimani Crne Gore, str. 31., Almanah, Podgorica, 2003.
- 9 Zirojević Olga: Tursko vojno uređenje u Srbiji 1459-1683, str. 94., Istorijski institut, Beograd, 1974.
- 10 Usp. Zirojević Olga: Kroz Bihorsku nahiju 1571. godine, n. 185., Simpozijum Seoski dani Sretena Vukosavljevića XIV, Prijepolje, 1991.
- 11 Terzić Slavenko: Pljevlja na putu u novo doba (1804-1913), u monografiji Istorija Pljevalja, str. 178., Opština Pljevlja, Pljevlja, 2009.
- 12 Azemović Zaim: Rožaje i okolina, kratak historijski pregled, Rožajski zbornik, maj, str. 18., Rožaje, 1982.
- 13 Bećirbegović Madžida: Džamije sa drvenom munarom u Bosni i Hercegovini, str. 190., Veselin Masleša, Sarajevo, 1990.
- 14 Rastoder Šerbo: O vakufima u Crnoj Gori, str. 53., Almanah 3-4., Podgorica, 1998.
- 15 Ramčilović Irfan: Arhitektonski izgled starih Berana, Almanah br. 37-38, str. 64., Almanah, Podgorica, 2007.
- 16 Usp. Ibrić Sead: Berane prije sto godina, Tokovi br. 1-2, str. 276., Berane, 2011.
- 17 Usp. Rastoder Šerbo: Istorijsko-metodološki okvir izučavanja istorije muslimana u Crnoj Gori 1878-1912, Almanah br. 7-8, str. 117., Almanah, Podgorica, 1999.
- 18 Hadrović Mirsad: Vakufi u Beranama, str. 27., Avlija, Rožaje, 2013.
- 19 Ramčilović Irfan: Kulturno-arhitektonske vrijednosti petnjičke džamije, revija Forum Bošnjaka br. 17., str. 47., Podgorica, 2011.
- 20 Memić Mustafa: Plav i Gusinje u prošlosti, str. 24., Published by Kultura, Beograd, 1989.
- 21 Ibid. str. 39.
- 22 Agović Bajro: Džamije u Crnoj Gori, str. 367, Almanah, Podgorica, 2001.
- 23 Marinković Mirjana i Šaljić-Ratković Jovana: Islamska epigrafika na području Gornjeg Polimlja, Mileševski zapisi, br. 7, str. 250., Prijepolje, 2007.
- 24 Krcić Šefket: Bibliografija sa prilozima za monografiju plavsko-gusinjskog kraja, str. 126., Biblioteka Ikre, Plav 2005.
- 25 Azemović Zaim i Luboder Zećir: Urezano u kamenu i pamćenju, str. 15., El Kelimeh, Novi Pazar-Rožaje 2007.
- 26 Krcić Šefket: Bibliografija sa prilozima za monografiju plavsko-gusinjskog kraja, str. 126., Biblioteka Ikre, Plav 2005.
- 27 Usp. Premović Marijan: Bihor grad, Almanah br. 48-49, str. 8., Almanah, Podgorica, 2010.
- 28 Kujević Ibiš: Ispod vela zaborava – tragovima kulture i tradicije Bošnjaka Sandžaka, Bošnjački savjet u Crnoj Gori, bez mjesta i godine izdavanja.
- 29 Folić Zvezdan: Istorija muslimana Crne Gore, knjiga I, str. 25., Matica muslimanska Crne Gore, Podgorica, 2013.
- 30 Mulahalilović Enver: Vjerski običaji muslimana u BiH, str. 63., Hamidović, Tuzla, 2005.
- 31 Usp. Folić Zvezdan: Islamska vjerska zajednica u Crnoj Gori 1947-1954., Almanah br. 15-16, str. 180., Almanah, Podgorica, 2001.
- 32 V. Hadžić Haris: Elementi materijalne i duhovne kulture Bošnjaka u Sandžaku, str. 248., Avlija, Rožaje, 2013.
- 33 Rakočević Batrić - Bačo: Staro Bijelo Polje, fotomonografija, str. 35., Bijelo Polje, 1999.
- 34 Ibrić Sead: Islamska misao - godišnjak FIS-a, str. 124., Fakultet za islamske studije, Novi Pazar, 2007.
- 35 Rudić Vujadin i drugi: Bijelo Polje, str. 163., SO Bijelo Polje, Stručna knjiga, Beograd, 1987.
- 36 Bašbakanli arhivi Istanbul, dokument: CMF – 123-6130, 1205. hidžretska godina.
- 37 V. Dizdarević Asim i Dizdarević Muharem: Muslimanski kulturni stvaraoči bjelopoljskog kraja, Almanah br. 7-8, str. 7., Almanah, Podgorica, 1999.
- 38 Memić Mustafa: Bošnjaci – muslimani Sandžaka i Crne Gore, str. 121., Muslimansko nacionalno vijeće Sandžaka, Sarajevo, 1996.
- 39 V. Dizdarević Faruk: Bojadžića čardak u Voljavcu, Bošnjačka riječ br. 3-4, str. 21., Novi Pazar, 2006.
- 40 Folić Zvezdan: Istorija muslimana Crne Gore 1455-1918, str. 18, Matica muslimanska Crne Gore, Podgorica, 2013.
- 41 Usp. Kujević Dragana: Zapisano u Pljevljima, Monografija, str. 111., Almanah, Podgorica, 2006.
- 42 Usp. Bećović Uzeir: Husein-pašina džamija, str. 191., Almanah, Podgorica, 2006.
- 43 Zlatar Behija: O nekim muslimanskim feudalnim porodicama u Bosni u XVI i XVII stoljeću, Prilozi br. 14-15, str. 129., Institut za historiju, Sarajevo, 1978.
- 44 U fusnoti u Putopisu stoji: „Treba Husein-paše“
- 45 Čelebija Evlija: Putopis, str. 392., Svjetlost, Sarajevo, 1967.
- 46 Pelidija Enes: Pljevlja i Pljevaljski kraj u XVIII stoljeću, u monografiji Istorija Pljevalja, 165., Opština Pljevlja, Pljevlja, 2009.
- 47 Pelidija Enes i Zlatar Behija: Pljevlja i okolina u prvim stoljećima osmansko-turske vlasti, str. 44., Međurepublička zajednica za kulturno-prosvjetnu djelatnost, Pljevlja, 1989.
- 48 Usp. Bećović Uzeir: Gajret U Pljevljima, str. 89., Almanah, Podgorica, 2007.
- 49 Celebi Evlija: Putopis, odlomci o jugoslovenskim zemljama, str. 399., Veselin Masleša, Sarajevo, 1979.
- 50 Ibid. str. 398.
- 51 Aličić Ahmet: Širenje islama u Hercegovini, str. 68., Naučni skup Širenje islama i islamska kultura u bosanskom ejaletu, Zbornik radova, Prilozi za orijentalnu filologiju 41/1991, Sarajevo, 1991.
- 52 Hadžić Fatih: Elementi materijalne i duhovne kulture Bošnjaka u Sandžaku, str. 383., Avlija, Rožaje, 2013.

PRIČA O STAROBARSKOM VAKUFU BULINA VODA

MIRSAD KURGAŠ

Obzirom da su ovdašnji muslimani, generalno, bili nezainteresovani za sudbinu ovog vakufa, zvuči malo vjerovatno da bi im sada, volšebno, zasmetalo da o istoj brine tamo neki kršćanin?

Jedna od višestoljetnih česama je Bulina voda u Velembusima. Među Baranima poznata po kvalitetnoj i, kako kažu, ljekovitoj vodi. Vakuf poznate porodice Ibrišimović, o čijoj starosti su svjedočila dva tariha: jedan kameni sa uklesanim arapskim pismom, usljed vremena nečitak sa jedva vidljivom godinom izgradnje 1187. H. (1773. g.) i druga, mermerna, sa ćirilničnim natpisom: *VODU OBNOVIO I SAKUPIO NEDŽMI H. IBRIŠIMOVIĆ ZA DUŠU SVOJIH RODITELJA 10. VII 1928.*

Lazo Božović, pomorac iz Bara, u spomen na svog prijatelja i kolegu rah. Rama Peročevića, želio je da obnovi ovu česmu. Prethodno je tražio dozvolu od Nedžiba Ibrišimovića, koji je potomak onih koji su ostavili tu zadužbinu. Na izradi projekta rekonstrukcije česme Lazu je pomogao arheolog Omer Peročević, a česmu su kamenom ozdiali braća Meho i Musa Hasanković. Na česmu je, potom, uzidana i nova mermerna ploča:

PRED DUŠU SVOJIH PREDAKA I SJEĆANJE NA SVOG DRUGA I KOLEGU POMORSKOG OFICIRA RAMA A. PEROČEVIĆA OVU VODU SAKUPI I OBNOVI LAZO V. BOŽOVIĆ, OKTOBAR 2007.

Nedžib Ibrišimović, inače unuk Nedžmi Ibrišimovića, rekao nam je s tim u vezi da ne zna ni gdje se nalazi hajrat Bulina Voda, a "nije ni zainteresovan". Zvao ga je neko prije nekoliko godina da pita da obnovi tu česmu...

Od g-dina Peka, iz starobarske porodice Pukić, dobili smo fotografiju česme Bulina voda prije "rekonstrukcije".

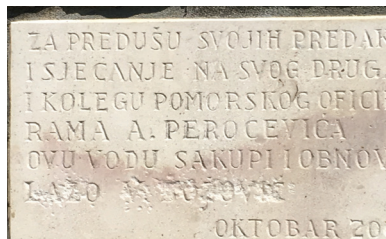

U međuvremenu smo saznali da je crvenom bojom kamene blokove na česmi obilježavao hadži Šabo Mustafić, kao pripremu za njenu rekonstrukciju (do koje nije došlo)...

Nesporno, ova česma je morala i trebala sačuvati izvorni izgled. Nažalost, nepovratno je izgubljena, a pogubnost onoga što je uslijedilo mogao je spriječiti arheolog Omer Peročević, jer ga je na to, ako ništa drugo, struka obavezivala.

Namjera Laza Božovića je, zasigurno, bila iskrena, jer izgradnja nove česme iz temelja nije bila jeftinija niti manje zahtjevna od rekonstrukcije stare... Osim potpuno drugačijeg izgleda, možda je trebalo razmisliti da kamene ploče sa starijim natpisima budu postavljene približno prvobitnom položaju, a ne na dnu česme?

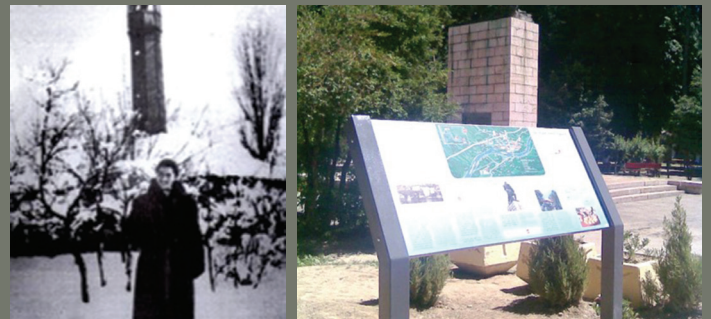
Nedavno smo, obilazeći ovu česmu, primijetili da je neko do neprepoznatljivosti uništio uklesano ime Laza Božovića.

Čime je bio motivisan nepoznati vandal? Da li je nekom smetao Lazo Božović lično, ili ime i prezime kao nacionalna, tj. vjerska pripadnost?

Obzirom da su ovdašnji muslimani, generalno, bili nezainteresovani za sudbinu ovog vakufa, zvuči malo vjerovatno da bi im sada, volšebno, zasmetalo da o istoj brine tamo neki kršćanin?

NEĆE MOĆI

"Uklanjanjem montažnih objekata oko parka i spomenika otpora fašizmu bjelopoljska općina vrši posljednje pripreme da napadne mezarje u haremu nekadašnje Čaršijske džamije kako bi izgradili poslovni centar čiji su većinski vlasnici članovi i koalicioni partneri DPS. Lupeži, ovoga puta računajte na otpor antifašista i slobodoumni građana. Neće moći!"

Ovako piše na svom Facebook profilu ovih dana Ibrahim Čikić, jedna od žrtava policijske akcije "Lim" koji je svoju golgotu opisao u knjizi "Gdje sunce ne grije". Kako saznajemo, u Bijelom Polju osnovan je Inicijativni odbor sa ciljem pokretanja široke akcije suprotstavljanja planiranom izmještanju Spomenika revolucije i izgradnji kompleksa novog gradskog trga. Interesantno je da su u ovom Inicijativnom odboru pretežno građani crnogorsko-srpske nacionalnosti, pa se postavlja pitanje šta je sa Bošnjacima/Muslimanima Bijelog Polja, pogotovo ako se ima u vidu da se na većem dijelu centralnog parka i trga još uvijek nalaze posmrtni ostaci bjelopoljskih muslimana sahranjenih u haremu nekadašnje Čaršijske džamije?

Hadžidanuša - Čaršijska džamija nalazila se u tzv. Ašik mahali. Izgrađena je krajem XVII vijeka i bila je najljepša džamija u gradu. Srušena je u toku Drugog svjetskog rata bombardovanjem "savezničkih snaga". U njenom haremu nalazilo se mezarje u kome je pokopan poznati alhamijado pjesnik i književnik hafiz Salih Gašević. Posmrtni ostaci hafiza Gaševića, koji je, inače, prepjevao prvi Mevlud na bosanskom jeziku, prebačeni su na staro mezarje u prigradskom naselju Lješnica. Džamija je srušena sa zemljom, kao i okolno mezarje, na čijem prostoru je nikao park sa monumentalnim spomenikom posvećenim borcima Narodnooslobodilačkog rata. Stariji Bjelopoljci se prisjećaju da su se dugo, u sumrak, bjelāsale kosti koje su izvirivale iz porušenih i oskrnavljenih mezara.

Vrijeme je prolazilo, a Bjelopoljci su iz svog sjećanja gotovo u cjelosti izbrisali Čaršijsku džamiju, koja se ne pominje čak ni na informativnom turističkom panou postavljenom upravo na mjestu gdje se ona nalazila.

Nema pomena ove džamije ni u prvonagrađenom projektu bjelopoljskog centralnog gradskog trga projektantske kuće "Arhing".

Uglavnom, činjenica je da se bjelopoljski trg i spomenik palim borcima NOR-a nalaze na vakufskoj imovini koja je, generalno, neotuđiva. Niko nema pravo da se pomiri sa činjeničnim stanjem, niti skrštenih ruku da čeka još jedno prekopavanje mezaristana koji se, istina, ne vidi, ali je tu!

Nadati se je da će Bjelopoljci zajedno, bez obzira na vjersku i nacionalnu pripadnost, ustati u odbranu ovog prostora i poduzeti odlučujuće korake da se isti vrati svom pravom vlasniku - Islamskoj zajednici.

Pisac i revolucionar Muhamed Abdagić (VII)

ŠAĆIR I BOŠNJAŠTVO

DR. KEMAL DŽEMIĆ

Kao Bošnjak i Jugoslaven Šaćir je svojom otporom protiv turske, ali i austrougarske vlasti dokazao odanost ideji jugoslavenstva. Njegov idealizam bratstva u novoj državi bit će poražen surovim odnosom žandarmerijskih vlasti prema muslimanima Bošnjacima nad kojima će se sprovesti teror i represalije od strane nove države. Šaćira su boljale nepravde prema Bošnjacima: *A odvođenja nevinih, pljačke i ucjene, ubijanja i paljenje čitavih regiona, tjeranje u tuđinu - zar je to država, je li to bio naš san, jesam li za to proveo godine na Lemnosu i u Jemenu i istom ovom hučumskom zatvoru?*¹

Pisac Abdagić poimanje položaja Bošnjaka u Kraljevini prikazuje u shvatanjima njegovog junaka pisca Šaćira, a ovaj svoja mišljenja i stavove dijeli sa junakom Selmanom iz svog romana. Svi oni imaju identičan stav u pogledu tragizma bošnjačko-muslimanskog naroda u Kraljevini SHS, odnosno u Kraljevini Jugoslaviji. *Pisac: Ali nama nije uzeta samo vlast iz šaka i zamijenjena drugom, tuđom, nego i zemlja, tako da smo sad prvi put morali zapeti i raditi, a tokom pet stotina godina nismo (...) i vjeru hoće da nam uzmu i običaje (...) i sve ono što nam je u srcu.*² Bošnjaci ispaštaju tursku krivicu višestoljetnog vladanja Južnim Slavenima. To što je Šaćir bio suprotstavljen Turcima jasno izražavajući južnoslavenski nacionalizam, srpske vlasti neće uzeti kao dokaz da i Bošnjacima nije bilo komotno u Otomanskoj imperiji, zbog čega su se često dizali na ustanke protiv Porte boreći se za autonomnost i slobodu.

Šaćirov prezir i borba protiv Turaka liči na pobunu Husein-kapetana Gradašćevića koji je zaratio sa Turcima 1831. godine goneći ih sve do Štimlja na Kosovu. Sličnih autonomaških ustanaka Bošnjaka u Carevini bilo je još, što pokazuje da se oni nikada nisu mirili sa okupatorskom turskom vlašću, bez obzira na istu vjeru sa Turcima. Bošnjaci su bili nesretan narod u Turskom carstvu u kome nisu imali nacionalni identitet, dok su usmenom predajom i alhamijado literaturom očuvali svoj maternji jezik i osjećanje pripadnosti slavenstvu. Da im je bilo dobro ne bi se uostalom dizali na ustanke protiv Turske u nastojanjima da se izbere za autonomiju.

Šaćir, koji je *podmetao lagum* turskom paši u Glogoviku, ispaštat će tursku krivicu po Gavrovom rezonu, dok će Marko Kraljević kao turski vazal i vojnik biti uzdignut do nacionalnog mitskog junaka. Šaćirova sudbina simbolično iskazuje sudbinu naroda kome se ne da niti da opstane niti da nestane i pored svih apsurdna u spletu tragikomičnog poigravanja jačeg nad ovim malim i kulturnim evropskim narodom, naroda koji traži svoje mjesto u južnoslavenskoj zajednici u kojoj bi

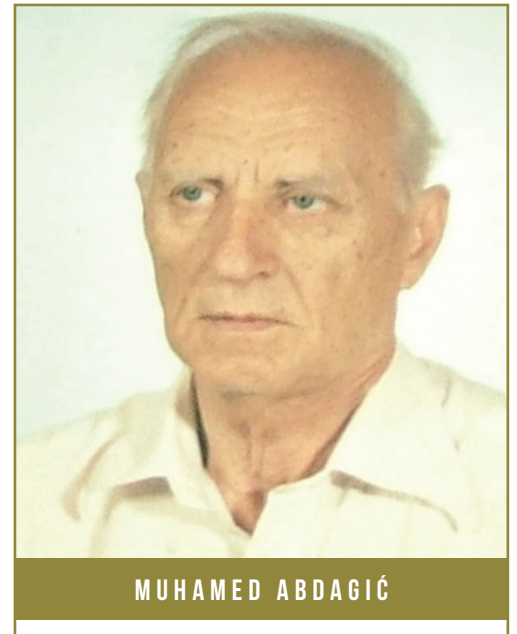
Apsurdnost i tragičnost položaja Bošnjaka u svojoj predratnoj i poslijeratnoj državi ogleda se u njihovom iseljavanju u Tursku uz lična dokumenta u kojima je pisalo da su po nacionalnosti Srbi. Iz domovine Srbije su protjerani kao mrske poturice, krivi za sve nevolje srpskog naroda pod turskom okupacijom. Ironija je bila potpuna: iz Srbije su otjerani kao Turci, a u Turskoj su dočekani kao đauri, Srbi.

konačno bila priznata njegova nacionalna, vjerska i kulturološka posebnost.

Apsurdnost i tragičnost položaja Bošnjaka u svojoj predratnoj i poslijeratnoj državi ogleda se u njihovom iseljavanju u Tursku uz lična dokumenta u kojima je pisalo da su po nacionalnosti Srbi. Iz domovine Srbije su protjerani kao *mrske poturice*, krivi za sve nevolje srpskog naroda pod turskom okupacijom. Ironija je bila potpuna: iz Srbije su otjerani kao Turci, a u Turskoj su dočekani kao đauri, Srbi. Šaćir kao intelektualac koji promišlja o naciji, uvidio je sve nepravde prema Bošnjacima i tragičnost njihovog položaja u surovom realizmu novoga poretka. Stradanja su bila neminovna u takvom društvenom poretku koji je legalizovao predrasude prema jednom narodu, što će između dva rata kulminirati događajem u Šahovićima, o čemu Abdagić piše u romanu. Taj događaj u kome su crnogorske vlasti popalile, raselile i poubijale bošnjački živalj bit će opomena Bošnjacima da ih očekuje užas u drugom nadolazećem velikom svjetskom ratu.

Šaćirova transformacija od zanesenog južnoslavenskog nacionaliste do trezvenog i skeptičnog revolucionara intelektualca i borca u Drugom svjetskom ratu, uzrokovan je otkrićem da je njegov narod obespravljen, diskriminisan i proganjan. Pisac Abdagić Šaćiru daje drugi identitet u ratu, što je posljedica njegovog preobražaja na putu traganja za istinom, pravdom, ljudskom suštinom, duhom, odnosom duha i materije. U tom smislu Šaćir se preobražava u lik Omara, Planskog, a njegove ideje zastupaju i Aziz, Obarda. Poslije napuštanja više duhovnog nego fizičkog zatočeništva, Šaćir poprima novu egzistencijalnu dimenziju u uslovima kada je kao umjetnik, pisac i mislilac svojim aktivizmom nastojao pomoći ideji da se potvrdi u praksi. Partizanske formacije kojima se priključio Šaćir u tumananju Glogovikom i bosanskim planinskim klancima nailazi na bogumilske stećke koji su živi svjedoci patarenskog nasljeđa kod bošnjačkog naroda. Krstaški pohodi i sa Istoka i sa Zapada istrijebili su bogumile koje su smatrali hereticima, a njihovu apokrifnu literaturu spaljivali su kao nekanonsku, herećku i bogohulnu.

Uzbuđenje Radimlja sa svojim veličanstvenim grobljem, nagomilanim nadgrobnim spomenicima, bijelim kao sir, masivnim i visokim, jedinstvenim i neshvatljivo za naše vrijeme postojanim, kako je mogao da ostane nedirnut toliki kompleks zemljišta s tolikim nekropolama, ljepoticama preko kojih se prešla tolika vremena...1319. godine papa Jovan XII piše Mladenu Šubiću Hrvatskom i poziva ga na krstaški pohod protiv jeretika: "Bosna je sva obuhvaćena jeresima. Crkve su poruše-

MUHAMED ABDAGIĆ

*ne, sveštenika nema, nema ni pričešća, ni krštenja..." 1319. - koliko je to još do Kosova?*³

Ovo piščevo lamentiranje nad bogumilskim stećcima i tragičnom sudbinom dijele i ostali članovi partizanske grupe, koja je suočena sa svim ratnim nevoljama u divljini bosanskih planina.

Ljepota poetičnih jezgrovitih zapisa na stećcima govori o filozofiji poimanja života, rada, radosti, tuge, smrti, ovog plemenitog i mirnog naroda koji je našao utočište u Bosni, zemlji tolerantnih srednjovjekovnih vladara.

*- Ovi kami usjekoh na se za života.
- Bože, davno ti sam legao i velje ti mi je ležati.*

- Stah Boga moleći i nikom zlo ne misleći i ubi me grom.

- Rodih se na veliku radost, a umrh na veliku žalost.

*- Neka se zna, jere legoh na svojoj plemenitoj baštini.*⁴

Još od rane mladosti Šaćir je bio zaokupljen istraživanjima starih grobalja i crkвина otkopavajući grobove i proučavajući nadgrobnne spomenike. To njegovo preturanje starih grobalja je zapravo intelektualno traganje za svojim identitetom i korijenima svoga naroda u znatizeljli da se dođe do prave istine koja je obavijana velom tajnovitosti i predstavljana drugačijom nego što jeste. Čitava jedna historija, čitavo jedno vjerovanje su ovdje pokopani. U Glogoviku toga više nema. Moralo bi se preturati i zavirivati po kamenim se-ljačkim zgradama gdje su uzidana i kamena

đulad, da bi se naišlo na neki trag. Ovdje je krstaški rat uspio, ko zna još otkad.⁵

Partizanska grupa intelektualaca zadivljena je ljepotama i bogatstvom bogumilske arhitekture i ornamentike stećaka diljem Bosphore i Hercegovine. U razgovorima motivisanim oduševljenjem ljepotom bogumilske kulture Obarda, Aziz, Lipovac i Anica kritički zaključuju da država nije ništa poduzela kako bi zaštitila ove kulturno-historijske spomenike o kojima se ne brine niko, a svjedoci su jedne velike i bogate napredne evropske kulture. Susret sa bogumilskom kulturom za njih je svakako bilo dragocjeno iskustvo i otkriće.

Za doručak ovdje se još služi paternica, koju su jeli Patareni, a koju sad kusaše Obarda baš onako kao nekad dobar čovjek i dobar junak Vlatko Vuković, meso od glavuše u ukusnom sosu... I grad je pun poznatih i starih imena kao što su Rizvanbegovići, potomci čuvenog Ali-paše Stočevića, Smailagići, Behmeni.

Ovo su dakle ti Patareni, Bogumili. Pa ako priznamo sve ono što pape u svojim anatemama navode protiv njih i da Isus nije Božiji sin ni njegova majka Božija majka, nego samo mesija i izabranik Božiji, koji ima ljudima samo Božiju oporuku da prenese i zapovijesti (kao i onih dvadeset i nekoliko prije njega: Adem, Idris, Nuh, Hud, Salih, Ibrahim, Ismail, Jakub, Jusuf, Musa, Isa...; sve isti, svih dvadeset i osam, samo na arapskom jeziku) u tom slučaju i nema neke suštinske razlike između kršćanskog i islamskog vjerovanja, ali u tom bogumilskom slučaju pogotovu nikakve razlike između ove dvije i prve jedno-božačke vjere, i onda bi mogli da prihvatimo tezu o hiljadugodišnjem kontinuitetu jednog vjerovanja i onda Bogumili i nisu nikakvu pradjedovsku vjeru ni ostavili, a naravno da ovo sve za nas ima samo historijsku vrijednost, i da bi mi imali te razlike da smanjimo, koliko god možemo.⁶

Kompleks izdajstva pradjedovske vjere koji se pripisuje bogumilima, odnosno Bošnjacima, naroda pod istragom, uzrok je njihovog višestoljetnog stradanja i ispaštanja nekakve i nečije krivice na Balkanu. Njihov grijeh je u tome što su bili nemoćni i manje agresivni od ostalih južnoslavenskih plemena, koja su ognjem i mačem utirala ovo slavenskoe pleme, najprije kažnjavano zbog bogumilske vjere, a kasnije i zbog islama koji su prihvatili od Turaka. To su glavni razlozi njihovog tragizma o kome govore pisac Abdagić, njegov junak Saćir i Selman, junak Saćirovog romana. Saćir traga za uzrocima zaostajanja Bošnjaka za ostalim narodima Evrope.

Stao sam na kraj problemu zašto su moji sunarodnici izostali iza drugih na ovom kontinentu. Kakav li je bio užitak društvu, uz čašicu dobre rakije i probrane mezetluke, razgovoru, priči i pjesmi nikad kraja, a kazaljke na satu kao da ih neko okreće (...) Da smo imali pjesmu sa manje zanosa, s manje poezije i manje uzbudljivu, kao što je to bio slučaj kod kulturnih naroda, i manje izgrađen i izrađen jezik, možda bi se više predali radu a manje uživanju i življavanju u sevdisanju, hod historije i hod naš bi bio okrenut prema naprijed, a ne prema nazad. Bosna, Bošnjak, Bosanac - šta je to?... Jedno veliko osjećanje samo, provalija ljudskih osjećanja samo i ništa više.⁷

Problem identiteta, tragizma Bošnjaka kao slavenskoe plemena u južnoslavenskoj zajednici slično Abdagiću i Saćiru promišlja i Meša Selimović, njegov junak Hasan u romanu *Derviš i smrt*.

A mi nismo ničiji, uvijek smo na nekoj međi, uvijek nečiji miraz. Zar je onda čudo što smo siromašni? Stoljećima mi se tražimo i prepoznajemo, uskoro nećemo znati ni ko smo, zaboravljamo već da nešto i hoćemo, drugi nam čine čast da idemo pod njihovom zastavom jer svoje nemamo, mame nas kad smo potrebni a odbacuju kad odslužimo, najtužniji vilajet na svijetu, najnesretniji ljudi na svijetu, gubimo svoje lice a tuđe ne mo-

žemo da primimo, otkinuti a neprihvaćeni, strani svakome, i onima čiji smo rod, i onima koji nas u rod ne primaju. Živimo na razmeđu svjetova, na granici naroda, svakome na udaru, uvijek krivi nekome. Na nama se lome talasi historije, kao na grebenu. Sila nam je dosadila, i od nevolje smo stvorili vrlinu: postali smo plemeniti iz prkosa. Vi ste bezobzirni iz bijesa. Ko je onda zaostao?⁸

Selimovićevo literarno definisanje tragičnog položaja bošnjačkog naroda je uvjerljivije i preciznije od naučno-historijskog objektivizma koji se bavio ovim fenomenom. Abdagić preuzima ovu književno-umjetničku Selimovićevu tezu o slavenstvu, bogumilstvu i bošnjaštvu i u romanu *Feniks* umjetnički je oblikujući kao nacionalnu elegiju o Bošnjacima kao nesretnom, neshvaćenom i proganjanom narodu pod istragom ukleštenom u procijepu sirovosti i agresivnosti susjeda sa kojima imaju iste slavenske korijene.

Treba imati u vidu da je intelektualac i pisac Abdagić bio aktivan zagovornik teze da se Bošnjacima (onda muslimanima) prizna pravo u Titovoj Jugoslaviji na nacionalnu posebnost, što je rezultiralo ovakvim književno-umjetničkim i tematskim diskursom u romanu *Feniks*, koji je i nastajao u doba tih nacionalno-romantičarskih težnji muslimansko-bošnjačke intelektualne elite u Bosni i Sandžaku sedamdesetih godina XX stoljeća.

Poznato je da je i sam Abdagić uputio otvoreno pismo iz Beograda 1970. godine komunističkim vlastima u kome reaguje poslije njihove odluke da se njegovom narodu prizna pravo na nacionalno ime Musliman. U tom pismu između ostalog piše:

Ja lično sam, kao najveći dio Muslimana u Bosni, stao na gleđište da mi jesmo nacija, naravno, a ne narodnost, jer kad se narodnost prevede na obični narodni jezik, to znači nacionalna manjina, kao na primjer Mađari ili Albanci, a to ispada da i mi Muslimani imamo neku drugu maticu zemlju i neki drugi matični jezik, a ne ovaj, jugoslovenski, i da pripadamo i nekoj drugoj rasi, van Jugoslavije, a ne slovenskoj, a to nije tačno... Moje primjedbe se sastoje u prvom redu, obzirom da mi jesmo nacija, i to formirana stoljećima još, ali da to niko nije naučno obradio, to jest sakupio svo historijsko i kulturno blago, ili bar napisao ili formirao historiju ove nacije, sem površnog porijekla, da bi mi trebali upravo to učiniti, to jest napisati povijest Muslimana ne samo od postanka i o postanku samo, nego i kroz vjekove, pa do danas.⁹

U jednom drugom pismu iz marta 1970. godine Abdagić navodi:

Mi ne moramo da se krijemo ili stidimo naše historije, ili da nemamo pravo na svoju nacionalnost i svoju kulturu, nego da treba da je održimo i razvijemo. Mi imamo svoju historiju, svoju epiku i svoju lirsku pjesmu, svoj jezik, koji smo dali i Srbiji, i sve one elemente koji čine jednu naciju nacijom, čak i teritoriju, pa zašto bi se mi odricali onoga što nam je historija dala, i zašto odricati se sopstvenih interesa.¹⁰

Abdagić je smjelo i trezveno ustao u odbranu prava Bošnjaka, tada Muslimana, na nacionalno ime i punu afirmaciju i emancipaciju kao šestog naroda, a ne nacionalne manjine u komunističkoj Jugoslaviji. Iako je bio svjestan sirovosti komunističko-totalitarističkog titoiističkog režima, on se kao rijetko koji intelektualac iz bošnjačkog korpusa pobunio protiv vlasti, jasno se zauzimajući za prava Bošnjaka koja im pripadaju, rizikujući neminovnost partijske osude i anateme.

Njegove ideološke stavove u romanu zastupa junak intelektualac Saćir koji će kao i pisac Abdagić u životu ispaštati zbog svojih ubjeđenja i traganja za istinom, za koju vlasti nisu marile niti im je ona bila potrebna u svom krutom i banalnom maniru vladanja represalijama i gušenja nacionalnih, kulturnih i vjerskih sloboda bošnjačkog naroda.

Abdagićevo jasno i slobodno iznošenje

svojih stavova o nacionalnoj pripadnosti i prenošenje svog bolnog i tragičnog iskustva na svog junaka intelektualca u romanu čije je iskustvo sa jugoslovenstvom i srpsostvom negativno, za posljedicu bi moglo imati Saćirovo napuštanje ideje panslavizma i prihvatanje svog, bošnjačkog nacionalnog identiteta. Razrješenja ovih dilema data su u monologu tajanstvenog naratora. Taj monolog može biti piščev, Saćirov, Selmanov.

(...) i pravo je što vas je dušmanin pritisnuo, da ste valjali ne bi vas ni car dao pod dušmanina, pisovi, mrdari, ne valjate, nikad niste ni valjali i svakad ste caru na podvali bili, davno je rečeno: 'Krak Bošnjak bir adam' i svakad su nas tako odvajali i nisu priznavali u Turke, a ovi naši opet da smo Turci, e pa i nisam sem Bošnjak, a što ovi naši uhjupi ne smiju da se kažu ili nema školovanih koji znaju, i da smo imali svoju državu i sve svoje, kao što je pričao hodža Oćos.¹¹

Tragizam Bošnjaka sadržan je i u iskrenom odnosu Turaka prema njima ne priznajući mu nacionalnu posebnost, iako je je prihvatio vjeru, dijelom običaje i kulturu ovog naroda za čije carstvo je ratovao i ginuo. Tragizam Bošnjaka definisan je i njegovoševskom vizijom njihove navodne izdaje i otpadništva od *pradedovske vjere*, što će rezultirati neprestanim *istragama poturica* i mukotrpnom borbom ovog slavenskoe naroda za svoja prava u južnoslavenskoj državnoj zajednici. U toj stalnoj strijepnji i pomirljivom iščekivanju osvete Kosova nad sobom, bošnjački narod je tražio načine kako da opstane u svojoj zemlji i na svojim ognjištima. Međutim, ta osveta ih proganja od dvanaeste i kao isukan mač im stoji nad glavama koje će prije odrubiti ako su pognute nego uzdignute. Tragizam osude ovog naroda na osvetu Kosova i naroda pod istragom u romanu iznosi muftija Murad-efendija.

Kad je dvadeset i pete još predsjednik Vlade zvanično obavijestio Krunu da je Kosovo osvećeno, mislili smo da je kraj bratskoj mržnji i nepovjerenju, ali niko se nije držao toga i mi smo i dalje ostali u istom podređenom položaju i bez svoje nacije, iako mi po svoj prilici na Kosovu nismo ni učestvovali, ili bar nismo na protivničkoj strani, ali neki više vole da se drže polupismenih maštanja nego da pogledaju historijskoj istini u oči, i ne uzimaju baš nimalo u obzir šta smo mi sve pretrpjeli, sa istoka i sa zapada, prije dolaska Turaka, jer to nije bila vjerska netolerancija nego pravi pravcati rat za istrebljenje, inspirisan i sa istoka i sa zapada, iako iste rase istog jezika.¹²

Saćirovo kopanje po starim grobljima i proučavanje stećaka, nadgrobniha spomenika naroda čiji je tragizam uslovljen ovim negacijama i osporavanjem njegovog nacionalnog identiteta, zapravo je nastojanje trezvenog intelektualca da rekonstruiše i oživi sjećanje na Bogumile, dobre i plemenite Bošnjane, kao narod bogate historije, kulture i tradicije koji je imao svoju državu još u Srednjem vijeku na prostorima današnje Bosne.

ENDNOTE

- Abdagić, *Feniks*, I, 43.
- Abdagić, Muhamed, *Feniks*, II, *Grafoplastika*, Dimitrije Davidović, Smederevo, 1972. godine., str 98.
- Abdagić, Muhamed, *Feniks*, I, *Grafoplastika*, Dimitrije Davidović, Smederevo, 1971. godine., str 337.
- Ibid, 337.
- Abdagić, Muhamed, *Feniks*, I, 338.
- Abdagić, Muhamed, *Feniks*, II, 339.
- Abdagić, Muhamed, *Feniks*, II, 223/224.
- Selimović, Meša, *Izabrana dela*, Edicija, Beograd, 2010. str. 213.
- www.bosnjaci.net
- www.bosnjaci.net
- Abdagić, *Feniks*, I, 412.
- Ibid, 547.

SVIJEŠT

DŽENIS ŠAĆIROVIĆ

Težnje koje neprestano pokreću čovjeka karakterišu njegov put. Ali svaki čovjek nema mogućnost da svoj put dovede do kraja. Između ostalog, čovjekova težnja je samo jedan dio ostvarenog, koji se u njegovoj percepciji odvija. Drugi dio odvija se u stvarnosti, a stvarnost, ipak, i pored najčvršćeg čovjekovog ubjeđenja, nije u njegovim rukama.

Jesmo li kadri dokučiti ono što nam se događa, iako, polusvjesni nadziremo moguću etiologiju problema? Jesmo li mudri da nakon prvog poraza ne shvatimo da je to uzrokom našeg konačnog kraja, ili će nas svako iskustvo natjerati da dopremo do mudrosti Onoga koji nam određuje ono za šta sami nismo kadri – za dobijanjem onog što želimo onako kako i kada želimo.

ETIOLOŠKI PRISTUP

Mada su sva saznanja unutar ljudskog duha došla iz empirijskih iskustava, iako je pračovjek saznao da se vatrom može opeći, zašto njegov daleki potomak i dalje isto to čini, isto onako neobazrivo kao što je on postupio prvi put? Analiza svake hronologije, tako i one koja se može vidjeti u biografiji neke ličnosti, ništa nam ne ostavlja nego da taj lak posao zaokružimo konačnim mišljenjem ili stavom: Da, "to" je bilo zato što je "to" prethodilo "tome".

Nakon toga tek može biti poučen ljudskom historijom, rovariti po ličnostima koje su imale težak put do uspjeha, ali sa namjerom da dokuči sva Božija iskušenja koja su bila neophodna jer čovjek nije bio kadar da ih sam za sebe stvori, iz njih nešto nauči i riješi neke svoje unutarnje dileme koje će djelovati pozitivno na ishod.

KORIJEŃ DOBRA I ZLA

Ukoliko se u čovjekovoj percepciji odigra zamisao o dobrom, čovjek treba duboko analizirati tu misao ili svijest o njoj i pokušati naći poveznicu sa njom. Da li je, kako i na koji način dobra misao došla do percepcije, nije važna samo iz razloga shvatanja nje same, već i za produblivanje i širenje takvih pozitivnih misli. Je li nas neki događaj, susret ili razgovor sa nekim doveo do nekih dobrih misli, moramo shvatiti ne bi li nastavili da crpimo smisao dobrog u daljoj percepciji i pripremi za djelovanjem. S druge strane, svaka loša misao, čak i ona naizgled bezazlena, pokrenuta hitrim potezima čovjekovih poriva ili nedostataka u životu, mora biti zarivena kandžama radoznalosti o saznanju otkud ona i sama potiče. Naročito tome posebno

Čitajući Frojda, čovjek pravi moguću analogiju između sebe i Frojdovog pacijenta. Čitajući Dostojevskog, čovjek razmišlja o etiologiji puta nesretne ili poročne sudbine nekog od njegovih glavnih junaka. Šekspirove tragedije opravdavaju najveću istinu – svaki zli duh će svakako stradati, ali i poneki dobar s razlogom. Svuda su razlozi i odgovori, a sudbine su pune i jednih i drugih.

treba pažnje pridati osoba koja smatra da tako nešto "samo misli". Povučena iskustvima velikih pokajnika, svaka duša koja smatra da će samo iz lošeg iskustva savladati samu sebe i spasiti se istog, dolazi u iskušenje da joj se upravo to iskušenje nađe pred vratima razuma.

ZAŠTO JE "POMISLITI" TAKO BLIZU "UČINITI"

Čovjekova težnja za dobrim ili lošim definitivno je izvodljiva u okvirima ljudskog duha, ljudske prirode, pa se tako i djelanje dijeli prema ljudskim namjerama. Zločin u duši može uništiti ljudsku dušu istovjetno kao i onaj koji je mogao uništiti u stvarnosti. Kada čovjek stekne stepen odlučnosti kojim je bezgranično siguran u svoj postupak, onda se djelo uzima kao da je počinjeno. Tako svaka naša zamisao već ostvarena unutar našeg duha nastoji samo da se ostvari u materijalnom svijetu.

ODGOVORI NA PITANJA KUŠNJE

Na ovo pitanje nije najmudriji odgovor "ima goreg". Da li ima goreg nije stepen shvatanja koji je čovjeku potreban. Ljudska priroda je sklonija da izgovori "ima boljeg". Čovjekova priroda iznalazi načina da opravda svoju "nepravdu" upirući prstom u druge. Zato je bilo kakvo poređenje manje dobra solucija od one jasne na koju se

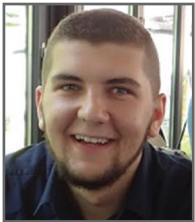
Bog poziva: On je kadar da prati naše postupke, pa budimo mi kadri da makar izbrišemo sve ljude na planeti, da zadremo u svoje dubine i pokušamo dokučiti "zašto".

Analiziranje svih naših postupaka može biti sukob sa ličnim "Ja", neispunjenim u prošlosti, sazrijevanjem, ili nedovoljnim promišljanjem. Zato bivamo "u čudu" kada nam se neka misao, potaknuta racionalno pritajenom prirodom, nalazi u mnoštvu ideja sa kojima smo načelno saglasni. Nije, najzad, moguće spriječiti eskalaciju svojih težnji ukoliko se one ne dijagnostici- raju u jedan određeni skup okolnosti koje su dovele do njih.

Čitajući Frojda, čovjek pravi moguću analogiju između sebe i Frojdovog pacijenta. Čitajući Dostojevskog, čovjek razmišlja o etiologiji puta nesretne ili poročne sudbine nekog od njegovih glavnih junaka. Šekspirove tragedije opravdavaju najveću istinu – svaki zli duh će svakako stradati, ali i poneki dobar sa razlogom. Svuda su razlozi i odgovori, a sudbine su pune i jednih i drugih. Definitivno, jedna razlika je evidentna: jedna proživljena sudbina bliža je racionalnom sudu od one koja se proživljava. Proživljena je lišena poriva, strasti i izgovora. Ona nudi samo odgovore. Historija je zato puna odgovora i ličnosti sa kojima možemo usporediti i svoju i možda naći odgovor kako do spoznaje i prepuštanja - spoznaje sebe i prepuštanja Bogu.

JEZIK VJERE ILI NEVJERE

EDIN PRELJEVIĆ

Reci robovima Mojim neka govore samo lijepe riječi, jer bi šejtan mogao posijati neprijateljstvo među njima! Šejtan je, doista, čovjekov otvoreni neprijatelj! (Kur'an Časni)

Jezik je, uistinu, mali organ u našem tijelu, ali ima izuzetno važnu ulogu u našem životu. On je vjesnik vjere ili nevjere, istine ili neistine, dobra ili zla. Nema ništa na ovome svijetu, a da jezik o tome ne govori, bilo tačno ili netačno, provjereno ili neprovjereno, konstruktivno ili destruktivno, afirmirajuće ili devalvirajuće. To je prepoznatljiva odlika i kvalitet koji ne posjeduje nijedan drugi organ u ljudskom tijelu. Tako oko obuhvata boje i likove, uho osluškuje i prepoznaje tonove, ruka opipava i dodiruje, a jezik ne trpi bilo kakve ograde i ograničenja, nego zadire i prodire u neslućene visine i dubine i pokušava sve definisati i svaku pojavu odgonetnuti.

Opasnost jezika uistinu je velika, ali mi, nažalost, većinom nismo ni svjesni te opasnosti. Najviše problema koji snalaze muslimane dolazi upravo zbog njihovih jezika. Bolesti i pogubne posljedice jezika zaista su brojne. Još brojnija su predavanja, savjeti, vazovi i upozorenja na njih, međutim, većina muslimana nije u stanju da se sačuva tih posljedica. Zašto? Zato što su navikli da ne vode brigu o svom jeziku, da ga ne kontrolišu i ne nadziru.

Čovjek svojim govorom naprosto otvara džennetska ili džehennemiska vrata. Uz čuvanje polnog organa, čuvanje jezika najveći je jamac za uspješan čovjekov svršetak na Sudnjem danu. Sehl b. Sa'd r.a. prenosi od Vjerovjesnika s.a.v.s. da je rekao: „Ko mi garantuje za ono što je između njegovih vilica i ono što je između njegovih nogu, ja mu garantujem Džennet!“

Kaže Poslanik a.s.: „Uspio je ko šuti.“ (Tirmizi)

Nikada nećete čuti čovjeka koji šuti da se pokajao, već ćete često čuti: „Eh da to nisam rekao...“

Između vjerovanja i činjenja dobra, odnosno između srca i naših djela je jezik. Allah dž.š. odlikovao je i uzdigao čovjeka sposobnošću govora. Ljudi govorom komuniciraju, izražavaju svoje emocije, uče i razmjenjuju

mišljenja. Govor je jedna od najvećih blagodati koje su date čovjeku.

Časni Kur'an nas upozorava: „Reci robovima Mojim neka govore samo lijepe riječi, jer bi šejtan mogao posijati neprijateljstvo među njima! Šejtan je, doista, čovjekov otvoreni neprijatelj!“ (Isra, 53)

Od Ebu ed-Derda'a r.a. se prenosi da je rekao: „Neka ti uši dobro slušaju šta usta govore, jer su ti data dva uha, a jedna usta, kako bi više slušao nego govorio!“

„Jezik je kutlača, a srce je lonac, pa kutlača uzima ono što je u loncu.“

Ovaj svoj govor završavam najljepšim i najčišćim govorom – Kur'anom, podsjećajući sebe i vas kako nas Kur'an savjetuje da govorimo li ne govorimo. Na 16 različitih mjesta u Kur'anu stoji:

- Govori dobro!
- Ne govori bez dokaza!
- Govori časno!
- Govori istinu!
- Govori ljubazno!
- Govori ispravno!
- Govori učinkovito!
- Govori pravedno!
- Govori milostivo!
- Govori lagano!
- Govori na najljepši način!
- Govori blago!
- Ne govori laž!
- Ne govori klevetu!
- Stalno govori istinu!
- Ne ogovaraj!

Gospodaru naš, uputi nas na pravi put, oprosti nam grijeha i Svojom milošću uvedi nas u Džennet.

MUŠKARAC I ŽENA NISU ISTI, ALI JESU RAVNOPRAVNI

HALID JASIN

Preveo: Senad Redžepović

Uzvišeni Allah je u Kur'anu precizirao sva prava svih nas: od nasljednog prava, preko prava na ophođenje jednih prema drugima, do specifičnih uloga koje svako od nas ima u društvu.

PITANJE: Šta Kur'an kaže o položaju žene, obzirom da je u muslimanskom svijetu zastupljena loše postupanje prema ženama?

ODGOVOR: Pitanje je na mjestu. Posjetio sam 23 zemlje sa većinskom muslimanskom populacijom. U nekima od njih svojim očima sam vidio kako ljudi degradiraju žene. Njihovi postupci se temelje na kulturi i običajima tog podneblja, a ne na učenjima Kur'ana. Citirat ću vam neke od mnogobrojnih kur'anskih ajeta koji govore o položaju muškaraca i žena u islamu:

O ljudi, bojte se Gospodara svoga, Koji vas od jednog čovjeka stvara, a od njega je i drugu njegovu stvorio, i od njih dvoje mnoge muškarce i žene rasiĵao. I Allaha se bojte - s imenom Ćijim jedni druge molite - i rodbinske veze ne kidajte, jer Allah, zaista, stalno nad vama bdi. (En-Nisa, 1)

Prvi čovjek i prva žena su stvoreni od istog izvora. Pred Bogom su ravnopravni, potpuno. Nisu isti, ali su ravnopravni. Muško i žensko nije isto, to je očigledno. U zapadnjačkoj kulturi nam se u zadnje vrijeme nameće shvaćanje da su muškarci i žene isti. Da bi to dokazali, neke osobe se podvrgu estetskim operacijama. Ipak, svi znaju da nisu isti. Nije im ista fizionomija. Nije im ista psihologija. Nisu im iste ni društvene uloge. Međutim, pred Bogom su svi jednaki, ravnopravni.

Moja prava, kao muža, ne potiču od mene, niti prava moje supruge potiču od nje. Jedini izvor naših prava i obaveza je Božiji zakon. Međutim, na kraju ajeta Uzvišeni Allah poseban akcenat daje na davanje prava majci. Prava majke se tiču naših sestara, supruge i kćeri, jer sve će one jednoga dana biti majke.

Uzvišeni Allah je u Kur'anu precizirao sva prava svih nas: od nasljednog prava, preko prava na ophođenje jednih prema drugima, do specifičnih uloga koje svako od nas ima u društvu.

Po islamu, muškarac je skrbnik porodice. Ne smije narediti ženi da zarađuje novac za porodicu. Ne smije joj, čak, narediti ni da opere tanjire. Naprotiv, Allah je naredio muškarcu da vodi brigu o ženi. Žena ima druge obaveze. Jedna od najvećih je rađanje djece i vođenje računa o njima. To je sasvim razumljiva naredba, obzirom da muškarci ne mogu rađati, čak i ako bi htjeli. Neki muškarac može probati da zatrudni, ali će ubrzo umrijeti. Također, muškarac ne posjeduje psihološki sklop koji je sposoban suočiti se sa izazovom

podizanja djece. Allah je ženama dao poseban psihološki kapacitet da mogu podizati djecu i voditi računa o njima, pa čak i o cijeloj porodici i drugoj djeci. To je Božiji dar. Na ženskim rukama su porasle sve civilizacije. U islamu se prava žena tretiraju sa posebnim emocijama i osjećajem zahvalnosti.

Ukoliko se neki muslimani loše opohode prema ženama, bez obzira da li su to muslimani iz Arabije, Indije, Afrike ili Amerike, ti njihovi postupci predstavljaju mrlju na njihovoj kulturi i običajima, a ne na islamskom sistemu.

Pošto sam po struci sociolog, navest ću vam neke statističke podatke koji se tiču ophođenja prema ženama. Mi sa Zapada svima govorimo kako smo napredni, obrazovani, principijelni i civilizovani. Sa takvim stavom o sebi ostatku svijeta solimo pamet o ljudskim pravima i nepravdama koje se tamo čine. Hajde da spomenemo neke primjere nepravde kod nas prije nego što počnemo upirati prstom u druge.

U Americi i Britaniji se godišnje zvanično i legalno izvrši preko 357 hiljada abortusa. U većini slučajeva, abortusi se vrše nakon ličnog izbora majke, kada par koji živi u zajednici odluči da ne želi to dijete. Abortusi se, uglavnom, vrše između 4. i 7. nedjelje trudnoće. Embriologija nam dokazuje da su ta djeca već formirana ljudska bića. Međutim, parovi koji donesu odluku da se ne žele prihvatiti odgovornosti podizanja tog malog ljudskog bića, odlučuju da ga ubiju. Tri od deset mladih žena, prema statistikama, prije navršene 30. godine izvrši najmanje dva abortusa. Zar to nije nepravda prema tim malim ljudskim bićima!? Zar to nije zločin!? U šta se to pretvorila psihologija žena na Zapadu?

Zapadne zemlje, koje se predstavljaju šampionima socijalne pravde, slobode i prava žena, promovisale su i legalizovale rad stotine hiljada prostitutki. Možete li zamisliti koliko je to žena! Ovo su podaci samo iz Amerike i Britanije. Tu nisu uračunate stotine hiljada drugih koje gole igraju po noćnim klubovima. Da li vam to liči na društvo koje čuva obraz i dostojanstvo žene?

Svakih 39 sekundi u Americi i Britaniji neka žena bude silovana. Od deset slučajeva silovanja, sedam njih nikada ne dobije sudski epilog, a četiri od deset slučajeva nikada ne bude prijavljeno policiji. Da li ovo brojke postoje u zemljama čije žene želimo "osloboditi" od opresije: u Arabiji, Afganistanu, Indiji ili Pakistanu? Apsolutno ne.

"ČUDOTVORCI" NA TESTU

PITANJE: Govorili ste o čudesima koje su vjеровјесnici činili, liječeći ljude od raznih bolesti, kao dokaz da govore istinu. Isto danas čine brojni čudotvorci, koji pomoću Evanđelja liječe ljude od neizlječivih bolesti. Zar to, također, nije dokaz da su Evanđelja istinska Božija riječ?

ODGOVOR: Spomenuo sam čudesa sa kojima su dolazili Božiji vjеровјесnici. Njima su od Boga date nadnaravne sposobnosti, poput oživljavanja mrtvih, vraćanja vida slijepcima i slično. Ne znam da li iko danas od evanđelista i drugih "čudotvoraca" može isto to. Ako postoji neko ko tvrdi da to može, zašto ne ode u Afriku i izliječi onih 64 hiljade djece koja trenutno umiru od side? Neka stave svoje "čudotvorne" ruke na njih i neka ih izliječe.

Samo uzgred ću spomenuti još jedan "doprinos" Zapada svijetu. Virus side je razvijen u Americi, a 63 hiljade galona tečnosti sa tim virusom je poslato u Afriku i ubrizgano kroz vakcine protiv malarije.

Da zaključim: Isaova, alejhisselam, čudesa nisu bila njegovo djelo, već mu'džize koje mu je Allah podario.

CRNI KAMEN JE SAMO KAMEN I NIŠTA VIŠE

PITANJE: Šta je Hadžerul-esved? Zašto se muslimani njemu klanjaju?

ODGOVOR: Hadžerul-esved je samo kamen, obični kamen. To je sve. U njemu nema nikakvog čuda, nikakve mitologije, duhovnosti i mistike. Naš stav prema Crnom kamenu najbolje ilustruju riječi Omera, radijallahu anhu, jednog od drugova Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Dok je činio tavaf (kružio oko Kabe), zastao je pored Hadžerul-esveda i rekao: "Znam da si ti samo običan kamen. Ne možeš ni korist donijeti, niti štetu nanijeti. Da nisam vidio Vjеровјесnika kako te ljubi, ni ja te ne bih poljubio." Dakle, ljubljenje Crnog kamena je samo simbolika i ništa više od toga. Nema nikakve svetosti u njemu. Čak ni u samoj Kabi nema nikakve svetosti. Ima ljudi koji kažu "Sveta Kaba". Ne postoji "sveta" Kaba, već samo Kaba. Muslimani ne pridaju duhovne i mistične moći materijalnim objektima.

KUR'AN JE, BEZ SUMNJE, OČUVAN

PITANJE: Kako možete biti sigurni da je Kur'an nepromijenjen?

ODGOVOR: Naravno da mogu. Kur'an je objavljan Muhammedu, alejhisselam, tokom 23 godine. Za vrijeme njegovog života najmanje osam ashaba (neki navode da ih je bilo četrnaest), pod njegovim konstantnim nadzorom učili su napamet sve što je objavljivano. S vremena na vrijeme, vjеровјесnik je pred melekome Džibrilom učio Kur'an. Vjеровјесnik je, kasnije, ovih osam ashaba provjeravao. To znači da je prije njegove smrti bila skupina ashaba koji su pred njim proučili cijeli Kur'an bez greške. Nakon njegove smrti, tradicija učenja Kur'ana napamet, pod strogim nadzorom, održala se do današnjih dana. Taj Kur'an kojeg su ashabi znali napamet prije 1400 godina je isti Kur'an kojeg danas imamo, bez najmanje izmjene.

KUR'AN NIJE U SKLADU SA NAUKOM, VEĆ NAUKA U SKLADU SA NJIM

DR. ZAKIR NAIK

Preveo: Senad Redžepović

Na Sedmoj medicinskoj konferenciji u Dammamu, u Saudijskoj Arabiji, 1981. godine, dr. Mur je rekao: "Velika mi je čast što sam učestvovao u analiziranju kur'anskih ajeta koji govore o razvoju čovjeka. Sada mi je jasno da su ove informacije Muhammedu morale doći od Boga, Allaha, jer skoro sve spomenute informacije su mogle biti potvrđene jedino mnogo vjekova kasnije. To je meni dovoljan dokaz da je Muhammed bio Božiji poslanik!"

MEDICINA:

MED – LIJEK ZA ČOVJEKA

Pčela sakuplja sokove sa raznih cvjetova i voćki i zatim se u njihovim tijelima pravi med, koji one kasnije odlažu i skladište u voštanim ćelijama. Ljudi dugo nisu znali da med nastaje u pčelinjim utrobama, a Kur'an je to spomenuo još prije 14 vjekova u sljedećem ajetu:

يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

Iz utroba njihovih izlazi piće različitih boja koje je lijek ljudima. To je, uistinu, dokaz za ljude koji razmišljaju. (En-Nahl, 69)

Danas smo svjesni ljekovitih svojstava meda. Rusi su u Drugom svjetskom ratu koristili med prilikom previjanja rana. Rana bi zacijelila, a tkivo ostajalo svježije, bez većih tragova posjekotine. Zbog gustine meda, nijedna se gljivica ili bakterija nije mogla razviti u rani.

Dramatična poboljšanja su bila vidljiva kod bolesnika od 22 neizlječive i Alchajmerove bolesti u engleskim bolnicama, koje je vodila medicinska sestra Kerol, koja je u tretmanima koristila propolis, supstancu koju proizvode pčele da bi svoje košnice zaštitile od bakterija.

Osoba koja pati od alergije na neku biljku treba uzimati med na bazi dotične biljke, da bi tijelo postepeno razvijalo imunitet na nju. Med je, također, bogat fruktozom i vitaminom K. Kur'anske informacije o medu, njegovom porijeklu i svojstvima naučno su mogle biti potvrđene mnogo vjekova nakon objavljivanja Kur'ana.

FIZIOLOGIJA:

CIRKULACIJA KRVI I MLIJEKO

Šest stotina godina nakon objavljivanja Kur'ana, muslimanski naučnik Ibn Nafis je objasnio cirkulaciju krvi, a hiljadu godina nakon objave Kur'ana Vilijam Harvi je ovo objašnjenje prenio zapadnom svijetu. Ranije je bilo poznato da su crijeva digestivnog trakta zadužena za preradu hrane. Međutim, kur'anski ajet ih povezuje sa stvaranjem mlijeka. Da bismo mogli razumjeti taj kur'anski ajet, moramo najprije znati da hemijske reakcije počinju u crijevima, pa odatle supstance ekstraktovane iz hrane dospjevaju u krv kroz kompleksne procese. Krv te supstance prenosi do svih organa u tijelu, uključujući mliječne žlijezde, zadužene za proizvodnju

mlijeka. Prostije rečeno, hranljive supstance dospjevaju u zidove tankog crijeva, odakle ih krv preuzima i prenosi do organa. Ovaj fiziološki aspekt moramo dobro razumjeti da bismo shvatili sljedeće kur'anske ajete:

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْفِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ

Vi imate pouku i u stoci: Mi vam dajemo da iz utroba njenih mlijeko čisto pijete, koje nastaje od grizina u buragu i od krvi – ukusno onima koji ga piju. (En-Nahl, 66)

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْفِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

I stoka vam je pouka: Mi vam dajemo da pijete ono što se nalazi u utrobama njezinim, i vi od nje mnogo koristite imate i vi se njome hranite. (El-Mu'minun, 21)

Opis proizvodnje mlijeka kod stoke, koji nam daje Knjiga stara preko 1400 godina, u potpunosti se slaže sa najnovijim saznanjima iz oblasti fiziologije.

EMBRIOLOGIJA:

MUSLIMANI TRAŽE ODGOVORE

Jedna grupa muslimanskih učenjaka, pod rukovodstvom poznatog šejha Abdul-Medžida ez-Zindanija, sakupila je sve informacije iz Kur'ana koji se tiču embriologije i drugih nauka, kao i iz autentičnog hadisa, a zatim ih prevela na engleski jezik. Povodili su se za kur'anskim ajetom: **Zato pitajte sljedbenike Knjige ako ne znate vi!** (El-Enbija, 7)

Sve informacije iz Kur'ana i vjerodostojnog hadisa su prikupljene, prevedene na engleski jezik, a zatim predočene profesoru Keit Muru, profesoru embriologije i šefu Odjeljka za anatomiju na Univerzitetu u Torontu u Kanadi. On danas važi za jednog od najvećih autoriteta na polju embriologije. Od njega je zatraženo da prokomentariše materijal koji su mu predočili. Nakon pažljivog analiziranja, prof. Mur je rekao da su informacije o embriologiji date u Kur'anu i vjerodostojnom hadisu savršeno podudarne sa najnovijim otkrićima iz oblasti embriologije, te da se ne kose sa njima ni na koji način. Dodao je da postoji nekoliko ajeta o kojima još ne može ništa reći – ni da su tačni niti da nisu, jer ni on sam nije došao do sličnih informacija, pa ih mora provjeriti. U vezi tih informacija još nije postojao nijedan naučni tekst niti studija.

Jedan od tih ajeta je sljedeći:

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّيْلَ الَّذِي خَلَقَ

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ

Čitaj, u ime Gospodara tvoga koji stvara, stvara čovjeka od zakvačka! (El-Alek, 1-2)

Arapska riječ *alek*, osim što može značiti ugrušak, također ima značenje nečega što se zakači – poput pijavice.

Dr. Keit Mur nije imao saznanja o tome da li se embrion u početnom stadijumu ponaša i izgleda kao pijavica. Da bi to provjerio, počeo je proučavati rane stadijume razvoja embriona pomoću vrlo moćnog mikroskopa, a dobijene slike je upoređivao se dijagramom pijavice. Bio je zaprepašten tolikom sličnošću. Na taj način je saznao nove činjenice na koje su ga podstakle informacije iz Kur'ana.

Dr. Keit Mur je odgovorio na oko osamdeset pitanja koja se tiču podataka o embrionu spomenutih u Kur'anu i hadisu. Svaka informacija data u Kur'anu i hadisu se u potpunosti slaže sa najnovijim naučnim saznanjima. Prof. Mur je rekao: "Da ste mi sva ova pitanja postavili prije samo 30 godina, ne bih vam uz naučne dokaze mogao odgovoriti ni na polovinu pitanja."

Na Sedmoj Medicinskoj konferenciji u Dammamu, u Saudijskoj Arabiji, 1981. godine, dr. Mur je rekao: "Velika mi je čast što sam učestvovao u analiziranju kur'anskih ajeta koji govore o razvoju čovjeka. Sada mi je jasno da su ove informacije Muhammedu morale doći od Boga, Allaha, jer skoro sve spomenute informacije su mogle biti potvrđene jedino mnogo vjekova kasnije. To je meni dovoljan dokaz da je Muhammed bio Božiji poslanik!"

Dr. Mur je još ranije napisao knjigu *Razvoj čovjeka*. Nakon saznanja novih informacija iz Kur'ana, napisao je treće, dopunjeno izdanje iste knjige. Te godine je njegova knjiga dobila nagradu za najbolju medicinsku knjigu jednog autora. Knjiga je prevedena na nekoliko svjetskih jezika, a i koristi se kao udžbenik na prvoj godini studija embriologije.

Dr. Džo Leig Simpson, načelnik Akušerskog i ginekološkog odjeljenja na Medicinskom fakultetu Bajlor u Hjustonu, SAD, izjavio je: "Ovi hadisi, Muhammedove izreke, nisu mogle biti analizirane sa stanovišta nauke u VII vijeku. Ne samo da religija (islam) i nauka nisu u konfliktu već se pokazalo da religija (islam) može predvoditi nauku nekim svojim tradicionalnim tekstovima. U Kur'anu postoje informacije koje su dokazane mnogo vjekova kasnije, dokazujući da je Kur'an Božija knjiga."

(Nastavit će se)

WORLD HALAL DAY U OPATIJI

Ideja je unificirati standarde za halal certificiranje, te izrada jedinstvenog logotipa u svijetu koji bi simbolizirao halal proizvode i usluge.

KROVNA HALAL ORGANIZACIJA I JEDAN LOGOTIP U CIJELOM SVIJETU

SANA

PREDSJEDNICA HRVATSKE
KOLINDA GRABAR-KITAROVIĆ

OBILAZAK ŠTANDOVA U DRUŠTVU
MUFTIJE HASANOVIĆA

Od 2. do 4. novembra 2016. godine u hrvatskom gradu Opatiji upriličena je manifestacija svjetskog ranga World Halal Day - Svjetski dan halala. Ovoj međunarodnoj manifestaciji, čiji je domaćin Hrvatska, prisustvovala su eminentne zvanice iz cijelog svijeta, ministri Turske i UAE, predstavnici Svjetske halal organizacije, predsjednik Mešihata Islamske zajednice u Hrvatskoj muftija dr. Aziz-ef. Hasanović sa saradnicima, a svojim prisustvom ovu prigodu uveličala je i predsjednica Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović.

Jedan od mnogobrojnih medijskih pokrovitelja ove manifestacije bila je i Sandžak TV.

Intoniranjem himne Hrvatske otvoren je Svjetski dan halala. Uvodnu riječ imao je organizator ove manifestacije i direktor Centra za halal sertifikiranje Aldin Dugonjić, koji je poslao sve prisutne i zahvalio im se na odazivu.

„Zadnje dvije decenije halal kvaliteta doprinio je da dođe do evolucije halal industrije u svijetu i mnogi su prepoznali ovaj način i stil zdravijeg življenja. Halal je postao univerzalni koncept koji se zalaže za zdraviji i kvalitetniji način života.“

Centar za halal sertifikiranje uručio je priznanja vlasnicima određenih ugostiteljskih objekata, kao znak zahvalnosti za promociju halal standarda. Zahvalnice su uručili gospodin Aldin Dugonjić i muftija dr. Aziz-ef. Hasanović.

Centar za halal sertifikiranje ustanovio je Mešihat IZ-e u Hrvatskoj. Posebnu podršku ovom centru daje muftija Hasanović, koji se obratio prisutnima.

Ovaj događaj je najveći ovakve vrste u svijetu, navodi muftija Hasanović.

„Ovaj centar pomaže muslimanima Hrvatske da na siguran način mogu konzumirati određene proizvode, ali i brojnim hrvatskim ugostiteljskim i drugim objektima da ponude ljudima sa strane ono što njima odgovara. Ovaj standard pomoći će ovoj državi da ostvari brojne poslovne saradnje i dobiti“ – ističe muftija dr. Aziz-ef. Hasanović. On se najiskrenije zahvalio predsjednici Hrvatske,

istakavši da je ona bila vrhovni pokrovitelj brojnih manifestacija Islamske zajednice, te da je uvijek tu i da se odaziva svim skupovima koje organizira Islamska zajednica u Hrvatskoj. „Sretni smo i ponosni što Vas imamo“ – završava muftija Hasanović.

U okviru Svjetskog dana halala, prvog dana održana su dva panela izlaganja.

Prvi panel imao je za izlaganje temu „Halal tržište kao novi globalni trend“. Moderator ovog panela bio je Nermin Botonjić ispred Mešihata IZ-e u Hrvatskoj. Panelisti na ovu temu bili su Rafi Uddin Šikoh iz UAE, Mark Dešam ispred Halal kluba u Belgiji, Ahmet Karabay ispred ministarstva Republike Turske, Zvonimir Mršić ispred poznate firme Podravka, Ali Fazeli ispred ministarstva u Iranu, kao i Muhammed Munir Chaudry – predsjednik IFANCA-e iz Sjedinjenih Američkih Država.

Tokom ovog panela govorilo se o značaju halal standarda i poslovanja, kao i o porastu ovog trenda i kod nemuslimanskog stanovništva, te o ukupnom broju korisnika halal standarda uopćeno u svijetu, za koji se najavljuje da će u narednih nekoliko godina biti u još većem porastu.

Drugi panel nosio je naziv „Izazovi halal tržišta“. Moderator ovog panela bio je Rafi Uddin Šikoh iz UAE, dok su panelisti bili Abid Masud – kancelar halal ishrane Evrope koji dolazi iz Belgije. Pored njega, panelisti su još bili i Amir Sakić ispred Agencije za halal sertifikiranje iz Bosne i Hercegovine, Abdulah El Meni ispred Agencije za standardizaciju i metrologiju iz UAE, Lofti Ben Said iz Instituta za standardizaciju i metrologiju islamskih država, zatim Erdin Čifci ispred Instituta za standardizaciju u Turskoj, te Alemi Hasan – ministar agrikulture u Iranu. Na ovom panelu posebno su istaknuti izazovi sa kojima se susreće halal standard. Vrijednost halal standardiziranih proizvoda u svijetu ravna se sa nekoliko triliona dolara vrijednosti što, kako ističu panelisti, predstavlja ogromni značaj, ali i veliku odgovornost da se svakodnevno radi na poboljšanju halal standarda uvođenjem inovativnih i modernijih halata.

Drugi dan manifestacije Svjetski dan halala protekao je kroz razne panele o halalu. Toga dana održana su tri panela i jedna prezentacija, na kojima su izlagači govorili o svim prednostima halala, njegovom tržištu, očuvanju kvaliteta, te strategijama proširenja halal tržišta.

Tema **trećeg panela** bila je „Turizam halal tržišta – trendovi i mogućnosti“. Moderator je bio Mark Dešam, predstavnik Halal kluba iz Belgije. Panelisti su bili: g-đa Dilek Olkun iz Halal organizacije u Njemačkoj, Petar Galović iz hrvatske kompanije Arabco projects d.o.o., Muhamed Kan iz Halal instituta u Australiji, Rijanto Sufjan – vlasnik Sufjan hotela u Indoneziji, kao i Ali Teherani – predstavnik Kish free zone u Iranu. Velike su mogućnosti, složili su se panelisti, u halal svijetu.

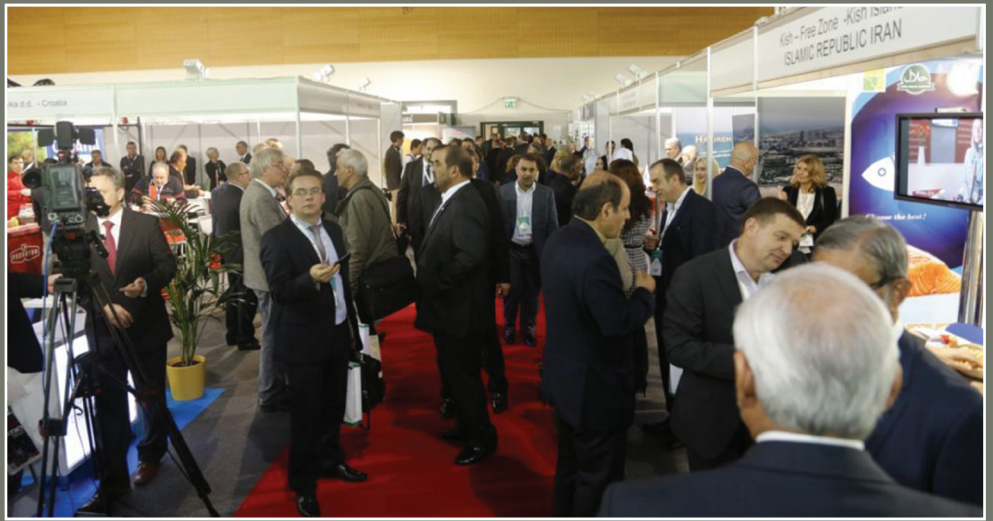
Halal kao novi, savremeni trend nudi velike mogućnosti pogodne i za ljude koji nisu muslimanske vjere. Mnogi od njih, ističe g-đa Dilek Olkun, uživaju boraviti u hotelima koji u potpunosti implementiraju halal standard, pa su apsolutno sigurni u halal hranu koju nude ti hoteli, znajući da je ona najkvalitetnija. Često predstavnice ljepšeg pola, iako nemuslimanke, zahtijevaju koristiti bazene u kojima se odvajaju muškarci od žena, što posjeduju brojni turski i iranski hoteli. Da bi ljudi prepoznali kvalitet i što više se odlučivali za halal standard, sve se mora podići na još veći nivo. G-din Rijanto Sufjan, vlasnik jednog od najprestižnijih hotela u Indoneziji, ističe da često njegovi zaposlenici imaju razne vrste kurseva i edukacija o halalu kako bi se uvodile inovacije u sistem halal djelovanja, kao i da bi se halal standard doveo na najveći mogući stepen. Muhamed Kan je stigao iz najudaljenije destinacije, iz Australije. On je govorio o greškama koje su mu se desile tokom implementiranja halal standarda, kako bi svi prisutni mogli uštedjeti vrijeme i novac da im se ne desi isto. Panelisti su zaključili da je halal turizam doživio ekspanziju u današnjem vremenu, te da se predviđa još veća popularnost ovog standarda, ali da se mora konstantno raditi na poboljšanju kvaliteta i samog standarda, kao i usluge i ponude.

Cetvrti panel nosio je naziv „Strategije u razvoju halal putničkih destinacija“. Moderator ovog panela bio je Mirnes Kovač, novinar i politički analitičar. Panelisti su bili: Mustafa Tugrul Firat – ekspert za kulturu i turizam u Turskoj, Habib Muhamed – predstavnik Fondacije islamskih finansija u Singapuru, Sandra Holsinger – ispred kompanije Abakus turs iz Hrvatske, te Muhamed Eskudero Uribe iz Halal instituta u Španiji.

„Halal turizam je način na koji se razlikuje profil gostiju u Turskoj, što i jeste najveći izazov u našoj državi, pogotovu u ovom vremenu kada je usljed svih problema opala brojka posjete Turskoj“ – ističe Mustafa Firat Tugrul.

„Mnogi gosti žele halal, ali i među njima ima različitih prohtjeva, tako da mnogi od njih žele apsolutni tretman halala, u smislu da i posluga bude odjevena u skladu sa šerijatskim normama. Neki pak traže halal standard u ishrani. Nije tako jednostavno ni ugoditi gostima, iako se posjeduje halal sertifikat, ali je to pravo svih gostiju“ – navodi Muhamed Eskudero Uribe iz Halal instituta u Španiji. Iznenadujuća i jako pozitivna je činjenica, navodi Eskudero Uribe, da države gdje su muslimani manjina, kao što je slučaj u Španiji, toliko se trude i daju podršku halal standardu.

Takav je slučaj i u Hrvatskoj, doda-

je Sandra Holsinger, obzirom da i sama predsjednica daje punu podršku u svakom smislu da se implementira halal standard.

Treći dan manifestacije Svjetski dan halala bio je određen za prezentacije i panel koji govori o islamskom bankarstvu i finansijama. To je bio i posljednji dan ove manifestacije, koja je svečano zatvorena nakon panela na kojem su izlagali i predstavnici Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru.

Prvu prezentaciju izlagala je Edina Mešić iz Centra za halal certificiranje u Hrvatskoj. Ona je govorila na temu „Pregled islamskog bankarstva“. G-đica Mešić ističe da je glavna razlika između standardnog i islamskog bankarstva ta što predstavnici standardnog bankarstva vam pomažu da dođete do novca, ali kroz vrijeme skoro duplo zarade na vas, ne noseći nikakav rizik, dok je kod islamskog bankarstva potpuno drugačija situacija. Ono je pravedno, navodi g-đica Mešić, jer i klijent i banka snose isti rizik, ali i ubiraju isti profit. Islamsko bankarstvo i modeli finansiranja imali su bolju stabilnost tokom recesije i pokazali su se otpornijim na krizu. Ovo bankarstvo nije samo inovativno, već je i etičko i moralno bankarstvo, završava g-đica Mešić.

„Pravna pitanja i izazovi u islamskom finansiranju“ tema je sljedećeg prezentera, Muhammeda Katana iz Kuvajta. Islamsko bankarstvo nije samo za muslimane, ističe g-din Katan, obzirom da su mnogi komitenti i sudionici islamskog bankarstva nemuslimani, tačnije njih 55%. Cijeli svijet je, dodaje g-din Katan, prepoznao vrijednost i visok stepen ovog bankarstva, jer

je on pravedan i sačuvan od svih vrsta šerijatski zabranjenih radnji. Hrvatska kao država posjeduje sve potrebne okolnosti da implementira ovu vrstu bankarstva. Zaključak je, završava g-din Katan, kroz godine koje dolaze da će islamsko bankarstvo zaživjeti, jer je on budućnost i toga su svjesni svi i muslimani i oni koji to nisu.

Treća prezentacija nosila je naziv „Mogućnosti investiranja u islamsko bankarstvo“. Prezenter je bio hafiz Edib Smolo iz Bosne i Hercegovine. Islamsko bankarstvo uskoro će postati održivi faktor u budućnosti, ističe hafiz Smolo, obzirom da je tokom svjetske ekonomske krize ono doživjelo porast i popularnost. U Maleziji, na primjer, najveći klijenti islamskog bankarstva su Kinezi, Japanci, uglavnom nemuslimani. Druga stvar, ako neko želi živjeti potpuno islamskim životom ne bi trebao ići u banke koje implementiraju kamatu kada već imaju alternativu. Edib Smolo je istakao da u regiji samo BiH i Albanija imaju islamske banke. BBI banka je u Bosni i Hercegovini, dok je u Albaniji to United Bank of Albania.

Zaključak ove prezentacije jeste da je islamsko bankarstvo oslonjeno na klasično bankarstvo, samo što je ono zaštićeno od šerijatski zabranjenih stvari, poput kamate i slično. Nema potrebe za strah, dodaje hafiz Smolo, završavajući prezentaciju riječima da će znanje biti glavno oružje u borbi da ova vrsta bankarstva bude lider.

Nakon prezentacija uslijedila je pauza za doručak i džumu namaz, nakon čega je uslijedio posljednji panel na kojem je, između ostalih, panelista bio i prof. dr. Semsudin Plojović sa Internacionalnog univerziteta.

HALAL TRŽIŠTE NOVI GLOBALNI TREND

U vrijeme kada je mnogo tržišta doseglo tačku zasićenja, kreira se jedno od najbrže rastućih tržišta u svijetu i nudi se velika prilika za rast firmama širom svijeta. Tržište halal proizvoda i usluga će uskoro dostići ukupnu vrijednost od dva trilion američkih dolara na godišnjem nivou. Svaki mjesec tržište biva bogatijim novim privrednicima koji prilagođavaju svoje proizvode i usluge zahtjevima ovog tržišta.

Halal tržište je sofisticirano tržište. Djelovanje na ovom tržištu zahtijeva dobro razumijevanje svih njegovih komponenti, rizika i prilika. Da bi odgovorila na potrebe potrošača koji zahtijevaju halal proizvode i usluge, firma će procijeniti koje izmjene je potrebno uvesti u proizvodnju ili plasmanu proizvoda i usluga, kako dobiti sertifikat koji garantuje halal kvalitet, kako će se to odraziti na lanac snabdijevanja i dolazak proizvoda do tržišta, tržište koje zemlje je privlačno za firmin proizvod, kako organizovati lokalnu distribuciju i slično.

Dugoročno učestvovanje na halal tržištu zahtijeva izuzetno dobro poznavanje i razumijevanje kako konteksta tako i korisnika, te razvijenu snažnu mrežu kontakata. Stoga Centar za certificiranje halal kvalitete kao ovlaštena ustanova za certificiranje proizvodnih procesa, proizvoda i usluga sa mogućnošću plasiranja na tržište sa oznakom halal, stoji na raspolaganju svima zainteresovanim za nastup na halal tržištu.

„Potražnja za sertifikatom koji potvrđuje i garantuje dodatni kvalitet u stalnom je rastu. Tim Centra aktivno radi na nadzoru i provođenju procedure certificiranja što u konačnici rezultira hrvatskim firmama koje su konkurentnije i na našem i na svjetskom tržištu. U našem portfoliju postoje firme koje sa sertifikatom halal kvaliteta ostvaruju odlične poslovne rezultate u izvozu“ - izjavio je Aldin Dugonjić, rukovodilac Centra za certificiranje halal kvalitete.

Sertificirane firme posluju u različitim privrednim granama poput prehrane, kozmetike i hemijske industrije, te pružaju hotelske i turističke usluge.

Centar za certificiranje halal kvalitete ove je godine u Opatiji ugostio i najveći kongres o halal tržištu u svijetu u 2016. godini. Riječ je o World Halal Day-u na kojem je učestvovao veliki broj privrednika iz 30 zemalja svijeta. Kongresu su prisustvovali visoki čelnici iz zemalja poput Turske, Ujedinjenih Arapskih Emirata, Irana i drugih, a sami kongres su otvorili predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović i muftija Islamske zajednice u Hrvatskoj dr. Aziz-ef. Hasanović. Sudionici kongresa su se potpisivanjem Opatijske deklaracije opredijelili za jačanje tržišnih pozicija na halal tržištu, u halal turizmu i islamskom bankarstvu i finansijama te izrazili veliku zainteresovanost za poslovnu saradnju sa privrednim i turističkim dionicima u Republici Hrvatskoj.

Sertificiranje halal kvalitete provodi se prema zahtjevima i mjerama Halal norme HRN BAS 1049:2010 koji je registrovan u Hrvatskom zavodu za norme, što je svrstava u rijetke zemlje na svijetu koje imaju sistemsko halal certificiranje. Trenutno u Republici Hrvatskoj halal certifikat ima 60 proizvođača, 15 hotela, 10 restorana, 7 putničkih agencija i 1 škola.

Vjerujemo da će u 2017. godini pobjednici svjetskih tržišnih takmičenja biti privrednici koji su konkurentnost postigli diferencijacijom sa halal proizvodima i uslugama.

Centar za certificiranje halal kvalitete u Hrvatskoj

INTERNACIONALNI UNIVERZITET UZEO UČEŠĆE NA PANELU SVJETSKOG DANA HALALA

Na posljednjem panelu manifestacije Svjetski dan halala učešće su uzeli i predstavnici Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru. Treba istaći i činjenicu da su predstavnici IUNP-a bili jedini izlagači iz Srbije na ovoj manifestaciji. Panelista ispred IUNP-a bio je prof. dr. Šemsudin Plojović, koji je govorio na temu „Razvoj islamske bankarske industrije u zemljama regiona“. Moderator ovog panela bio je hafiz Edib Smolo, konsultant i trener iz Bosne i Hercegovine. Pored profesora Plojovića, panelisti su bili još i Amel Kovačević ispred BBI banke, koji dolazi iz Bosne i Hercegovine, Bermin Meškić ispred Islamske zajednice u Hrvatskoj, kao i Elvis Deumić ispred Qatari Diar Real Estate in-

vesticione kompanije.

Komentirajući sam razvoj islamske bankarske industrije i razlike između standardnog i islamskog bankarstva, profesor Plojović ističe da je glavna razlika i prepreka prvog kamata koju islam zabranjuje. Prof. Plojović dodaje da je životna sredina u kojoj on živi specifična jer se u Srbiji mora i po nekoliko sati putovati da bi se naišlo na halal hranu, a kamoli kada je riječ o bankarstvu. Neophodna je saradnja i sa nedovoljno svjesnim muslimanima, kao i nemuslimanima da se islamsko bankarstvo proširi, obzirom da je ono neophodno u životu ljudi koji žele da se sačuvaju islamom zabranjenih stvari, zaključak je izlaganja prof. dr. Šemsudina Plojovića. „U Srbiji postoji mogućnost ne za islamsku banku, već za fondove za finansiranje gdje se možete finansirati, možete imati depozit 200.000 eura i onda možete od toga napraviti investicioni fond. Želim

REKTOR IUNP
DR SUAD BEĆIROVIĆ

napomenuti da uvijek govorimo o onome što ljudi žele, ali ako mi motiviramo ljude, onda će i ljudi pronaći način da prevaziđu ove probleme i rodit će se potreba. U Srbiji za ovakvim bankarstvom postoji potreba. U Sandžaku ima 250.000 ljudi koji su muslimani, mi smo ti koji predlažu zakone i ako se prihvate banka to mora implementirati. Moje je pravo dobiti islamsku banku, pa nećemo valjda cijeli život biti zarobljenici svog novca koji nemamo gdje odložiti“ - ističe prof. Plojović.

Puno je zakona koji sprečavaju implementaciju islamskih zakona, stoga je gotovo nemoguće da se implementira islamsko bankarstvo u zemljama regiona, ističe moderator Edib Smolo.

Trodnevna manifestacija Svjetski dan halala nakon ovog panela svečano je i zatvorena.

TRIBINA O HALAL NAČINU ŽIVOTA U ISLAMSKOM CENTRU U RIJECI

Nakon jacije namaza, 02.11.2016. godine, u Islamskom centru u Rijeci održano je predavanje o halal standardu, ishrani i generalno halal načinu života za džematlije ovog medžlisa. Uvodnu riječ u svojstvu domaćina imao je glavni imam Islamskog centra u Rijeci Hajrudin-ef. Mujkanović, a predavači su bili:

- Amir Sakić, direktor Agencije za certificiranje halal kvalitete, BiH
- Abid Mesud, Halal Food Council of Europe, Belgija
- Ikbal Ahmed Kureši, Halal Food Council of Europe, Belgija
- Muhamed Munir Čadri, Islamic Food and Nutrition Council of America,
- Nizam Dikić, Halal Food Council of Europe, Belgija

Predavanju su prisustvovali i direktor Agencije za certificiranje u Hrvatskoj Aldin Dugonjić, rektor IUNP dr. Suad Bećirović, predsjednik Obrtničke komore Zagreb dr. Mirza Šabić i drugi.

Nakon predavanja upriličena je promocija Halal sofre od proizvođača koji su do sada dobili sertifikat.

VOLIMO TE YA RESULALLAH

Pod pokroviteljstvom Mešihata Islamske zajednice u Srbiji, a u povodu rebiu-l-evvela – mjeseca rođenja Allahovog Poslanika a.s., Medresa „Gazi Isabeg“ organizovala je manifestaciju Večeri Kur’ana Časnog, koja je održana od 8. do 14. decembra 2016. godine širom Sandžaka.

SJENICA

PRIBOJ

NOVI PAZAR

VEČERI KUR'ANA ČASNOG U POVODU REBIU-L-EVVELA

SANA

ROŽAJE

NOVA VAROŠ

TUTIN

SJENICA:

Manifestacija je otpočela u četvrtak 8. decembra u sjeničkoj Sabur džamiji nakon jacie namaza, na kojoj su kur'anske ajete učili dr. Haris-ef. Hadžić, mr. Muhedin-ef. Latifović, Kemal-ef. Jusufović, Haris-ef. Bećirović i Edin Matović.

Prisutnima se obratio predsjednik Mešihata muftija dr. Mevlud-ef. Dudić koji je govorio o ulozi i značaju Sunneta Poslanika a.s. u životu muslimana.

ROŽAJE:

Iste večeri u Rožajama, u Domu kulture, učenice Medrese organizovale su program posvećen mjesecu Allahovog Miljenika.

Učenice ženskih odjeljenja iz Novog Pazara i Rožaja pokazale su visok stepen talenta na polju umjetnosti. Predstavile su se izvedbom Hasanaginice, na način kako se ranije nije moglo vidjeti na našim prostorima. Recitovale su pjesme iz bošnjačke književnosti, učile ilahije i kaside, čitale literarne radove o ljubavi prema Poslaniku Muhamedu a.s. Tako je brojna publika bila u prilici da uživa u kvalitetnom programu.

Nakon toga, prisutnima se obratio direktor Medrese dr. Rešad-ef. Plojović koji je govorio o vrijednosti slijeđenja Poslanika i ljubavi prema njemu jer je ovo mjesec rebiu-l-evel kada je i rođen naš Poslanik a.s.

Skupu se na kraju obratio i v.d. muftije sandžačkog hfz. Abdurrahman-ef. Kujević koji je rekao da je sama riječ kultura grčkog porijekla i znači prirodni instinkt i nagon koji je Stvoritelj usadio u svakom čovjeku da se samo Njemu pokrova. Zato je vrhunac kulturalnosti biti privržen i odan vjeri i praktcirati je u životu.

PRIBOJ:

Nakon Sjenice i Rožaja, 09.12.2016. godine održana je manifestacija Večer Kur'ana u centralnoj Hasan-aginoj džamiji u Priboju.

Nakon učenja odlomaka iz Kur'ana od strane učača, te izvođenja ilahija i kasida, pristunima se obratio predsjednik Mešihata Islamske zajednice u Srbiji dr. Mevlud-ef. Dudić. Tom prilikom govorio je o Poslaniku a.s. kao uzoru i važnosti njegovog slijeđenja. Naglasio je da Mešihat ulaže

maksimalne napore u cilju obezbjeđenja lokacije za izgradnju džamije u Novom Priboju, te osudio vaninstitucionalno djelovanje pojedinaca čiji je cilj cijepanje Islamske zajednice u ovom međžlisu.

Skup je okončan dovom koju je proučio direktor Medrese Gazi Isabeg dr. Rešad-ef. Plojović.

PRIJEPOLJE I NOVA VAROŠ:

U subotu, 10.12.2016. nastavljena je manifestacija Večeri Kur'ana, koju je pod pokroviteljstvom Mešihata organizovala Medresa "Gazi Isabeg" širom sandžačkih gradovima, a domaćini su bili međžlisi Nova Varoš i Prijepolje.

Nakon akšam namaza džematlije Nove Varoši bili su u prilici uživati u melodičnom učenju Kur'ana i lijepim glasovima izvođača ilahija, kasida, tekbara i salevata. Prisutnim džematlijama se na početku obratio imam Ismet-ef. Bihorac, a vazu nasihat je održao direktor Medrese dr. Rešad-ef. Plojović, koji je govoreći o Allahovom Poslaniku a.s. izmamio suze iz očiju brojnih iskrenih džematlija. Dovu je na kraju manifestacije proučio mr. Enver-ef. Omerović.

U Prijepolju je spomenuta manifestacija upriličena nakon jacie namaza, u džamiji u Šarampovu.

Prisutnima se na početku obratio glavni imam Aref-ef. Duraković, a potom su prisutni džematlije dobili priliku uživati i svoj iman pojačati slušajući učenje ajeta Allahove Knjige, ilahija i salevata.

Na kraju programa prisutnima se obratio dr. Rešad-ef. Plojović, a dov u proučio mr. Enver-ef. Omerović.

TUTIN:

Nakon Sjenice, Priboja, Nove Varoši i Prijepolja, 11.12.2016. nakon jacie namaza, održana je manifestacija Veče Kur'ana i u Tutinu.

Pored brojnih džematlija koji su došli da uživaju u učenju Kur'ana, skupu su prisustvovali predsjednik Sabora IZ-e u Srbiji Hajro-ef. Tutić, direktor Medrese dr. Rešad-ef. Plojović, koja je bila organizator ove manifestacije, te rukovodstvo Međžlisa IZ-e Tutin, kao i brojni imami.

Nakon selama i obraćanja domaćina, tj. glavnog imama Tutinskog

medžlisa Vahjudin-ef. Čosovića, uslijedilo je učenja Kur'ana od strane učesnika ove manifestacije, te izvođenja ilahija i kasida, u čemu su učešće uzeli i imami iz Tutina.

Prisutnima se obratio dr. Plojović i govorio o važnosti upoznavanja sa životom Allahovog Poslanika a.s. u cilju slijeđenja njegovog Sunneta i povećanja ljubavi prema njemu.

Na kraju manifestacije dovu je proučio mr. Enver-ef. Omerović.

NOVI PAZAR:

U prepunoj novootvorenoj Nur džamiji u Muru, 12.12.2016. godine, nakon jacije namaza, održana je manifestacija Veče Kur'ana u Novom Pazaru.

Pored učača Kur'ana i izvođača ilahija i kasida, ovoj manifestaciji je prisustvovala većina imama Nopazarskog medžlisa, te čelnici i predstavnici najviših organa Islamske zajednice, među kojima: predsjednik Sabora Hajro ef. Tutić, direktor Medrese dr. Rešad-ef. Plojović, profesori FIS-a i Medrese, kao i određeni broj učenika i studenata, te brojni džematlije koji su svojim prisustvom potvrdili ljubav prema Allahovoj Knjizi i Njegovom Poslaniku a.s.

Prisutnima se u ime organizatora ove manifestacije obratio dr. Rešad-ef. Plojović, govoreći o Allahovom Poslaniku kao uzoru, vrijednosti donošenja salevata na Resulullaha, ljubavi prema njemu i slijeđenju njegovog Sunneta, naglasivši da je život Poslanika a.s. pun iskušenja poslatih od Uzvišenog prilika da svako nađe odgovore na svoje probleme i način prevazilaženja svojih iskušenja sa kojima je Uzvišeni Allah stavio na ispit iskrenost i snagu njegovog imana.

Dovu je proučio prof. Mahmud-ef. Zukorlić, a nakon toga je od strane domaćina priređeno posluženje za sve džematlije i učesnike u programu.

CENTRALNA MANIFESTACIJA „VOLIMO TE YA RESULALLAH“

U Domu kulture u Novom Pazaru, 13.12.2016. godine, nakon jacije namaza, upriličena je manifestacija "Volimo te ya Resulallah". U programu su učestvovali imami, učenici Medrese, polaznici Škole Kur'ana Časnog i Mekteba "Reuda i Wildan".

Manifestacija je otpočela kur'anskim ajetima koje su učili dr. Haris-ef. Hadžić, Kemal-ef. Jusufović, Haris-ef. Bećirović i Edin Matović.

U ime organizatora obratio se direktor Medrese „Gazi Isa-beg“ dr. Rešad-ef. Plojović koji je istakao da je i ove, kao i prethodnih godina, ova manifestacija održana u svim sandžackim gradovima kako bi se prisjetili života Poslanika a.s.

„Bošnjaci Sandžaka, Islamska zajednica i svi džematlije su oni koji vole Allaha dž.š. i njegovog Poslanika a.s. i svojim radom i trudom to i potvrđuju“ - kazao je dr. Plojović. On je prisutne podsjetio i na to kako je Poslanik a.s. govorio i postupao u određenim situacijama i da se muslimani trebaju time voditi.

Manifestaciju su učenjem Kur'ana, ilahijama, recitacijama i besjedama dodatno obogatili i učenici Medrese, polaznici Škole Kur'ana Časnog, kao i polaznici Mekteba "Reuda".

Skupu se obratio i predsjednik Mešihata muftija dr. Mevlud-ef. Dudić, koji je istakao da su na ovoj manifestaciji potvrđene i dokazane prave vrijednosti ovih

ustanova, ali i da ovom kulturom pamćenja pokazujemo ljubav prema Allahu dž.š. i Poslaniku a.s.

„Mi se na ovaj način i u ovom mjesecu prisjećamo života našeg Poslanika a.s. ali ga ne zaboravljamo ni u drugim mjesecima. Svako ko slijedi Poslanika a.s. vjeruje u njega i vjeruje da će se Poslanik a.s. zalagati za njega na Sudnjem danu, bit će sa njim u Džennetu“ - kaže dr. Dudić.

On dodaje da je učenje Mevluda vid iskazivanja poštovanja prema Poslaniku a.s. koga slijedimo, a dobro se zna da se muslimani samo Allahu dž.š. moli, Njemu se na sedždu pada, od Njega se zaštita traži, jer je to Sunnet i tako je radio i naš Poslanik a.s., uz podsjećanje da svako ima svoj emanet te se zato treba zapitati kako se on izvršava, jer smo svi pastiri i svi ćemo biti odgovorni za svoje stado.

Na kraju programa dovu je proučio glavni imam Medžlisa IZ-e Novi Pazar Asmir-ef. Crnovršanin.

DUGA POLJANA:

U srijedu, 14.12.2016., nakon jacije namaza održana je manifestacija Veče Kurana u džamiji u Dugoj Poljani.

Džamija je bila ispunjena do posljednjeg mjesta džematlijama željnih da uživaju u slušanju Allahovog govora i učenju Kur'ana, od Duge Poljane do Karajukića Bunara i Sjenice.

Pored domaćina Tešrif ef. Šaćića i Berin ef. Ljajić, skupu su prisustvovali imami sa prostora sjeničkog Medžlisa predvodjeni glavnim imamom Ramiz ef. Hamidovićem.

Delegaciju Mešihata je predvodio potpredsjednik dr. Rešad ef. Plojović, direktor Medrese, a u delegaciji su bili glavni imam Medžlisa IZ-e Novi Pazar Asmir ef. Crnovršanin, te prof. Mahmud ef. Zukorlić, pomoćnik direktora Medrese.

Nakon učenja Kur'ana i izvedbe ilahija i kasida prisutnima se obratio dr. Plojović, a dovu je na kraju proučio Asmir-ef. Crnovršanin.

DŽUMA NAMAZ U DUGOJ POLJANI

Predsjednik Mešihata Islamske zajednice u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić održao je hutbu i predvodio džuma namaz u džamiji u Dugoj Poljani, Medžlis IZ-e Sjenica, gdje je govorio o životu i djelu Poslanika Muhammeda s.a.v.s. između ostalog citiravši hadis koji glasi:

– Jednoga dana Poslanik s.a.v.s. sjedio je sa ashabima kada je jedan beduin došao i odmah ga upitao: „Kada je posljednji čas?“ Ovo je bilo pitanje koje Pejgamber nije volio, pa mu na to reče: „A šta si ti pripremio za Sudnji dan?“ Kaže beduin: „Nisam pripremio puno namaza, niti posta, niti sadake, ali imam jedno: Volim Allaha i Njegovog Poslanika.“ Na to mu Muhammed s.a.v.s. reče: „Bit ćeš sa onima koje voliš.“ Prenosilac ovog hadisa Enes r.a. kaže: „Allaha mi, ništa nas više nije obradovalo nakon našeg islama nego ove riječi: Bit ćeš sa onima koje voliš, a ja volim Allaha i Njegovog Poslanika, Ebu Bekra i Omera i nadam se da ću biti sa njima, iako nisam učinio mnogo kao oni.“

KO NAS NE PRIZNAJE - NE PRIZNAJEMO GA

*Javni čas
muftije
Muamera
Zukorlića na
temu "Politika
pomirenja
i udar na
Internacionalni
univerzitet u
Novom Pazaru"*

ZBOG IZNIMNE VAŽNOSTI TEKSTA I AKTUELNOG TRENUTKA, GOVOR OBJAVLJUJEMO U CJELOSTI

SANA

Dame i gospodo, braćo i sestre, esse-llamu alejkum.

Draže bi mi bilo da je povod našeg susreta nešto drugo ili da se ovo događa bez povoda. Ideju pomirenja razumijemo kao vrijednost i ponudu prema kojoj definitivno niko ne može da ostane ravnodušan. Na prvi pogled ovakve ideje obično prihvataju i razumiju oni koji u svojim dušama i biću baštine takve vrijednosti. Obično mislimo da one koji nemaju te vrijednosti to ne zanima, očekujući da će oni takve vrijednosti ignorisati, jer su za njih te ideje dosadne, neinteresantne, anemične. To se, prije svega, odnosi na one koje pokreću ciljevi koji imaju direktne implikacije na njihove uske, lične interese.

Kada smo početkom ove godine politički i formalno razvili bajrak pomirenja, vjerovatno smo i mi očekivali takav odnos. Razumjet će nas i podržati oni koji imaju u sebi i kod sebe pozitivne vrijednosti, dok će ovi drugi nastaviti da se bore za svoje prizemne ciljeve. Možda smo pomislili da ćemo sa ovakvim idejama i pacifiziranom političkom metodologijom rada konačno biti ostavljeni na miru od naših protivnika i neprijatelja. Iako se desila pauza od nekoliko mjeseci koja je mogla ukazivati na to, nije bila uzrokovana njihovom nezainteresiranošću za ovu ideju već vrstom reprogramiranja njihovog odnosa. Bili su iznenađeni, prvo konkretnim mojim uključanjem u politiku, povlačenjem sa formalne, administrativne funkcije muftije, jer su oni shodno svojim uskim i tijesnim logikama mislili da niko normalan ne bi tako privilegovano, stabilnu, sigurnu poziciju napustio i zamijenio je ulaskom u jedno krokodilsko blato, gdje niti jedan dan ne liči na drugi, gdje ne postoji ni minimum principijelnih pravila gdje može dostojanstveno da se bori. Zato im je trebalo nekoliko mjeseci da se resetuju i uvjere da postoje ljudi koji su drugačiji od njih. Da postoje ljudi koji imaju uzvišene ciljeve i ideale i da sve svoje lične, porodične i bilo koje druge partikularne interese podređuju tim ciljevima i vrijednostima.

Kao što vidite, nakon nekoliko mjeseci imamo drugačiji i veoma agresivan odnos prema ovoj politici i strukturama koje su bazirane na tim vrijednostima. Naravno, za one koji iole razumiju odnose u etičkom smislu i odnose između dobra i zla, pozitivnog i negativnog, poštenja i nepoštenja, uređenosti i korupcije.

Ovo što se sada dešava nije iznenađenje, i to iz više razloga. Prvo, univerzitet je osnovno izvorište slobode jednog naroda, njegove budućnosti i izgradnje, afirmacije i unapređenja elite tog naroda. U više mojih raniji nastupa isticao sam da je jedan od ključnih problema nekog naroda lišenost prave elite koja bi ga predvodila na svim trakama širokog puta prosperiteta, u znanju, vjeri, nauci, kulturi, privredi itd. Više puta sam opservirao šta se to historijski desilo od tridesetih godina XIX vijeka, pa sve do danas, koliko valova i udara je bilo, prije svega, na bošnjačku elitu. Zašto ovo ističem? Zbog ovog posljednjeg udara na Univerzitet. Dosad smo imali op-

strukciju, a sada je udar. Zašto imamo taj iskorak i pojmovni i suštinski? Prije svega iz nervoze u protivničkim redovima. Politika pomirenja koju smo razvili prije izbora za njih je bila poruka da je to izborna taktika. Računali su to će biti za izbore i da ćemo se vratiti drugim metodama, ali su se uvjerali da je ovo strateški program koji je krenuo iz bošnjačke politike, ali sa toliko snage i vrijednosti da se jednako nudi drugim narodima i zajednicama, političkim partijama, strukturama, kulturama i da zapravo počinje davati rezultate. Protiv ovog naroda smo proteklih godina, između ostalog, imali i politiku izolacije, a naši principijelni stavovi su korišteni kao kruti i služili za stvaranje više obruča izolacije oko nas. Imali ste značajan dio naroda uplašen, iscrpljen i ugrožen raznim nedaćama, od banalnih životnih do raznih drugih psiholoških. Imali ste da vam veoma jednostavno okrenu trećinu naroda protiv vas, iz straha. Naša politika pomirenja je ozdravila tu trećinu, naše otvaranje prema Beogradu, otvaranje linije dijaloga i prezentacija politike pomirenja i pristajanje da uz brojne gorke pilule historijskog, političkog, međunacionalnog i raznog drugog profila pristanete da budete dio vladajuće većine u Parlamentu, a potom i na izvjesnim kadrovskim pozicijama u Vladi na raznim nivoima, značilo je alarm onim

strukturama koje već duže vrijeme, dvije decenije rade o glavi ovom narodu.

Konkretno, institucijama koje su nastale, razvile se, ali ovaj put u novom duhu za razliku od nekih drugih vremena i institucija. To znači u duhu slobode, autentičnosti, autohtonosti, autonomnosti, originalnosti, dostojanstva, gdje se apriori odbija poltronski status. To ste mogli da vidite u našoj političkoj komunikaciji, jer mi sada u Parlamentu u komunikaciji i saradnji sa Vladom nudimo i dokazujemo da je moguć drugi odnos. Mogući je partnerski odnos i da ne mora biti poltronski. Naravno da je to jako teško, pogotovo što sa dva narodna poslanika ne možete nikoga da preglasate, a to znači da morate da se bazirate na faktor kvaliteta, nikako kvantiteta.

Mislite li da je lako nuditi kvalitet i estetiku u ambijentu gdje se još nisu zaboravile stotine hiljada žrtava u ubijenih genocidom u ratovima, agresijama. Mislite li da je lako nuditi argument kvaliteta, estetike i kulture u zemlji u kojoj još rana likvidacija jednog premijera nije zarasla, a iskopavaju se zolje i puške za likvidaciju drugog premijera. Mislite da je normalno se pojaviti u takvoj zemlji, pričati o pomirenju i takvim vrijednostima duha etike i estetike, pričati o ljepotama života, ljudskoga bića u tako mračnim strukturama.

Onda kada to imate u vidu nemojte da se čudite. Ovo nije udar koji će nama nanijeti čak ni ranu, već udar koji nas vraća u realnost. Čak i ova moja idilična priča pomirenja koliko god je davala pozitivne rezultate, kao i svaka idila imala je svoje refleksije uspavanke za naše strukture.

Mislili su Muftija je otišao u Beograd, on će to srediti, ali vidite da ne može. Ne može bez vas, kao što vi ne možete bez nas, kao što niko ne može ni bez koga. Zato je nacija organiziran narod, zato na dostojanstvenu budućnost imaju pravo samo oni koji su više od biološkog bića, samo oni koji su više od biološke kulture, a sa svih stana kao minobacači nas bombarduju ponude banalne biologizirane kulture. De se malo najedi, obuci, zabavi, proćosaj i to ti je život. Da, to je život, ali tu nema ništa ljudsko, to je animalni život, život bioloških bića koja nemaju dušu i razum. To je život bića koja nemaju vertikalnu ljudskosti ili ljudskih vrijednosti. Zato su nas ove strukture podsjetile na temelje osnivanja Univerziteta i na suštinske vrijednosti oko kojih smo se okupili osnivajući ovaj Univerzitet. Kada smo pravili prve korake osnivanja ovog Univerziteta, znate da smo tada imali podršku premijera Đinđića. Kada sam mu izložio svoje motive osnivanja ovog Univerziteta, on mi je rekao: "I meni treba taj Univerzitet, jer nikakvu šansu nemam da reformišem postojeće visoko školstvo bez jednog novog univerziteta koji nije virusiran ovim anomalijama, koga ćemo praviti na čistim temeljima ispočetka."

Naravno da je to meni značilo još jedan podsticaj u tom smjeru. Zašto je ovo važno da znate? Zato što ovo otkriva pozadinu ovih događaja. Govorio sam ranije, kada imate deset ljudi koji se ne kupaju, pa jedan počne da se kupa, on počne da osjeća zadah, ali ovi drugi ne. Oni ga de-

mokratski preglasaju i proglase krivim jer samo on to osjeća i da nije njega sve bi bilo u redu. Još jedno svjedočenje iz tog vremena moram da iznesem. To se desilo neposredno pred njegovo ubistvo. Imali smo skup u Vladi Republike Srbije na kome su prisustvovali rektori i prorektori svih univerziteta i fakulteta u Srbiji, kao i cjelokupna ekipa Ministarstva prosvjete i tadašnji Premijer, koji je imao povrijeđenu nogu, ali je izdržao cijelu sjednicu koja je trajala nekoliko sati. Tada je Ministarstvo predstavljalo plan reformi univerziteta. Nakon prezentacije krenuli su diskutanti. Neki su ustajali i pričali priče kao da ne pripadaju ovom svijetu. Ja sam bio šokiran, ali pošto sam tu bio prvi put mislio sam da to tako treba. Pričali su kao da žive u XIV vijeku, u nekim prostorima gdje nema prostora, nisu bili za reforme i Bolonju. Naravno, taj sastanak uopće nije uspio. Na izlasku Premijer mi je nešto rekao. Mislilo sam da to nikada neću reći, ali su me sada ujeli i natjerali da to kažem: "Vidiš li ti Muftija sa kojom stokom ja treba da reformišem Srbiju."

Može li biti jedan sistem nepravedniji nego dati toj takvoj st... da vam glasa o sudbini ovog Univerziteta, ili da misle da mogu da glasaju. E ne mogu! Kao što ni tada nisu mogli da odlučuju da li će Univerzitet biti osnovan. Tada su bili protiv, svakoga dana su bili protiv, svake sedmice, mjeseca i godine i uvijek će biti protiv, jer smo mi sušta suprotnost od takvih. Oni univerzitet doživljavaju kao fabriku svojih ličnih interesa i privilegija. To su paraziti koji uzmu pare od države, a država od naroda i oni ih troše. U svom zatvorenom svijetu isključivosti, korupcije i monopola misle da mogu da spriječe nastanak novih univerzitetskih centara gdje će ljudi učiti, misliti i afirmirati prave ljudske vrijednosti, slobode, dostojanstva, slobodnoga duha,

prosvjetljenja, međusobnog poštovanja. To je ovaj Univerzitet. Oni misle da to mogu zaustaviti. Naravno da mogu samo ako im vi to dozvolite, ako pristanete da budete dio njih.

Još jedno svjedočenje vam sada iznosim, i to nedavno. Iz Akreditacione komisije mi je nuđeno: „Odreknite se vaših doktora nauka, mi ćemo vam dati naše i bit ćete akreditovani.“ Dakle, da vas virusiramo, da vam damo naše virusirane, a to znači da pristajete da ste dio nas. To znači da nikad nećete biti slobodni, jer ćete morati pod našim diktatom da imate neke ograničene kadrove. Mi smo u prilici da to vidimo. Najbolji je primjer takozvani Državni univerzitet u Novom Pazaru. Gospodo osnivači tog Univerziteta, gdje biste 1999. godine kada je povlačen Prištinski univerzitet prema unutrašnjosti Srbije. Tada smo predlagali da se taj Univerzitet preseli u Novi Pazar, što je bilo najnormalnije. Novi Pazar nema univerzitet, a taj Univerzitet je morao da se povuče iz Prištine. Veći najznačajniji centar bio bi Novi Pazar. Ne, tada tim mudžahedinima, Bošnjacima, muslimanima, koje planiramo da rastjeramo, pobijemo, šta će njima univerzitet. Nego su ga rasuli po Blacama, Zvečanim, garažama, šupama i rupama, samo da Novi Pazar ne dobije univerzitet. Kada su dva incidentna tipa, Muftija i Zoran Đinđić, pobrkali račune tih mračnih struktura, pravljeni su planovi za gušenje Univerziteta. Godine 2002. osnivamo Univerzitet, a 2003. invazija odjeljenja raznih univerziteta u Novom Pazaru, misleći da su nam konkurencija, ali ne mogu falsifikati originalu biti konkurencija. Kada to nije uspjelo sastavljaju se Ugljanin, Koštunica, Dolićanin, ta trojka, i prave Državni univerzitet u Novom Pazaru, koji se registruje pod istim imenom kao ovaj Univerzitet - Univerzitet u Novom Pazaru. Flagrantno kršenje zakona. Tri godine on radi pod tim imenom. Za to se ide u zatvor, plaćaju se milionske odštete, jer ti pod tuđim imenom registruješ firmu i radiš pod tuđim imenom. Vidite kakav je to organizirani kriminal i Vlade, i države i APR, ali meta je Muftija, i Internacionalni univerzitet, i sloboda misli i sve je dozvoljeno. Misle tada će oni sa tom nelojalnom konkurencijom dobiti rezultate. Prvo daju kvotu od 300 budžetiranih studenata, pa im malo. Mi opet upišemo puno, pa oni povećaju na 450, pa na 600, a zadnja ponuda je na 950 i opet nemaju snage. Zamislite šta smo mi do sada preživjeli. Imate dućan u kome prodajete zdravu ispravnu robu kojoj nije istekao rok trajanja, prodajete po normalnim cijenama, a oni otvore pored i dijele džabe i opet ne mogu da vas uguše. Zašto? Zato što im je istekao rok trajanja. Oni koji ne čitaju da li je istekao rok trajanja kupuju džabe, kao kod Šojića. On prodaje hljeb džabe. Njihov univerzitet je kao Šojićev univerzitet, njihova politika univerzitetska je takva - to je sve falš, falsifikat. Zadnje što se desilo jeste da je cijela grupa bošnjačkih profesora istjerana, jedino nije troje djece bivšeg rektora i sadašnjeg predsjednika Akreditacione komisije, jer samo oni mogu da napreduju. To su vrijednosti koje se nama nameću. Jedna mafijaška struktura vam se postavi u općini, gradskoj upravi, druga na Univerzitetu, e to treba da vam kroji sudbinu. Kome hoće neka, ali meni neće. Ja sam siguran vidjevši vas danas da ovdje postoji kritična masa koja ne da dostojanstvo, koja neće da pristane na te mafijaške strukture. Padaju maske, pogotovu mojim dolaskom na čelo Odbora za obrazovanje i nauku. Opća panika, jer

znaju da nisam neko koga mogu potkupiti i koga mogu uplašiti, a to su dva načina na koja oni funkcionišu. Znaju da ja ma kako prošao, ma koliko me koštalo sna i obroka, žaliti neću da raskrinkam tu prosvjetnu mafiju. To je univerzitetska prosvjetna mafija.

Mafija je kao kancer i protiv njih se ne možete boriti pomadama, mazama, sprejevima. Tu pomaže samo hirurški zahvat, to mora da se pocijepa i iščupa iz korijena, to mora da se prstom ukazuje: banditi, lopovi, pljačkaši. To su oni i zato ovim što su sada pokušali da urade Univerzitetu isprovocirali su ne samo vas studente na Univerzitetu, profesore, političare i ostale javne radnike koji vjeruju u vrijednosti, već i sve druge ljude. Desetine narodnih poslanika iz raznih partija mi je prišlo i reklo: „Ovo je sramota.“ Moram da kažem, izgledali su mi jako iskreno.

Za ovo ne možemo reći da je opća politika države. Država i Vlada su odgovorne, ljudi na važnim pozicijama su uvijek odgovorni, ali to su isti ljudi koji jednako rade i o glavi Premijera, o mojoj glavi, vašim glavama i glavi ovog Univerziteta. To je sprega oligarhije akademskih, nešto crkvenih, nešto bezbjednosnih, to je neman koja još nije demontirana. Naravno da mi vrištimo kada nas zaboli. Jednako ta neman guši državu, to je jednaka opasnost kako za srpski tako i za bošnjački narod. Neman i opasnost za sve ljude. Ona radi samo za jednu malu grupu kriminaliziranih, korumpiranih i fašizoidnih mozgova, a svi ostali su ugroženi.

Je li vam sada jasno kada je Dobrica Ćosić napisao prije desetak godina u famoznom Memorandumu 3 da Islamsku zajednicu na čelu sa Muamerom Zukorlićem treba ili uništiti ili permanentno slabiti. Sada vam je jasno da njegovi egzekutori zapravo samo primjenjuju tu politiku. Ta grupa u Nacionalnom savjetu, Akreditacionoj komisiji i direktno egzekutorska ustanova Državni univerzitet u Novom Pazaru, sa bivšim i sadašnjim rektorom, egzekutori su te antibošnjačke, antimuslimanske, antiljudske i indirektno antisrpske politike. Oni su egzekutori i vi to treba da znate.

Znajte kada stajete protiv ove politike i kada vi mladi podižete onu poruku „Ja sam IUNP“ naslovno vi branite Univerzitet, ali zapravo branite sebe. Branite ono ljudskosti u sebi što imate, što su vam otac i majka usadili kroz vaspitanje, u vašim porodicama sa tradicijom i vrijednostima, zbog čega ste istovremeno pored svih tih opstrukcija i prepreka došli baš na ovaj Univerzitet da studirate. Znajte da ta politika nema šanse da uspije. Ona može uspjeti samo ako odustanemo. Ja odustatu neću, a čini mi se ni vi. Znao, jedno vrijeme sam bio odsutan sa Univerziteta zbog obaveza, pa sam ga prepustio svojim saradnicima u koje imam povjerenje, ali znajte sada ću biti više sa vama. Pola svoga vremena ću podrediti podršci ovom Univerzitetu. Ne to što je ugrožen već zato što je nešto najvrjednije što postoji na ovim prostorima.

Ako imate dijamant morate imati što veći sef za veći dijamant, zato što je lopova više, zato što je zainteresiranih više. Po toj osnovi ja i moji saradnici i sva struktura koju smo gradili će biti dio vas, bit će sa vama i bit ćemo zajedno. Ovo nije samo pitanje budućnosti i sudbine ovog Univerziteta. Ovo je, vjerujte, posljednje organizirano ostrvo na kome se baštini sjeme slobode, normalnog života u međuljudskim odnosima i ako hoćete, ma koliko izgledalo čudno, sjeme jedne nor-

malne Srbije. Ja znam da ovdje sintagma normalne Srbije još nije zaživjela, ali ona će zaživjeti ukoliko se ovo ostrvo proširi i svjetlo sa ovog ostrva obasja i šire prostore oko. Mi ćemo biti samo još aktivniji i više ćemo raditi.

Ono što se od vas očekuje jeste da više mislite. Svaki zavojevač, agresor i neprijatelj prvo što želi od žrtve jeste da je navede da ne misli, pa ako ne može onda da je navede da pogrešno misli, jer svaki porobljivač zna da ne može nikad pokoriti čovjeka slobodne misli. Jedna od ključnih vrijednosti ovog Univerziteta, nešto što je utkano u temelje njegovog nastanka je slobodna misao. Vi znate to ovdje kao studenti, profesori, asistenti. Bilo da su studenti i profesori Bošnjaci, Srbi ili Crnogorci, nikada ih niko nije ni proganjao niti privilegovao po toj osnovi već samo po stručnosti i kvalitetu - misaonom, naučnom, po kvalitetu usluge studentima, nastave, discipline prakse, vještine. To je, zapravo, bio i ostao ovaj Univerzitet. Prema tome, kada neko kaže: „Vaša diploma je sporna“ da li ćete uzeti diplomu da mu poturite pod nos da mu dokažete da nije. Naravno da ne, najbolji način da takve porazite i da vaša diploma zaista sija jeste vaše znanje i vaše ponašanje, bilo da se radi o osnovnim studijama, master ili doktorskim studijama.

Vidjeli ste do koje mjere te laži idu. Kažu: „Magistrirao i doktorirao za mjesec i po dana.“ Nisu vam ovo garaže-univerziteti koje ste akreditirali širom Srbije na kojima to može da se radi. Ovdje svi znaju da neka greška može da se desi, ali znajte da kada se desi greška i nepravda koja je moguća među ljudima, uvijek sam govorio i to ponavljam studentima posebno, ne može da bude podržana sa vrha Univerziteta i to je ogromna razlika.

Ovdje imamo potpuno obrnut odnos na našem Univerzitetu - greška i nepravda su izuzetak, koji je moguć, ali ne može da dobije podršku sa vrha. Na njihovim univerzitetima imamo nešto sasvim drugo - smrdi iz glave, iz vrha. Nepravda je instalirana, a za pravdu se bore obični studenti i ljudi u svojim domovima. To je ta kvalitativna razlika između nas i njih. Zamislite koliko morbidnosti u političkom smislu. Neka zamisli cijela Srbija da imate univerzitet u Banja Luci kome Sarajevo ne da akreditaciju deset godina. Znajte, Balkan bi gorio. Ovo naše, k'o biva, ništa strašno.

Još jedna stvar dokazuje da je ovo trebalo da bude zamka računajući na moje naglašeno dostojanstvo, odlučnost i sve ono što prati moju ličnost u mom radu i djelovanju i diskursu, pa se računalo na sljedeće. Računalo se da ovo bude tačka kavgje između mene i premijera Vučića. On je meni obećao akreditaciju, ali su sada oni ovo podvalili. Ja sam trebao da isučem mač i krenem na Vučića, a da oni džumbuse kao sa Tadićem. Malo su se preračunali. Da, mač sam izvukao, ali kao što bi rekao Napoleon: „Zadnji ga izvlačim, ali zadnji i vraćam.“ Taj dio su pogodili, ali drugi dio nisu, jer neće biti meta moga mača premijer Vučić, nego ove mafijaške strukture u visokom obrazovanju. Ne vraćam ga u korice sve dok to ne namirim. Zato, dragi studenti, ali i svi članovi ove univerzitetske porodice, od vas, prije svega, očekujem, a što već i vidim po svojoj ovoj energiji koju pratim proteklih dana po svim mrežama i u našem susretu, mi ćemo im odgovoriti kvalitetom. Naš odgovor je kvalitet, ali dimanički, a ne pasivni. Potrebno nam je još više dinamike na svakom polju i protiv njih, ali prije svega na

poljima naših zadataka i zaduženja. To će biti naš ključni odgovor prema njima. Ne mogu da shvatim koliko su bili maloumni. Kako mogu tijela koja su mlađa od ovog Univerziteta da donose odluku o njegovoj sudbini. Ovaj Univerzitet je stariji hronološki i od Akreditacione komisije i od Nacionalnog savjeta za visoko obrazovanje. Zato oni sami znaju, čak i priznaju, da ne može niko da zatvori Univerzitet, ali uharim je da pomalo smetaju. Ovaj Univerzitet je nešto najvrjednije što se desilo ovom narodu u posljednjih 150 godina. Volio bih da vidim lika koji bi došao na kapiju sa nekim papirima, volio bih da ga vidim kako izgleda, koliki su mu rogovci, očnjaci. Nema takvog, nije se rodio, neće ovdje ući, neće ni pokušati, ali će kroz svoje kriminalizirane strukture pokušavati da vas malo nerviraju. To zasigurno postaje naša nova energija. Mi Sandžaklije smo vrijedni, ali smo najvrjedniji kada nas neko naljuti. Kada sam skoro bio na nekoj emisiji pitaju: „Što si nervozan?“ Nisam nervozan već ljut, ujedam. Pa dobro, ali ovo je akademska tema. Vi traumirate 10.000 studenata, toliko porodica, to je 50.000 ljudi, puta pet rođaka, to je 250.000 ljudi. Vi iznervirate toliko ljudi, a tražite od mene da vam se akademiziram i da se bacamo izrazima. Ne možete da mi nervirate studente. Ne zanima me ni vaš akademizam, ništa me ne zanima. Elementarna pravila u ljudskim odnosima - ko me nervira nervirat ću ga, ali ću ga nervirati kao Nasrudin hodža - duplo. Prvo ću da ga nerviram što me nervira, a potom ću da ga nerviram da me ne bi ponovo nervirao. Kada vam lekar da antibiotik ne uzmemo koliko treba, nego produžimo još dva tri dana za svaki slučaj. Zato ću ja sada njih da nerviram duplo sve redom. Ima još jedno pravilo reciprociteta: Ko nas priznaje - priznajemo ga, ko nas ne priznaje - ne priznajemo ni mi njega. Neka znaju to. Zato je sada na predsjedniku Vlade, na Vladi, na Ministarstvu da se distanciraju od ove bande, pa onda kada mi udarimo da ne bude udaraju državu, nego udaraju bandu, ali ako se ne distanciraš može da te zakači, pa de se malo odmakni. Ne možeš sjediti pored mete i kažeš: „Udri“ - rizično ti je. Zato su oni na potezu, zato ćemo i njima, i Vladi i premijeru da pomognemo da se obračunaju sa ovim oligarhijama. Oni dobro znaju koliko mi, da budem neskroman, koliko ja mogu da im pomognem i zato je ova nervoza. Ni oko starih studenata nije izašlo po njihovom i hajde meni da se osvete. Ja sam navikao na batine, lako nisam naučio ništa. Ali ima ona stara: „Uhvatio mačka za rep.“ Nije opasan mačkov rep, nego onda kada se mačak okrene. On inače ima veliki rep, nosa ga i ne zna ni gdje mu je. Možete da pridete s leđa i da ga uhvatite za rep kad god hoćete, ali kada se mačak okrene onda više svoju ruku ne prepoznajete. Zato ovima koji su uhvatili mačka za rep ne bih im bio u koži, bar ne u onom djelu koji je u nauci.

Mlada gospodo, uvaženi studenti i svi oni koji ste danas odlučili da prisustvujete ovom času koji nije uobičajen, moram priznati, za koji se ne polaže ispit naknadno, već na licu mjesta, ovog trenutka, kroz svu ovu energiju koju ste ovdje donijeli i koju dijelimo zajedno, svrha i smisao ovog časa je razmjena te energije. Ovo je oštrenje naše ljudskosti i u svijesti, i u duši i našoj odlučnosti. Zapravo, ovo je trebalo da se desi, da podvučemo crtu i krenemo u nova osvajanja i razvojno, i kvalitativno, i naučno, i obrazovno i u svakom pogledu.

PITANJA

Ideja pomirenja bi trebala doći do Nobela. Nakon nesretnih ratova koji su se dogodili u posljednjih dvadeset godina našla je prosvjetiteljska ideja pomirenja koja zaslužuje Nobela. U tom smislu, pozivam studente i Bošnjačku akademiju da formiraju svoj prijedlog gospodina Zukorlića za Nobela.

POSLANIK ZUKORLIĆ: Hvala Vam na iskrenim laskavim riječima, jer znam da su iskrene. Nije dobro da još proizvodite povode zavisti prema meni. Mene zavisti ubi. Pola belaja što imam je od zavidljivaca i vi dođete sa velikim prijedlozima. Sada će još neki više da me mrze. Takve prijedloge da odložimo za neka vremena kada dobijemo plodove pomirenja, pošto smo tek počeli, a bit će prilike.

Poštovani, da li smatrate da isključiva greška leži na Komisiji za akreditaciju ili smatrate da postoje određeni propusti nadležnih službi administracije sa našeg Univerziteta prilikom podnošenja zahtjeva za akreditaciju.

POSLANIK ZUKORLIĆ: Kada radite nešto prvi put, sa nekoliko hiljada dokumenata, nije moguće da se ne dese neke greške i propusti, ali proces akreditacije je tako postavljen da Akreditaciona komisija i Nacionalni savjet nisu formulisani kao policajci koji treba da kažnjavaju univerzitete, nego da im pomognu u propustima kako bi ih ispravili. Formalno-pravno to izgleda ovako: podnesete zahtjev, oni nakon izvjesnog vremena, ako je sve u redu, prihvate, ako nešto nije u redu pošalju akt upozorenja i kažu gdje ste napravili propust. Ono što sada iznose na medijima kao propuste jesu propusti iz 2009. godine, koji su deset puta ispravljeni. Svako treba da odgovara za papir koji napiše i nijedna greška se ne pravda. Ne amnestiram nikog, ali vam ističem da to nije argument nego izgovor, i to izgovor od prije sedam godina. Ovdje se ne radi o objektivnom odnosu, već o tendenciji koja ima nekoliko dimenzija. Jedna je političko-šovinistička, druga je monopolistička gdje se ne da drugima da sami podižu kadrove, treće su ove lokalno interesne partije. Da vam ne govorim o tome kakve su one greške pravili. Akreditaciona komisija za jednog profesora engleskog prihvati, nije im problem što je doktorirao na ovom Univerzitetu, a na drugom predmetu kažu nema dozvolu za rad kao da je strani državljanin. Akreditaciona komisija koja ima cijeli aparat iza sebe. Zatim su nam izgubili 30 kg dokumenata u Ministarstvu. To ne može da se izgubi već da se baci u neki kontejner. Namjera im je da kažu: „Ne dajte tim Turcima, fundamentalistima, mudžahedinima univerzitet.“ Drugi kažu: „Ako oni uspiju ostadosmo bez para od profesorskih tezgji.“ Namjera je da se uništi ovaj Univerzitet, a kada to nije uspjelo da se guši.

Poštovani studenti i gospodine Zukorliću, kao roditelj studenta koji je završio ovaj Univerzitet mogu reći da je moj kćerka odnijela znanje u daleku zemlju gdje je odmah nakon godinu i po življenja pozvana da radi u državnoj službi gdje radi već pet i po godina sa ovom diplomom. Moja kćerka je tamo ponijela stečeno znanje. Profesori na IUNP daju sve od sebe da iznjedre dobre studente. Moja je poruka da

se držite ovog Univerziteta jer u njemu stičete sve što posjeduje i čini jednu ličnost.

POSLANIK ZUKORLIĆ: Hvala na ovim riječima, a što se tiče angažmana i ovdje i šire, svjedoci ste da su proteklih dana na medijima i društvenim mrežama SDP-a i Rasima Ljajića htjeli da likuju i blate ovaj Univerzitet, a pola kadrova kod njih je diplomiralo ovdje. Kad im valja eto ih ovdje, neka samo njihovo dijete završi, pa poslije potop. Da vjerujem da ovaj Univerzitet ne valja ne bih nikada dao mome da ga studira. A znamo da valja, ali ćemo iz nekih drugih razloga da ga rušimo. To zapravo jesu naše najbolje reference od Australije do Kanade. Prije mjesec dana student koji je ovdje masterirao upisao se na doktorske studije Beogradskog univerziteta i tada nije bio problem. Ovdje je kvalitet problem. Mi da smo nekvalitetni bili bi kao oni i našli bi se.

Šest godina sam bio rektor ovog Univerziteta i posebno u svom CV-u ističem dvije stvari: doktorsku diplomu ovog Univerziteta i period od šest godina koliko sam bio rektor ovog Univerziteta. Molim vas, nemojte smetnuti sa uma da nije u pitanju ispunjava li standarde ovaj Univerzitet ili ne, već je u pitanju namjerno opstruiranje postojanja i življenja ovog Univerziteta. Najmanje sam trideset puta u periodu od šest godina posjetio Akreditacionu komisiju. Nekoliko puta je tadašnji generalni sekretar Komisije predamnom ispravljao greške koje su napravili prema nama. Namjerno sam ih pitao: „Je li ovo greška da nam šaljete dopis, a piše Univerzitet Braća Karić?“ Na licu mjesta je to ispravljao. Sve što je ljudska ruka napisala podložno je mahanyama, samo ono što je božanskog porijekla nema mahana. Ovaj Univerzitet ima svojstvo vakufa i sve strukture Islamske zajednice će braniti ovaj Univerzitet dok je svijeta i vijeka.

Podvukli ste misao da ovaj udar nije nešto što dolazi od državnog vrha. Poslije toga imamo izjavu premijera Vučića koji kaže da će riješiti pitanje Internacionalnog univerziteta. Imali smo slične izjave i od onih prije njega, ali nismo imali rezultate. Kakvi su to signali u koje mi možemo vjerovati kada dolaze sa te funkcije?

POSLANIK ZUKORLIĆ: Univerzitet će raditi riješilo se ovo ili ne. Pitanje rješavanja statusa ovog Univerziteta je mnogo bitnije za državu nego za Univerzitet. Pi-

tanje rješavanja statusa ovog Univerziteta je mnogo bitnije za stabilnost, bezbjednost i budućnost ovog kraja i države nego samog Univerziteta. To znači da se mora rješavati i nije pitanje povjerenja, a rješavat će ga oni koji budu imali više ili dio državničke svijesti. Postoje dvije vrste političara. političari šibicari i političari državni. Onaj koji ima državničkog kapaciteta taj će razumjeti značaj ovog Univerziteta kao stuba stabilnosti, povjerenja, pomirenja, bezbjednosti, međunacionalnih, međuljudskih, međuregionalnih odnosa. Zato mi tu nemamo potrebu da procjenjujemo kome ćemo da vjerujemo. Tu ćemo mi činiti šta treba, a oni shodno svojem dometu, pameti, državničkom kapacitetu neka poduzimaju korake koje treba da poduzimaju. Lično sam imao sastanak sa Premijerom. Djelovao mi je iskreno da mu je to urađeno iza leđa. Kažem, djelovao mi je, a šta je u dušama samo Bog zna, ali će naredno vrijeme to svakako da pokaže.

Volio bih da objasnite studentima koji su ove godine ili prethodne upisali ovaj Univerzitet, Internacionalni univerzitet ima American heritage akreditaciju. To je američka akreditacija, pa objasnite nam u čemu je njen značaj. Ja lično znam da tu akrediaciju ima samo naš Univerzitet u tri okolne države.

POSLANIK ZUKORLIĆ: Radi se o tome da smo prije šest godina potpisali sporazum sa California Heritage University o zajedničkim diplomama i tu mogućnost imamo. Prije neki dan se Ekonomski fakultet u Beogradu hvali da je potpisao takav sporazum sa Londonskom političko-ekonomskom školom. Eto i u tome smo bili prije njih. Uspostavili smo mogućnost dvojnih diploma. Sa paralelnom kombinovanom četvrtom godinom studiranja našeg i njihovog programa student našeg Univerziteta može da dobije i našu i njihovu diplomu. To je izborno pitanje i program je napravljen za ljude koji hoće vani da rade, pogotovu u SAD to ima neku svoju implikaciju. To je jedna od referenci Univerziteta koja je sjajna.

Ja sam zbog ovoga odlučio da svoj doktorat prijavim na ovom Univerzitetu. Ja ću braniti doktorat ovdje. Do sada nisam htio činiti to da ne bude na svom univerzitetu, ali sada želim da stanem u red sa vama, pa da i ja imam tu „nep priznatu“ diplomu. Ovo je moj lični čin tako da budem u statusu kao i vi.

ZAŠTO MINISTAR TELEKOMUNIKACIJA PRISLUŠKUJE GRAĐANE

Otvoreno pismo narodnog poslanika, predsjednika Bošnjačke demokratske zajednice i profesora na Internacionalnom univerzitetu u Novom Pazaru dr. Jahje Fehratovića premijeru R. Srbije Aleksandru Vučiću zbog prisluškivanja, snimanja, montiranja i publikovanja nedozvoljeno snimljenog materijala, targetiranja narodnog poslanika i izazivanja opće opasnosti za njega od strane potpredsjednika Vlade i ministra Rasima Ljajića

Uvaženi predsjedniče Vlade gospodine Aleksandre Vučiću, obraćam Vam se u svojstvu narodnog poslanika u Skupštini Republike Srbije koji je prethodnih dana izložen nezapamćenom linču, pokušaju diskreditacije i moralne objede i čija je bezbjednost ugrožena od strane visokog Vladinog funkcionera i niza njegovih saradnika sa nižih instanci vlasti.

Riječ je o tome da je potpredsjednik Vlade i ministar zadužen za trgovinu, turizam i telekomunikacije Rasim Ljajić neovlašteno i protuzakonito prisluškivao moje razgovore u prethodnom periodu, iste montirao i više dana emitirao na svojoj televiziji vršeći pritom niz krivičnih djela, od kojih ću spomenuti samo najkrupnija:

- **Neovlašteno prisluškivanje građana Srbije.** Potpredsjednik Vlade i ministar zadužen za telekomunikacije Rasim Ljajić zloupotrebljava poziciju u izvršnoj vlasti kako bi se, uz niz krivičnih djela, obračunao sa političkim protivnicima. U te svrhe, prisluškuje i snima razgovore protivnika i drugih građana Srbije.

- **Publikovanje materijala snimljenog na nezakonit način.** Potpredsjednik Vlade i ministar zadužen za telekomunikacije Rasim Ljajić na televiziji koju je privatizirao na neregularan način (Regionalna Televizija Novi Pazar) emitira materijal koji je snimljen činjenjem krivičnog djela nezakonitog i nedozvoljenog prisluškivanja građana, što je i priznao rekavši: „Mi smo ih obelodanili (...)” – objavljeno u Dnevnom novinama „Politika” 17.12.2016. godine – čime je potvrdio da je nalogodavac ovog krivičnog djela.

- **Montiranje nedozvoljeno snimljenog materijala u cilju diskreditacije narodnog poslanika i političkih protivnika.** Potpredsjednik Vlade i ministar zadužen za telekomunikacije Rasim Ljajić na vlastitoj televiziji (RTV NP), kojoj nezakonito iz budžeta Grada Novog Pazara isplaćuje mjesečne iznose od 40.000 eura, pet dana uzastopno (14.12.2016-18.12.2016. godine) u udarnim informativnim emisijama i njihovim reprizama, kao i na portalu ove televizije (rtvnp.rs), emitira montirani materijal prisluškivanih razgovora narodnog poslanika, pri čemu diskreditira ne samo ovog narodnog poslanika već i predsjednika Republike Srbije Tomislava Nikolića, nekadašnjeg ministra u Vladi Republike Srbije i sadašnjeg narodnog poslanika Milutina Mrkonjića i niz drugih osoba iz političkog, sportskog i javnog života države Srbije. Iz materijala se jasno vidi da su rečenice istrgane iz konteksta, premještan im je redoslijed, sjećeni su detalji i montirani dijelovi nezakonito prisluškivanog i snimljenog razgovora s ciljem moralne diskreditacije učesnika u razgovoru.

- **Huškanje na linč i targetiranje kao javne mete narodnog poslanika i političkog protivnika.** U kontinuitetu pet dana potpredsjednik Vlade i ministar zadužen za telekomunikacije Rasim Ljajić na svojoj televiziji naslovima i komentarima u udarnoj informativnoj emisiji huškao je javnost protiv narodnog poslanika i političkog protivnika, targetirajući istog kao javnu metu svojih ostrašćenih stranačkih

aktivista i pripadnika kriminalnog miljea koji se spominju u nezakonito prisluškivanim razgovorima.

• **Ugrožavanje bezbjednosti narodnog poslanika i političkog protivnika.** Svim ovim radnjama potpredsjednik Vlade i ministar zadužen za telekomunikacije Rasim Ljajić direktno je ugrozio bezbjednost narodnog poslanika, njegove porodice i najbližih saradnika.

Uvaženi predsjedniče Vlade, u svojstvu narodnog poslanika čija su ličnost i djelo predmet ovih i drugih krivičnih djela počinjenih od strane potpredsjednika Vlade i ministra trgovine, turizma i telekomunikacija Rasima Ljajića, želim Vas upoznati s još nekoliko detalja bitnih za cijeli slučaj.

Uz akademsku karijeru, dugi niz godina bavio sam se istraživačkim i analitičkim novinarstvom, u okviru kojeg sam bio osnivač i urednik nekoliko printanih nedjeljnika koji su otvoreno pisali protiv korupcije i svih oblika kriminala. Kao urednik časopisa *Glas Sandžaka* 2006. godine bio sam izložen prijetnji ubistvom od strane lica čiji identitet ni danas nije utvrđen, a koja, prema osnovama sumnje, pripadaju političko-kriminalnom miljeu iz Sandžaka. Te ozbiljne prijetnje uredno su osudila udruženja novinara UNS i NUNS, kao i evropska udruženja za zaštitu novinara South-East Europe Media Organisation (SEEMO) i International Press Institute (IPI). Taj slučaj tertiran je i u Rezoluciji 1535 Parlamentarne skupštine Evropske Unije **Threats to the live sand freedom of expression of journalists / O zaštiti života i slobode izražavanja novinara** iz 2007. godine koja je ratificirana u nacionalnim parlamentima svih članica Evropske Unije i mnogih drugih zemalja svijeta. U prvom članu ove rezolucije, među više novinara kojima je život ugrožen, našlo se i moje ime. Nažalost, neki od spomenutih su doživjeli sudbinu da budu likvidirani zbog ustrajnosti u obavljanju svog posla i traganju za istinom.

Hvala Bogu, mene je to mimoišlo, ali me cijeli slučaj nije pokolebao, tako da sam u periodu 2011-2013. godine bio glavni i odgovorni urednik *Revije Sandžak* čiji je istraživački tim pisao o narko-mafiji, fudbalskoj mafiji, građevinskoj mafiji, kao i mnogim drugim organiziranim i pojedinačnim kriminalnim radnjama sandžačkog i srbijanskog podzemlja, s kojima su pojedini političari, nažalost, imali i dan-danas imaju veze. Pojedini od tih slučajeva dobili su sudski epilog, kao u slučaju predsjednika FK "Novi Pazar" Bojana Radovanovića. U tom periodu, doživio sam veliki broj verbalnih i direktnih prijetnji od strane pripadnika kriminalnog podzemlja i političke vlasti SDP(S) potpredsjednika Vlade i ministra Rasima Ljajića. Neke od tih prijetnji su prijavljivane policiji, koja ništa nije poduzimala da ih rasvijetli. Pojedine od afera koje je istraživački tim *Revije Sandžaka* otkrivao preuzeli su istražni organi Tužilaštva za organizirani kriminal, ali nažalost istraga o njima još uvijek nije završena jer ih je potpredsjednik Vlade i ministar Rasim Ljajić blokirao.

U tom periodu, kao i u periodu za vrijeme parlamentarnih izbora 2014. i 2016. godine, ja kao i svi ostali politički protivnici potpredsjednika Vlade Rasima Ljajića bili smo izloženi svakodnevnom nezakonitom praćenju, prisluškivanju i snimanju od strane Rasima Ljajića koji je za te svrhe zloupotrebjavao poziciju u Vladi i ministarski resor kojim raspolaže, ali i, prema našim saznanjima, koristio usluge iznajmljivanja prislušnih uređaja nekih državnih bezbjednosnih službi, a naročito se u tom smislu spominju dijelovi tih službi stacionirani u užoj Srbiji i Šumadiji.

Poštovani predsjedniče Vlade, od Vas kao najodgovornije osobe u državi – predsjednika Vlade i koordinatora Službi bezbjednosti Republike Srbije – očekujem da izdate nalog da se ispituju svi navodi iz ovog pisma, da se u skladu sa istim pozove na odgovornost potpredsjednik Vlade i ministar za telekomunikacije Rasim Ljajić koji nezakonito i zloupotrebjavajući resorna zaduženja špijunira građane Srbije. Također, očekujem da izdate nalog da se pokrenu

postupci odgovornosti Rasima Ljajića i za sva druga navedena krivična djela iz ovog pisma, te da istog zbog svega što je učinio smijenite sa pozicije potpredsjednika Vlade Republike Srbije i ministra za trgovinu, turizam i telekomunikacije.

Uvaženi predsjedniče Vlade, vrlo bi važno bilo da izdate nalog da se pred Tužilaštvom za organizirani kriminal odblokiraju istrage i postupci o narko-mafiji, fudbalskoj mafiji, građevinskoj mafiji i drugim radnjama organiziranih kriminalnih grupa iz Novog Pazara i Sandžaka, a koje su povezane sa određenim političkim strukturama iz ovog regiona.

Molim Vas da iskoristite ovlasti i, zbog izazivanja opće opasnosti, emitiranja nezakonitih materijala, montiranja neovlašteno dobijenog materijala, huškanja i targetiranja građana Srbije i mene kao narodnog poslanika, izdate nalog nadležnim državnim organima da oduzmu dozvolu za emitiranje RTV Novi Pazar koja je prekršila sve moguće kodekse i novinarske norme.

Želim Vas obavijestiti da, ukoliko se meni ili mojoj porodici dogodi nešto zlo, pa i ono najgore, direktni krivac za to jeste aktuelni potpredsjednik Vlade i ministar za trgovinu, turizam i telekomunikacije Rasim Ljajić i njegovi partijski i kriminalni saradnici. Krivične prijave protiv dotičnog i drugih odgovornih za niz krivičnih djela koja sam gore spomenuo već sam podnio i zadovoljenje ću tražiti pred nadležnim sudskim instancama od kojih očekujem brzu i nepristrasnu reakciju.

Nakon svega, postaje izlišno da čovjek sa ovakvim pedigreeom i nizom krivičnih djela ostane i dalje na poziciji potpredsjednika i ministra u Vladi Srbije i ja kao narodni poslanik očekujem od predsjednika Vlade da sprovede proceduru smjene Rasima Ljajića u cilju odbrane časti, dostojanstva i digniteta države i Vlade Republike Srbije.

(Pismo je dostavljeno predsjedniku Vlade Republike Srbije Aleksandru Vučiću, Kabinetu predsjednika Republike Srbije Tomislava Nikolića, Narodnoj skupštini Republike Srbije i Medijima)

TUTIĆ PONOVO IZABRAN ZA PREDSEDNIKA SABORA

U subotu 29.10.2016. godine održano je konstituirajuće zasjedanje Sabora Islamske zajednice u Srbiji na kojem su verifikovani mandati novih članova Sabora, te izabrano rukovodstvo ovog najvišeg predstavničkog i zakonodavnog organa Islamske zajednice.

Za predsjednika Sabora izabran je Hajro-ef. Tutić, za potpredsjednike Fadil Nikšić iz Muftijstva sandžačkog, Berat-ef. Halimi iz Muftijstva preševskog i dr. Smajo Serhatlić iz Muftijstva beogradsko-novosadskog, a za sekretara Sabora Omer-ef. Đondić.

Prisutnima se obratio predsjednik Mešihata muftija dr. Mevlud-ef. Dudić.

Sabor je najoštrije osudio napade na Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru pozivajući nadležne da hitno otklone nepravdu i ne dozvole destabilizaciju ovog prostora, a vjernike da ne nasjedaju na manipulacije i dezinformacije.

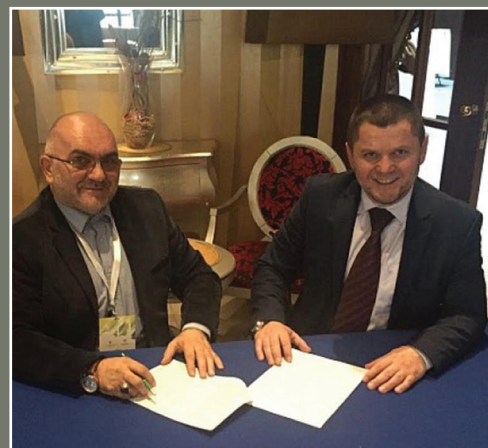
HISTORIJSKI DAN - POTPISAN PROTOKOL O REKONSTRUKCIJI HAMAMA

U Sarajevu su 17.11.2016. predstavnici Generalne direkcije vakufa Republike Turske, direktor Vakufske direkcije Islamske zajednice u BiH i predsjednik Mešihata Islamske zajednice u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić potpisali Protokol o rekonstrukciji Isa-begovog hamama u Pazaru.

Predmetnim protokolom određeno je da se u narednom periodu izradi projektna dokumentacija te izvrše građevinsko-zanatski radovi na rekonstrukciji Isa-begovog hama u Novom Pazaru.

Isa-begov hamam u Novom Pazaru sagrađen je između šezdesetih i sedamdesetih godina XV stoljeća kao zadužbina Isa-bega Ishakovića, osnivača Novog Pazara.

Dan potpisivanja protokola o rekonstrukciji Hamama je historijski ne samo za Islamsku zajednicu već za cijeli Novi Pazar, pa i šire, iz razloga što će se rekonstrukcijom Isa-begovog hamama zasigurno ovom dijelu grada vratiti stari sjaj i značaj. Na ovaj način se vrše i direktna višemilionska ulaganja u vakuf na području Novog Pazara.

MUFTIJA DUDIĆ NA SARAJEVSKOJ PREMIJERI DOKUMENTARNOG FILMA O GENOCIDIMA NAD BOŠNJACIMA

Predsjednik Mešihata IZ-e u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić i predsjednik BKZ dr. Admir Muratović prisustvovali su, 17. novembra 2016. godine, u prepunoj sarajevskoj Multimedijalnoj sali općine Novi Grad, sarajevskoj premijeri dokumentarnog filma „Bošnjaci – genocid u kontinuitetu“, autora Avda Huseinovića u produkciji BANA – Bošnjačko-američke nacionalne asocijacije iz New Yorka, odnosno potomaka žrtava genocida i preživjelih žrtava genocida njujorškog Odbora za očuvanje sjećanja na žrtve genocida u Plavu i Gusinju,

Muftija Dudić je u svom nadahnutom obraćanju posebnu zahvalnost odao Bošnjacima, Sandžaklijama porijeklom iz Plava i Gusinja koji žive u SAD, na odlučnosti da finansijski i produkcijski iznesu ovako važan projekat.

SIMPOZIJ O KADROVSKOM USAVRŠAVANJU IZ-E

U Sarajevu je 11.11.2016. održan simpozij o obrazovanju kadrova Islamske zajednice u BiH u okviru kojeg su kroz tri odvojene sesije izlagači govorili o različitim izazovima, kao i perspektivama na tom polju.

Simpozij je otvorio reisu-l-ulema Husein-ef. Kavazović i naglasio da novo stoljeće i nepredvidive okolnosti pred našu zajednicu stavljaju potrebu stalnog angažmana.

“Islamska zajednica mora voditi računa na koji način obrazuje vlastite ljudske resurse, koji treba da služe zajednici muslimana, ne samo okrenuti prema grupi koja je u njihovom fokusu, nego i prema svijetu u kojem ta grupa obitava, raste i razvija se, i u Evropi, i u Americi i u Australiji. Valja nam imati ispravnu percepciju svijeta u kojem živimo” – kazao je Reisu-l-ulema.

U drugoj sesiji Simpozija, između ostalih, izlagao je i predsjednik Mešihata IZ-e u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić na temu “Vjerski kadar na području Islamske zajednice u Srbiji – stanje, potrebe i mogućnosti” koju je propratio video projekcijom.

ZAHTIJEVAMO IZVINJENJE JANKOVIĆA

U saopćenju koje je potpisao predsjednik Mešihata muftija dr. Mevlud-ef. Dudić se kaže:

Mešihat Islamske zajednice u Srbiji izražava oštru osudu i ogorčenje povodom izjave zaštitnika građana Saše Jankovića da je navodnom nelegalnom dogradnjom Fakulteta za islamske studije u Novom Pazaru izvršen „državni udar“.

Čuđenje je još veće što se Saša Janković u svojstvu zaštitnika građana stavlja na stranu Gradske uprave u Novom Pazaru i njenih političkih moćnika koji su u više navrata pokušali oteti vakufsku imovinu, uporno odbijajući izdavanje građevinskih dozvola za nove vjerske objekte koje je Islamska zajednica gradila uz pomoć svojih vjernika i aktivista.

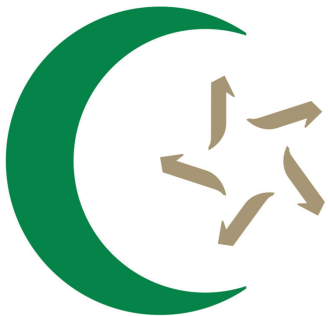
Osnovni red je bio da se gospodin Janković obrati Islamskoj zajednici i zatraži pojašnjenje, ako to već nije učinio prilikom nedavne posjete Mešihatu, koju nije želio, iz njemu znanih razloga, da objavimo u medijima.

Pitamo ga gdje je bio da javno digne glas kada je napadana Islamska zajednica, kada su nam otimali džamije, istjerali vjeroučitelje iz škola, medijski nas satanizovali i kršili Zakon o povraćaju imovine vjerskim zajednicama. Zašto nije javno osudio napad do zuba naoružane žandarmerije na vjernike prije šest godina na Hadžetu koju su na vakufsko zemljište poslali njegovi mentori. Sve pobrojano se dešavalo u njegovom mandatu na poziciji zaštitnika građana na koju je imenovan polovinom 2007. godine.

Ovakva drskost i bezobzirno stavljanje na stranu rušitelja govori o dosadašnjem licemjerstvu Saše Jankovića i potvrđuje da je prestao biti zaštitnik građana, već političar koji ima jasne ambicije na najveće funkcije u državi te da je otpočeo kampanju u tom cilju.

Tim povodom, kao i mnoge institucije, organi i pojedinci u zemlji, Mešihat od Saše Jankovića traži javno izvinjenje pripadnicima islama zbog svojih neodgovornih i zapaljivih izjava koje imaju za cilj izazivanje sukoba i destabilizaciju cijele regije i države, a od najviših državnih organa da razmotre svrsishodnost njegovog daljeg ostanka na poziciji zaštitnika građana Srbije.

REAGOVANJE – VJERSKE UVREDE NOVINARA N1

U svojstvu najviše legalne i legitimne institucije zadužene za zaštitu i afirmaciju vjere islama, Mešihat Islamske zajednice u Srbiji oštro osuđuje vrijeđanje Kur'ana Časnog od strane novinara dnevnog lista Danas u tekstu „Fakultet za fantomske studije“ objavljenom na portalu N1 od 25.11.2016. godine, čime se demonstrira nepoštovanje elementarnih vrijednosti muslimana i izražava bezobzirno nepoštovanje prema pripadnicima islama.

U svojoj posvećenosti miru i stabilnosti na ovim prostorima, Mešihat smatra da ovakve uvrede predstavljaju varnice raspirivanja mržnje koja je na ovim prostorima mnogo puta dovela do sukoba sa nesagledivim posljedicama.

Sloboda govora jeste jedna od temeljnih vrijednosti čovjeka, ali ukoliko izađe iz okvira očuvanja međuljudskih odnosa gubi suštinu svoje vrijednosti.

Mešihat smatra neprihvatljivim način na koji je portal N1 odgovorio dekanatu Fakulteta za islamske studije umjesto da ljudskim izvinjenjem pokuša umanjiti posljedice čina novinara Petrovića, koji se oglasio upravo sa ovog portala.

Riječ mržnje i uvrede, ma koliko opravdavana, ne može donijeti dobro nikome. Lijepa riječ je sjeme dobra za sve ljude.

MUFTIJA DUDIĆ I FAZLOVIĆ O UNAPREĐENJU SARADNJE

U nedjelju i ponedjeljak 11. i 12. decembra 2016. godine muftija dr. Mevlud-ef. Dudić, predsjednik Mešihata Islamske zajednice u Srbiji, boravio je u posjeti Muftijstvu tuzlanskom.

U pratnji muftije Dudića bili su glavni imam Medžlisa IZ-e Novi Pazar Asmir-ef. Crnovršanin i direktor Izdavačke kuće El-Kelimeh Malik-ef. Nurović.

Sa gostima se u svom uredu susreo muftija Vahid-ef. Fazlović, kada su dvije delegacije razgovarale o modalitetima unapređenja kvaliteta rada Mešihata i Muftijstva. U tom smislu je posebno akcentirana saradnja dviju medresa, medžlisa i drugih ustanova Islamske zajednice u BiH koje djeluju na ovim područjima.

Delegacija Mešihata IZ-e u Srbiji je sa svojim domaćinima obišla i administrativni centar Gazi Turali-begovog vakufa, nacionalni spomenik Bosne i Hercegovine Gazi Turali-begovu (Poljsku) džamiju i sjedište Medžlisa Islamske zajednice Tuzla.

Muftija Dudić je održao predavanje na manifestaciji obilježavanja Mevluda u nedjelju 11. decembra u džamiji Kralja Abdullaha u Tuzli.

REAGOVANJE – DANAS UVRIJEDIO MUSLIMANE

U saopćenju za javnost koje je potpisao dekan Fakulteta za islamske studije dr. Enver-ef. Gicić se kaže:

Fakultet za islamske studije u Novom Pazaru najoštrije osuđuje i sa gnušanjem odbacuje vrijeđanje svete Knjige muslimana, Kur'ana, omalovažavanje i zlonamjerno dovođenje u vezu naše ustanove, kao i hidžaba muslimanki, sa radikalizmom i kriminalom, kao i indoktriniranje pravoslavaca mržnjom i islamofobijom, a sve sa ciljem izazivanja destabilizacije ovog prostora i sukoba muslimana i pravoslavaca, od strane novinara beogradskog lista Danas, Dragoljuba Draže Petrovića, u kolumni pod naslovom "Fakultet za fantomske studije", objavljenoj na portalu televizije N1.

U pomenutom tekstu Petrović na najprimitivniji način, koristeći se metodom satire, po uzoru na slične sadržaje koji su imali nesagledive posljedice po međuljudske odnose u svijetu, Kur'an stavlja u kontekst floskule koja asocira na "muški polni organ", Fakultet za islamske studije naziva ustanovom koja školuje "buduće radikaliste i teroriste", u istom smislu govori o hidžabu muslimanki, a legalizira mržnju prema muslimanima i islamu u Sandžaku regrutirajući potencijalnu reakciju pravoslavaca usmjerenu protiv njih time da su "to oni isti muslimani koji su prije pet godina bili protiv Svetog Save".

Samo nepoznavajući lika i djela ovog novinara može izgledati čudno ovakvo pisanje. Prije nego će postati članom kolektiva novine koja se predstavlja "demokratskom", Petrović je bio član redakcije dnevnog lista "Glas javnosti" poznatog i po tome da je, među prvima, pokrenuo pisanje feljtona pod naslovom "Lična karta Srebrenice" koji je imao za cilj relativizaciju i u konačnosti negiranje genocida nad Bošnjacima.

Po istoj metodi i u ovoj kolumni Petrović legalizira mržnju prema muslimanima i vrijeđanje njihovih svetinja "činjenicom da su protiv pravoslavanih svetinja". Istina je da niti muslimani, niti Islamska zajednica nisu imali i nemaju ništa protiv pravoslavanih svetinja, ali su imali i uvijek će biti protiv nametanja obaveze muslimanskoj djeci da učestvuju u obilježavanju "školske slave".

Iznenađeni smo da je ovako sramni i u konačnosti nedopustiv način sknavljenja svetinja muslimana dobio prostora na mediju koji, po strukturi vlasništva, predstavlja vrijednosti koje se ogledaju u poštovanju različitosti i zaštiti prava svih ljudi na svoje ubjeđenje sve do granice dok to ne pređe u vrijeđanje drugih i njihovih vrijednosti.

Ovakav pristup "slobodnog novinara", kako sebe predstavlja Petrović, do kraja je ogolilo stvarne namjere medijske harange koja se, već 20 dana, vodi protiv naše

ustanove, te pokazalo da nije problem u postojanju ili nepostojanju dozvole za proširenje prostornih kapaciteta već u egzistiranju institucije koja obučava buduće kadrove za rad i djelovanje u sredinama gdje je različitost prednost, a ne nedostatak.

Fakultet za islamske studije traži od televizije N1 javno izvinjenje muslimanima u Srbiji i našoj instituciji zbog, hoćemo da vjerujemo, propusta da se islamofobičnim pojedincima i neprimjerenim sadržajima kojima se širi mržnja da prostora na ovako ozbiljnim medijskim kućama.

Fakultet za islamske studije poziva muslimane u Srbiji, regionu i svijetu da se uzdrže od ishitrenih reakcija čime bi samo išli na ruku stvarnim namjerama ovakvih tekstova, te da na uvrede ovog tipa odgovore još hrabriji i emotivnijim odnosom i privrženosti Kur'anu i časnoj vjeri koja nas uči pravdi, poštenju, borbi za mir i jednakost svih ljudi na ovom svijetu i pred Bogom.

Fakultet za islamske studije u Novom Pazaru će ostati dosljedan svojoj misiji sticanja znanja i širenja dobra, te raditi na uspostavi ambijenta povjerenja i promoviranja zajedničkih vrijednosti svih ljudi koji žive u Sandžaku, Srbiji i regionu, a protiv neznanja, zla i mržnje koju pojedinci nastoje širiti svojim neodgovornim postupcima.

REISU-L-ULEMA PRIMIO DELEGACIJU MEŠIHATA

U Sarajevu je 17. novembra 2016. reisu-l-ulema Husein-ef. Kavazović primio delegaciju Mešihata Islamske zajednice u Srbiji koju je predvodio muftija dr. Mevlud-ef. Dudić. U delegaciji su pored muftije Dudića bili još i predsjednik Sabora Islamske zajednice u Srbiji Hajro-ef. Tutić te direktor Gazi Isa-begove medrese u Novom Pazaru dr. Rešad-ef. Plojović.

Na sastanku je razgovarano o nastavku procesa integracije Islamske zajednice u Srbiji. Također, riječi je bilo i o jačanju veza između Mešihata Islamske zajednice u Srbiji sa najvišim organima Islamske zajednice u Sarajevu, a prije svega Reisu-l-ulemom, Rijasetom i Višim muftijama.

POSJETA MUFTIJE DUDIĆA DIJASPORI – BRAUNŠVAJG, BREMEN I KASEL

Predsjednik Mešihata IZ-e u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić, 4. i 5. novembra 2016. godine boravio je u posjeti džematima Bošnjaka u Njemačkoj.

On je prvog dana posjete održao hutbu i predvodio džuma namaz u bošnjačkom džematu u njemačkom gradu Braunšvaig i predavanje u bošnjačkom džematu u njemačkom gradu Bremen.

Tom prilikom govorio je o ulozi i značaju džemata, kao i neophodnosti očivanja porodice, naročito u dijaspori.

Drugog dana posjete, u organizaciji bošnjačkog džemata u Kaselu, u ovom njemačkom gradu upriličeno je Veće Kur'ana na kojem je, pored učača Allahove riječi i izvođača ilahija, gost predavač bio predsjednik Mešihata IZ-e u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić.

U prepunoj gradskoj sali "Filip Šeideman" kur'anske ajete su učili hfz. Fuad Abdullah Seferagić, Fahrudin-ef. Džinić, Salem-ef. Hurić, Amel-ef. Hadžić, Selvedin-ef. Neimarlija, a sa par ilahija prisutnima se predstavio hor džemata Kasel.

Muftija Dudić, inspirisan skupom posvećenim Allahovom govoru, izlagao je na temu "El-Furkan – jedno od imena Kur'ana – rastavljač istine od neistine". Tom prilikom zahvalio se džematlijama iz dijaspore na nesebičnoj podršci koju pružaju Islamskoj zajednici u svim ovim godinama napada na nju i opstrukcija i poteškoća sa kojima se suočava, naglasivši da nas niko neće pokolebati u vraćanju jedinstva Islamske zajednice i realizaciji započetih projekata.

MUFTIJA DUDIĆ UGOSTIO NARODNOG POSLANIKA ZUKORLIĆA: RAZGOVARALI O AKTUELNIM TEMAMA O REKONSTRUKCIJI HAMAMA

U sjedištu Mešihata Islamske zajednice u Srbiji u Novom Pazaru, 28.11.2016. godine, upriličen je susret predsjednika Mešihata muftije dr. Mevlud-ef. Dudića i narodnog poslanika muftije Muamera Zukorlića u povodu organizovane političko-medijske kampanje protiv Islamske zajednice i Fakulteta za islamske studije.

Sagovornici su se saglasili da je od vitalnog značaja za islam i muslimane očuvanje i unapređenje vakufske imovine, posebno obrazovnih ustanova, a da otvorene probleme treba rješavati dijalogom i dogovorima, kako bi se eliminisali uzroci bezakonja koje, nažalost, uzima maha.

Poglavar Islamske zajednice je ovom prilikom detaljno upoznao narodnog poslanika Zukorlića o svim podnijetim zahtjevima za izgradnju proteklih godina, za koje, nažalost, nije bilo sluha u nadležnoj Gradskoj upravi u Novom Pazaru.

Sagovornici su se također saglasili da je nedavna izjava premijera Vučića pokazala državničku svijest i odgovornost te značajno doprinijela smirivanju tenzija i očuvanja stabilnosti, kao što su se saglasili i da nepoštivanje zakona ne koristi ni Islamskoj zajednici ni građanima.

Muftija Dudić se zahvalio narodnom poslaniku Zukorliću na svemu što je proteklih sedmica učinio, posebno na medijskom planu, u rasvjetljavanju istine o ugroženosti vakufa.

PREDSJEDNIK MEŠIHATA PRIMIO ŠEFA DELEGACIJE EVROPSKE UNIJE U SRBIJI

Predsjednik Mešihata IZ-e u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić, 02.11.2016. godine, primio je šefa Delegacije Evropske unije u Srbiji, ambasadora Majkla Devenporta sa saradnicima.

Tom prilikom, britanski diplomata se interesovao o stanju muslimana u Sandžaku sa posebnim akcentom na političke i ekonomske prilike, infrastrukturu i vjerske slobode.

Muftija Dudić je istakao da Islamska zajednica podržava aktivnosti Srbije za ulazak u Evropsku uniju obzirom na zastupljenost vjerskih sloboda i demokratije koju muslimani uživaju u evropskim zemljama bez primjene dvojnih standarda.

Ambasador Devenport je izrazio i svoje interesovanje za aktivnosti na vraćanju jedinstva Islamske zajednice gdje je predsjednik Mešihata istakao spremnost da prihvati povratak onih koji su napustili svoju zajednicu, podsjetivši da jedino organi Islamske zajednice u Srbiji imaju svoj izborni legitimitet te da je ne treba stavljati u istu ravan sa nečim što je vještački nastalo, preko noći, bez izborne volje vjernika, a pod patronatom bivših državnih struktura i tajkunsko-kriminalnih krugova.

Sastanku su prisustvovali i predsjednik Sabora IZ-e u Srbiji Hajro ef. Tutić i generalni sekretar Mešihata Samir Škrijelj.

ZUKORLIĆ DEMANTOVAO FEJZIĆEVE IZJAVE: ERDOANU IZRAŽAVAM PUNO POŠTOVANJE

Narodni poslanik muftija Muamer Zukorlić gostovao je 21.11.2016. u 19 časova na turskoj televiziji *Tek Rumeli* u emisiji *Gundem Ozel*, gdje je odgovarao na optužbe koje posljednjih dana u vidu izjava i saopćenja dolaze od strane Fondacije prijatelja Bosne i Hercegovine na čijem čelu je Safet Erdem i reisa Islamske zajednice u Crnoj Gori Rifata Fejzića.

Optužbe ove dvojice, krivotvoreći riječi muftije Zukorlića u emisiji *Pravac* na TV Pinku, od 07.11.2016. godine, imaju su za cilj dokazati da je u navedenoj emisiji Zukorlić uputio teške riječi prema predsjedniku R. Turske Redžepu Tajipu Erdoanu, nazvavši ga „faraonom“ i drugim pogrđnim nazivima.

Muftija Zukorlić je demantovao optužbe da ima bilo šta protiv Turske i predsjednika Erdoana, nasuprot, kazao je da je ponosan na predsjednika Turske koji vraća dostojanstvo muslimanima i kojeg priznaje za velikog muslimanskog lidera.

(Izvodi iz intervjua sa muftijom Muamer-ef. Zukorlićem na Tek-Rumeli televiziji od 21.11.2016.)

Da li ste Vi protiv Republike Turske?

M. ZUKORLIĆ: Bože sačuvaj, to je jedna velika potvora. Nikada u svom životu nisam nijednu ružnu riječ rekao za Republiku Tursku. Republika Turska je veoma važna država u regionu i u cijelom svijetu, kao i turski narod. To je kultura i civilizacija koja zaslužuje poštovanje, kao i predstavnici Republike Turske. Od devedesetih godina kada je ovdje u Srbiji buktno nacionalizam, kada se Turska napadala, bio sam jedini koji je na beogradskim televizijama branio Tursku i turski narod, uvijek govorio u korist Turske, sada moderne Turske i ponosit ću se na osmansku kulturu i civilizaciju, koja je zapravo bila naša zajednička kultura i civilizacija ovdje na Balkanu.

Ono što sam govorio na televiziji je nešto sasvim drugo. Postoje pojedinci u Turskoj koji dođu po Balkanu i koriste Tursku i rade stvari koje nisu dobre. To su pojedinci ili grupe, bilo da su u pitanju udruženja ili predstavnici nekih službi ili organizacija iz Turske. Prema tome, ako oni rade nešto loše, to loše je za nas u Srbiji, Bošnjake na Balkanu, ali i za Tursku. Ako te neko obruka onda je nanio zlo i samoj Turskoj. Ja nisam od onih koji će šutjeti već ću kazati javno i Turskoj ovdje da ono što je dobro je dobro, a loše je loše.

Znam da se po Turskoj već duže vrijeme šire razne laži o meni, da sam vehabija, da sam protiv Turske, da sam raskopavao turske osmanske grobove, da sam uništavao turske spomenike - to su sve laži.

Ko su oni koji to kažu?

M. ZUKORLIĆ: To su saradnici Sulejmana Ugljanina. Ja neke poznajem, neke ne poznajem. To su ljudi koji su preuzeli obavezu da mene blate i pričaju o meni sve najgore da bi se turski narod i vlast okrenuli protiv mene. To je klasična fitna, smutnja, laž.

Vodeći Islamsku zajednicu preko dvadeset godina pola svoje energije sam uložio obnavljajući osmanske spomenike. Sve što smo gradili gradili smo u stilu starogradske osmanske kulture. To je ono što je zapravo moje djelo.

Kada sam pročitao kako je prenijeto ono što sam govorio na televiziji, ja sam se naježio. To nema nikakve veze sa onim što sam ja rekao.

Ako neki ljudi iz Dijaneta rade pogrešno ovdje na Balkanu, reći ću da je pogrešno. Ako neko osnuje fond i daje plate onima koji su protiv mene, mogu vam dokazati i dostaviti spisak ljudi koji primaju plate od Dijaneta samo da su protiv mene. Izvinite, da li treba da šutim i prihvatam. Ali to nije dobro za državu Tursku. Nama treba da radimo stvari koje će nas zbližavati, a ne udaljavati jedne od drugih.

Turska je veoma važna i bitna i za Balkan, za cijelu regiju i Bliski Istok. Mi želimo da pojačamo odnose sa Turskom, da uspostavimo povjerenje. Sada je prilika da obnovimo te odnose, ali nama trebaju pravi bratski odnosi, odnosi međusobnog poštovanja, a ne gdje jedan dođe iz nekog udruženja i kaže: „Ja sam Turska“ i radi po Balkanu šta hoće i čini ružne stvari. Kada kažete da ste protiv njega, on kaže da ste protiv Turske. Dakle, to treba da se razdvoji: jedno je Turska kao država, narod i njen lider, a drugo su pojedinci koji se loše ponašaju.

U emisiji na Pinku upotrijebili ste riječ faraon. Za koga ste rekli da je faraon?

M. ZUKORLIĆ: To nema veze. O Turskoj sam govorio pet minuta, a emisija je trajala sahat vremena. Riječ faraon koristim kada govorim o ra-

znim diktaturama, tiraniji i vlastima koje hoće nas ovdje da pokore. O tome govorim. Čuo sam da su riječ faraon koju sam izgovorio u emisiji dovele u vezu sa gospodinom predsjednikom Erdoanom. To je čista laž. Gospodina Erdoana znam od 1994. godine i izražavam mu puno poštovanje. To je jedan od najvećih svjetskih lidera. To je čovjek koji vraća dostojanstvo Turskoj i muslimanima. Do kraja ga podržavam. To je ono što mislim o njemu.

A faraonom nazivam one diktatore koji nas non-stop ovdje na Balkanu gaze, koji nam uzimaju slobodu i ne daju da razvijamo svoju vjeru, kulturu i naciju.

Rekli ste da Dijanet plaća ljude da budu protiv Vas. Mislite li na Dijanet kao instituciju ili ima nekoliko osoba u Dijanetu?

M. ZUKORLIĆ: To je ovdje predstavljeno da dolazi iz Dijaneta. Ne mogu da vjerujem da cijeli Dijanet tako misli. Dijanet je državna institucija, a Turska je veoma ozbiljna država. Ne mogu da shvatim da bi država nešto tako radila. Mislim da tu postoji nekoliko ljudi koji zloupotrebljavaju svoju vlast, poziciju i novac koji prikupljaju od građana od zekata i sadake i koriste ga ovdje da bi pravili neke svoje frakcije.

Mislim da to rade pojedinci, u to vjerujem i tako smatram, a u Dijanetu najbolje znaju da li to rade pojedinci ili ne.

Potpredsjednik Fondacije prijatelja Bosne i Hercegovine, na čijem čelu je Šafet Erdem, izdao su saopćenje za javnost. Šta mislite o tome?

M. ZUKORLIĆ: Vidio sam njihovo saopćenje za javnost koje je bilo vrlo drsko i ružno gdje ga oni šalju u Novi Pazar i napadaju mene. Zamislite da sada napišem saopćenje i pošaljem ga u Istanbul u kome bih napadao nekog političara, kako bi to ružno izgledalo.

Dakle, oni su instrumentalizirani da blate i onda koriste svoje poslušnike u medijima i šire laži. Ponavljam, ja mogu da kritikujem ponašanje pojedinca, ali to nema nikakve veze sa mojim stavom prema Turskoj i turskom narodu. Dakle, čvrsto znajte da su to dezinformacije.

Ta gospoda ima svoje razne lične interese sa nekim sitnim političarima i onda stanu na njihovu stranu i šire fitne. To je vrlo ružno.

U Sandžaku imamo tri stranke. Kako ih možemo ujediniti?

M. ZUKORLIĆ: Možemo ako definišemo šta su to zajednički, opći nacionalni interesi, a koji su partijski. Onda se zajedno borimo za zajedničke interese, a na izborima se borimo kao u svim demokratskim državama za dobro. Naravno da može da pomogne Turska jako mnogo, ali ne da podržava Ugljanina, a da bude protiv Zukorlića ili Ljajića. Već da podržava sve i razgovara sa svima, a da onda podržava vrijednosti i ono što je dobro. Na taj način će ona pomoći uspostavi jedinstva.

Da li imate u planu da dolazite u Tursku i imate sastanke sa predstavnicima Udruženja?

M. ZUKORLIĆ: Ukoliko budem pozvan ja ću se odazvati. Uvijek sam se odazivao. Ranije sam češće dolazio u Tursku u Ankaru, Istanbul, u zadnje vrijeme me manje zovu. Inače sam poznat po tome da ne odbijam pozive. Ukoliko me neko pozove ja se odazovem i razgovaram i sa onima koji me vole i sa onima koji me ne vole.

Mislite li da je naša televizija dobra platforma da jednog dana okupimo Vas, predstavnik Udruženja, Dijaneta uživo u emisiji?

M. ZUKORLIĆ: Vrlo rado. Ja se vama zahvaljujem, vi ste prvi medij Turske koji se odlučio da zove mene. Uglavnom su do sada pisana saopćenja protiv mene. Vi ste prvi koji mi je dao priliku da kažem šta mislim o svemu tome, ali nadam se da će toga biti više. Ja sam potpuno otvoren, na svaki poziv ću se odazvati. Dužni smo da ljudima učinimo istinu dostupnom, a onda neka bira ko šta hoće. Neka čuju moje argumente, kao i njihove, pa neka ljudi odlučuju šta je istina.

ZAVIDNI USPJESI ŠKOLE KUR'ANA NA TAKMIČENJIMA

Na prvom Međunarodnom takmičenju u hifzu Kur'ana Časnog, održanom u Tuzli 10. i 11. decembra 2016. godine, predstavnici Mešihata Islamske zajednice u Srbiji (Škole Kur'ana Časnog) ostvarili su zapažene rezultate osvojivši sljedeća mjesta:

- Kategorija Amme džuzua – Merdija Nurković, 2. mjesto,
- Kategorija hifza sure Bekare – Ajša Mekić, 4. mjesto,
- Kategorija hifza cijelog Kur'ana (sa teđžvidom) – hafiz Abdulmelik Hajdarević, 4. mjesto.

Tokom ove posjete predstavnica BKZ dr. Nurudina Agović i njen suprug dr. Safet Agović ukazali su im toplu dobrodošlicu, povelu ih u obilazak najznamenitijih mjesta grada Tuzle, zatim ih ugostili u svojoj porodičnoj kući i darovali im umjetničku sliku kao hediju. Škola Kur'ana Časnog im se ovim putem najskrenije zahvaljuje.

Na prvom Balkanskom takmičenju u hifzu Kur'ana, održanom u Sarajevu u periodu od 18. do 20. novembra 2016. godine, hafiz Faris Dautović, predstavnik Mešihata Islamske zajednice u Srbiji (Škole Kur'ana Časnog) osvojio je prvo mjesto u kategoriji hifza cijelog Kur'ana (sa teđžvidom).

Na ovom takmičenju je učestvovalo 26 učaca iz Albanije, BiH, Bugarske, Crne Gore, Hrvatske, Makedonije i Sandžaka.

Organizatori takmičenja su Uprava za vjerske poslove, Fondacija za hifz Časnog Kur'ana i Fondacija Hamed b. Halid Es-Sani iz Katara, a pokrovitelj reisu-ulema Islamske zajednice u BiH Husein-ef. Kavazović.

Takmičenje se odvijalo u tri kategorije i to: pet džuzeva, petnaest džuzeva i hifz cijelog Kur'ana.

U kategoriji učenja cijelog Kur'ana Dautović je osvojio 96,83 boda od maksimalnih stotinu bodova. Dautovića su slijedili Muhammed M'Walidi i Muhamed Fetić iz Bosne i Hercegovine.

Najuspješnijim učacima dodijeljene su diplome i vrijedne novčane nagrade. Organizatori takmičenja su najavili predlaganje širenja takmičenja, tj. da se proširi broj kategorija i nagrada.

POSJETA MUFTIJSTVU BEOGRADSKO-NOVOSADSKOM

Predsjednik Mešihata IZ-e u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić u pratnji generalnog sekretara Mešihata Samira Škrijelja, 07.12.2016. godine, posjetio je Medžlis IZ-e Novi Sad.

Tim povodom upriličen je sastanak sa novoizabranim članovima odbora Medžlisa koji je formiran od predstavnika džemata Novi Sad, Adice i Veliki Rit.

Predsjednik Medžlisa mr. Fensap Kajkuš izrazio je zadovoljstvo ovim sastankom i istakao potrebu pokretanja inicijative za kupovinu prostora za Islamski centar u Novom Sadu, koju su podržali svi prisutni.

Članovi odbora Medžlisa su podnijeli izvještaj o radu džemata, kao i plan i program rada u budućem periodu, zahvalivši se muftiji Dudiću na finansijskoj pomoći imamima koju je obezbeđivao u prethodne tri godine.

MUFTIJA DUDIĆ SA PREDSTAVNICOM UN-A RAZGOVARAO O ULOZI ŽENA U PREVENCIJI NASILNOG EKSTREMIZMA

Predsjednik Mešihata IZ-e u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić sa saradnicima, 28.10.2016. godine, primio je dr. En Spekhard sa delegacijom, inače profesoricu psihijatrije na Univerzitetu Džordžtaun u Sjedinjenim Američkim Državama i direktorku vašingtonskog Međunarodnog centra za istraživanje nasilnog ekstremizma, koja u organizaciji Agencije Ujedinjenih nacija za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena – UN Women boravi u višednevnoj posjeti Srbiji.

Tom prilikom bilo je riječi o ulozi žena u prevenciji nasilnog ekstremizma u Evropi i centralnoj Aziji, čime se ova predstavica Ujedinjenih nacija aktivno bavi.

MUFTIJA DUDIĆ PRIMIO GLAVNOG IMAMA IZB U FRANCUSKOJ

Predsjednik Mešihata IZ-e u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić, 26.11.2016. godine, primio je glavnog imama Islamske zajednice Bošnjaka u Francuskoj Isah-ef. Dacića.

Sa efendijom Dacićem, koji je ujedno i imam u Strazburu, bilo je riječi o funkcionisanju bošnjačkih džemata nakon nedavnih nemilih događaja u Francuskoj. Također, muftija Dudić je sa Isah-efendijom razgovarao i o usvajanju prijedloga o novom ustrojstvu Islamske zajednice Bošnjaka u dijaspori.

Na kraju razgovora, sagovornici su se složili da lijepa vjera islam ne smije biti predmetom manipulacija i zloupotrebe u francuskom društvu jer je vjera mira i dobra za sve.

RENOVIRANA CENTRALNA DŽAMIJA U TUTINU

Nakon dužeg renoviranja Centralne džamije u Tutinu ova ljepotica je puštena u rad u punom kapacitetu. Tim povodom, predsjednik Mešihata IZ-e u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić, 02.12.2016. godine, održao je hutbu i predvodio džuma namaz u Centralnoj džamiji u Tutinu.

Muftija Dudić je hutbu posvetio značaju 12. rebiul-evvela – Dana rođenja Muhammeda a.s., između ostalog, kazavši: "Sunnet prožima ljudski život uspravno, vodoravno i dubinski. Uspravno na način da vodi čovjeka kroz sve faze njegovog života – od rođenja, preko djetinjstva, mladosti, zrelog doba, do starosti i smrti. Sunnet ispunjava ljudski život vodoravno u smislu da postavlja principe političkog, društvenog, ekonomskog, obrazovnog, pravnog i svakog drugog djelovanja pojedinca i zajednice, normira odnose i ponašanje muslimana unutar porodice, za sofrom, u komunikaciji sa ostalim članovima porodice, ali i unutar džemata, među prijateljima, na javnom mjestu, u kolektivu u kojem radi. Reguliše odnose između nadređenih i podređenih, motiviše na rad, požrtvovanje, istrajnost i samokontrolu."

DELEGACIJA PORODICA ŠEHIDA BIH POSJETILA MEŠIHAT

Predsjednik Mešihata IZ-e u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić sa saradnicima, 27.10.2016. godine, primio je delegaciju Organizacije porodica šehida i poginulih boraca Federacije Bosne i Hercegovine koju je predvodio Almin Škrijelj iz Sarajeva.

Nakon što su domaćini upoznati sa historijatom ove organizacije i njenim aktivnostima, muftija Dudić se u Velikoj sali Mešihata obratio članovima porodica šehida i poginulih boraca Kantona Sarajevo, predstavivši im strukturu ustanova Islamske zajednice i projekte koje ona realizuje.

SVEČANO OTVORENA DŽAMIJA U MURU

Allahova kuća u Muru otvorena je 07.11.2016. godine. Na samom početku dovu je proučio hfz. Almir-ef. Pramenković, nakon čega se obratio glavni imam Međzli-sa IZ-e Novi Pazar Asmir-ef. Crnovršanin, koji je mubareklisao mještanima naselja Mur na otvorenju prelijepe džamije. Zahvalio se donatorima, građevinskom odboru i Islamskoj zajednici koja je uložila veliki napor kako bi se za nepunu godinu dana od postavljanja temelja ovo veličanstveno zdanje napravilo i otvorilo.

U svojstvu muftije sandžackog Muamer-ef. Zukorlić je prošle godine položio kamen temeljac za džamiju u Muru. Sa svojim narodom, sada narodni poslanik u Skupštini Republike Srbije, i na otvorenju je sa istom porukom – sve što je dunjalučko prolazno je, osim dobrih dijela. "Sve drugo nestane ili prestane, ali dobro djelo koje se učini ili dok postoji, ima trajni efekat i sevap, ali nagrada za to djelo nikada ne prestaje. U prilici smo da obradujemo i oči i srca, jer ovaj dio Novog Pazara dobija baklju koja će sijati porukom vjere istine i dobra" - istakao je Zukorlić.

Muftija dr. Mevlud-ef. Dudić redovno je obilazio i nadzirao radove na izgradnji džamije u Muru. Muftija je naveo jedan hadis Poslanika s.a.v.s.: "Nećete biti pravi vjernici sve dok vam džamije ne budu ljepše od kuća."

Za prvog imama ove džamije postavljen je Adnan-ef. Dupljak. Na kraju, dovu je proučio dr. Rešad-ef. Plojović, nakon čega je svečanim presijecanjem vrpce džamija zvanično puštena u funkciju.

U petak 11.11.2016. prvu hutbu u džamiji Nur u Muru održao je predsjednik Mešihata muftija dr. Mevlud-ef. Dudić. Prije džume namaza predsjednik Mešihata je dodijelio 33 zahvalnice vakifima koji su finansijski, materijalno ili na drugi način pomogli izgradnju ove prelijepe džamije, koja svojom ljepotom i položajem dominira naseljem Mur.

DIREKTOR VAKUFESKE DIREKCIJE OBIŠAO PET DŽEMATA U NJEMAČKOJ I AUSTRIJI

Admir-ef. Doljanac je 21.11.2016. godine boravio u Štutgartu gdje je održao predavanje i govorio o važnosti, ali i ulozi vakufa u životu muslimana. Osim toga, on je upoznao i džemat sa izgradnjom najveće Škole Kur'ana Časnog u Rajčinoviću, gdje je govorio o radovima, ali i ulozi Bošnjaka u izgradnji ove ustanove. Na samom kraju uručio je zahvalnicu ovom džematu ispred Mešihata IZ-e u Srbiji na podršci i doprinosu džematlija u realizaciji još jednog uspješnog projekta.

Sutradan, 22.11.2016. godine, povodom Dana Sandžaka, ali i državnosti Bosne i Hercegovine, održana je manifestacija u Balingenu, gdje su među gostima bili Admir-ef. Doljanac i dr. Jahja Fehratović – narodni poslanik.

Na svečanoj manifestaciji Doljanac je istakao važnost Dana Sandžaka i jedinstva Bošnjaka, ali je govorio i o vrijednosti vakufa.

Poslanik dr. Fehratović podsjetio je sve prisutne o nastanku, ali i o historijskim činjenicama Bosne i Hercegovine.

Delegacija Mešihata Islamske zajednice u Srbiji koju su činili direktor vakufeske direkcije Admir-ef. Doljanac i profesor Fakulteta za islamske studije dr. Mustafa Fetić, 12.12.2016. godine, zijaretila je sandžacke džemate u Austriji koji djeluju u okviru Islamskog kulturnog centra Bošnjaka u Beču.

Tom prilikom primio ih je domaćin prof. Mithat-ef. Mujović sa kolegama Nihad-ef. Gegićem i Mesud-ef. Zukorlićem, te ih upoznao sa aktivnostima i radom džemata El-Ihsan, El-Iman i Et-Taqwa, kao i ostalim aktivnostima IKC-a.

Admir-ef. Doljanac i dr. Mustafa Fetić održali su hutbe u matičnim džematima, kao i zajedničku tribinu u džematu El-Iman, a tom prilikom su ujedno i uručene zahvalnice pomenutim džematima na aktivnostima, pomoći i promociji Škole Kur'ana Časnog, a posebno za izgradnju objekta u džematu Rajčinoviću. Tom prilikom je prigodno predavanje održao efendija Doljanac na temu o dobrom djelu, a profesor Fetić u džematu Et-Taqwa na temu kako sačuvati porodicu i omladinu.

SERIJAL ZIMSKIH TRIBINA

Medžlis IZ-e Novi Pazar otvorio je serijal zimskih tribina u Hajrudin džamiji na Paricama. Prvi da otpočne sa ovim tribinama imao je čast novopazarski glavni imam Asmir-ef. Crnovršanin koji je govorio o važnosti ibadeta i sticanja korisnog znanja u džamiji u zimskim danima.

Također, tribine se održavaju i u Sinan-begovoj džamiji četvrtkom sa jacie namaza. Tribine u toj džamiji vode profesori Medrese Gazi Isa-beg. Preporuka ostalim imamima je da održavaju predavanja lokalnog karaktera u svojim džematima.

PREDSTAVNICI AGENCIJE ZA HALAL CERTIFICIRANJE U POSJETI EMIRATIMA

Delegacija Agencije za certificiranje halal kvaliteta Islamske zajednice u Srbiji, koju su činili Samir Tandir – direktor i mr. Enver-ef. Omerović – stručni saradnik, imala je niz sastanaka 15.12.2016. godine sa predstavnicima Ministarstva poljoprivrede Ujedinjenih Arapskih Emirata (UAE), Državne akreditacione agencije ove države (DAC), te predstavnicima grada Dubaija zaduženih za uvoz halal proizvoda.

Tandir je sagovornike upoznao da je zahvaljujući premijeru Vladi R. Srbije Aleksandru Vučiću i princu prijestolonasljedniku Emirata Muhamedu bin Zajedu al-Nahjanu politička i diplomatska saradnja dviju država podignuta na najveći nivo. Obzirom da je kompanija iz UAE investitor najvećeg građevinskog poduhvata u Srbiji kroz projekat Beograd na vodi, Tandir je kazao da je vrijeme da halal proizvodi iz Srbije u značajnijem broju dođu na tržište Emirata. Delegacija je također sagovornike upoznala i sa halal potencijalima Republike Srbije, brojem certificiranih firmi, kvalitetom proizvoda, kao i o količinama koje se proizvode. Razgovaralo se o mogućnosti direktnog ulaganja u našu proizvodnju od strane kompanija iz Emirata.

Sugovornici su izrazili zadovoljstvo zbog dobrih diplomatskih i političkih odnosa između Emirata i Srbije i saglasili se da ekonomiju i privrednu saradnju treba podići na viši nivo.

Državna akreditaciona komisija koja djeluje pri Vladi Emirata Dubai dodijelila je Agenciji za certificiranje halal kvaliteta u Srbiji akreditacioni sertifikat koji omogućava serificiranim firmama iz Srbije izvoz na ovo prestižno tržište.

VEČER KUR'ANA U NOVOM SADU, SUBOTICI I BEOČINU

U petak, 30. decembra, nakon jacie namaza u Muhadžir džamiji u Subotici održana je manifestacija Veče Kur'ana.

Na početku se prisutnima u ime domaćina obratio novoimenovani imam Hasan-ef. Skorupan, a potom u ime organizatora, Medrese Gazi Isa-beg, njen direktor dr. Rešad-ef. Plojović. Nakon učenja ajeta Časnoga Kur'ana i izvođenja ilahija, prisutnima se obratio predsjednik Mešihata muftija dr. Mevlud-ef. Dudić, koji je govorio o stanju ummeta Muhammeda a.s. i izazovima pred kojima se nalazi, naglasivši da muslimani moraju osjećati ponos što pripadaju čistoj vjeri i slijede odabranog Poslanika a.s. koji je najbolji uzor u kojeg se trebaju ugledati.

Skup je završen dovom Uzvišenom Allahu da pomogne pripadnike islama na ovom prostoru da opstanu i sačuvaju svoju vjeru, te svim muslimanima u svijetu koji su u iskušenju.

U subotu 31. decembra, nakon akšam namaza u Beočinu i iza jacie u Adicama (Medžlis IZ-e Novi Sad) održana je manifestacija Veče Kur'ana.

Okupljeni džematlije imali su prilike uživati slušajući Allahov govor – Kur'an, a nakon toga prisutnima su se obratili predsjednik Mešihata muftija dr. Mevlud-ef. Dudić i direktor Medrese dr. Rešad-ef. Plojović.

Ovim je i zvanično okončana pomenuta manifestacija koja je upriličena u povodu Rebiu-l-evvela – mjeseca rođenja Muhammeda a.s. na području Islamske zajednice u Srbiji.

MUFTIJA DUDIĆ URUČIO DONACIJU ZA NABAVKU SADNICA MALINA

Predsjednik Mešihata IZ-e u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić, 09.12.2016. godine, obišao je Medžlis IZ-e Prijepolje. Tom prilikom uručio je sredstva za nabavku sadnica malina te prisustvovao podjeli 65.000 sadnica.

Pomenutu donaciju obezbijedio je Mešihat, uz finansijsku podršku Rijasetu IZ-e u BiH. Tom prilikom muftija Dudić je izrazio zadovoljstvo što će se ovom donacijom pomoći uzgajivačima malina na ovom području, te se zahvalio reisu-l-ulemi Husein-ef. Kavazoviću i rukovodiocu Ureda za društvenu brigu Hamed-ef. Efendiću, koji je u ime Rijasetu i prisustvovao podjeli.

Hamed-efendija je prenio selame Reisu-l-uleme istakavši da se muftija Dudić obratio Rijasetu za pomenutu donaciju, a koji je imao razumijevanja za potrebe muslimana Prijepolja.

Nakon toga, delegacija Islamske zajednice obišla je objekat u izgradnji u naselju Šarampov u kojem će biti smještene prostorije Medžlisa IZ-e Prijepolje.

DRUŽENJE SA KUR'ANOM I POLAZNICIMA ŠKOLE

Dana 06.11.2016. godine Škola Kur'ana Časnog organizovala je drugi po redu turnir u malom fudbalu za polaznike svoje škole. Učešće na ovom turniru uzele su ekipe iz 16 odjeljenja širom Sandžaka.

Prvo mjesto osvojilo je odjeljenje Škole Kur'ana Časnog iz Petnjice, drugo mjesto odjeljenje iz Jošanice (Novi Pazar), a treće mjesto odjeljenje Škole Kur'ana iz Delimeđa (Tutin). Fudbalski sudije na ovom turniru bili su hfz. Ammar-ef. Muderizović i hfz. Elvedin Avdović. Nakon prigodnog obraćanja prisutnima, pehare i medalje za prva tri mjesta uručio je direktor Škole Kur'ana hfz. Irfan-ef. Malić.

Dana 20.11.2016. godine Škola Kur'ana Časnog organizovala je u Prijepolju odbojkaški turnir za svoje ženske polaznike. Učešće na ovom turniru uzele su ekipe iz 13 odjeljenja širom Sandžaka. Na početku se prisutnima obratio i turnir otvorio koordinator Škole Kur'ana Časnog u Prijepolju Aref-ef. Duraković.

Sudije su bili predstavnici Odbojkaškog kluba „Bambi Volej“ iz Prijepolja. Škola Kur'ana Časnog se ovim putem želi zahvaliti njihovom treneru Adisu Micanoviću na ukazanoj pomoći tokom organizacije ovog turnira.

Profesor Almir Šantić i profesorica Fatima Šantić, u svojstvu domaćina, bili su zaduženi za organizaciju ovog turnira.

Prvo mjesto osvojilo je odjeljenje Škole Kur'ana Časnog iz Prijepolja, drugo mjesto odjeljenje iz Ljeskove (Tutin), a treće mjesto odjeljenje iz Delimeđa (Tutin).

Nagrade za prva tri osvojena mjesta u vidu pehara i medalja uručio je sekretar Škole Kur'ana Časnog Džemil-ef. Destanović. Za najboljeg igrača turnira proglašena je takmičarka iz odjeljenja u Prijepolju Šejla Planić, a nagradu joj je uručio profesor Almir-ef. Šantić.

ŠAČIĆ NOVI PREDSJEDNIK, LJAJIĆ, HAMIDOVIĆ I RAHIĆ NOVA SNAGA SJENIČKOG MEDŽLISA

Predsjednik Mešihata IZ-e u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić u pratnji generalnog sekretara Mešihata Samira Škrijelja, 05.01.2017. godine, prisustvovao je prvoj redovnoj sjednici Odbora Medžlisa IZ-e Sjenica u ovoj godini.

Tom prilikom, muftija Dudić je čestitao imenovanje novoizabranim članovima Odbora kao i novom predsjedniku Medžlisa mr. Tešrif-ef. Šačiću.

Na sjednici su dogovorene smjernice rada za tekuću godinu, kao i prijedlozi za angažman mladih kadrova u Medžlisu. Za zamjenika glavnog imama za da'vu i vaz predložen je Berin-ef. Ljajić, svršeni Medinskog univerziteta, za imama u Dugoj Poljani Šerif-ef. Šačić, za v.d. sekretara Medžlisa Murat-ef. Hamidović, a za blagajnika Emir-ef. Rahić.

DIJASPORA ČVRSTO UZ VAKUF I ZAJEDNICU

Predsjednik Mešihata Islamske zajednice u Srbiji muftija dr. Mevlud-ef. Dudić, 03.01.2017. godine, primio je predstavnike džemata u dijaspori.

Tom prilikom, muftija Dudić je podsjetio goste na projekte koji se realizuju u okviru Islamske zajednice, s posebnim osvrtom na dogradnju objekta Fakulteta za islamske studije, izrazivši zahvalnost na svemu onome što čine za svoju zajednicu, istakavši da su oni jedni od rijetkih koji slobodno žive, rade i razmišljaju, te da su od samog početka agresije na Islamsku zajednicu stali na stranu istine i pravde.

ČETVRTA SANDŽAČKA DEKLARACIJA

Na Sveopćem Saboru Islamske zajednice održanom 07.11.2016. godine u Novom Pazaru, na kome su učestvovali članovi Sabora i Mešihata, kao i rukovodioci ustanova, glavni imami, predsjednici medžlisa, muderisi, imami i vjeroučitelji Islamske zajednice; bošnjački narodni poslanici, članovi Bošnjačkog nacionalnog vijeća, bošnjački odbornici i drugi politički predstavnici; članovi Senata i Nastavno-naučnog vijeća Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru; predstavnici bošnjačkih nevladinih organizacija; predstavnici sandžačkih medijskih kuća, kao i brojni ugledni pojedinci, nakon razmatranja stanja kolektivnih i individualnih prava muslimana u Srbiji u svjetlu permanentne opstrukcije jedinstva Islamske zajednice i nedavnog ataka na Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru, usvojena je ČETVRTA SANDŽAČKA DEKLARACIJA

I
Oštro osuđujemo i potpuno odbacujemo tendencioznu i negativnu odluku Nacionalnog savjeta za visoko obrazovanje o akreditaciji Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru koja ima za cilj opstrukciju daljeg razvoja ovog univerziteta i ometanje školovanja mladih u Sandžaku. Atak na ovaj univerzitet znači udar na jedan od najvažnijih stubova mira i stabilnosti u ovom dijelu zemlje i regije.

Tražimo od Premijera i drugih nadležnih organa da se sa ove ustanove hitno skinu sve nezakonite stege kako bi se nastavila razvijati u duhu svoje uloge i potreba studenata i šire društvene zajednice.

II
Odbacujemo i smatramo štetnim neustavno i nezakonito ponašanje pojedinih državnih organa i činovnika na štetu jedinstva Islamske zajednice zahtijevajući od najviših predstavnika države da Islamskoj zajednici osiguraju mogućnost implementacije Ustavom zagaranovanog prava na institucionalno jedinstvo, čime bi se doprinijelo ambijentu osjećaja jednakopravnosti svih građana, što je nužna pretpostavka zaštite od ekstremnih tendencija i ostvarenja pune stabilnosti i očuvanja mira.

III
Od Dijaneta Republike Turske tražimo da prestane sa miješanjem u unutrašnje stvari Islamske zajednice čime nanosi ogromnu štetu Bošnjacima i tursko-bošnjačkim odnosima.

IV
Neprihvatljivo je da deset godina od donošenja Zakona o vraćanju oduzete imovine vjerskim zajednicama Islamskoj zajednici nije vraćen nijedan vakufski objekat, što ukazuje na dvojne standarde u primjeni ovog zakona od strane nadležne Direkcije, zbog čega Islamska zajednica i njeni pripadnici trpe ogromnu štetu.

V
Pozdravljamo početak rješavanja pitanja islamske vjeronauke, očekujući da se u

narednu školsku godinu uđe sa potpuno legitimnim i kompetentnim vjeroučiteljima.

VI

Od državnog vrha i nadležnih organa očekujemo da prestanu sa ignorisanjem zahtjeva porodica žrtava otmice u Sjeverinu, otmice u Štrpcima i ubijenih u Kukurovićima i Priboju 1992. 1993. godine, čime bi se prihvatila neophodna odgovornost prema žrtvama ovih zločina, što je uslov vraćanju poljuljanog povjerenja.

VII

Od Vlade tražimo da hitno donese konačnu odluku o peštarskoj trasi Koridora 11, čime bi se konačno stavila tačka na višedecenijsku politiku ekonomske i infrastrukturne izolacije Sandžaka i zaustavilo dalje propadanje privrede i iseljavanje stanovništva.

VIII

Od Vlade očekujemo da ubrza početak razgovora o ustavno-pravnom položaju bošnjačkog naroda u Srbiji, što bi unaprijedilo puni domovinski osjećaj među Bošnjacima i doprinijelo otvaranju Poglavlja 23 i 24 i uspjehu pregovora o ulasku Srbije u Evropsku uniju.

IX

Prekogračnu evropsku regiju Sandžak smatramo neophodnim faktorom unapređenja regionalne stabilnosti i mira te dugoročnog podsticaja privrednog razvoja. Zato je važno pokrenuti dijalog radi realizacije ovog projekta.

X

Odbacujući sve učestalije nasrtaje na bosanski jezik, posebno od strane Srpske akademije nauka i umjetnosti i Matice srpske, uvjereni da je takav odnos destruktivan za državu i društvo, pozivamo nadležne državne organe da u školama, medijima i javnim ustanovama omoguće Ustavom zagarantovano pravo na upotrebu jezika i pripadnicima bošnjačkog naroda.

XI

Zahtijevamo da se, u skladu sa zakonom, na javnim servisima omogući afirmativno predstavljanje bošnjačkih i muslimanskih vrijednosti i kulture.

XII

Dajemo punu podršku ideji pomirenja i pozivamo sve relevantne političke faktore da nesebično daju podsticaj i doprinos politici dijaloga i pomirenja, što bi dovelo do dugoročnog mira i stabilnosti u zemlji i regionu.

PLAC I KUĆA ZA BELMU ČUTURIĆ IZ PRIJEPOLJA

Hajrat i džematlije iz Novog Pazara, Prijepolja i Frankfurta kupili plac za majku s troje djece

BROJ ZA POMOĆ +381 65 44 13 806

“

„Hvala svim dobrim ljudima koji će i meni pomoći da imam kuću“ - kaže najmlađi Kadir. Majka Belma dodaje: „Zdravo bili svi od Hajrata, bez kojeg niko ne bi znao za našu sudbinu, pa do svih dobrih ljudi koji se odazivaju.“

„Dosad smo živjeli pod kiriju. Sada, voljom dragog Allaha dž.š., živjet ćemo, ako Bog da, u našoj kući“ - kaže Vildan.

S Hajratom, kako reče efendija iz Prijepolja, dolazi svaki hair. Tako je i za majku Belmu s troje djece. Hajrat i dobri ljudi kupili plac za kuću. Nije se dugo čekalo na početak akcije jer su se svi počeli organizirati čim je objavljena emisija. Sad samo da je lijepog vremena i podrške.

„Hvala Allahu dž.š. što su se ljudi odmah organizirali i kupili plac za izgradnju kuće. Želim zahvaliti svima koji su se odazvali i molim Allaha dž.š. da ih nagradi i podari svako dobro“ - kaže direktor CHR Hajrat Mirsad-ef. Bećirović koji je prilikom druge posjete uručio i finansijsku pomoć od 2.000 eura što su prikupili džematlije iz Novog Pazara i Frankfurta.

U jednoj trošnoj sobi živi njih četvoro i guše se u memu, kupatilo nemaju, a najveći je problem što majka boluje od astme.

„Ja sam podstanar u ovoj kući već dvije godine i nije mi lako. Radim pomalo, zarađujem koliko mogu, a bolesna sam. Djeca idu u školu, odlični su učenici, valja im sve osigurati, a prije svega platiti stan“ - priča Belma kada smo se prvi put sreli.

Mada, viđali smo je i ranije. Redovna je korisnica Vakufske kuhinje u Prijepolju. Još tada je osoblje govorilo: „Oobiđite Belmu, majka je troje djece, a jedva sastavlja kraj s krajem.“

I tako je i bilo. Uoči hladnih zimskih dana kupila drva. Priča, platila 100 eura, a preostalih 60 će, kako kaže, dati kada bude imala. Trenutno nema, a kirija i komunalije mjesečno izađu oko 110 eura. Koliko je teško, svjesna su i djeca.

„Molim sve ljude dobre volje, sve one koji to mogu, da pomognu majci, bratu i sestri“ - poručio je Kadir na čije suze niko nije ostao ravnodušan.

Sada je, srećom, mnogo lakše. Plac je u blizini Velike Župe, pa kada smo otišli mali Kadir sve skakuće po zemljištu za čije čišćenje će se pobrinuti volonteri Škole Kur'ana Časnog iz Prijepolja.

„Svakako smo zadovoljni što se i Škola Kur'ana uključila u ovaj projekt kojeg je Hajrat pokrenuo. Ovo je i prilika za unapređenje saradnje među našim institucijama. S našim volonterima pomoći ćemo da se očisti mjesto na kojem treba početi s gradnjom i sve drugo što bude trebalo. Drago nam je da ova dječica imaju osnovne potrebštine neophodne za život“ - kaže Almir-ef. Šantić, zahvaljujući ljudima iz cijelog svijeta koji su se i Školi Kur'ana javljali sa željom da pomognu.

Direktor Hajrata poručuje da majka i djeca neće biti sami ni tokom zime pored toliko ljudi iz čitavog svijeta koji žele pomoći i daju podršku. Mada, želja je da se s radovima krene dok je lijepih dana, pa da Belma i djeca ugledaju svoj dom i okrenu novu, konačno, sretnu stranicu svog života. Ovo bi mogao biti novi početak za majku čija su djeca odlikaši s brojnim diplomama okačenim na zidu.

Uplate na račune:

Dinarski: 160-445314-18

Devizni: 00-540-0001520.5

IBAN: RS35160005400001520572

Upiši 156 i pošalji SMS na 3030

Cijena poruke:

100 din (PDV se ne naplaćuje)

Upiši human 156 i pošalji SMS na 455

Cijena poruke: 10 CHF

APEL ZA POMOĆ

Humanitarna fondacija „Budi human“ - Aleksandar Šapić prikuplja novčana sredstva za liječenje Muhameda Badića.

Muhamed je rođen u 30-oj nedjelji blizanačke trudnoće. Prva dva mjeseca je proveo je u inkubatoru. Konstantovan mu je hidrocefalus, koji se nakon četiri mjeseca uz pomoć vježbi povukao. Liječen je u Novopazarskoj banji, uz stalan tretman fizikalnih, logopedskih i defektoloških stručnjaka. U trećoj godini je počeo da izgovara prve riječi. Operisao je strabizam i nastavio da nosi dioptrijske naočare.

Liječen je i u Sokobanjskoj bolnici tri mjeseca, nakon čega je počeo da napreduje. U petoj godini je počeo samostalno da pravi po nekoliko koraka koji i dalje nisu sigurni.

Zahvaljujući donatorima prikupljen je prvobitni iznos koji je bio neophodan za oporavak u Rehabilitacionom centru Renona. Muhamed je bio vrijedan i vježbao te iskoristio uplaćene terapije koje su mu pomogle da napreduje. Kako bi Muhamed nastavio da napreduje neophodno je da redovno odlazi na rehabilitacije.

Njegovi roditelji su u teškoj materijalnoj situaciji i zato mole sve dobre ljude da pomognu da njihov sin ode u Slovačku, u Rehabilitacioni centar Renona, na tretmane koji su mu prijeko potrebni.

Da pomogneš Muhamedu upiši 156 i pošalji SMS na 3030! Takođe, Muhamedu možeš pomoći i uplatom sredstava na dinarski ili devizni račun, kao i uplatom preko linka e-doniraj na našem sajtu.

Vaše malo za Muhameda je sve!

APEL ZA POMOĆ ZA NIRMELU KURTOVIĆ

Poštovani,
Selam, prije svega.

Ovim putem Vam se obraćamo za pomoć za Nirmelu Kurtović iz Kaćuna kod Busovače, rođenu 1980. godine, koja je prije tri godine uspješno pobijedila bolest i vidno se oporavila.

Međutim, prije sedam mjeseci bolest se vratila i od tada mlada Nirmela započinje novu bitku u borbi za svoj život na Klinici za hematologiju KCUS-a i potrebna joj je naša pomoć.

Dijagnoza: TBC pulmonum, TBC intenzivni recidivans obs, Trombocytopenia Thrombastenia, Melena (trombocitopenija i tuberkuloza želuca, erozija crijeva, krvarenja u želucu).

Ova hrabra djevojka sedam mjeseci je bila hospitalizirana na navedenoj Klinici i ima unutarnje krvarenje, zbog čega je životno ugrožena, a da stvar bude gora, njeno stanje se prethodnih dana pogoršalo.

Nirmela je svakodnevno ovisna o transfuzijama i preparatima krvi, te brojnim lijekovima na koje nije pozitivno reagovala.

U ovoj zadnjoj hospitalizaciji od sedam mjeseci primila je preko 530 doza transfuzija krvi.

Nakon održanog multidisciplinarnog konzilijarnog sastanka došlo se do zaključka da su iscrpljene sve dijagnostičke i terapijske mogućnosti kojima trenutno raspolažemo u našoj državi, te stoga je ljekarski konzilij jednoglasno odlučio da je za pacijenticu neophodan izmještaj u inostranstvo na dalju dijagnostiku i liječenje, konkretno u Bolnicu „Memorial“ u Istanbulu. Naime, ova dijagnoza pravilnikom ne podliježe finansiranju iz Fonda solidarnosti FBiH, pa je porodica prinuđena sve sama da finansira.

U petak 02.12.2016. godine izmještena je u bolnicu „Memorial Şişli“ u Istanbulu u Turskoj. U jako je lošem stanju na intenzivnoj njezi navedene klinike.

Naime, želim napomenuti da je za početak liječenja i medicinski avio-prijevoz potrebno 27.000 eura.

Uplaćeno je 12.000 eura za prijevoz avionom i 13.000 za početak liječenja koje smo sakupili akcijama i ona je premještena u navedenu bolnicu, ali to neće biti dovoljno, jer su uplaćena sredstva za hospitalizaciju i dijagnostiku upotrijebljena za kupovinu lijekova i to HITNO „Novo Seven“ flakoni od 2 mg i Octagon od 5 mg 12 kutija, koji koštaju 15.000 eura (za početak, jer će istih trebati puno više).

Zbog jako teške situacije u kojoj je sama Nirmela i njena porodica, ovim putem Vas molim za pomoć da u skladu sa svojim mogućnostima pomognemo našoj Nirmeli.

Za sve dodatne informacije slobodno me kontaktirajte na +38761211105, Almira Drnda, diplomirani socijalni radnik KCUS-a, ili Mufid Tiganj, uposlenik Memorial klinike u Istanbulu, koji je konstantno upoznat sa pacijentovim stanjem: +905493146830.

Transakcijski račun za uplate iz BiH otvoren je u UniCredit banci, a broj računa je: 3386902535920585, na ime Nirmela Kurtović, sa naznakom „Pomoć za liječenje“.

Broj za uplate iz inostranstva je
40580326100; IBAN: BA393386902835933437; SWIFT: UNCRBA22.

Nirmelina porodica zahvalila je svim dobrim ljudima koji pomažu našoj sugrađanki na putu ka ozdravljenju.

ŠEHID INŠA ALLAH

Ko se uputi putem tražeći na njemu znanje, Allah će mu olakšati put u Džennet. I zaista, melec podmeću svoja krila onom ko traži znanje iz zadovoljstva sa onim što radi. Zaista, za učenog traži oprost sve što je na nebesima i na Zemlji, pa čak i ribe u vodi.

Piše: SALAHUDIN FETIĆ

*Inna lillahi we inna ilejhi radžiuun.
Svi smo mi Allahovi i svi se Njemu vraćamo.*

Četvrtka popodne, 3. novembra 2016. godine, dok sam boravio službeno u Hrvatskoj, zatekla me vijest o saobraćajnoj nesreći i pogibiji mog prisnog ahbaba iz medresantskih, ali i kasnijih dana, rahmetli Fatiha Fejzovića.

Toga dana sam konstantno bio na vezi sa kolegama i prijateljima u Novom Pazaru, jer je ponovo bilo najavljeno rušenje srca sandžačkog vakufa – zgrade Islamskih ustanova ili Fakulteta za islamske studije. Želio sam da to jutro i podne što prije prođu ne bi li odagnao brigu o najavljenom rušenju, ne sluteći da ću tog popodneva primiti ovu tešku vijest.

Rahmetli Fatih je toga dana također sa svojih pleća skinuo jednu veliku brigu - položio je posljednji ispit na Internacionalnom univerzitetu gdje je studirao pravne nauke i tu radost uspio je podijeliti sa svojim roditeljima, braćom i sestrom.

Nakon položenog ispita Fatih je otišao na Fakultet za islamske studije, gdje je htio, kao i uvijek do tada, sa svojim kolegama i profesorima stati u odbranu vakufske imovine, ukoliko do napa-da dođe. No, hvala Bogu, do toga nije došlo.

Nakon što je obavio podne namaz i roditeljima javio radosnu vijest o položenom ispitu, Fatih se zaputio put svoje kuće. Posljednji razgovor obavio je sa svojim babom.

U mjestu Sebečevu, nedaleko od svoje kuće, iz nepoznatih razloga, Fatih je izgubio kontrolu nad vozilom i skliznuo s puta, odakle je pri padu udario u stablo, te Allahovom voljom preselio na bolji svijet.

Dženaza namaz je obavljena u petak 04.11.2016. nakon ikindije namaza u rodnom selu Žirče, gdje je i ukopan. Fotografije i snimci sa dženaze govore o velikom broju rodbine i prijatelja rahmetli Fatiha i njegove porodice, koji su mu toga dana klanjali dženazu, bili uz porodicu i ispratili ga na bolji svijet.

Dženazu je predvodio njegov babo, Meho-ef. Fejzović, inače imam u Žirču, a neposredno pred dženaze namaz obratio se direktor Medrese dr. Rešad-ef. Plojović, progovorivši par riječi o rahmetliji, koji je do samo prije par godina bio njegov učenik u Medresi, kojim se ona i njeni profesori ponose.

„Allah dž.š. je rahmetli Fatiha uzeo onda kada Mu je bio najbliži - na putu sticanja znanja. Ovo je veliko iskušenje za njegovu porodicu, ali i počast, jer je on na bolji svijet otišao na putu sticanja znanja – Božijem putu. Šehid inša Allah“ – u suzama je govorio profesor Plojović.

Dženazi i ukopu prisustvala je i delegacija Islamske zajednice u Srbiji predvođena muftijom sandžačkim hfz. Abdurrhman-ef. Kujevićem i direktorom Medrese dr. Rešad-ef. Plojovićem. Dženazi su prisustvovali i narodni poslanici muftija Muamer Zukorlić i dr. Jahja Fehratović sa saradnicima.

Rahmetlija je bio omiljen drag u svom društvu. Uzoran brat. Odan prijatelj. Iskren musliman. Primjer svima nama. Visoko i snažno tijelo i još veća, ali mehka duša. Vedro čelo i osmijeh krasili su njegovo lice. Nema riječi kojom bih opisao njegovu dobrotu i bratski odnos prema meni, ali i svima.

Ovo je iskušenje njegovoj porodici sa kojim se oni dostojanstveno i islamski nose. Ali viješću o njegovoj bili su ganuti i oni koji ga nisu lično poznavali, a ubrzo ga upознаše po mnogobrojnim objavama njegovih prijatelja na društvenim mrežama.

Fatih je i nakon svoje smrti nastavio da živi u srcima svojih prijatelja. Učenici i učenice Medrese učili su hatme za dušu rahmetli Fatiha. Na konstituirajućem Saboru Islamske zajednice učenjem Fatihe rahmetli Fatiha su se sjetili njegovi profesori i kolege. U nekim džematima u Njemačkoj klanjana je dženaza u odsutnosti, a u drugima učena sura Jasin i dova za dušu rahmetli Fatiha, koji je svojih prijatelja imao puno i izvan rodnog Sandžaka.

Halali mi brate Fatihe i halal tebi bilo. Molim Allaha da ti magfired učini grijeha i da nas sviju sastavi u Džennetu. Amin.

RAH. FATIH FEJZOVIĆ

Rođen je 19.04.1992. od oca Meha i majke Senadije u Tutinu. Osnovnu školu završio je u Tutinu, potom Gazi Isa-beg medresu u Novom Pazaru, te Fakultet pravnih nauka na Internacionalnom univerzitetu u Novom Pazaru. U svojoj porodici, pored oca i majke, rahmetlija je ostavio sestru Fatimu, braću Faruka i Ibrahima te djeda Abdulaha.

O Fatihu najbolje su govorili njegovi prijatelji koji svakodnevno objavljuju svoje priče o njemu:

- Kaže Fatihov baba: "Nikad mi u životu nije rekao neću i ne mogu. On nas je budio na sabah. Kada bih se god iznervirao, on bi me smirivao. Nekad je on mene podsticao na dobročinstvo, umjesto da ja njega podsticem..."

- Nikada izlet ili putovanje na kojem bi se naš brat Fatih našao ne bi moglo da promakne, a da on ne bi pozvao sve na obavljanje zajedničkog namaza. Redovno obavljanje namaza je krasiло našeg brata.

- Ako me pitate kakav je bio Fatih, reci ću vam da je bio karakter: Kada bi govorio, govorio bi istinu. Kada bi obećao, ispunio bi. Kada bi mu se povjerilo, nikad nije iznevjerio. Kada bi se posvadio, posvadio bi se odmjereno i pravedno. Kad bi dijelio, nikada ne bi dijelio na štetu drugog. Eto to je njegov karakter. To je čisto zlato.

- Faruk Fejzović: Uvijek si volio da se igraš sa malom djecom. Govorio si kako ti je žao i kako bi volio pomoći nevinoj djeci Sirije. Nisi bio u mogućnosti. A sada ti svakodnevno dolaze u velikom broju. Ispunila ti se želja da budeš sa njima. Lijepo ih dočekaj. Allah da vas zajedno uvede u Džennet.

- Fatih..., naš brat, čovjek koji je dijelio pravdu, koji je bio branitelj potlačenih, stub mladih BDZS, iskren, povjerljiv, emotivan, karakteran, prije svega dobar vjernik, dobar sin svojim roditeljima, najbolji unuk svom dedu, najbolji brat svojim najbližim... Najbolji drug, čvršći od stijene, uvijek na braniku Islamske zajednice... Cijelu svoju mladost je proveo u džihadu, to jest u potrazi za znanjem, u borbi za bolju budućnost. Čovjek koji je malo kritikovao, a puno radio. Čovjek koji je širio pozitivnu energiju i optimizam gdje god se našao, koji je ružno pretvarao u lijepo, crno u bijelo, loše u dobro... Čovjek koji je sve ispite položio na ovom svijetu, a diplomski ostavio na onom... Naš drug, brat, naš Fatih, inša Allah DŽENETLIJA. Da mu Uzvišeni Allah podari najviši stupanj u Džennetu, a porodici i najbližima sabur. Svi smo Allahovi i Njemu se vraćamo. Mladi BDZS Tutin.

- Tuga, tužna lica, suze. Tvoje preseljenje sa ovog prolaznog dunjaluka na drugo mjesto. Smrt je jekin, ali duša ne umire. Tuga za rodbinu, prijatelje, naše mjesto, za cijeli Sandžak. Ne poznavah te dugo. Ali znam da se može ponositi svako ko te poznavao iole. Bilo je to par zajedničkih sijela i jedno putovanje. I znam da koga Allah voli, vole ga i ljudi. Ti si svakako bio jedan od omiljenih, gdje se god nalazio. Uvijek i svako će te po dobru spominjati i pamti. U glavi odzvanja tvoj glas, tvoje šale, ispred očiju mi slike kako se smiješ, kako predvođiš namaz... Dženaza, kažu, ne pamti se veća. Kakva je to blagodat! Imami otac, roditelj, onaj kojem je najteže... Onaj koji ti je od ljudi najveće dobro želio, ko te najviše volio, naučio, onaj koji bi ti se istog trenutka zamijenio. Umro bi da bi ti živio... Onaj čija si zenica oka bio. Obradovao si ga položenim posljednjim ispitom. Do zadnjeg trenutka si mu ponos bio. Da si samo mogao da pogledom osmotriš sve te ljude, taj sabur tvojih roditelja, porodice. Baba kako predvodi dženzazu. Insana koji na najtežem iskušenju kao stijena stoji pored tvog tabuta, ispred svih. Ispraća svog 25-godišnjeg sina, u svijetu mladosti. Fatih. Ime koje si nosio. Ime koje ti je ličilo. Dostojanstven. Ponosan svojom vjerom i težnjama. Allah ti podario Džennet! On te prije smrti čistio od grijeha bolom i krvlju koja ti je tekla... Molim Njega Svevišnjeg i Najmilostivijeg da ti podari Firdews.

ŽIVOT POSVEĆEN ISLAMU I ZAJEDNICI

U decembru 2016. godine, voljom Uzvišenog Gospodara, Pešterska visoravan je na Ahiret ispratila dva svoja velikana i stuba, koji su u bremenitim vremenima očuvali islam i šehadet na ovom prostoru, dva imama:

RAH. ŠEFIK-EF. ŠAČIĆ

U nedjelju 25.12.2016. godine u Dugoj Poljani, nakon ikindije namaza, obavljena je dženzaza rahmetli Šefik-ef. Šaćića, dugogodišnjeg imama Duge Poljane i okoline. Rahmetlija je na Ahiret preselio 24. decembra nakon jacije namaza, poslije duže bolesti.

Veliki broj prijatelja, rodbine i uleme prisustvovao je ovoj dženzazi, čime je još jednom osvjedočen autoritet i ugled stare uleme koja je odlaskom h. Šefik-efendije ostala bez još jednog svjedoka bremenitih vremena kada je šehadet bilo teško očuvati.

Dženaze namaz je obavio njegov sin Tešrif-ef. Šaćić, profesor u Medresi Gazi Isa-beg.

Šefik-ef. Šaćić rođen je 1934. godine u pešterskom selu Žabren u imamskoj porodici. Od 1963. godine bio je imam u Dugoj Poljani, a njegov džemat obuhvatao je desetak okolnih sela u kojima je obavljao sve vjerske obrede, predvodio namaze, učio mevlude, davao imena novorođenoj djeci, organizovao vjersku pouku u mektebima, klanjao dženzaze i dr.

RAH. JONUS-EF. DRAGOLOVČANIN

U subotu 10.12.2016. godine u sjeničkom selu Tuzinje obavljena je dženzaza rahmetli Jonus-ef. Dragolovčanina, dugogodišnjeg imama sela Rasno i Tuzinje.

Jonus-efendija je rođen 1929. godine u selu Tuzinje. Pedesetih godina završio je nižu Alauddin medresu u Prištini i odmah počeo imamsku dužnost obavljati u Rasnu. Nakon desetak godina službovanja, šezdesetih godina, završio je i Gazi Hurev-begovu medresu u Sarajevu. U Rasnu je ostao do svoje penzije u koju odlazi 1996. Međutim, imamski posao nastavlja u svom rodnom selu Tuzinju sve do 2009. godine kada se zbog bolesti preselio kod sina Muhameda u Sarajevo i tu ostao do svoje smrti.

Dženaze namaz predvodio je njegov sin Muhamed, a veliki broj prijatelja i džematlija prisustvovali su dženzazi. O merhumu je par riječi kazao direktor Medrese Gazi Isa-beg dr. Rešad ef. Plojović, koji je sa Hajrom-ef. Tutićem – predsjednikom Sabora IZ-e u Srbiji, bio u delegaciji Islamske zajednice.

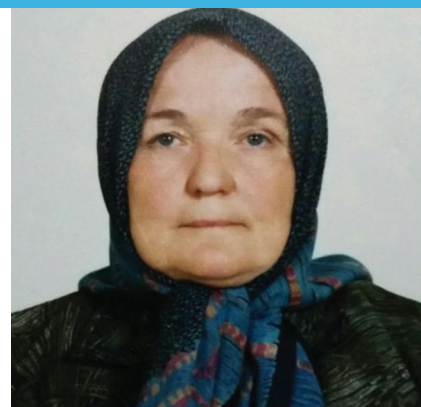
HADŽI KADA DENIZ - VELIKI SANDŽAČKI VAKIF

Dana 10.01.2017. godine obavljena je dženzaza hadži Kadi Deniz, koja je na Ahiret preselila u 91. godini života.

Hadži Kada će u Islamskoj zajednici i kod novopazarških vjernika biti upamćena kao žena vakif koja je prije nekoliko godina uvakufila zemljište za džamiju na Pašinom Guvnu, kao i značajna novčana sredstva za njenu izgradnju. Dženazi je prisustvovala delegacija Islamske zajednice na čelu sa predsjednikom Mešihata sandžačkih vakifa koji je Dudićem, te narodni poslanik muftija Muamer Zukorlić.

Nakon dženzaze namaza muftija Dudić se prisutnima obratio riječima da hadži Kadu ispraćamo na Ahiret kao mudžahida i jednu od najvećih sandžačkih vakifa koja je svoju cjelokupnu imovinu uložila na Božijem putu, uz dovu da joj Allah dž.š. sagradi dvorac u Džennetu.

Džamija na Pašinom Guvnu je još za njena života ponijela ime Hadži Kadina džamija.

PALESTINA

25.12.2016 – Vijeće sigurnosti UN-a usvojilo je rezoluciju kojom se od Izraela zahtijeva da zaustavi gradnju i širenje na okupiranim palestinskim teritorijama. Rezolucija, koju su predložili Malezija, Novi Zeland, Senegal i Venecuela, usvojena je sa 14 glasova za, dok su Sjedinjene Američke Države bile suzdržane.

“Premijer Benjamin Netanjahu je pozvao ambasadore u Senegalu i na Novom Zelandu na konsultacije o odgovoru na rezoluciju Ujedinjenih nacija o naseljima” - saopćeno je iz njegovog ureda.

Izrael je opozvao svoje ambasadore u Senegalu i Novom Zelandu zbog podrške ovih država rezoluciji Ujedinjenih nacija koja osuđuje izraelsku gradnju naselja na okupiranim teritorijama.

SIRIJA

Početak decembra 2016. godine počele su masovne egzekucije i napadi na civile i tzv. „pobunjenike“ od strane zvanične vlasti pod vodstvom Bašara el-Asada.

Ovo su samo neki od vapaja stanovnika i novinara Halepa nakon genocida koji se tamo dešavao proteklog mjeseca, koje smo imali prilike da gledamo putem interneta.

13.12.2016. – UN saopćava da je sirijska vojska pogubila najmanje 82 civila i da je preuzela gotovo stopostotnu vlast nad teritorijom Halepa koju od 2012. kontroliraju opozicione snage, kao i da je već tada preko 7.000 civila glavom bez obzira napustilo Halep.

17.12.2016. – Prema izjavama izvora iz sirijske opozicije, datim dopisnicima Anadolije u Halepu, terorističke organizacije lojalne sirijskom predsjedniku Bašaru el-Asadu ubile su 14 osoba kada su pucali na konvoj izbjeglica koji je, iz okupiranog istočnog Halepa, koji je pod kontrolom opozicije, prešao u naselje Er-Ramusa, koje je pod kontrolom režimskih snaga.

U konvoju je bilo 25 autobusa i određen broj automobila. Izvor iz sirijske opozicije izjavio je da su režimske snage i iranske milicije zaustavile konvoj, nakon čega su došla režimska oklopna vozila i vozila sa vojnicima, protjerali su predstavnike Crvenog krsta, a onda nasumično pucali po ljudima koje su izveli iz autobusa, što je rezultiralo ubistvom 14 osoba. Izvršen je pretres, kupljen sav novac i dragocjenosti, a onda je naređeno konvoju da se vrati, bez dozvole da preuzme tijela ubijenih.

18.12.2016. – UN saopćava da je u dijelu istočnog Halepa ostalo još oko 40.000 civila, među kojima su djeca, koja provode noći u ruševinama okolnih zgrada očekujući nastavak operacija.

Stanovnici bez pitke vode i hrane jedu datule, a spavaju na ulicama i u ruševnim zgradama, na tlu, na oko -6 stepeni.

Prethodnih dana je oko 8500 osoba, među kojima 3000 boraca, evakuisano prema slobodnim područjima zapadno od Halepa, izvijestio je Sirijski opservatorij za ljudska prava.

19.12.2016. - Desetine autobusa s civilima i borcima iz istočnog Halepa napustili su grad nakon što je evakuacija stanovnika bila zaustavljena dva dana, objavila je Sirijska opservatorija za ljudska prava (SOHR).

Zvaničnik UN-a rekao je Reutersu da su 50 autobusa i dva vozila hitne pomoći napustili malu zonu koju drže pobunjenici, dok je SOHR saopćio da je otišlo 65 autobusa, u kojima je bilo otprilike 3.500 ljudi.

Za dva dana iz Halepa su evakuisane hiljade ranjenika, civila i boraca. Opozicija navodi da još 40.000 ljudi želi napustiti opkoljene četvrti na istoku tog grada.

21.12.2016. - Rusija, Iran i Turska spremne su posredovati u održanju mirovnog sporazuma u Siriji nakon što su održale razgovore u Moskvi i usvojili deklaraciju kojom se nameću principi kojih bi se trebalo pridržavati prilikom svakog dogovora.

Dokument nazvan Moskovska deklaracija trebao bi oživjeti mirovne napore i održati prekid vatre.

“Rusija, Iran i Turska spremne su olakšati izradu dogovora koji je još uvijek u fazi pregovora između sirijske vlade i opozicije i postati njegovi garanti. One su pozvale ostale uticajne zemlje da učine isto” - piše u Deklaraciji.

Rusija i Iran podržavaju Bašara el-Asada, dok je Turska, koja je članica NATO-a, davno kazala kako bi bolje bilo da se on povuče. Ankara je ipak ublažila retoriku posljednjih mjeseci, a Lavrov je kazao kako je bitnije boriti se protiv terorizma nego razmišljati o sirijskom vodi.

23.12.2016. - Vojska predsjednika Bašara el-Asada objavila je kako je posljednja grupa pobunjeničkih boraca napustila grad, te da je Sirijska vojska preuzela kontrolu nad Halepom.

24.12.2016. – Vazdušni napadi na predgrađa Halepa pod kontrolom tzv. „pobunjenika“ nastavljani su prvi put otkako je sirijska vojska objavila da je preuzela kontrolu nad istočnim dijelom grada, koji su pobunjenici držali pod kontrolom od 2012. godine.

S druge strane, sirijski mediji javljaju da je najmanje troje ljudi ubijeno u napadima pripadnika naoružane opozicije na Halep, javlja Reuters.

28.12.2016. – Predsjednik Republike Turske Redžep Tajip Erdoğan je istakao da su u okviru operacije “Štit Eufrata” turske snage opkolile terorističku organizaciju ISIL u El-Babu na sjeveru Sirije, javlja Anadolu Agency (AA).

ULEMA O SIRIJI

MUFTIJA SANDŽAČKI
HFZ. ABDURRAHMAN-EF. KUJEVIĆ

Gospodaru Svemoguću, tebi prepuštam Halep!

Allahu moj, odričem se od onoga što rade rafidije - šije i njihovi saveznici u Halepu i cijelom Samu.

A izvinjavam Ti se zbog izdajstva muslimana i njihovih država spram Tvojih robova u mubarek zemlji Siriji. Muslimanske zemlje koje su najbliže mjestu neviđenog genocida bile su najobaveznije da im pruže pomoć. Ali ne, njihovi lideri se samo diče populističkim izjavama. A čvrsta obećanja su davali da Halep neće izdati. Zanimljivo je bilo ovih dana pratiti i pojedince sa našeg podneblja kako su se hvalili umetu da nisu htjeli otići u Iran zbog Sirije, dok u isto vrijeme šire šijitsku ideologiju ovdje kod nas, gdje je nikad nije bilo, te upravo priređuju u petak predavanje akademiku Iranske akademije nauka i umjetnosti.

Svemoguću Gospodaru, Tebi prepuštam Halep i njegove stanovnike. Mi smo nemoćni da uradimo bilo šta drugo osim da se Tebi žalimo i jadamo. A Ti Si im i dovoljan...

MUFTIJA MUAMER ZUKORLIĆ

U Halebu se događa potpuni krah ljudskosti savremene civilizacije. Naočigled moćnog Zapada i nemoćnog muslimanskog svijeta, ulicama Haleba teku potoci muslimanske krvi nevinih civila i ratnih zarobljenika, uz bezočno gaženje časti muslimanskih žena i nezapamćene svireposti nad djecom. Ummete islama, trgni se iz ovog poniženja! Ustani i zaštiti svoju čast, slobodu, vjeru i domovinu. A vi, muslimanski vladari, što obećaste slobodu sirijskom narodu, kako da vam išta vjerujemo poslije ove izdaje?! “A Allah je Nadmoćan u Svojoj odredbi!” (El-Ahzab, 38)

SABAHUDIN SELMANI

Allah se smilovao našem historijskom ratnom komandantu koji je jako potreban danas i Arapima u Siriji.

Allahu moj, smiluj se Aliji Izet-begu kojim si sastavio redove muslimanskog naroda. Biti za jednim komandantom velika je blagodan. To smo mi imali u ratu i svaki musliman koji je ratovao sa Alijom, Allah mu se smilovao, ponosan je. A svakom munafiku je teško što je Alija bio lider muslimana. Tvrdim da nam je bio Babo u pravom smislu te riječi.

Uvijek nas je savjetovao kao što je to radio svaki poslanik sa svojim ashabi-ma. Allah se smilovao našem Djedu, kako smo znali zvati našeg Aliju velikog. Uputio nas na pravi put. Za Bosnu bi hiljadu puta dušu dao. Zbog nje sam iz Medine tada letio.

Volio sam nju krvlju zalijevati i u njoj svoju dušu položiti. Ali Allah je Mudar u Svome kaderu. Molim Njega da tvrdi kao bedem ustrajemo.

ŠEJH JUSUF KARDAVI

Gdje su muslimanske zemlje? Gdje su muslimanske vlade? Muslimanski vladari? Muslimanski narodi? Muslimanske stranke? Zašto muslimani ne pomognu svojoj braći? Vjerovjesnik, sallallahu alehi ve sellem, je rekao: “Muslimani su kao jedna građevina – jedan drugog učvršćuju.” Uzvišeni Allah je rekao: “Allah voli one koji se na Njegovom putu bore u redovima čvrstim.” Gdje su muslimani koji su čvrsto jedni s drugima povezani poput građevine, u odbrani svoje braće i sestara, sinova i kćeri?

“Opkolili smo sa sve četiri strane terorističku organizaciju ISIL u El-Babu. Koalićijske snage sada, nažalost, ne stoje iza obećanja koja su dali. Oni su obećali nešto drugo. Kako god, mi odlučno nastavljamo putem kojim smo krenuli” - rekao je Erdoan na konferenciji za medije nakon sastanka s predsjednikom Gvineje Alfom Konde u Ankari.

28.12.2016. – Ankara i Moskva postigle su dogovor o detaljima za uspostavljanje primirja u Siriji.

Usaglašeni plan bit će ponuđen sukobljenim stranama u toj zemlji. Sadrži više tačaka od kojih su najvažnije da primirje uključuje cijelu zemlju, da nisu obuhvaćene grupe koje Turska i Rusija smatraju terorističkim, kao i da sirijska vlada i opozicija moraju nastaviti mirovne pregovore.

31.12.2016. – Vijeće sigurnosti UN-a trebalo bi glasati o rezoluciji koju je predložila Rusija, a koja bi trebala podržati krhki prekid vatre, čiji je cilj okončanje građanskog rata u Siriji, koji traje gotovo šest godina.

Agencija Reuters navodi kako je Vijeće sigurnosti raspravljalo o toj rezoluciji, koja podržava prekid vatre gdje su Rusija i Turska garantirali sporazum.

31.12.2016. - Sirijski pobunjenici zaprijetili su da će prekinuti proglašeno primirje ako se nastave napadi sirijskog režima i njihovih saveznika, prenio je Reuters.

Sukobi i vazdušni napadi nastavili su se u nekim područjima u Siriji nakon što je stupio na snagu prekid vatre.

“Nastavak kršenja prekida vatre od strane režima i nastavak bombardiranja i napada na područja pod kontrolom revolucionarnih frakcija poništiti će sporazum” - navodi se u saopćenju koje je potpisalo više pobunjeničkih skupina.

Više od polovine infrastrukture i stambenih objekata u najvećem sirijskom gradu Halepu djelimično je ili potpuno uništeno tokom četiri godine žestokih borbi. Oštećene su i uništene stambene zgrade, sjedišta državnih institucija i škole, ali je stepen štete različit od četvrti do četvrti, te je u nekima više od 70, a drugdje oko 50 posto.

Staro jezgro Halepa od 2013. godine nalazi se na UNESCO-ovoj listi ugrožene svjetske kulturne baštine jer je u posljednje četiri godine jedno od glavnih poprišta borbi u gradu.

Munara čuvene Omejadske džamije, sagrađena u 11. stoljeću, uništena je u borbama u aprilu 2013, a porušen je i veliki dio citadele, remek-djela islamske vojne arhitekture.

IRAK

31.12.2016. – Najmanje 27 osoba je poginulo, a njih 57 ozlijeđeno kada su eksplodirale dvije bombe na tržnici u središtu Bagdada, potvrdili su lokalna policija i zdravstveno osoblje. Eksplozije su se dogodile u blizini prodavnica rezervnih dijelova automobila u naselju Al Sinak tokom jutarnje gužve. Odgovornost za napade preuzela je skupina Islamska država Irak i Levant (ISIL).

TURSKA

U Turskoj se proteklih nedjelja i mjeseci događaju konstantni napadi koji, kako iz medija zaključujemo, imaju duboku političku pozadinu i za cilj destabilizaciju prilika u ovoj državi.

19.12.2016. – Ambasador Rusije u

Turskoj Andrej Karlov podlegao je nakon što je upucan na otvaranju izložbe fotografija u Ankari.

Napadač je na arapskom i turskom jeziku govorio o situaciji u Halepu nakon što je pucao nekoliko puta u ambasadora. On je mirno pratio izložbu i čekao svoju priliku da napadne.

Turska policija je saopćila da je napadač ušao sa policijskom akreditacijom i predstavio se kao obezbjeđenje ruskog ambasadora. Radi o osobi po imenu Mert Altintaš, koji je završio policijsku akademiju u Izmiru 2014. godine.

01.01.2017. – Agencije javljaju da je u novogodišnjem masakru u Istanbulsom klubu Ortakoy ubijeno 39, a povrijeđeno 69 ljudi.

Nakon novogodišnjeg masakra uslijedila je i pucnjava u Hasan-pašinoj džamiji u jutarnjim časovima, a u trenutku pisanja ovog teksta policija je još uvijek tragala za počiniocima.

U 2016. godini izveden najveći broj terorističkih napada u historiji Turske:

- 12. januar 2016. – Istanbul, Sultan Ahmet
- 14. januar 2016. – Diyarbakır, Činar
- 17. februar 2016. – Ankara
- 3. mart 2016. – Ankara, Kızılay
- 19. mart 2016. – Istanbul, Istiklal Caddesi
- 31. mart 2016. – Diyarbakır
- 27. april 2016. – Bursa
- 1. maj 2016. – Gaziantep
- 10. maj 2016. – Diyarbakır
- 12. maj 2016. – Diyarbakır
- 7. juni 2016. – Istanbul, Vezneciler
- 8. juni 2016. – Mardin, Midyat
- 28. juni 2016. – Istanbul
- 1. avgust 2016. – Bingol
- 10. avgust 2016. – Diyarbakır
- 10. avgust 2016. – Mardin, Kızıltepe
- 16. avgust 2016 – Diyarbakır, Cınar
- 17. avgust 2016. – Van
- 18. avgust 2016 – Elazığ
- 20. avgust 2016. – Gaziantep
- 26. avgust 2016. – Şirnak, Cizre
- 2. septembar 2016. – Van
- 6. oktobar 2016. – Istanbul, Yenibosna
- 4. novembar 2016. – Diyarbakır, Bağlar
- 24. novembar 2016 – Adana
- 10. decembar 2016. – Istanbul
- 17. decembar 2016. – Kayseri

EVROPA

18.12.2016. – Na božićnom sajmu u Berlinu dogodila se tragedija gdje je ubijeno je 12 i povrijeđeno 48 osoba, a osumnjičeni Tunizanin Anis Amri je ubijen u Italiji dva dana nakon napada.

Kancelarka Merkel je obišla mjesto napada te održala sastanak Nacionalnog vijeća sigurnosti, koje je razmotrilo stanje i posljedice napada u Berlinu.

Njemački mediji i stranke već su počeli kritikovati Merkel i napad na božićnom sajmu u Berlinu mogao bi biti novi težak udarac, iako je njemačka kancelarka već izložena kritikama zbog politike otvorenih vrata prema izbjeglicama.

Njemačka populistička desnica, predvodnica kritika zbog prihvata izbjeglica, dovela je u pitanje imigracijsku politiku kancelarke.

24.12.2016. – Njemačka kancelarka Angela Merkel kazala je i da se broj deportacija mora znatno povećati.

Ona je podvukla da istražne radnje nakon napada u Berlinu još nisu završene, te

dodala je kako je predsjedniku Tunisa Beju Caidu Essebsiju kazala u telefonskom razgovoru da se trebaju ubrzati deportacije tražitelja azila iz Tunisa, kojim ostanak u Njemačkoj nije odobren.

UČESTALI NAPADI NA MUSLIMANKE

Muslimanka iz istočnog Londona napadnuta je dok je bila u posjeti svojoj prijateljici kada su joj dvojica mladića prišla s leđa želeći joj strgnuti hidžab, nakon čega su je oborili na zemlju i vukli je nekoliko metara duž ulice. Očevici kažu da je žena bila vidno uznemirena i da je od šoka ostala ležati na zemlji prije nego što su joj pomogli ljudi iz obližnjeg turskog restorana, odakle je pozvana hitna pomoć.

UKRAJINKA PRIHVATILA ISLAM I POSTALA HAFIZA

Vera je Ukrajinica koja je prije 17 godina prihvatila islam. I od dana kada je prihvatila islam do danas, nekada Vera, a sada Iman, gajila je želju da nauči Kur'an napamet. I nakon 17 godina ustrajnosti, učenja i požrtvovanosti, ta želja joj se ostvarila. Postala je prva Ukrajinica koja je prihvatila islam i postala hafiz Kur'ana.

Iman (35) priča: “Moj suprug bi mi izgovarao ajet, a ja bih ga ponavljala sa velikim poteškoćama jer je izgovor arapskih glasova za mene bio jako težak, a uz to nisam znala arapski i nisam razumijevala ono što izgovaram.”

Nakon što je naučila Kur'an napamet, ova Ukrajinica je izrazila želju da druge podučava Kur'anu, da ga citira i koristi u pozivanju u Allahovu vjeru.

PRINUDNO SLIJETANJE ZBOG ARAPSKOG JEZIKA

Adam Saleh, YouTube zvijezda, koji na toj društvenoj mreži ima 2,2 miliona pratilaca, objavio je snimak iz aviona iz kojeg je, kako tvrdi, izbačen nakon što sa svojom majkom pričao na arapskom jeziku, prenosi Anadolu Agency (AA).

On je na društvenim mrežama Twitter i Facebook, gdje također ima stotine hiljada pratilaca, objavio video-snimak na kojem govori o tome kako je izbačen iz aviona nakon što su se drugi putnici žalili.

Kako je kazao, uposlenici američke aviokompanije Delta Airlines jutros izbacili su ga iz aviona kojim je trebao letjeti za Njujork, a cijeli događaj je snimio svojom kamerom. Snimak se može pogledati na internetu.

MARKETING

www.eyehospital-ks.com

Pokreće osmijeh :)

ZEISS

Adresa: Rr. Selim Berisha p.n - Priština

Tel: +381 (0) 38 552 551 - +377 (0) 45 328 448

tel: 069/223-9-025

Adresse:
Metzgerei Green
Dorfplatz 2
8132 Egg b. Zürich

Email:
info@green-metzg.ch

Tel:
(+41) 044 994 74 74

Vaš partner u očuvanju

www.poliklinikagrlic

SANDŽAK

e-mail: marketi
tel: 064/8

nju zdravlja

Poliklinika
GRLICA

a.rs

G-CENTER

ADA MUHAMED ALI

 MEDIA

 REFREF
FM 105.8 MHz
RADIO

 Glas islama

ng@sandzak.tv
89-1-848

MARKETING

Mnogo je razloga da posjetite butik Tam Tam

DJEČIJA KONFEKCIJA

- KOMPLETAN BEBI PROGRAM
- GARDEROBA ZA DJECU DO 15 GODINA
- FARMERKE, TRENERKE, DUKSERICE,
- BADEN MANTILIĆI, HALJINICE ZA CURICE...

ul. Rifata Burdževića br. 10., Novi Pazar

kids vodič kroz djetinjstvo vašeg djeteta

Ulica Revolucije bb, Tulin 063/319-727

„Bestattungsdienst „Džanković

Mi Vam nudimo:

Prijevoz dženaza iz svih Evropskih zemalja za BiH, Sandžak, Crnu Goru, Kosovo i druga
odredišta, sređivanje dokumentacije, prijevoz specijalnim pogrebnim vozilom,
najpovoljnije usluge

Opremanje i prijevoz obavlja Suljo ef. Džanković.

KONTAKT TELEFONI:

+49/4065033854

+381/20315800

+381/644434312

SULJO EF. DŽANKOVIĆ:

+49/17649016539

